

Tony Buổi sáng

Cà phê
cùng
Tony

LANTABRA

Nhà xuất bản
Văn hóa Thông tin

Cà Phê cùng Tony

Tên Ebook: Cà Phê cùng Tony

Tác Giả: Tony Buổi Sáng

Thể Loại: Tản văn , Văn học Việt

Nam

Nhà xuất bản: NXB Văn hóa thông tin

Công ty phát hành: Lantabra

<http://thuvien sach.vn>

Khối lượng: 264.00 gam

Định dạng: Bìa mềm

Kích thước: 13 x 20.5 cm

Ngày phát hành: 26/09/2014

Nguồn: [fb.com/TonyBuoisang](https://www.facebook.com/TonyBuoisang)

Ebook: <http://www.dtv-ebook.com>

<https://thuviensach.vn>

Ebook được blog [Đào Tiểu Vũ](#) hoàn thành với mục đích phi thương mại, nhằm chia sẻ với những bạn ở xa hoặc không có điều kiện mua sách, khi sao lưu xin ghi rõ nguồn.

Trong điều kiện có thể bạn hãy mua sách để ủng hộ nhà xuất bản và tác giả.

Ebook miễn phí tại : www.Sachvui.Com

Giới thiệu:

“Cà phê cùng Tony” là sự tập hợp các bài viết trên trang mạng xã hội của tác giả *Tony Buổi Sáng* (TnBS) về những bài học, câu chuyện anh đã trải nghiệm trong cuộc sống. Đó có thể là cách anh

<https://thuviensach.vn>

chia sẻ với các bạn trẻ về những chuyện to tát như khởi nghiệp, đạo đức kinh doanh, học tập đến những việc nhỏ nhất như ăn mặc, giao tiếp, vệ sinh cơ thể... sao cho văn minh, lịch sự. Hay chỉ đơn giản thuật lại những trải nghiệm thực tế của anh trong quá trình sống, kinh doanh ở trong và ngoài nước.

Xuyên suốt cuốn sách, các câu chuyện được kể với giọng điệu trào phúng, hài hước lại được thể hiện bằng ngôn ngữ “cư dân mạng” tạo sự gần gũi để các bạn trẻ có thể dễ dàng tiếp nhận. Mặc dù tác giả luôn khẳng định những thông tin, chi tiết trong câu chuyện là hư cấu và thậm xưng nhưng điều đó không có nghĩa làm cuốn sách bớt đi sự thú vị.

Chia sẻ về sự ra đời của cuốn sách, tác

giả tâm niệm không muốn những điều anh tâm đắc và đúc kết chỉ dừng lại ở mạng xã hội. Anh hi vọng những câu chuyện của mình thông qua “*Cà phê cùng Tony*” có thể thổi nguồn cảm hứng tới những độc giả không có điều kiện sử dụng internet, đồng thời khuyến khích văn hóa đọc ở các bạn trẻ trong thời đại mà văn hóa nghe nhìn đang dần chiếm ưu thế.

Đơn giản và không cầu kì, đọc “*Cà phê cùng Tony*”, độc giả sẽ cảm thấy như đang khám phá câu chuyện của chính mình qua cách kể của một người khác. Đọc “*Cà phê cùng Tony*”, độc giả không thể cười lớn như khi đọc những mẩu chuyện cười, họ chỉ có thể tìm tòi với những triết lí dí dỏm mà TnBS mang đến.

Mời bạn đón đọc.

MỤC LỤC

Ebook miễn phí tại : www.Sachvui.Com

[Tony đã “sống chứng khoán, chết vì chứng khoán” như thế nào?](#)

[Kiệt sức ở khách sạn 5 sao](#)

[Trăng](#)

[Chuyện ở đế quốc Mỹ \(i ngắn hay hơn y dài\)](#)

[NÓI KHÉO](#)

[Những ngày xưa thân ái....](#)

[Ở quê kì, ngày tháng năm...](#)

[To: Near and far readers \(tức độc giả](#)

[gần xa\)](#)

[Chuyện Tony bị đại gia xì xuê](#)

[Làm gì có doanh nhân ở nước ta?](#)

[Tua Gai \(nghe giống bạch tuộc và xương rỗng\)](#)

[Thơ](#)

[Phỏng vấn xin việc](#)

[Khác biệt Á-Âu](#)

[Dự báo thời tiết](#)

[Ven hóa tranh lụng](#)

[Hùn hạp làm ăn](#)

[Chuyện Tony ở Harvard](#)

[Về nước](#)

[Ăn cắp quen tay, ngủ ngày quen mắt](#)

SÓT VÀ ÔM

Hóng chuyện ở hội chợ quốc tế

Những nỗi lo riêng

Phim Việt Nam

Văn hóa tàu điện ngầm

Làm răng

Khoe và được nể

Du học sinh và vấn đề chuỗi hóa

Bài hát Thói Đời

Ngày xưa Tân Thi

Chuyện làng quê hóa đô thị

Chuyện cô Cao và ông hiệu trưởng

Khủng hoảng và em

Chuyện Tony đi công tác ngoại quốc

Ms Broken Rice

Chairman, người ngồi trên ghế

Lòng tin còn một chút

Búp phê với cái Hằng

Chuyện cô Cao và thầy hiệu trưởng (tiếp)

Đề bài: Em hãy mô tả quang cảnh phòng chờ sân bay.

Đói thì cho sạch.....

Du học lần 1.

Du học đợt 2 ở Căm Rai

Đời cua, đời cáy....

Unbreak....

COI MẮT

Many stories....

Hot boy, hot girl và hot dog

Chuyện ở Nha Môn

Thương lắm, nẫu!

Con nuôi

Lời thề Hypocrates

TÂM CỦA TONI

TINH TƯỢNG

...Lĩnh

Weak kidney

Chuyện hạc chuyện hành

Chuyện hát chuyện ca

Bài: hãy để lại mình một đôi thủ

Telesales

<https://thuviensach.vn>

[Chuyện thơ chuyện thần](#)

[Chuyện cái khăn lạnh](#)

[Chuyện trên chuyến bay đường dài](#)

["Thì ai ơi xin đừng" !](#)

[Chuyện ở Davao](#)

[Chuyện ăn chuyện nói \(Bài 1\)](#)

[smartphone](#)

[Chuyện ăn \(bài 4\)](#)

[Chuyện Rừng Rỉnh](#)

[Chuyện ở West Point](#)

[Chuyện ở West Point \(bài 2\) : Nam nhi](#)

[và chí tang bồng](#)

[Chuyện con ngựa](#)

[Chuyện bóng đèn và con ruồi](#)

Chửi

Chuyện nàng An Thi

Unknown

Ngày nhà giáo

Chuyện trên chuyến bay đường dài

Tâm Tâm Thư

Bệnh Parkinson

ĐÔI LỜI TÂM SỰ VÀO NHỮNG
NGÀY CUỐI NĂM

Nhân lực hăng ta – chuyện bây giờ mới
kể

Và em kiệt sức.....

1 ý tưởng kinh doanh téo bèo

Rèn luyện óc tưởng tượng để trở thành

người hay ho

Chuyện ở Quế Lâm

Cái chết của Chu Du

Biển rộng trời cao, con vẫy vùng...

Chuyện ăn chuyện nói: bài 1: nhận diện
thể loại ăn nói vô duyên

Chuyện ăn chuyện nói (Bài 2)

Chuyện ăn chuyện nói (bài 3)- Ăn

Sữa và nước mắt

Bệnh Alzheimer

Óc tinh tế

PHẾT PHÂY VÀ MA LẠNH

Tôi ôm con sáo bé bỏng của tôi...

Bệnh Cocky

[Gà què liệu có gáy vang?](#)

[Nếu thời gian có quay trở lại,...](#)

[Lời thề Hippocrates](#)

[Điện đàm với Quỳnh Yên](#)

[Bệnh Autism](#)

[Vừa được 1 message như sau](#)

[Chuôi và Tony](#)

[Viết cho những hoang mang](#)

[Sinh hoạt với giáo viên](#)

[Chuyên cái tổng đài điện thoại](#)

[480 USD ++](#)

[Cái chết của Chu Du](#)

[Những ngày khởi nghiệp](#)

[Chuyện lái đò của em...](#) <https://thuviensach.vn>

1. Tập 1: Hất mặt lên trời

Sau khi tốt nghiệp, Tony có đi mần 1 thời gian ở công ty của Nhật Bản. 1 hôm, công ty nó tái cơ cấu. Các tập đoàn đa quốc gia lâu lâu nó re-structure một cái, dẹp bỏ 1 vài vị trí. Thế là nó đền cho mấy tháng lương, rồi cho lên đường.

Nhớ bữa làm cuối, cầm cục tiền lớn nên vui lắm, bèn đi mua cái tủ lạnh. Ước mơ của cả thời sinh viên là trong phòng ngủ có cái tủ lạnh để bỏ trái cây, bia bọt vào uống cho mát. Nhiều tiền còn lại đi chơi, từ bắc chí nam, động Phong Nha, Hội An, Mỹ Sơn, Lăng Cô. <https://thuviensoch.vn> gì cũng đi cho

hết. Đúng 1 tháng sau thì sạch túi. Cái
năm suy nghĩ, giờ phải làm sao để kiếm
tiền đây. Bèn nhớ đến nghề viết báo từ
lúc còn là sinh viên. Ngày nào viết cũng
cả 4-5 bài đủ mọi đề tài, liên hệ các anh
trong ban biên tập để gửi lại. Bài được
đăng đều đặn, tháng cũng được đôi ba
triệu. Nhưng sống chật vật quá, làm
freelance như phiên dịch, dạy học...
không có thu nhập ổn định. Gửi hồ sơ xin
việc thì như rải truyền đơn, công ty nào
thấy bằng điểm đẹp ngắt ngay, bằng loại
giỏi nên mời lên phỏng vấn ngay. Nhưng
phỏng vấn xong đều từ chối, nói mà

lạnh quá sợ làm không bền. Hoặc đẹp trai quá đồng nghiệp sẽ ganh tỵ. Nên đẹp và giỏi, lại là rào cản lớn để xin việc thành công....

Mất cả năm thất nghiệp. Bà già dưới quê gọi lên, nói con cứ lông bông hoài vậy, tìm việc làm đi. Cái buồn dễ sợ. Đâu bao giờ nghĩ mình như vậy mà thất nghiệp đâu. Xin miết mà không thành công nên đâm ra mất tự tin. Cái một bữa đi coi bói. Chị xem bói tên Nguyệt ở Bùi Viện nói số em nó vậy, em xin việc không được vì số em làm chủ. Mình về mở cờ trong bụng nhưng cũng chẳng tin

bói toán bao giờ. Rồi một lần đi Cambodia làm phiên dịch cho 1 công ty xây dựng xây con đường nối thủ đô Phnompenh đến cửa khẩu Poipet, thấy lúa bên đó sao xấu quá. Mới nhận ra là bên mình do dùng phân bón nên tốt tươi vậy, bèn về nước mở hãng phân Phượng Tím, ban đầu không có vốn thì chọn giải pháp làm trung gian, làm cò kiếm tiền chứ biết thế nào, mình có ai giúp đỡ về tinh thần hay tiền bạc gì đâu.

Nói là quyết tâm làm. Ngày mở hãng, chạy qua mấy người bạn thân mượn tiền để mua sắm thiết bị ban đầu. Bạn bè

ngày thường nghe Tony nói chuyện vui thì thích lắm, cười ha hả nhưng đến lúc cần tiền mượn thì thôi lý do đủ cả để từ chối. Nhiều bạn nói chơi thì chơi, đừng mượn tiền vì tui đầu tư mua đất hết rồi; 1 cô cũng giàu có lắm nhưng sợ mất, giả bộ nói chồng chị không đồng ý, cuối cùng chỉ có cô Song Hòa cho mượn 3 triệu và cô Troang xù kêu chạy qua cư xá Đô Thành lấy 2 triệu đi. Cầm 5 triệu trong tay, nhìn 2 cô bạn học cũ mà muốn rớt nước mắt. Lúc khó khăn mới biết lòng người. Hồi xưa ông cậu Tony có nói, muốn đánh giá 1 con người dễ et

đụng đến vấn đề tiền bạc thì bản chất thế nào sẽ lộ ra thế ấy. Tony vẫn theo dõi 2 cô bạn ấy, 1 cô bây giờ sang Myanmar làm trùm bên đó về truyền thông, cô còn lại mở hệ thống cửa hàng thời trang lừng lẫy. Người tốt thì bao giờ cũng được trời thương, người cho đi thì sẽ được nhận lại nhiều hơn gấp vạn lần.

Cầm tiền trên tay, Tony chạy thẳng ra Metro mua cái máy in fax copy scan 4 trong 1. Rùi đi tìm nguồn hàng. Tới công ty phân bón nào cũng tươi cười anh của em, chụy của em... ai ai cũng say mê.

Nói Tony ơi em dễ thương quá à Tony

nói thấy tui dễ thương thì cho trả thiếu đi. Họ đồng ý liền, nói em lấy hàng về bán đi, mấy tháng sau trả lại tiền cũng được, toàn để giá vốn. Cái mình bắt đầu lên kế hoạch đi bán hàng.

Khổ nổi, khách toàn ở tỉnh hoặc xa chứ nội thành ai xài phân bón thuốc trừ sâu. Mà tiền đâu đi xuống đó tiếp thị, bèn chọn ngoại thành Sài Gòn và mấy tỉnh lân cận tiếp thị trước. Cứ ban ngày đi bán hàng, tối về làm giấy tờ hợp đồng đến khuya. Cứ sáng sáng, Tony uống 1 ly cà phê to khủng khiếp để tỉnh ngủ, rồi phóng chiếc Wave Alpha đỏ, treo lủng

lăng bịch mầu và mây tờ rơi, phóng xuống các huyện Bình Chánh, Hóc Môn, Nhà Bè hay Bình Dương, Đồng Nai để chào hàng. Thường thì hẹn mấy đại lý cùng 1 tuyến đường cho nó tiện, trưa thì tạt vô ăn cơm ở quán lề đường. Những buổi trưa nắng nóng, bụi mịt mù, Tony đen thui đen thít, dáng cao gầy vẫn phóng xe vun vút. Lúc đó ước mơ có được chiếc xe 4 bánh, dù là xe tải cũng được. Cứ nhìn theo chiếc xe hơi chạy qua mà thèm, mà nhớ đến khi xưa mình là nhân viên tập đoàn thương mại hàng đầu của Nhật, 1 bước lên xe hơi taxi, đi đâu cũng

sang trọng quý phái...giờ như ông xe ôm, thỉnh thoảng cũng túi thân. Nhưng kệ, miễn có tiền là được, mình lao động bằng sức lực và trí tuệ của mình mà, chứ có lấy của ai. Bất chấp cái nắng nhiệt đới chói chang như đồ lửa, bất chấp những buổi trưa 36-37 độ và bụi bay mịt mù, gương mặt anh ấy vẫn cứ thanh tú. Và vẫn kiêu sa hất mặt lên trời như cái thời sinh viên đi xe đạp. Hồi đó, tụi cùng lớp nói sao mày ở tỉnh lên, nhà nghèo thấy mẹ, đen thui ốm nhách xấu bà cố, xe đạp thì cái bàn đạp rớt mất, chỉ còn 2 cái thanh sắt lảng bóng nhọt hoắt, mà cứ vừa

đi vừa hất mặt lên trời. Tụi tao đi ‘Đờ Rim’ hay 86 “kim vàng giọt lệ” mà con chưa dám nữa là.

Hẻm biết vì sao từ nhỏ xíu, Tony tự mình cho là tài giỏi hơn người nên tự tin hơi over 1 chút. Mỗi lần đi thi mà rớt hém, là nói chắc ban giám khảo hẻm đủ trình độ. Hay thầy cô nào dạy gì mới, cũng nghi ngờ, về phải lật sách coi lại. Giấy khen học sinh giỏi là vứt mất, vì mình là học sinh xuất sắc chứ đâu phải học sinh giỏi mà khen giỏi. Nên tự gây áp lực, nói sau này phải giàu, giỏi và đẹp mới hợp thức hóa được cái việc chảnh đây. Nên

sau này phải đi xe ô tô, vì ngồi trong xe, có hắt cái mặt lên trời thì không bị ăn nắng da đen thui đen thít. Ở VN, da trắng thì mới sang trọng...

Tập 2: Đồ bịnh

Mặc dù là học giỏi, nếu chịu khó thi thố thì chắc cũng kiếm được học bổng tàn phần. Nhưng lúc đó nghĩ sao thôi ở nhà kiếm tiền, rùi vài năm sau đi du học cũng chẳng muộn, mặc dù rất thèm. Lớp của Tony, đi du học hết mấy chục bạn, về kể nghe cuộc sống sinh viên xứ người mà thèm rỏ dãi. Đêm đêm cứ nằm mơ, thấy mình đang nằm sổng xoài trên bãi cỏ, hay

tung cái mũ cử nhân lên trời ngược lên chụp hình, giống hình chụp trong mấy catalogue quảng cáo. Nhưng sáng mơ tỉnh dậy, vẫn cái máng lợn bên mình. Lại uống ly cà phê to đùng và tắt tả đi bán phân bán thuốc....

Mùa nóng thì chạy xe ngày mấy chục cây rất bóng cả da. Cởi áo ra thì ½ cánh tay đen thui. Mùa mưa thì thôi, áo mưa áo gió bùng nhùng, nhưng chạy phải đua tốc độ cho nhanh vì 1 ngày phải tiếp thị mấy khách. Nên giờ ở Đông Nam Bộ, đường nào cũng rành, đường tắt thì giỏi hơn cả xe ôm. Có bữa mưa gió sấm sét đùng

đùng, chạy từ khu Sóng Thần lên trên huyện Tân Uyên, đường đất đỏ lầy lội giữa rừng cao su, chỉ có mỗi mình mình và mấy chiếc xe tải, nước mưa như roi quất vào mặt. Nhưng bản thân không sợ ma, không sợ cướp, chỉ sợ mưa gió như vậy sẽ ướt mấy bịch phân mẫu, khách coi thấy chê hèm mua. Một ngày ngồi xe máy cả mấy tiếng, về đến nhà tay cầm chén cơm mà cứ rung rung theo chu kỳ hút-nén-nổ-xả của động cơ xe máy. Ăn cơm khô không nổi, nên phải nấu canh, cứ bỏ cơm vô canh mà húp, cho cơm nó trôi vô miệng chứ sợ không có sức khỏe làm

việc.

Được cái là đi tiếp thị khi mưa gió tầm tã vậy, ghé đại lý ai cũng động lòng, nói ở lại chị nấu cháo gà cho ăn, ở lại uống với anh chén rượu. Cái mình cảm ơn vì phải về sớm, tối còn phải về nhà làm hợp đồng, xuất hóa đơn, coi tiền bạc thu chi thế nào...vì chỉ có 1 mình mình làm, cả mấy tháng sau mới tuyển được mấy đứa sinh viên làm thêm vô phụ. Cuối tuần, tụi bạn làm văn phòng nước ngoài ở quận 1 rủ đi bar hay nhậu, ngồi chung 1 đám, thế nào mình cũng nổi bật vì nét già nua, đen đúa và hốc hác, duy chỉ có nụ

cười vẫn vui vẻ và vẫn chỉ huy mọi trò
tếu táo trong lúc ăn nhậu, cho đời nó
hung phấn...

Rồi làm việc kinh quá, ngủ chỉ có 3-4
tiếng/ngày, nên 6 tháng tích lũy được 1 ít
tiền thì lúc đó cũng bắt đầu đổ bệnh. Tự
nhiên mấy bữa đó tóc rụng quá trời, rồi
lăn đùng ra hết biết gì. 2 đứa nhỏ làm
part-time bữa đó hém biết sao có mặt,
mới khiêng ra taxi chở lên bệnh viện
Hoàn Mỹ ở Trần Quốc Thảo cấp cứu, má
và mấy chị ngoài quê bay vô ngồi khóc
quá trời. Vô bệnh viện đo hồng cầu huyết
áp gì đó chỉ còn 1/2, phải nằm truyền xi-

rum, truyền đạm. Mất hết 2 tuần nằm ở đó, mới được về nhà. Tiền tích lũy 6 tháng sạch trơn. Một số đại lý thấy mình vắng mặt cái giờ trò quịt nợ. Số tiền kiếm được chả còn bao nhiêu. Rồi xui xẻo ập đến, khách từ chối không mua hàng, dù đã ký. Một đồng hàng tồn kho. Xui thì thôi nó đến dồn dập, lúc này mới hiểu câu “ họa vô đơn chí”. Đến cái máy tính cũng hỏng. Mọi thứ đều trở về con số zero. Chiều mưa ngồi quán cà phê bờ kè nhìn xuống sông Thị Nghè, nhìn chiếc xe wave alpha màu đỏ dựng trước mặt, nhìn cái mũ bảo hiểm và mấy bịch phân

mẫu treo lủng lẳng trên xe, nhìn cái áo mưa phủ lên đầu xe đã rách vì gió quật vào... thấy chán chường gì đâu. Dù tự tin và lạc quan đến mấy, khi khởi nghiệp không thành, tâm lý tự nhiên bất an dễ sợ. Hay là mình kém tài kém đức? Hay may mắn không mỉm cười với mình? Hay đã chọn sai con đường?

Ước mơ hất mặt lên trời không thành.
Thôi đóng cửa công ty, đi xin việc đi làm lại vậy

Tập 3: Bơi ra biển lớn

Nhưng đêm đó, Tony nằm mơ. Trong mơ Tony thấy mình đang đi lạc vào một khu

rừng. Qua một cánh rừng um tùm và nhiều dây leo, bỗng nhiên xuất hiện trước mặt một hồ nước trong veo. Trên hồ nước, có một chiếc thuyền câu nhỏ. Một ông lão râu tóc bạc phơ ngồi câu cá. Tony mới tiến lại và lội nước ra thuyền, tự nhiên mình thấy chiếc thuyền xa dần xa dần. Tony lội một lúc thì nước ngập đầu nên cố bơi. Nhớ là bơi nhiều lắm, hồ nước rộng mênh mông và bắt đầu có sóng. Tony uống mấy hơi và mần mần, mới hay mình đã bơi ra biển rồi. Bơi miết bơi miết, gần như kiệt sức thì cũng bám được vào mạn thuyền và leo lên.

Ông già bèn bắt cất tiếng hỏi

“How are you, Tony?”

Trời, ông già này nói tiếng Anh nữa. Cái

Tony hoảng hồn, trả lời liền “Oh you

know my name?” rồi nói qua nói lại,

trong 1 cái conversation giống như hội

thoại cuốn Streamlines 1 ấy. Chỉ nhớ là

Tony nhìn vào giỏ cá của ông, thì thấy

toàn đô la Mỹ trong đó, chẳng thấy cá

đâu. Rùi giật mình thức giấc, ngủ lại

không được. Hình ảnh mình cố bơi theo

con thuyền đánh giá, và ra đến biển lớn,

thấy giỏ tiền đô la...trong đầu Tony bỗng

dưng xuất hiện ý nghĩ. Điềm báo. Phải

Mình phải xuất khẩu mới được, mặc mớ chi ngụy lặn trong nước cho mệt. Thế giới bên ngoài có đến 6-7 tỷ người và hơn 200 quốc gia, tha hồ mà kiếm tiền về. Bao nhiêu người dân Việt vất vả, suốt ngày cặm cùi may vá. Bao nhiêu bà con cô bác suốt ngày cặm cùi phơi nắng phơi sương trên đồng, để tạo ra bao nhiêu sản phẩm mà thế giới đang cần. Nhưng họ có điều kiện bán ra ngoài đâu. Mình có ngoại ngữ, có tuổi trẻ, tại sao không thử. Mình sẽ phải đi buôn quốc tế. Các bạn trẻ biết ngoại ngữ nhớ nhé, mình phải xuất khẩu để đem ngoại tệ về giúp

cá nhân, gia đình và dân tộc mình giàu có hơn. Học ngoại ngữ bao nhiêu năm làm gì mà không nói được để lấy tiền của tụi Tây tụi Tàu, không rao bán bao nhiêu sản phẩm Việt Nam ra thị trường thế giới? Nói đoạn, ngồi dậy. Lúc đó đã 3-4h sáng, nhưng trời vẫn còn tối lắm. Tony xuống nhà bếp, định pha ly cà phê uống suy nghĩ tiếp thì bỗng dưng, nhìn qua lớp kính trên cửa sổ, thấy một con rắn bò qua và rơi về phía sân trước. Con Ki (con chó của Tony nuôi) sủa loạn xạ. Tony mới mở ra cửa trước nhìn, thì không còn thấy gì cả. Chỉ có con Ki vẫy đuôi và vui

về với Tony như chẳng có chuyện gì xảy ra.

“ Gặp rắn thì đi, gặp quy thì về”-những người đi rừng hay nói câu đó. Như Doanh Chính Tần Thủy Hoàng với câu chuyện gặp rắn ở lễ tế sông mà làm nên nghiệp đế, khi bắt đầu một cuộc phiêu lưu trên đường công danh, gặp rắn là điều may mắn lắm. Tony biết vậy nên vội mừng, mới lên internet. Search những chữ như “ find buyer of ....in Bangladesh”, chẳng hạn, hòng tìm ra các người mua hàng nông sản hay sản vật của Việt Nam. Rồi gửi mail đi giới thiệu.

Một ngày Tony viết và gửi mấy trăm cái mail. Thức từ sáng đến đêm để search và gửi. Nhưng cả 2-3 tuần trôi qua, hộp thư inbox chỉ trống rỗng, hay toàn các email bị trả về do địa chỉ email bị sai hay cũ quá họ không dùng nữa.

Đang chán nản thì một hôm, nhận được email của Mr Johnson bên Mỹ. Ông nói tao thì về hưu rồi, không còn làm ngành xuất nhập khẩu nữa, nhưng nhận cái email của mày, tao định xóa đi nhưng thôi cũng đọc thử, dù sao Việt Nam cũng là nơi tao từng trải qua 1 thời gian trong cuộc chiến. Tao đọc và thấy trong đó là

cả sự tâm huyết và sự chân thành. Nên tao sẽ giúp mày. Tuần sau tao có dịp sang Việt Nam, tao sẽ ghé thăm công ty mày.

Ngồi đọc mail ông Johnson mà tay chân bủn rủn cả. Một cảm giác thành tựu lâng lâng trong người. Dù, xung quanh vẫn chỉ là cái máng lợn và số tiền mượn mọi người để tiêu xài và đầu tư cho công việc đã lên tới cả chục triệu...

Bỗng dưng những giọt nước mắt nóng hổi, từ 2 hốc mắt sâu hoắm vì thức đêm, trào ra. Lăn dài trên gương mặt .... CÒN TIẾP

Ngày 02/02/2013

Tony đã “sống chứng khoán, chết vùi chứng khoán” như thế nào?

Thế rồi Tony cũng tham gia thị trường chứng khoán. Dắt theo là 1 lực lượng fan hâm mộ đông đảo. Fan cầm nào ảnh, nào hoa, nào gấu bông và la hét ồm ồm. Chủ yếu để quay phim chụp hình và nói cười

cho có khí thế....

Sàn EPS tháng 1 năm 2008 (Đi sàn này vì có bạn làm ở đó)

- Nhà đầu tư Tony hùng hổ tiến vào sàn, 2 tay gạt hết các nhà đầu tư nhỏ lẻ khác. “Dang hết ra, hãy để tôi giao dịch”, vừa nói, tay anh ấy thoăn thoắt viết lệnh mua và bán. Cả sàn hồi hộp dõi theo từng động thái của nhà đầu tư Tony. Tháng 1/2008, nhà đầu tư Tony đã tung 10 triệu đồng vào thị trường, lập tức chỉ số VN Index tăng 2 điểm.

SÀN EPS THÁNG 2/2008

- Nhà đầu tư Tony lại đến sàn. Áo đuôi

tôm sang trọng. Có mấy fan chạy theo
nâng vạt áo. Nhưng. Bảng điện tử đỏ rực.
Cả sàn hốt hoảng. Một số nhà đầu tư tháo
chạy. Nhà đầu tư Tony gục ngã trên sàn
SÀN EPS THÁNG 3/2008

- Nhà đầu tư Tony lại tiếp tục bơm cho
thị trường chứng khoán thêm 5 triệu đồng
nữa. Thị trường lập tức lại khởi sắc.
Nhưng không lâu sau đó, Tony bị bệnh
cảm cúm nên thị trường đóng băng trở
lại. Sau khi có khái niệm đáy, bây giờ có
khái niệm thủng đáy....

Nhật báo lá cải (cải bẹ xanh chứ hẻm
phải cải ngọt) ở Sài Gòn suốt ngày đăng

các tít bài rất câu khách, đại loại như " có hay không mối quan hệ giữa nhà đầu tư Tony và các chỉ số Index?" các paparazzi chạy theo Tony suốt ngày săn tin và giật tít " Không quan tâm lạm phát, anh ấy lại đến sàn", " bạn sàn của Tony là ai" hay " P/v Tony: chơi chứng khoán thành công, cần ăn gì vào buổi sáng.." rất thu hút độc giả mới lớn (còn tiếp)

Ngày 05/02/2013

Kiệt sức ở khách

sạn 5 sao

Nó được đối tác mời sang nước ngoài vì nó phụ trách mua hàng cho 1 công ty lớn. Ra khỏi sân bay, mắt nó choáng ngợp bởi sự hào nhoáng và vĩ đại của sân bay nước ngoài, đang láo lơ nhìn cho đã mắt thì đối tác đã bắt nó lên xe, đưa về khách sạn 5 sao.

Mèn đéc ơi, sao cái phòng Deluxe của khách sạn 5 sao nó đẹp đến thế. Cả đêm nó không ngủ được, vì ngủ thì tiếc không thưởng thức được không gian 5 sao. Thế là nó quyết định thức trắng. Vô toilet bật

nước nóng đầy bồn rồi tắm, tắm đi rồi tắm lại. Rồi ngâm chân. Rồi thoa thuốc xức dầu tắm, xà bông loại thượng hạng trên người. Nó nhìn vô gương, cười cười. Nó thấy nó đẹp trai quá xá...

Nó lấy bộ áo khoác bằng chất liệu giống khăn tắm quấn quanh người, thắt cái dây nịt vào và đi qua đi lại. Lại vào toilet soi gương. Nó thấy mình là 1 một ông hoàng Ả rập.. Nó nằm lên giường, chao ôi sao gói nhiều đến thế. Nó trườn qua lăn lại, cười hi hí một mình.

Nó quyết định mở cửa đi ra ngoài để thiên hạ thấy sự sang trọng của nó. Nó đi

lang thang ra hồ bơi, xuống dưới sảnh lớn và định bụng đi ra ngoài đường phố. Ai cũng nhìn nó ngỡ ngàng, nó cảm thấy hết sức tự tin...

Sáng sớm nào cũng vậy, bồi phòng mang tặng nó đĩa trái cây và 1 giỏ hoa với lời chúc 1 ngày tốt đẹp. Nó chỉ dùng 2 ngón tay, nhón lấy miếng dưa hấu trước mặt thằng bồi phòng đúng theo kiểu quý tộc Pháp nó thấy một lần trên HBO. Đưa lên chính xác ngay bên trái miệng, khoan thai cắn nhẹ nhàng. Nó thấy quý tộc quá sức tưởng tượng...

Một tuần sau nó về nước. Mắt nó sâu

hoắm và hộc hác. Cả cơ quan ai cũng lo lắng vì thấy nó làm việc quá sức trong chuyến công cán này. Đối tác càng lo hơn nữa. Vì lúc check-out cho nó, đối tác nghe tụi khách sạn báo là khách của ông hình như bị tâm thần hay mộng du gì đó, mặc đồ ngủ đi lang thang suốt đêm thôi.

Riêng nó thì khoái lắm, sau chuyến công du ấy, gặp bất cứ ai nó cũng kể. Sau 3 ngày 3 đêm, câu chuyện khách sạn 5 sao ấy vẫn chưa hết...

Ngày 24/02/2013

<https://thuviensach.vn>

Trăng

Trăng nguyên tiêu đêm nay đẹp một cách bất ngờ. Tròn vành vạnh, trắng trong sáng thanh thiện. Bầu trời đêm nay cũng không một gợn mây.

Ngồi ở Balcony, ngắm trăng, tức cảnh sinh tình, bèn lấy một ly rượu Hạnh Hoa ra uống. Rượu, người Nhật gọi là Shu, người Hàn gọi là Ju, người Hoa gọi là tửu...có lẽ cùng một nguồn gốc tiếng Hán. Người sành rượu thật sự ở Trung Quốc cho rằng, rượu Ngũ Lương Dịch đắt tiền cả ngàn đô la <http://thuvien sach.vn> một chai hay quốc

tử Mao Đài mà Chu An Lai chiêu đãi tổng thống Nixon khi xưa không có cửa so sánh với rượu Hạnh Hoa, vốn là một làng nhỏ thuộc huyện Phần Dương, tỉnh Sơn Tây xa xôi. Nên nó có tên gọi là Phần Tử. Năm ngoái Toni có đến viếng thăm Sơn Tây, đàm phán kinh doanh trong tử quán, lúc say lúc tỉnh, say nói tiếng Việt tỉnh nói tiếng Hoa, đối tác 2 bên ai cũng say mèm. Nói về rượu, Tony nhờ ngày xưa ghiền Kim Dung nên đối tác nói rượu nào Toni cũng biết, từ các loại Hoàng Tử đến Bạch Tử, Nữ Nhi Hồng, Nhị Oa Đầu.... gì biết tuốt luốt nên

khách say mê lắm. Lưu luyện chia tay, bằng hữu có tặng 1 chai rượu Hạnh Hoa mang về. Liên đọc tặng ngay cho bạn 2 câu thơ nổi tiếng của Đỗ Mục, còn gọi là Tiểu Đỗ, để phân biệt với Đỗ Phủ :

Tá vấn tửu gia hà xứ hữu

Mục đồng dao chỉ Hạnh Hoa thôn.

nghĩa là: " hỏi thăm quán rượu ngon ở xứ này có chẳng. Mục đồng chỉ đến Hạnh Hoa thôn"

Đôi tác sướng quá, ngất...

Ngày 09/03/2013

Chuyện ở đế quốc Mĩ (i ngắn hay hơn y dài)

Mọi người ép dữ quá bắt kể chuyện ở Mĩ, hẻm muốn nghe chiện Việt Nam nữa. Thật ra do tiếng Việt kém đi thấy rõ nên nói ko được nhiều. Năm ngoái vừa PV visa Mĩ xong bước ra khỏi lãnh sự quán ở đường Lê Duẩn thì bắt đầu cứng lưỡi, chỉ có thể bập bẹ tiếng Việt, ghé tiệm cafe ở Kumho ra dẫu <http://thuvien sach.vn> mãi con bé bán

mới biết là đang cần 1 ly cafe sữa đá. Vô phòng vấn visa thì nói bảo vệ anh ơi mở cửa cho em, bước ra - khi biết được cấp visa rồi - thì nói pls help open the door for me làm anh bảo vệ sợ hãi nói Yes Sir. Từ đó đến giờ mình chuyển qua nói và viết song ngữ (giống trường tiểu học quốc tế). Hồi xưa vấp cục đá té thì quay lại chửi " má!", còn giờ thì rú lên " oh my god" hay " fax you". Sounds so Mĩ.

Tiếng Mĩ thì tiến bộ, nói 1 tràng dài nhưng không ai hiểu. Thỉnh thoảng nó hiểu được 1 câu thì nó nói mà nói giống trong sách. Nên Tony có tủ sẵn 1 miếng

giấy và 1 cây viết, không hiểu thì viết ra
dĩ vào mặt bọn Mĩ cho nó đọc. Nước Mĩ
nên coi lại nền giáo dục của mình và tăng
cường học tiếng Anh cho công dân Mĩ.

Hình chụp vẫn chưa xong nên vẫn chưa
post lên được. Các nghiệp vụ về
photoshop cắt ghép hình vẫn chưa xong,
đề vài bữa về nước nỏ là đã đi chỗ đó
rồi, nhưng thực ra chưa đi, tính mình hay
khoe nên chưa đi mà cũng nói đi rồi cho
mọi người thèm chơi. Nhưng lỡ đưa nào
cắc có bắt trưng hình ra làm evidence thì
cũng phải có chứ không nó bảo điều (
xạo), đang vất vả search trên google

image để lồng ghép. Ví dụ ghép đang ngồi vắt vẻo trên tượng đài nữ thần Tự Do hay đang bắt tay với ông Obama. Hạc chả được bao nhiêu, suốt ngày bận rộn với mấy cái này.

Và mùa xuân ấm áp thì bãi cỏ xanh non nào cũng nằm xuống chụp hình tạo dáng. Bất chước trong mấy cuốn catalogue quảng cáo du học, thấy bãi cỏ là sông xoài nằm xuống chụp, trên tay cầm vài cuốn tập. Còn bây giờ thì đang tuyết trắng nên phải dành thời gian để nô đùa với tuyết. Bà chủ nhà trọ nói sao sáng nào tao mở cửa ra cũng thấy mày lặn lộn

trên đồng tuyết trước nhà vậy, không lạnh à. Mình nói đó là môn thể dục buổi sáng của tao. Nói đoạn, mình lấy tuyết vo thành 1 cục (bên này nó gọi là snow ball) ném vào cửa sổ nhà bên cạnh cho nó vỡ tung tóe ra rồi cười sằng sặc.

Ai ngờ cái cửa sổ đấy là phòng ngủ của ông hàng xóm. Già lớn khó ngủ, gần sáng chợp mắt được thì đã bị ném tuyết vào cửa sổ âm âm, nên ông khó chịu chống gậy qua phàn nàn. Bà chủ nhà mình mang kẹo dừa (mình cho bà này nhưng bà này rằng giả không ăn được, ai tới nhà cũng đem ra nói this is the best coconut candy

all over the world) ra ép ông ăn, an ủi nói ông ơi thôi kệ thông cảm, as he is a tropical student (anh ấy là 1 sinh viên nhiệt đới).

Ngày 11/03/2013

NÓI KHÉO

Chiều nay hém muốn viết mà bị mắng dữ quá nên đành mở ra viết vài dòng. Bảo kể chuyện gì cũng được....

Bèn kể chuyện hồi năm 2003-2004 gì đó. Hồi đó công ty mới mở, tuyển được 2 đứn nhân viên, 1 đứn làm 1 bán thời

gian, nó đòi 800 ngàn 1 tháng, Tony kỳ kèo mấy ngày nó mới chịu làm cho mới giá lương là 700k đồng/tháng. Còn 1 đứa còn lại là sinh viên thực tập, không nhận tiền. Nhưng nó muốn đến lúc nào thì đến. Vì công ty nhỏ nên mình làm sếp cũng chạy chiếc wave alpha màu đỏ chói chang, có lần đi nhậu về cầu Thị Nghè té trầy xước hết. Đâu có tiền rào tấm ván ép thành cái phòng cho Tony ở trọ phía sau, công ty làm phía trước, có máy lạnh nhưng hẻm dấm bột, nóng thấy bà.

Một buổi sáng, thằng bán thời gian vào làm và nghe điện thoại. Đầu dây bên kia

muôn gặp Tony để bàn thảo 1 cái hợp đồng, nó nói " dạ chị ơi chút chị gọi lại chứ Tony đang ngủ nướng giờ chưa dậy". Trời ơi, mình nằm trong phòng mà muốn ra dzộng nó 1 cái quá, vì đang mặc quần đùi và chưa quánh răng rửa mặt chứ không thì toi mà y rồi nha con. Sau đó thì mình dặn là bữa sau ai gọi, thì phải "good morning, may I help you" trước, sau đó nói khéo là Tony đi ra ngoài, vui lòng để lại tin nhắn. Bữa sau ông già dưới quê lên thăm, ở bến xe miền Đông, gọi điện ra đón. Tony cũng đang ngủ. Nó nghe điện thoại cũng nói khéo là " Good

morning, what can I do for you sir? A, Mr Tony hả? Yes yes no no ... ". Nói xong ông già ú ớ sợ hãi cúp máy liền vì nghĩ gọi nhầm vào đại sứ quán Mỹ (ông già trước 75 có học tiếng Anh lồm bồm). Ông lấy giấy ra, cẩn thận bấm số gọi lại, nói " bác muốn gặp thằng Tèo, nó lên Sài Gòn thành Tony đó, bác muốn gặp nó nói chuyện chút. Nó đang đâu, bác là..." Chưa kịp nói thì bị nó mắng sa sả " yêu cầu anh tôn trọng nội quy công ty chúng tôi, anh hãy để lại tin nhắn, chứ anh đừng nên hỏi nhiều về việc Tony đang làm gì nhé. Tony không cho nói đâu. Anh thông

cảm". Nói rồi nó cúp máy và ghi vào sổ note " sáng ngày ...tháng...một khách hàng nam gọi, yêu cầu gặp Tony, còn nói xúc phạm Tony là thằng Tèo nữa, mà lúc đó Tony đang ngủ nướng nên em kiên quyết không cho gặp và đã nói khéo với khách hàng là Tony đi vắng". Cuối tuần đọc cái weekly report của nó mà muốn quánh cho nó chết tươi

Ngày 16/03/2013

Những ngày xưa

thân ái....

Mấy bữa rày lo hạc hành, thi cử mệt mỏi quá nên không kể chiện, giờ rảnh kể típ nha. Chuyện gì ta....già cả nên nhớ quá khứ hơi nhiều. Hôm bữa đi ăn bún bò, gặp con bạn cùng học lớp 3 ngồi bán, nó nhận ra Tony nên gấp thêm mấy miếng gân bò đang hầm làm Tony trệu trạo nhai cả buổi không ra khỏi quán nó được, nhìn đôi tay thoăn thoắt xắt thịt bò của nó thật là cảm động, kỷ niệm ùa về, với những buổi tan trường tinh khôi trong tà áo trắng, những cuốn lưu bút chuyền tay,

những cánh phượng hồng ép vào trang vở, Tony nói vậy làm nó ngỡ ngác vì nó nghỉ hạc hồi lớp 5. Khổ, kỷ niệm hạc sinh của Tony chỉ có vậy nên ai hỏi đến thì tuôn ra vun vút.

À kể chuyện đi xin việc làm đi. Đạo này quá khừ hiện về lộn xộn nên nhập đề và thân bài hèm dính dáng gì với nhau, mong cô thông cảm.

Hồi đó tốt nghiệp ĐH xong, nghĩ mình ghê gớm lắm. Đứa nào mới rời đít khỏi ghế nhà trường không nghĩ vậy. Nghĩ mình giỏi, mình học hành thế này thế kia phải bước vào những tập đoàn lớn như

Boeing Airbus...nên vào làm công ty nào cũng thấy không hài lòng, ba bữa là nghỉ. Lương thấp nghỉ, môi trường không có nói tiếng Anh nghỉ, thậm chí sếp xấu quá nhìn nhưc đầu nên nghỉ, đồng nghiệp hôi nách cũng nghỉ....Một trong những lý do thường trực mà bọn mình lúc đó hay cafe đề tám, là nói xấu sếp, thậm chí chê sếp ngu, tức thiếu năng trí tuệ theo ngôn ngữ bây giờ. Mấy nhóc chỉ hơn 20 tuổi nhưng nghĩ mình khôn, còn mấy ông sếp bà sếp thì lúc nào cũng ngu (ngu mà họ làm sếp, chỉ đạo mình akkaa). Thường mà những ai nói người khác ngu thì chính bản thân

họ chưa trưởng thành, dù tuổi lớn thế nào. Ngoài chợ, bà bán cá chê ông bán rau ngu, ông bán rau cũng không vừa, quay qua chửi bà bán mắm là thiếu năng trí tuệ, không phân biệt mắm thật và mắm dỏm, bà bán mắm tức mình ném mắm vào mặt ông bán rau. Ông bán rau sẵn tiện vắt chanh, ớt lên mặt luôn, rồi tiện tay gọt trái dưa leo và cà pháo đang bày trước mặt...đưa lên chấm mắm, ý lộn, đắp mặt, 1 hồi thì dưa hết vào mồm, vừa đẹp da vừa ngon miệng. Nên giờ thấy ai chê người khác ngu hay thiếu năng gì đó, mình thông cảm lắm. Ai cũng cần có 1

thời bé dại để lớn lên.

Trong khi chờ đợi những tập đoàn lớn
đăng báo tuyển dụng để nói dối rồi trốn
đi phỏng vấn, việc kiếm 1 cty tư nhân
vào làm đỡ cũng là một giải pháp khôn,
lúc đó cả bọn ngồi nghĩ như vậy. Ôi đất
nước tôi với 1 thể hệ trí thức khôn hết
biết. Nên phỏng vấn công ty tư nhân nào
cũng giả bộ hứa hẹn, kiểu em sẽ gắn bó
công ty mình đến suốt cuộc đời, hay em
sẵn sàng bảo vệ công ty mình bằng máu
của em (giống ông nào ở Cuba hồi xưa
tuyên bố, vì Việt Nam, chúng tôi sẵn
sàng hiến dâng kể cả máu, nhưng máu

đâu không thấy chỉ gửi qua mấy tấn đường uống xong sợ diabetes muốn chết).

Xong ké Tony đi làm. Nào công ty TNHH Hoàng Hôn, TNHH Lam Chiêu Tím Biếc gì đó, nhiều đến nỗi giờ chả nhớ hết. Công ty khá được 1 tháng, còn thông thường là 1 tuần.....Chỉ có 2 công ty để lại ấn tượng nhưt. Công ty đầu có sếp nữ. Cả đám nhân viên mới vô suốt này nói bà ngu, cái gì cũng nói ngu cho được. Bà ấy thì đâu có thừa nhận, ngày nào cũng xoen xoét cãi lại "mấy em tưởng chuy ngu à, chuy ứ chịu đâu, chuy

khôn lắm nhé...". Thế là sinh nhật của bà ấy, tui mình tặng cho 1 kg muối i ốt. Ban đầu bà ấy vui lắm, vì nói ai tặng chuy gạo vào muối tức ý muốn chuy sung túc đấy. Chị ấy thích lắm, ăn lấy ăn để. Nhưng đâu được 2 tuần thì bà kêu cả bọn vào phòng, đóng cửa cái rầm, bảo "Hôm qua chuy xem tivi có câu khẩu hiệu là hãy dùng muối có chứa i ốt để phòng bệnh đần độn, chuy hiểu ra rồi nhé. Mấy người nói chuy vậy sao, chuy hận mấy người, chuy hận, chuy hận, mấy người hãy đi đi "(chị này xuất thân là diễn viên đoàn cải lương Hương Mùa Thu dưới Cà

Mau, chuyên đóng vai đào mù). Thật ra muối thấm vào người chị 2 tuần nên chị đã thông minh lên rất nhiều. Thế là Tony và đồng bọn bị đuổi việc.

Qua cty thứ 2 thì đâu được 2 ngày thì đồng bọn phát hiện ông sếp cũng ngu nốt vì ông không biết dùng máy scan và phát âm tiếng Anh buồn cười vãi. Fax mà đọc là phắc, suốt ngày nhắc nhở "Lan ơi em phắc cho anh chưa, em bận quá thì nói cái Tuyệt nó phắc giùm, rồi sao sáng giờ chưa phắc Hồng Kong, phắc Pháp, phắc Mỹ...." .làm người ngoài nghe tưởng cái Lan là đứả lãng loạn xuyên quốc gia. Thế

cũng là sinh nhật của ông ấy, anh em trong phòng bèn cùng nhau tặng ông ấy 1 hộp sữa có chứa DHA. Ông ấy vui mừng khôn xiết, đem về nhà sáng chiều đều lôi ra uống. Uống mãi đến 1 tháng sau, lòi ra miếng giấy dưới đáy lon ghi rõ "sữa bổ sung DHA giúp trẻ thông minh", ông ấy hiểu ra là bị chơi xỏ nên kêu cả phòng lên. " Các em phải rời công ty trong vòng 7 phút" - he said. " Em có thể rời công ty trong vòng 6 phút"- said Tony. Nói qua nói lại một hồi kiểu game show gì đó thì Tony nói " Em có thể rời trong vòng 1 phút". . Ông ta giận dữ " mọi em rời"

Thế là lại bị đuổi việc. Gọi í ới đồng
bọn, tao bị đuổi rồi nè, đi cafe đi. Và
đồng bọn nói chờ tao chút, để kiểm gì vô
chọc sếp cái đã. Đâu 1 tiếng sau thì cả
bọn bị đuổi việc sạch trơn, ra Hồ con
rùa uống cafe rồi đi hát Karaoke inh ỏi.

Ngày 20/03/2013

**Ở quê kì, ngày
tháng năm...**

To: Near and far readers (

<https://thuviensach.vn>

tức độc giả gần xa)

Nóa chung là công việc rồi hạc hành cũng ceng theng, nên Tony có giải trí (giải trí) bằng cách viết những dòng nhỏ xinh xinh trên mạng. Đầu tiên là yahoo blog, sau đó, theng ku em ép dùng fb, ép mãi mới qua. Qua đâu được 1 năm thì viết luôn bên này vì bên yahoo đóng cửa. Sau đó, thì cũng theng này, nói thôi em lập page cho anh vì quan niệm lạc quan tích cực của anh sẽ truyền cảm hứng sống cho mọi người. Nhiều đứa định tự tử vì tình hay vì tiền, nhờ đọc bài của anh mà vươn lên <https://thuvien sach.vn> thành tổng giám

mục, ý lộn tổng giám đốc hay sang Mỹ làm tiến sĩ đại học La Salle, ra Văn Miếu làm giáo sư cả....Xã hội thật tốt đẹp biết bao. Dân trí nước ta được nâng cao biết bao, chẳng mấy chốc mà có đường sét cru tốc (đường sắt cao tốc). Nên mình nghĩ, nếu thật sự như nó nói thì cũng gắng mà viết héng. Nó thành lập luôn page cho mình chứ mình có biết chi mô mà vô internet. Lập luôn 2 page mới ghê. Nó nói anh Tony chơi sĩ luôn anh, đừng chơi lẻ.

Xong ké nó bắt mình ép like cái trang vừa lập ra. Tức trang Tony Buổi Sáng.

Còn trang kia thôi đẹp, mệt quá. Tiêu chí ban đầu là cạnh tranh với các tờ báo có chữ Morning trên thế giới. Nó kêu anh ép mọi người like đi anh. Mình ra tay liền. Đệ tử học trò, đứa nào không like mình quánh đập không thương tiếc. Bứt tóc móc mắt. Chặn đường lột áo. Lên gối giựt cùi chỏ. Quánh ôi thôi lên bờ xuống ruộng. Mình vốn đào tạo chuyên ngành Báo Lực hạc đường. Tụi nó sợ quá like hết trơn. Còn mấy người lớn tuổi hơn thì năn nỉ. Khóc quá trời nói chú ơi, cô ơi like giùm con, con lạy cô chú. Một số đối tượng hẻm biết facebook mình cũng

lập ra rồi bắt like như anh Tư xe ôm, chị Bảy vịt lộn, cô Năm hủ tít, cô Ba nước mía....Chòm xóm với nhau mà, mình mở cái gì ra họ ủng hộ liền. Một số đối tượng khác thì dọa ép nghỉ chơi, sáng unfriend để dọa, thấy nó ignore thì chiều add friend lại năn nỉ...Mình trở thành hoàng tử Lai. Nói chung đủ các chiêu trò thì cũng chỉ được 50 cái like...

Sau đó tiếng lành đồn xa, thấy viết dễ thương nên like quá trời. Mình thôi hông ép like nữa. Like tiếng Anh là thích, tự nhiên ép mày hãy thích tao đi. Ai thích thì vào bấm Like Page, thế là nó tự động

nhảy lên Wall của mình khi có bài mới.
Vậy đi.

Nhưng giờ nghĩ lại bắt mọi người Like quá trời làm chi ta? Mình đâu có nhu cầu quảng cáo hay bán trang này cho ai đâu, vì mình giàu quá rồi. Mình cũng đâu có nhu cầu nổi tiếng, vì fan hâm mộ riêng về nhan sắc và trí tuệ của mình đã gạt không hết xuống giường rồi. Vậy ép lai để làm gì?

Thôi thì 1 ngày đẹp trời, mình sẽ dùng dùng đóng cửa trang Tony Buổi Sáng trong sự hụt hẫng ghê gớm của độc giả. Rồi mình sẽ thành lập trang Tony Buổi

Trưa, lại bắt ép Like ...Và cứ thế cho đến Tony buổi Xế, Tony ban chiều, nhưng đâu tới Tony Giữa Khuya thì Facebook đóng cửa giống như Yahoo Blog vậy.

Thôi thì đọc vui được lúc nào, hay lúc đó. "Cuộc đời đó, có bao lâu, mà hững hờ. Em nói dzậy, đúng hông chị Bảy?

kính thư,

Em Tèo

Ngày 22/03/2013

Chuyện Tony bị
<https://thuviensach.vn>

đại gia xài xuê

Năm 2007, có một chú Á Rập sang nghiên cứu thị trường, Tony làm cò hướng dẫn. Tony ăn vận soang trạng (tức sang trọng) ra sân bay TSN đón, chú ấy nói tao theo đạo Hồi nên mày phải lưu ý nhé. Anh tài xế bảo thôi mình dắt đi ăn cá hồi đi cho nó hợp vẫn. Anh tài xế là người Phan Thiết nên phát âm cứ lộn giữa ôi và oai. Ví dụ " Anh ấy là người nước ngoài, và anh ấy thích ăn cá hoài"

Tony phải book phòng KS có mũi tên trên trần để chú ấy hàng ngày hướng về

thánh địa Mecca cầu nguyện, rồi đàm đạo về văn hóa Hồi Giáo, về các Caliph và sự khác nhau giữa 2 dòng Sunny - Shiai, về mái vòm các thánh đường ở Thổ, Tây Ban Nha, về bộ kinh Coran nổi tiếng, về nàng Sheherazade với 1001 đêm nhưng chủ yếu cũng xoáy vào các truyện nổi tiếng mà nàng kể như cuộc phiêu lưu của Sinbad, của Alibaba vào 40 tên cướp, Aladdin và cây đèn thần... cứ mấy chuyện khác không nhớ nổi chi tiết để thảo luận. Những đóng góp của thế giới Hồi giáo như các con số trong toán học, mỹ thuật, thơ ca, cũng được

Tony nịnh hết biết. Tự hào dân tộc lên cao ngút trời, chú ấy hài lòng lắm, bảo là tao đi mấy nước khác, bọn nó chẳng biết gì về thế giới Hồi giáo tụi tao ngoài khùng bố. Tụi Việt Nam mà được giáo dục tốt như vậy, tao ưng bụng à nha. Sau đó cho Tony 1 vé đi xem triển lãm du thuyền ở Dubai mà Tony đâu có lấy, đôi phải tắm gội cho sạch, rách phải dùng nước hoa cho thơm.

Để xác nhận là khách hài lòng, đi chung xe hơi, cứ khoảng 30 phút Tony lại quay sang đập vào tay chú ấy và hỏi "ông có hài lòng không", chú ấy nói "yes", cứ

đúng 30 phút sau Tony lại đập cái bốp vào tay chú ấy và hỏi " hài lòng hay không hài lòng", đâu chừng chục lần thì chú ấy sợ quá bảo là "tao hài lòng lắm, xin đừng hỏi nữa".

Đưa ra Hà Nội để họp tìm mối, gặp 1 đại gia. Chú định lập nhà máy và liên doanh với vài công ty VN, biết tin, đại gia vui mừng ra sân bay đón ngay. Trên đường về thì không về thẳng khách sạn mà ghé 1 gara " tiện đường lấy thêm 1 con xe". Vừa mệt vừa đói nên khi đại gia hỏi " mày thấy tao lấy con xe này nom được không" thì Tony chỉ nói " ok đó

anh” làm đại gia giận. Vừa xuống máy bay bị jetlag nên Tony không nịnh được nhiều.

Lúc đi ăn, đại gia rủ đi Lệ Mật ăn rắn, thấy Tony âm ừ nên đại gia tức mình mua may quay cuồng, làm động tác miêu tả cảnh hành quyết con rắn sống để nuốt tim vào bụng, uống máu con rắn...rồi lột da chiên giòn, bẻ xương vào mồm nhai rau rầu...cho ông kia xem, ra chiều muốn rủ đi lắm lắm. Chú A rập hỏi ủa ông ấy miêu tả cái gì mà ngộ nghĩnh vậy, Tony bèn dịch đây là điệu múa chào mừng khách phương xa, tập tục ở đây nó thế.

Thấy không được, đại gia rủ đi ăn cóc, nhái, chó, mèo, chuột, gà rừng, nhím, bò câu, đại bàng, khỉ, vượn, hươu cao cổ, ngựa vằn, hà mã...gì Tony cũng giả vờ hỏi ý thằng kia rồi từ chối hết. Hết chuyện hay sao mà đi ăn động vật hoang dã và thú nuôi, có phải là thực phẩm được chăn nuôi đại trà đâu. Đại gia trong Nam thì con gì cũng bắt đem về nhà nuôi để khoe, còn đại gia đất Bắc thì con gì cũng phải thịt. Thuyết phục không được, đại gia giận lắm, làm bằm ngon thế mà bọn dở hơi này không ăn, nghi Tony kém ngoại ngữ, bảo thế thì thôi ăn ở khách

sạn Daewoo vậy.

Đại gia đích thân cầm lái, vượt tất cả đèn đỏ và hèn hếch cười " mày nói với ông ấy là tao quen hết với công an giao thông ở đây" làm chú Á Rập xanh mặt vì sợ tai nạn. " lần sau ông có sang, tao đích thân đánh con Meced S500 ra sân bay đón, chứ con này chán rồi", Tony vội vàng làm thầy thông y chang. Chú Á Rập " Thanks". Đại gia " Mày có dịch là Meced không đấy, sao tao không nghe". Tony vội bào chữa " Mơ Si Đì (Mercedes)". Ông Á Rập vẫn hờ hững: " Thanks". Đại gia buồn xo, chép miệng " mày nói thế

nào mà ông ấy chẳng phản ứng gì, Mọc Sơ Đét chứ phải chuyện chơi". Lúc sắp về, đại gia giả lả " hỏi giùm tao bên ấy ông ấy đi con gì đi". Chú Ả Rập nói con lạc đà. Sau này Tony mới hiểu con gì là con xe, nên mới dịch đúng, chú Ả rập nói tao không rõ lắm, có mấy chục chiếc cho công ty và cho gia đình (chú ấy có 3 vợ).-"mà sao cứ suốt ngày hỏi phương tiện giao thông vậy, bộ hết chuyện gì để hỏi rồi hả?-chú Ả Rập phản ứng gay gắt sau khi cứ xoay quanh đề tài automobile. Đại gia tròn xoe mắt khi nghe ông này không quan tâm đến ô tô, mắng " lại kém

ngoại ngữ, lần sau mày khỏi ra, tao nhờ thư ký tốt nghiệp ngoại giao, nó sẽ dịch hết ý tao. Xe ô tô ai chẳng quan tâm, có tiền phải mua siêu xe chứ. Mày toàn cất ý, éo biết thì nói éo biết”. Tony rung rúc khóc. Thương cái phận làm cò hay bị đại gia sỉ nhục, tức bị xài xê kiểu người miền Nam hay nói.

Và đúng là xã hội ta quan tâm đến xe cộ thật. Nhớ hồi phổ thông, 1 lần cả lớp đạp xe sang nhà bạn Tuyết Tuyết chơi. Nhà Tuyết Tuyết thuộc loại khá giả, một cái ngoài lộ, 1 cái trong vườn. Cả lớp gửi xe đạp ở nhà ngoài và đi bộ trong vườn

chơi. Chỉ khoảng vài ba trăm mét, đang đi thì tiếng xe máy gầm rú vang hồi từ phía sau. Cậu bạn ấy đi đâu về, ông chạy đến trước mặt đoàn học trò và dừng lại, kêu rất to " Lê Trần Thị Hồng Hoa Tuyết Tuyết, lên Đờ Rim cậu chở về con". Tuyết Tuyết phụng phịu " thôi để con đi bộ chung với các bạn". Cậu ấy quát " Tao bảo mày lên Đờ Rim là lên Đờ Rim ngay có nghe không? Đờ Rim cơ mà, đâu phải chuyện chơi !"Tuyết Tuyết đành leo lên xe đi trước. Vừa leo lên thì ông cậu rồ ga thật mạnh phóng đi làm con nhỏ suýt té ra đằng sau theo định luật quán

tính 3 của Niu Ton FAB= -FBA. Khói
xăng kéo dài thành vệt, mùi xăng thơm
ngát suốt cả con đường làng..

Ngày 29/03/2013

Làm gì có doanh nhân ở nước ta?

Đúng là chẳng có cái cực nào giống cái
cực nào. Đi làm con buôn, đối tượng bị
miệt thị một thời, gắn liền với thành ngữ
"con buôn ép giá", bây giờ người ta gọi
là doanh nhân - giống như con hát bị vua

Tự Đức mắng là xướng ca vô loài, giờ được gọi là ca sĩ. Mà thật ra, ở đất nước này, làm gì có doanh nhân, chỉ có nhóm người tự nhận mình và 1 nhóm trông giống giống doanh nhân mà thôi. Nếu chỉ mở 1 cty để trở thành doanh nhân thì ai cũng làm được. Nên nghe ai nói tôi là doanh nhân, nghe buồn cười không chịu được. Hôm bữa gặp chị kia, trang điểm mắt xanh lè, môi lem luốc, vú móm lòng thòng, nói chị là nữ doanh nhân nè em, chị mới mở công ty. Có ông làm cò đất, vài năm trúng nên lên luôn đại gia, gia nhập hội doanh nhân, tức 1 nhóm người

biết mặc vét, đi xe hơi và có đi quánh
golf và hay đi họp hiệp hội. Hôm bữa có
tham dự hội thảo nói về 3 kịch bản bất
động sản của thành phố ta, thấy mấy ông
ngồi họp ở Caravel Hotel mà kéo quần
lên đầu gối, chắc cho mát, lòi chân phèn
và lông lá 1 đồng, sau đó ra đưa card nói
anh là nam doanh nhân thành đạt ở Học
Môn nè em. Đứng gần hôi nách không
chịu được và đôi giày Ý nhưng vợ Trung
Quốc, lâu không thay nên bốc mùi thum
thum. Nhưng thôi, khách hàng mà, ráng
nịnh.

Cũng lớn tuổi nên Tony suốt ngày lịu lo

nình bợ the so-called đại gia hay doanh nhân gì đó, thì mệt mỏi vô cùng. Lúc Tony còn đi buôn sắt thép cho các đại gia xây dựng, đi nước ngoài suốt. Đạt doanh số, các đại gia được các suất đi tham quan. Ở trong nước thì kẻ hầu người hạ, lên xe xuống ngựa quen nên đi ngoại quốc (ý nói mấy nước phát triển) đại gia bức xúc lắm. Không đi ngoại quốc thì lúc trà dư tửu hậu ở VN không có gì để khoe, nên cực chẳng đã phải đi. Cặp chân chắc lâu quá không sử dụng nên teo tóp(đại gia hay vén ống quần lên là vì vậy). Nhất là khoản đi bộ, từ ga tàu

điện đến chỗ cần đến, thậm chí taxi hay xe bus cũng vậy, ít khi nào ở ngay vị trí cần đến, thường phải đi bộ. Thế là các đại gia kêu mỗi chân, ché bai là hẻm bằng Việt Nam. Nhưng rút ngắn lịch trình thì không ai chịu, phải tới cho bằng được chỗ nổi tiếng đó để chụp cái hình (các cty du lịch ghi trên tour chi chít điểm tham quan mới mong bán được tour là vì vậy). Nhu cầu khoe của đại gia cao hơn nhu cầu tìm hiểu văn hóa lịch sử của điểm tham quan, nên rút kinh nghiệm, chỉ cần đưa đến và chụp hình, không cần thuyết minh làm chi cho mệt. Đi du lịch

cột để chụp hình, tại Mỹ nó nói là Chinese-style tourism, tức du lịch kiểu Trung Quốc, hém biết vì sao lại gọi vậy nữa.

Một nhóm các đại gia đi chung thì phải hết sức khéo léo, vì người nọ muốn hơn người kia (A mua đồng hồ 5000 usd thì B sẽ phải mua 6000 USD để ...hơn A), nên việc tiết lộ giá tiền là điều không nên với người hướng dẫn. Rồi ăn uống, sẽ phải ăn có nước mắm, chanh và ớt, dù là cao lương hay mỹ vị gì của Tây Tàu đều không hợp khẩu vị, nên vượt qua cửa ải hải quan để mang theo các gia vị này là

điều phải làm. Nếu không thì phải mua ở các siêu thị người Việt or Tàu, kẻo các đại gia không hài lòng, dùng dùng bỏ về khách sạn ăn mì tôm. Đi sở thú, đại giá có thói quen khoe là tao đã kinh qua rồi mặc dù trong lòng cũng tò mò muốn coi nhưng phải nói kiêu chảnh mới được, nên phải khéo léo năn nỉ đi đến cho đủ điểm tham quan, năn nỉ 1 câu là gặt đầu ngay. Ví dụ đi ngang qua chuồng hổ, đại gia Bình Dương sẽ nói nhà tao có nuôi, khỏi coi, đại gia Hà Nội sẽ nói tao có ăn thịt rồi, khỏi coi, hay đại gia Cà Mau (không muốn mình bị xem là cà chàm), sẽ nói,

tao có uông... cao hồ cốt rồi, khỏi coi....Câu hỏi mà đại gia nào cũng cười ngây ngất là "chắc sếp đã ăn thịt con này rồi ấy nhỉ"....

Thêm nữa là chuyện nhà và chuyện xe. Biệt thự và xe hơi là 2 trong 3 yếu tố quan trọng cấu thành nên đại gia Việt (yếu tố thứ 3 là chân dài-sẽ nói sau), nên các đại gia có sở thích là đi ngoại quốc rồi tranh thủ mua biệt thự cho con nó sang học, đi ngắm các siêu xe để ưng bụng thì "nói nó tính giá rồi giao về VN cho anh/chị". Nên Tony đâu có muốn đi châu Âu đâu, ngồi máy bay mấy chục

tiếng ê đít thấy mẹ, nhưng vì mây lã đó
muốn đi Ba Lê coi tháp Ép Phên, rồi qua
Luân Đôn coi đồng hồ Bit Ben, rồi qua
Milan mua giày da bóp da, coi xe Phe
Ra Ri, đi Thụy Sĩ coi cáp treo núi An
Pơ...nên phải chiều. Có điều " Á Á dạ
dạ...em qua liền"(mai viết tiếp, đang ở
khách sạn, đại gia gọi qua phòng coi 他
们今天买的東西 - đi lẹ sợ đại gia
giận,quýnh quáng nên đang ở Ý, không
nói tiếng Ý mà nói lộn tiếng Tàu mới ghê

Ngày 30/03/2013

Tua Gai (nghe giống bạch tuộc và xương rồng)

Một bữa ăn bây giờ, thực sự chứa đựng biết bao là sự đầu tư trí tuệ, nhất là trong 1 thời kỳ sự an toàn thực phẩm là vấn đề nóng bỏng. Thử liếc sơ qua 1 thực đơn các thực phẩm hiện nay trong 1 buổi tiệc:

1. Heo tai xanh quay chấm nước tương 3-MCPD

2. Gà dai Hàn Quốc hấp lá chanh <http://thuvien sach.vn>

3. Tôm dư kháng sinh hấp nước dừa
4. Bò lở mồm long móng sốt vang
5. Bún phọc môn ăn với nước mắm có urê
6. Chả giò hay nem ướp hàn the và muối diêm để cả tháng không hư, ăn không hết bữa sau bán tiếp
7. Rau muống tưới dầu nhờn xe máy xào tỏi.....
8. Rau sống và rau thơm các loại
---và cứ thế, người ta vô tư đưa những cái được gọi là cao cấp ấy vào cái bao tử bé nhỏ và mong manh kia. Mà người Việt, có lẽ là dân tộc ăn rau sống nhiều

nhất trên thế giới (Không dám chắc vì Tony cũng đi không nhiều lắm, còn những nơi mà anh ấy đi qua, rau sống chỉ dừng lại ở hành, salad, các loại rau thơm gia vị, lá dâu lá mè, cải xoong..còn tất tần tật người ta chiên xào nấu soup hết, kể cả người Trung Hoa, Lào, Cambodia...các nước giáp ranh). Người Việt thích ăn tất cả những loại rau sống, khế, chuối chát, hoa chuối, thêm vào một số loại lá cây như lá xoài non, lá mạn, lá sung, lá cách, lá lựu, lá mơ, lá ổi, lá chùm ruột, kể cả các loại thuộc họ cỏ lá rộng như kèo nèo, lục bình, bông súng,

rau má, rồi cải xanh, rau nhút, rau muống, lá lộc vừng, lá bần, lá me, lá sấu, lá cóc....ăn sống tốt tròn tuột. Đi siêu thị ở nước ngoài, Tony cứ đứng tần ngần ở quầy rau, rồi cứ so sánh cái này to hơn ở nước mình, cái này nhỏ hơn nè, cái này mắc quá, ở Sài Gòn có 5 ngàn đồng 1 bó hành còn bên London tới 1.75 bảng nhưng chỉ có 3 cọng. Còn mấy cái bồn hoa giữa đường phố Tokyo hay Thượng Hải, không biết nó trồng cái loại cây gì mà nứt đọt non mơn mớn, nhìn là muốn bứt xuống luộc chấm nước mắm kho quẹt, ăn cho đã.

Hồi còn học tiếng Anh, Tony hay đưa khách nước ngoài đi tham quan để rèn Anh ngữ, nhưng lúc đó còn bé quá, nên ngây ngô không biết văn hóa nước nào là nước nào, nghĩ mình thích ăn gì thì khách cũng vậy. Vào quán toàn đặt món mình thích ăn. Nên sau 1 ngày được Tony nhiệt tình giới thiệu ẩm thực truyền thống, khách cứ nghe Tony đưa đi ăn tối là sợ hãi, nhưng Tony cứ ép ăn, bữa sáng thì lòng lợn tiết canh, bữa trưa thì thịt chó mắm tôm, buổi chiều thì bún mắm bún riêu bánh canh bánh bèo..... đầu 3 ngày là tụi nó khóc ròng vì đói. Nhiều

khách 80 tuổi nói tụi tao 80 năm nay lớn lên trong bánh mì và bơ sữa pho mát, nên mày ép ăn như vậy, cầm đũa không cầm được, ban đêm về khách sạn không ngủ được vì đói. Nghe vậy, Tony giận dữ, gấp bỏ đũa chén ép ăn, rồi giả bộ nói mày không ăn ở đây người ta sẽ giận, ngon lắm ăn đi ăn đi. Nên khách ăn mà nước mắt rơi lã chã trên bát, nước mắt chan hòa với nước canh cua rau đay... mà không húp là bị hướng dẫn viên Tony trừng mắt, xia xói, bắt shopping là chết tiền luôn.

Có lần, đưa đoàn Ấn Độ vào quán bánh

tráng Tráng Bàng, bọn nó nhìn nhau cười ngất ngây khi trên bàn là 1 đồng các loại lá, rồi thấy thực khách và Tony bứt lá bỏ vô miệng rào rào, nên chụp hình khí thế. Kêu bọn nó ăn, bọn nó một mực từ chối, nói we can not eat those leaves. Một lần khác, anh ấy dắt 1 đoàn khách Tây đi chơi, đi ngang qua khu vực trồng điều (đào lộn hột) của Đồng Nai, mùa thay lá. Thấy các cây trơ trọi, một người trong số họ (ông này có vẻ đã từng qua VN, thấy hay mùa may giải thích với mấy người khác) nói ở đây khí hậu nhiệt đới cây tươi tốt quanh năm, không có mùa đông

nên cây không có rụng lá. Có lẽ là dân địa phương ăn hết lá rồi, nên cây chỉ còn trơ trụi thế kia. Cả đoàn gật gù.... Ông Mark còn bảo hôm nào rủ Tony sang nước tao chơi, nhà tao có mấy cây giống như vậy có lá tươi tốt lắm, thích cứ hái xuống ăn với cơm. Xuống xe cho khách đi tự đập xe tham quan cồn Thới Sơn dưới Tiền Giang, khách về, đưa nào đưa này kệ nệ 1 đồng lá gồm lá chuối, lá dứa, lá mít, lá tre....nói thôi tụi tao tặng mày để ăn dinner tối nay, khỏi tip cho mày nhé. Tụi nó cứ nghĩ Tony là động vật nhai lại ấy. Nên nghỉ, không làm

hướng dẫn nữa.

Ngày 01/04/2013

Thơ

Hồi cấp 3, Tony hay làm thơ, dù học ban A. Những tiết học chán ngắt như Sử hay kỹ thuật nông nghiệp là lúc Tony ngồi làm thơ. Ngồi bên cạnh là bạn Ngọc Luận, cậu ấy cứ có bài nào mình vừa xuất khẩu ra là chép vào sổ, không biết cuốn sổ thơ đó giờ còn không nữa. Từ viết về bạn A đi vấp té đến thầy P rượt đuổi bạn B trong giờ quân sự, cô C hôm

ngày mặc áo màu vàng đi dạy thiệt đẹp...đến trời mưa trời nắng gió bão gì...mình cũng vun vút thành thơ được. Lục bát, thất ngôn bát cú, đường luật gì chơi ráo trọi...nhưng thường làm xong, không nhớ nổi.

Lên đại học ở SG, Tony ở trọ với 4 bạn nữa. Trong đó có bạn M, rất thích em L. Em L là nữ sinh khoa xã hội đại học tổng hợp. Em này vốn lãng mạn, yêu thơ mến văn. Lỡ nói xạo là làm thơ được nên cứ mỗi buổi sáng, em ấy muốn thằng này qua đi điếm tâm với em ấy bằng thơ, cho nó bồi bổ tâm hồn. Ăn phở cũng đọc thơ,

ăn xôi cũng đọc thơ. Thằng này phóng lao thì phải theo lao. Thế là tối nào nó cũng năn nỉ mình, bữa thì hủ tíu gõ, bữa thì bánh cuốn..., để mình và đồng bọn lờ ăn ngập mặt rồi thì phải cho ra 1 bài đề sáng mai nó đạp xe qua ký túc xá bên Trần Hưng Đạo tặng cho em. Em này đem đăng báo mực tím hay áo trắng gì đó để có nhuận bút 2 đũa nó ăn sáng, nhưng chủ yếu là khoe với các cô bạn học là bô tao viết thơ tặng tao nè. Đâu được nửa năm thì mình không ở chung nữa, vì qua 1 người chị họ đi học cho gần. Thế là thằng này bị lộ là hông biết làm thơ, rồi

2 bên giận dữ, tình cảm phai lợt dần. Một buổi tối, nó đạp xe qua nhà mình, năn nỉ mình thôi làm cho nó 1 bài thơ coi như Bài Không Tên Cuối Cùng, nó mời mình uống bia ăn cá cơm khô chiên giòn, tâm sự mọi thứ rồi nhờ mình viết 1 bài tạm biệt nói lý do chia tay em. 19 tuổi, giờ đọc lại thấy bài thơ buồn cười không chịu được. Bữa này nhận được message của nó, gửi lại bài này cho mình nên mình post trên mạng, đọc cho cuộc đời nó nhẹ nhàng, không ceng thẳng làm chi cho mệt.

"Có lẽ một điều anh chưa nói với em

trái tim anh đã thuộc về em đó
những hẹn hò đón đưa thuở nhỏ
cứ lớn dần thành nỗi nhớ mênh mông
Anh muốn hóa thân thành một dòng sông
Chở thuyền em đến bến bờ khao khát
nơi biển trời hòa một màu xanh ngát
em mỉm cười, xa lắm, phải không anh
Rồi thời gian lặng lẽ trôi nhanh
Dòng sông anh vẫn cứ trôi về phía biển
mang trong lòng mình con thuyền thánh
thiện
Đó là em, em của riêng anh
Hai đứa chẳng ngờ hạnh phúc quá mong
manh

Những kỷ niệm giờ chỉ là bọt nước
Anh biết, nhưng chẳng thể nào khác được
Lá trên cành đâu thể mãi màu xanh
Em sẽ thôi buồn khi đã hiểu lòng anh
Một con sông, phải bên bồi bên lở"
Ngày 03/04/2013

Phỏng vấn xin việc

Sanh viên bây giờ tốt nghiệp ra, thất nghiệp nhiều quá. Có lẽ do kinh tế đang suy thoái nên không ngậm nổi lượng hàng của gần 400 trăm trường trên khắp cả nước hàng năm sản xuất ra. Thế nhưng 1 nghịch lý là ở các doanh nghiệp, lúc nào

cũng than thở tìm không ra nhân viên giỏi để làm việc. Cung và cầu đều rất lớn, nhưng .....

Lỗi trước mắt thuộc về các bạn sinh viên. Coi như sức lao động là 1 loại hàng hóa đặc biệt, thì lương chính là giá của hàng hóa đó. Nên hàng tốt giá cao và ngược lại. Nên các bạn phải cố gắng làm cho mình tốt hơn, mới mong bán được giá cao. Tốt về ngoại quan lẫn chất lượng bên trong. Điều kiện học tập tốt hơn nhiều, nhất là về kinh tế gia đình hàng tháng chu cấp và tiếng Anh, tin học...nhưng kỹ năng truyền thông (

communication) của các bạn lại kém hơn rất nhiều. Các kỹ năng mềm khác như tư duy giải quyết vấn đề, giao tiếp, tâm lý....phần lớn đều không bằng xưa. Từ năm 2004 đến giờ, Tony đã phỏng vấn mấy trăm bạn để cho doanh nghiệp mình và cho các doanh nghiệp bạn...và rút ra điều đó.

Cũng có thể do chu cấp gia đình tốt quá nên việc làm đối với 1 số bạn, nhẹ tựa lông hồng. Làm cũng được mà không đi làm cũng được, tháng cũng có mấy triệu gia đình gửi lên. Nên thái độ với công việc không tốt, ngay cả bữa đi phỏng

vấn, rảnh thì đi, không rảnh thì thôi. Tony có lần hẹn phỏng vấn bạn kia, qua email hay CV đều tốt, ngoại ngữ tin học bằng cấp quá trời, tham gia đoàn đội nữa.... thế là hẹn 2h chiều hôm sau lên phỏng vấn. Ngồi đợi đến 3h không thấy đâu mới điện hỏi, sợ cậu ấy bị sự cố gì đó nghiêm trọng nên không gọi lại hủy cuộc hẹn được, ai dè nó áp úng nói anh ơi em quên mất, giờ em đang ngủ trưa, có gì mai gọi lại cho em được hông? Dạ được, anh Hai.

Có cô bé kia tốt nghiệp loại giỏi, phỏng vấn đã đời vào làm được 2 ngày thì lập

ló vào phòng Tony, hỏi em có việc này nói với anh được không. Mình nói được, nó nói em xin nghỉ vì công việc không phù hợp. Em tốt nghiệp quản trị kinh doanh, mà đi làm nhân viên văn phòng tức làm lính như thế này, má em la mắng em chết. Em phải làm công việc quản trị anh à, nên em đi coi có doanh nghiệp nào cần quản trị không thì em mới làm. Em chuyên về quản trị chiến lược đó anh. Dạ, thôi em về với má đi em, công ty anh ở đây có mình anh quản trị chiến lược à, em đòi làm thì anh thất nghiệp sao.

Rồi hồ sơ xin việc cũng vậy, chuẩn bị sơ

sài bắt ớn. Đâu cái đơn xin việc mua ngoài tiệm, viết nghịch ngoạc vài chữ. Rồi giấy khám sức khỏe cái chi cũng 10/10, mặc dù mắt cận mấy độ, cứ như bác sĩ tặng không cho ấy. Rồi thậm chí có thư xin việc thấy ghi kính gửi công ty phân bón Phụng Hồng, mang đến nộp cho mình, mình nói công ty anh là công ty Phụng Tím em à, nó cãi Phụng Hồng. Mình nói ủa công ty của anh thì anh phải biết chứ, tên là Phụng Tím. Nó cãi 1 hồi thấy không xong nên nói thôi để em sửa lại, miệng làm bầm nói Phụng Hồng không đặt, đặt Phụng Tím nghe

lúa thấy mẹ(mình đoán được, Tony vốn bậc thầy trong nghệ thuật nhép miệng đoán chữ). Có đưa đi phỏng vấn còn dắt theo 1 bầy ngòi lao nhao ngoài cửa, mình hỏi xin vui lòng cho biết ai đang xôn xao ngoài đó, nói dạ đảm bạn thân của em. Mình hỏi, ơ mang theo chi vậy, nó nói tại tụi em đi chung cho vui. Lỡ anh không chịu nhận em thì em giới thiệu đứa khác vô liền cho anh coi, được thì nhận nó. Ôi dễ thương quá.

Thời gian toàn là facebook với chat chit, vậy mà đơn xin việc nào cũng ghi sở thích là đọc sách và thể thao. Cái mình

hỏi, thấy bạn ghi sở thích là đọc sách, thế chẳng hay cuốn sách bạn đang đọc có tựa đề gì. Nó nói xạo nên lúng túng, ấp úng một hồi rất lâu rồi trả lời "Dạ, ...Cô giáo Thảo". Đó là tất cả nó biết về văn hóa đọc. Còn thể thao, em đang chơi môn thể thao nào, nó nói dạ em hay quánh bida độ vào buổi tối. Thỉnh thoảng cũng có tiến lên xập xám phỏm bài cào 3 lá. Cũng vận động tay mắt rất kinh anh à. Ừa, thấy em giải trí lành mạnh quá, anh sẽ nhận em.

Ngày 05/04/2013

<https://thuviensach.vn>

Bài này xin lỗi trước mọi người, vì tính nhạy cảm của nó. Nhưng vì lý do học thuật nên không thể tránh được những từ không hay lắm. Xin phép trước rồi nên đừng ném đá

Khác biệt Á-Âu

Khi nổi nóng, thường ta buộc miệng chửi thề. Tây cũng vậy. Tuy nhiên, cách thể hiện là khác nhau. Ví dụ, ở VN, chửi thề phổ biến nhất là đ. mẹ (từ ngoài Bắc) tới đ. mạ (vô tới Huế), đ. móa (tới Quảng Ngãi), đ. mé (tới Phú Yên), và trở lại đ. má, đ. mẹ ở Nam Bộ. Nghĩa nôm của nó

là fax your mother, tức mặc dù mày làm lỗi nhưng tao lại fax mẹ của mày. Vì với người Việt, đó là sự xúc phạm ghê gớm, nên nổi điên lên, chửi lại, cũng fax your mother luôn. Đối tượng trực tiếp là người khác, tức con dại thì cái phải mang. Nên chửi ở VN, toàn lôi phụ huynh vô.

Còn Tây thì khác. Tư duy khác. Mày làm lỗi thì đối tượng trực tiếp phải bị trừng phạt là mày. Nên nó sẽ nói fax you. Thường là giơ thêm ngón tay giữa còn gọi là ngón tay thối, tức là nhục mạ ghê lắm. Tony có hỏi 1 thằng Tây, nếu mày

phạm lỗi, người ta không fax máy mà fax mẹ máy theo cách chửi thề của châu Á, thì máy thấy sao. Nó nhún vai và nói, why, you should ask her (hỏi bà ấy đi chứ sao tao biết).

Còn Ta thì sao. Tony cũng hỏi 1 cô bạn thân câu hỏi tương tự. Nếu bạn ra nước ngoài, bạn phạm sai lầm, bị thằng Tây nó đòi fax you, thì em trả lời sao. Cô bạn cười khoái chí rồi nói, tui sẽ trả lời với nó là " my pleasure" (rất hân hạnh). 1 chị bạn lớn tuổi hơn thì nói, nếu chị bị chửi như vậy, chị sẽ tươi cười kêu nó lại gần và thì thầm vào tai nó : when? (khi

nào). Nhớ ghen. Thằng kia nghe xong xám hồn chạy luôn.....

Còn bạn, nếu bạn đi nước ngoài, lỡ bị Tây nó chửi nó đòi fax you (mà cái này phổ biến lắm nha, nên phải chuẩn bị trước, khéo nghe nó đòi fax rồi tức, đứng khóc ú ớ không nói lại được thì nó fax thêm mấy cái nữa), thì bạn sẽ trả lời sao?

Ngày 06/04/2013

Dự báo thời tiết

Nhiều người trong chúng ta thích coi dự báo thời tiết. Hồi nhỏ đi học, cô giáo nói

người Anh thích nói về thời tiết, mình sau này qua Anh gặp ai mình cũng nói trời nắng rồi nói mưa gió tuyết sương nhưng thấy họ có quan tâm đâu. Coi truyền hình ở VN, thời sự xong, mình cũng ngồi nghe dự báo thời tiết rồi coi bản tin thể thao, nhưng thật sự rất thất vọng. Trừ bữa nào có bão thì có đưa tin cụ thể, có vẽ đồ thị hoàn lưu ...cho khoa học 1 chút, các bữa khác chỉ có 1 thông tin giống nhau là trời nắng, nhiều mây, có mưa rào và giông vài nơi. Có bữa đổi lại là có mưa rào và giông rải rác. Nguyên 1 vùng Nam Bộ mà nó nói như thế thì chả

biết rác nó rải chỗ nào, nông dân canh
thời tiết để xuống giống, xịt thuốc, phơi
lúa....trật 1 cái là khóc ròng luôn. Chẳng
ai biết vùng của mình có nằm trong "rải
rác" đó hay không. Đang phơi lúa thì
mưa, hốt vô không kịp bị ướt hết, nẩy
mầm sạch trơn, nhiều bác nông dân ngồi
khóc như mưa. Trách gì được, nó nói có
mưa vài nơi mà, chứ có nói hoàn toàn
không mưa đâu, hên xui.

Rồi nhiệt độ nữa, chẳng hạn vùng Nam
bộ khí hậu nhiệt đới gió mùa cận xích
đạo nên nếu nói thấp nhất 20 độ, cao nhất
38 độ thì dẫn hết biên độ cho phép địa

lý lớp 6 dạy rồi, khỏi dự báo cũng biết Dân đi biển thì cũng canh me dự báo thời tiết để ra khơi. Nhưng hồng ai coi trên tivi, nói là nghe bắt mệt. Tầm nhìn xa thì lúc nào cũng trên 10km. Còn bữa nào có áp thấp hay bão thì tầm nhìn xa của chúng ta sẽ giảm 2-4km trong mưa hay sương mù, gió đông bắc cấp 5, cấp 6, biển động. Gần tâm bão thì biển động dữ dội. Nghe riết rồi quen, giờ Tony cũng tự làm được 1 bản tin dự báo thời tiết mà hém cần coi nữa. Theo Tony, nếu dự báo không có gì mới thì khỏi cần lặp lại, cứ nói là " chúng tôi dự báo thời tiết ngày

mai y chang ngày hôm nay, hết"

Không thì phải sáng tạo thay đổi. Chút Tony đi mua bản đồ các vùng thời tiết và bẻ 1 cây ăng ten tivi, tối nào cũng đứng chỉ chỗ như giáo viên dạy sinh vật, nói rồi quay phin, tung lên youtube, cạnh tranh với đài truyền hình. Bản tin giống nhau nên Mờ Cờ (MC) nào hay hơn thì coi. Bữa bận áo ấm quần khăn, ngồi co ro bên ly trà nóng ở 1 góc phố nào đó của Hà Nội, chân trái gác qua chân phải, nhét 1 tay vào giữa 2 đùi, hít hà kêu rét quá rét quá (nếu dự báo trời lạnh, rét). Bữa bận quần bơi hình tam giác màu

hồng phân phân kích nhảy múa như
thăng khùng (nếu dự báo có mưa, hay
triều cường, thế nào cũng ngập đường
phố, bôi cho đã), thậm chí bữa không
bận gì, chỉ ló cái mặt (nếu dự báo có
nhật thực tàn phần), sẵn tiền bảo vệ môi
trường luôn. Rồi bắt khán giả nhắn tin đồ
bạn ngày mai thời tiết thế nào, có bao
nhiều người có đáp án giống bạn. Quất
luôn 15,000 đồng/tin nhắn. Trúng thưởng
1 cái Iphone tốn chỉ có 10 triệu chứ mấy,
trong khi 1 đêm tiền thu về từ tin nhắn cả
tỷ bạc. Phải thêm vụ cờ bạc này vào để
lấy hết tiền của các "nam ngậy nữ ngô"

chất chiu tẩn tiện, ăn hẻm dám ăn, mặc hẻm dám mặc, có nhiều tiền nạp card hết để nhắn tin cho mấy game show nhằm nhí này coi.

Í cha cha, bữa nay trời lại nắng và mưa rào rải rác khắp cả nước. Mặc gì đây ta....

Ngày 12/04/2013

Ven hóa tranh lụng

Giáo sư Võ Tòng Xuân là 1 chuyên gia

nông học được cả thế giới nể trọng. Công lao của ông với việc phát triển nông nghiệp Đồng bằng sông cửu long thì không có gì phải bàn. Kể cả sau này ông chuyển sang làm hiệu trưởng trường ĐH An Giang, một đại học nhỏ và sinh sau đẻ muộn, nhưng thành quả của nó thật lớn lao với nhiều lứa sinh viên tốt nghiệp có chất lượng rất tốt. Tony đã từng làm việc với ĐH An Giang và thật bất ngờ về cơ ngơi của trường, có sân cỏ như ĐH ở các nước phương tây, mọi thứ đầu vào đầy, công việc được sắp xếp rõ ràng, khoa học của những người lãnh đạo có tư

duy tốt.

Tuy nhiên, trong đời, ông lại có lần há miệng mắc quai. Không riêng ông mà chúng ta, ai cũng ít nhất 1 lần. Đó là đầu chục năm về trước, ông có viết 1 bài báo, xem xét bỏ Tết cổ truyền, ăn Tết theo dương lịch như các nước phương Tây. Lập luận của ông là Tết này thật sự là tết của Trung Quốc, theo nông lịch. Các nước vốn chịu ảnh hưởng của Trung Quốc như Hàn Quốc, Nhật Bản cũng đã không ăn Tết này nữa. Hàn Quốc chỉ xem là holiday, nghỉ 3 ngày, còn Nhật thì bỏ hẳn, chuyển qua tuần lễ vàng từ Noel đến

Tết dương lịch để nghỉ như phương Tây. Giáo sư Xuân còn lập luận là chúng ta nghỉ tết, thật sự là quá dài. Trước tết thì đã mất 1 tháng với tâm lý đã tháng chạp, lúc đó chúng ta bắt đầu quên dương lịch, toàn tính theo ngày âm, rằng bữa nay là mừng mấy tháng chạp rồi...nên bắt đầu chênh mảng công việc, chuẩn bị nghỉ Tết. sau Tết thì với quan niệm còn mừng còn ăn chơi, còn Giêng còn ăn chơi, nên mất coi như 2 tháng. Đơn hàng xuất khẩu đi các nước khác sẽ bị thiệt hại, v.v.v nói chung ông đưa rất nhiều con số mang tính định lượng để làm cho bài viết thuyết

phục.

Vừa đăng lên, 1 làn sóng phản đối mạnh mẽ. Nói theo ngôn ngữ bây giờ là bị ném đá. Ở VN, thật khó chấp nhận tư duy mới, hay quan niệm mới. Dù ở nước ngoài, nhưng quan niệm như vậy được xã hội tôn trọng vì công bằng mà nói, quan niệm đó cũng có lý, và có lợi cho cộng đồng, không phải vì lợi ích một nhóm người hay 1 ngành nghề nào cụ thể. Chỉ là quan niệm cá nhân nên chúng ta có thể phản biện, tranh luận. Tranh luận là nguồn gốc của phát triển. Tuy nhiên, tranh luận phải có phương pháp, tránh

công kích cá nhân. Sau bài báo đó, giáo sư chọn giải pháp im lặng. Không đính chính hay tranh luận lại, vì đó là giải pháp tốt nhất sau khi cái gọi là rùm beng. Ở VN, cứ ai phát biểu, thuận tai thì không nói gì, trái tai thì ôi thôi nhận đá mệт nghỉ. Bữa thì 1 ông Việt kiều vốn quen nỏ (thông cảm, dù đã là tiến sĩ hay đang đi học như Tony, cứ phải nỏ mới ra chất VK), bữa thì 1 ông "doanh nhân" chủ tịch hiệp hội gì đó nói năng rất quả quyết "chúng ta nên, chúng ta phải", bữa thì 1 cô ca sĩ muốn quánh bóng tên tuổi vì lâu rồi hát hém ai coi, nhưng tất cả

đều có chung 1 cách là mời phóng viên tới để nghe phát biểu 1 câu xanh rờn, càng xanh càng tốt, đều có trong kịch bản PR.... rồi tung lên mạng. Có 1 nhóm người, không rõ phe nào, thấy A phát biểu là ủng hộ A, ném đá B, bữa sau B nói A lại, thấy cũng xuôi tai, quay lại ném đá A khi thế. Cứ cầm sẵn 2 cục đá trên tay, đọc xong là ném, loạn xạ. Giống con dơi, ngòì coi chim và chuột quánh nhau. Thấy chuột thắng thì nói tao là chuột, coi mặt tao nè, giống chuột hem. Thấy chim thắng thì nói tao là chim, vì tao biết bay.....

Tony từng tham gia tranh luận với bạn học trong 1 cuộc rượt hỏi còn sinh viên, đề tài là "Nên ăn sáng trước hay quánh răng trước". Đề tài thiệt dễ thương. Ban đầu rất vui, sau hỏi cay cú, bên này lỡ nói sai 1 chữ, bên kia chụp lấy, ghi nhớ, triển khai diễn giải khí thế...để phản công lại, bên này cũng không vừa, canh me mà nói sai chữ nào là bắt bí liền, lập tức triển khai ý và dùng lý lẽ, dẫn chứng để quật lại ... Bên này đuối lý, bên kia hả hê, sung sướng. Sau đó chuyển qua đưa các bậc phụ huynh vào, rồi sau đó tuyên bố mà vô văn hóa tao có văn hóa, mà

vô học tao có học, rồi lôi các bộ phận trong cơ thể cũng đưa ra ném vào mặt nhau, máu dâng lên ngút trời. Cũng may là Tony cũng đã kịp thời dĩ hòa vi quý bằng những câu chuyện hài hước, không là choảng nhau to. Bắt tay làm lành, cuối cùng chân nam đá chân chiêu, cặp kè nghiêng ngả lấy xe ra về, cả bọn kết luận, đề tài của tụi mình vừa tranh luận xong, thống nhất như thế này nhé: Mỹ không nên đánh I rắc.

Ngày 15/04/2013

Hùn hạp làm ăn

Người ta thường nói, người Việt hùn hạp làm ăn chung, thể nào cũng không bền được. Điều này khác hẳn với người Hoa, Hàn Quốc, Đài Loan, Nhật Bản và cả người Thái, người châu Âu, người Ấn Độ. .... Có cô bạn làm ở công ty chuyên dịch vụ đăng ký thành lập doanh nghiệp, cô nói các công ty mà ghép 3 chữ như ABC, tức 3 anh A,B,C hùn vốn thành lập, khoảng 10 công ty thì sau 10 năm chỉ còn 1. Tức 90% giải thể, trong đó có thể do kinh doanh tệ quá, và cũng có thể do

công ty ăn nên làm ra quá. Cả 2 đều phải giải tán. Vì sao nên nông nổi này?

Không ai biết vì sao. Tất cả đều do suy đoán. Khi làm ăn chung, khó khăn thì không nói gì, thậm chí là rất tốt, hữu hảo. Nhưng khi ăn nên làm ra, ai cũng muốn giành phần hơn, ai cũng nghĩ công lao mình nhiều hơn, nhưng lại chia phần bằng nhau. Tony có anh bạn, học chung lớp cao học. Anh lớn tuổi hơn và là 1 nhà kinh doanh thành đạt và học cao hiểu rộng, Tony xem như là đại ca. Sau khi rời tập đoàn xây dựng của Nhật với kinh nghiệm về tư vấn xây các tòa cao ốc, anh

mở công ty riêng với 1 anh bạn thân. Lúc khai trương công ty, thấy anh bá vai ôm cổ với anh cổ đông này và nói "đây là ông anh của anh, coi như anh em ruột, sống chết có nhau, tụi anh tin tưởng nhau 100%, sẵn sàng hy sinh cho nhau". Nói rồi nâng ly côm cốp, bia rượu phùng phùng, nom có vẻ yêu nhau tha thiết. Những tưởng lúc đó ai mà nhào tới đánh ông cổ đông này, anh có thể rút gươm ra chiến đấu và có thể tử vì bằng hữu.

Rồi công ty đến nay được 3 năm, làm rất tốt. Năm ngoái nhậu với anh. Anh uống ly bia và trề môi khi nói về cái anh cổ

đông đó "Nó có làm gì đâu, trong khi tao làm chết bỏ luôn, cuối năm chia tiền bằng nhau. Mà thấy có điên không, có đúng không". Tony hỏi lại thế lúc đầu góp vốn thì sao, có ràng buộc điều lệ thế nào. Anh nói là lúc đó nó có tiền, tao có nghề, nên mới hùn lại làm. 50/50. Nó vẫn cứ đi làm việc của nó, vẫn có lương ngon lành, trong khi tao cày cấy mẹ. Anh nói và có vẻ tức tối lắm. Tony hỏi vậy giờ sao, anh nói tao sẽ hất nó ra khỏi công ty, yêu cầu nó rút vốn. Công sức là của tao cả mà.

Hôm nọ gặp anh, anh nói "Tao đang điện

tiết. Nó không chịu rút. Nó thấy đang ngon ăn mà. Rồi cũng sẽ phải rút thôi. Tao sẽ làm cho công ty này thua lỗ, thế nào nó cũng rút thôi mà ạ. Anh nói nó ngu lắm, có biết gì đâu. Thế là tao chỉ đạo kế toán tăng chi phí. Vợ con tao đi chơi cũng ghi vào chi phí công tác, tao cất nhà thì hạch toán vào xây chi nhánh, đi Đà Lạt tao cũng đi máy bay, rồi bắt tài xế chạy lên để chở tao đi vòng vòng, rồi tao bay về, tài xế xách xe không chạy về Sài Gòn. Tao suốt ngày tiếp khách.... Năm nay lỗ to mà ạ...mày thấy tao có thông minh không?" Nói rồi anh cười đắc

thắng, gương mặt toát lên vẻ lạnh lợi của
1 chủ tịch hiệp hội doanh nhân ngành Y
quận X.

Đi trên đường về, Tony nghĩ thầm. Thông
minh thật sao. Sao 1 người mình từng
ngưỡng mộ, từng rao giảng bao điều hay
cho mình lại có suy nghĩ như thế? Thế
rồi say quá, ngủ li bì, chẳng suy nghĩ
được nhiều, cứ thế thời gian trôi đi. Hôm
nay anh gọi điện rủ mình đi hội thảo vào
tuần tới, anh nói, tao làm diễn giả mày ạ,
mày đi đi cho vui. Tony hỏi hội thảo gì
anh, anh nói hội thảo về tính Liên kết để
tăng sức mạnh cho các doanh nghiệp

Việt.

Ngày 17/04/2013

Chuyện Tony ở Harvard

Đại học Ha Vọt nhé, không phải Ha Vớt như 1 số người nói đâu nha. Ai nói Ha Vớt, Tony không có hài lòng. Chữ "Vọt" nghe nó có tính chất thể thao, còn Vớt nghe như đậu vớt, vớt vát, trực vớt.... Vậy nên ngoài biệt danh Tony Tèo, Tony Phân, có thể nói thêm Tony Ha Vọt. Nghe cường tráng gì đâu.

Chuyện bắt đầu từ trung tuần tháng 8 năm 2007, giáo sư John Quelch, phó hiệu trưởng trường kinh doanh Harvard Business School (HBS) có đến VN. Ông này là cây cao bóng cả về lĩnh vực thương hiệu. Ông thích thú với Nha Trang một cách đặc biệt (chắc giống Yersin, vĩ nhân hay thích Nha Trang). Tony cũng có đi tắm bể hôm ấy. Thấy Tây đang bơi thì bu lại rèn luyện tiếng Anh. Tạt nước, lặn, cút, đắp lâu đài cát, búng tay tôm tép.... với ông một hồi mới biết ông là Prof John Quelch. Bon chen cuối cùng Tony cũng có 1 cái danh thiếp

của ông. Thế rồi quên bém mắt, lúc đó VN đang sốt mọi thứ, từ đất đến vàng, chứng khoán, làm gì cũng có tiền. Vung tiền ôm hết, Tony trở nên hết sức giàu có. Nghĩ mình đã bước 1 chân vào giới thượng lưu, chuẩn bị mua siêu xe dzót Hồ Ngạc Hòa rồi trên tay Cường Đô Loa. Sau đó đâu được hơn năm thì bong bóng xẹp, Tony bị vớt chông chơ ra ngoài xã hội, nghèo khổ, rách rưới, tuy gương mặt hãy vẫn còn thanh tú. Bất chấp suy thoái hay khủng hoảng, gương mặt anh ấy vẫn đẹp 1 cách rạng rỡ... Biệt thự, siêu xe...dần dần bán hết, đến cái

nhà trọ cũ kỹ cũng bị bà chủ vứt đồ ra đường, đuổi đi. Trong đống đồ vứt đó, rơi ra cái danh thiếp của giáo sư John Quelch.

1 đêm mưa buồn lạnh lẽo, Tony bèn chong đèn lấy ipad gửi meo cho ông, nói giờ con rảnh quá hà, cho con qua học với. Đâu lúc sau ông trả lời, nói ừ, qua học đi. Mình nói hém có tiền. Ông nói thôi qua học miễn phí đi, tiền bạc gì, mày khách sáo quá. Cái mình xách đít qua Ha Vọt học.

Khi vác mẹt qua bên đó học, thì mới thấy ủa trường này cũng đẹp và nổi tiếng.

Chụp hình thôi là chụp hình. Tỷ lệ vô hạc trường HBS là cao nhất trong hệ thống các trường Ha Vợt, nhưng cũng khoảng 14%. Bên Y hay Luật khó vô hơn. Các danh nhân từ cổ chí kim có nhiều, như ông cụ TT Bush, ông Obama, hay ông tổng thư ký LHQ bây giờ, cái ông gì người Hàn Quốc quên tên òy. Rồi bảng vàng rồi đây sẽ có Tony Tèo...biết đâu được. Mình có hỏi ủa sao nhận tui vô rồi cấp hạc bổng tàn phần cho tui vậy, ngoài ngoại hình ra, tui có gì khác xuất sắc chẳng? Máy cô phòng đào tạo nói ai biết, thấy có thơ thầy hiệu phó nói nhận mày

vô đi, tao tưởng mày bạn của Bạc Qua Qua hay con ông tổng thống cái đảo quốc nào đó chứ. Cuối cùng thì mới biết là 1 ngày có hàng ngàn thư gửi sang xin học, nhưng toàn gửi phòng đào tạo hay bộ phận tuyển sinh, chỉ có mỗi mình là gửi cho hiệu phó. Ông rảnh quá, đọc thư xong reply luôn. Trong thư, thầy nói mày viết sai chính tả hết trơn nhưng tao đoán ý thì hiểu. Viết dễ thương lắm Tony à. Không biết mày ăn gì mà viết dễ thương quá.

Lúc qua, cô bé làm phòng giáo vụ hỏi mày muốn học cái gì. Mình nói đầu đưa

menu cho tao lựa. Lựa tới lựa lui một hồi mới chọn được chương trình chuyên tu tại chức văn bằng 2. Nói sẵn tiện cho tao hạc luôn tiến sỹ nha, vì tao đang lòm cái tiến sỹ ở quê nhà nhưng hạc hẻm nổi vì mấy thầy bên đó đang cãi nhau, bữa bắt định lượng, bữa bắt định tính, hệ Liên Xô và hệ Âu Mỹ đối đầu nhau chan chát. "Làm sao có thể tốt cho cả hai?". Chỉ có Ứng Hoàng Phúc mới trả lời được.

Lúc vào lớp, mình chẳng biết nói gì chỉ cười. Vì nghe có hiểu mẹ gì đâu. Lâu lâu đứng lên phát biểu cả lớp cười bò. Rồi

bắt đầu mọi người hâm mộ, nói ủa mày dân châu Á sao ăn nói sáng tạo quá vậy, tao thấy tụi châu Á đũa nào cũng rất là stereotype. Thầy cô cũng bắt đầu hâm mộ, nói thằng này nói chiện nghe vui và dễ thương quá nè. Mỗi lần Tony nói là SV cả lớp im lặng, vì Tony nói là tao phát âm tiếng Anh theo 1 trường phái riêng, và có sở thích hay nuốt chữ, swallow words, nên tụi mày phải tập trung hết sức, tao không nói lại 2 lần như thi Tóp Phô đâu.

Rồi Tony cũng hay dọa nhỉ hạc. Ngày nào cũng mang kẹo dứa xuống phòng

hành chính, ép ăn rồi chọc gheo mấy chi
rồi nói bóng gió xa xôi chuyện nghỉ hạc
để trở thành tỷ phú, giống Bill Gate và
Mark Zuckerberg, cũng là cựu SV của
trường nhưng hẻm có tốt nghiệp được.
Nên mấy thầy sợ hãi, bữa nào vào lớp
cũng lụm cụm đi điếm danh (mấy thầy
trường HBS già lắm), cứ thấy Tony ngồi
1 góc đang giũa móng tay, thì mới yên
tâm giảng dạy. Mấy ông nói, nếu cho mày
nghỉ, thế giới có thể có thêm 1 tỷ phú
nữa, nhưng HBS hết vui. Các bạn người
Ecuador hay Chile gì đó cũng nói nếu
Tony nghỉ hạc thì họ cũng bỏ hạc về

nước. Cái thôi, mình hạc tiếp. Mình hay vì mọi người. Bữa nay thầy Michael Porter nói mới biết, cả trường xưa nay có hàng ngàn sinh viên bỏ hạc, nhưng chỉ có 2 tỷ phú, còn nhiều đi móc bọc nylon hết rầu.

Chu cha, vậy thôi, hạc, hạc
Hạc, hạc nữa, hạc nữa.....

Ngày 18/04/2013

VỀ NƯỚC

Tony chuẩn bị về nước. Dự kiến ghé Hongkong, mua ít vàng. [Vị hải quan các](https://thuvien.sach.vn)

nước và VN cấm mang vàng dưới dạng
thỏi hay miếng, chỉ cho phép mang theo
vàng trang sức nên Tony quyết định đeo
đỏ người. 1 sợi dây chuyền 2 lượng dài
tới rốn. 2 chiếc lắc tay, mỗi chiếc 1
lượng. 8 ngón tay, ngón nào cũng 3 chiếc
nhẫn trừ 2 ngón tay cái. Thêm cái thắt
lưng 2 cây, cái đồng hồ 1 cây. Thêm cái
kiềng chân và lục lạc vàng, bước đi keo
leng keng.....

Tất cả đều vàng 4 số 9, nhưng được gia
công sơ sài. Dem về nước, lột ra, tổng
cộng khoảng 10 cây. Chênh lệch giá vàng
VN và thế giới hiện 6 triệu/lượng. Tony

sẽ có 60 triệu.

Coi vé máy bay đi về bi nhiêu, chu cha hết 100 triệu, đưa đòi business cò lát mà.

Giờ sao ta, sao lấy lại vốn đi Mĩ đây ta.

Chắc thêm cái vòng kim cô đeo trên đầu cho giống Tôn Ngộ Không, 4 lạng nữa.

Tổng cộng 14 lạng, đủ vốn...100 triệu

Hải quan có nghi ngờ hỏi thì nói gốc châu Phi, sở thích đeo vàng

Bị thêm răng vàng hông ta? 32 cái răng, mỗi cái 1 chỉ....Thôi chắc hém kịp....

Thôi về, về....

Ngày 22/04/2013

<https://thuviensach.vn>

Ăn cắp quen tay, ngủ ngày quen mắt

Hồi nhỏ, trong xóm của Tony ở xảy ra 1 vụ ăn trộm. Tên trộm bị bắt được, trói cột để ở nhà hương xá. Nhà hương xá là cái nhà cộng đồng, dùng để họp hành cho cả thôn. Tên trộm nghe nói đâu ở xã khác. Tony cũng chen lấn đến coi mặt cho biết thằng ăn trộm như thế nào, mặc dù nghe rất sợ. Ban đêm, trong nhà thắp đèn dầu, lúc đó chưa có điện, nên từ ngoài sân trở đi là 1 khoảng tối. Những

cây chuối, cây me, cây xoài ban ngày là màu xanh mướt mắt, nhưng ban đêm là nỗi sợ hãi khôn cùng của trẻ nhỏ, nhất là khi người lớn dọa có ăn trộm hay núp trong mấy bụi cây ấy. Nên đi tiểu cũng lủ lượm mấy chị em cùng đi. Vì sợ.

Trở lại vụ thằng ăn trộm. Hôm bị bắt, nó cứ cúi gằm mặt, nên bây giờ thật sự cũng không nhớ mặt mũi nó thế nào. Chỉ nhớ là nó bị cởi trần, cái áo bị xé thành sợi dây để cột 2 tay nó ở phía sau. Mấy ông thôn đang ngồi tra hỏi gì đó, còn dân chúng thì chỉ được đứng bên ngoài, láo nháo, các bà các chị chen lấn, nón lá

trắng va nhau lạo xạo lẫn trong tiếng bàn tán xôn xao.

Đó là lần đầu tiên và duy nhất Tony biết về ăn trộm lúc ở quê. Trong ký ức tuổi thơ, ăn trộm là xấu xa, kinh tởm.

Còn ăn cắp thì cũng giống như ăn trộm, nhưng nghe có vẻ nhẹ nhàng hơn. Thường thì ăn cắp đi đôi với ăn cắp vặt, trong khi ăn trộm thì có quy mô và tính toán. Trộm thì thường đi với cướp. Người ta nói trộm cướp chứ không ai nói cắp cướp.....

Khi đi học, quay cóp là 1 dạng của ăn cắp và lừa gạt. Ăn cắp kiến thức và lừa

gạt thầy cô. Đáng tiếc hành vi ăn cắp này rất phổ biến, thậm chí được thầy cô bao che, vì thành tích của lớp, của trường. Sự không trung thực đã có sự luyện tập, ngay trên ghế nhà trường, nơi mà lẽ ra phải được đào tạo để thành người chân, thiện, mỹ. Luyện tập ngày qua ngày. Và trở nên bình thường. Tony thì chưa bao giờ quay trong suốt thời kỳ đi học của mình, nhưng cũng vài lần bạn Luận ngồi bên cạnh quay rồi đọc cho mình chép. Nhưng sau đó thì ngại quá nên kết quả 3 năm cấp 3, lớp 10-11-12, môn Sử lúc nào cũng có 4.9, cô chủ nhiệm phải qua năn nỉ thầy

Thông cho lên 5.0 để đạt học sinh tiên tiến. Do quay phim nhiều, một số trở nên giỏi giang trong việc ăn cắp. Ăn cắp và lừa đảo để có được điểm số cao. Để có văn bằng đẹp. Tony mấy lần nói với bạn bè đi học ở nước ngoài rằng hồi nhỏ ở VN, tụi tao quay phim lúc thi ghê lắm, tụi nó ngạc nhiên vô cùng. Đối với phương Tây, học sinh quay cốp là hiện tượng cá biệt, xếp vào dạng tâm thần nhẹ, cần được giúp đỡ.

Làm y chang theo bài văn mẫu cũng là 1 dạng ăn cắp. Ăn cắp kiến thức của người khác. Lẽ ra chỉ đọc tham khảo và vận

dụng, chỉnh ý lại theo quan niệm và khả năng của mình, nhiều người đã bê nguyên xi. Thậm chí thầy cô ép buộc bê nguyên xi. Miêu tả bà thì phải móm mém, ngời khâu vá bên ngọn đèn. Miêu tả mèo thì phải tam thể và chăm chỉ bắt chuột. Lớn lên 1 chút, cái này chuyển qua đạo văn. Ăn cắp cả đoạn, cả luận án, cả quyển sách của người khác thành của mình mà không bỏ trong ngoặc kép hay ghi trích dẫn. 1 tiến sĩ đạo văn trót lọt nói với Tony, chẳng có gì nhục nhã ở đây cả. Tiến sĩ vẫn cứ trong vinh quang, vẫn được thăng chức và kiếm được nhiều

tiền. Vì kiến thức có thể là giả, nhưng bằng cấp lại thật. Mà ạ.

Khi ra trường đi làm, tiếp tục sự nghiệp ăn cắp. Thư ký cuối giờ chiều về, nhét trong giỏ chút giấy. Tích đủ 100 gram thì đem ra tiệm photocopy. Tiếp tân thì lợi dụng lấy điện thoại cơ quan để tám mà họ gọi là điện thoại chùa. Chùa nào ở đây? Tài xế thì kiếm chút xăng. Tài xế xe container chở hàng ra cảng, trên đường đi tấp vào chỗ nào đó, rút bớt ít tấn hàng. Tạt vụn kiếm chút nước rửa bồn cầu. Bán hàng thì lươn lẹo, nói to nói nhỏ với khách hàng để kiếm hoa hồng riêng, báo

cáo công ty một đấng rồi chốt với khách hàng một nẻo. Kế toán thủ quỹ thì thụt két, câu kết với nhau đem ít tiền ra ngoài gửi lầy lải. Còn có chức vụ 1 chút, người ta không gọi là ăn cắp mà gọi là tham nhũng, nhưng thật ra cũng là 1 cách ăn cắp mà thôi. Thậm chí ăn cắp thời gian để làm việc riêng, sáng 8h vô làm nhưng vô rồi đi ăn sáng, cà phê lang thang miết....Kết cục của mọi hành vi ăn cắp, cũng là cảnh không dám ngẩng lên kiêu ngạo với chính mình.

Người ta nói, ăn cắp quen tay, ngủ ngày quen mắt. Lỡ từng ăn cắp rồi, thì thôi,

đừng ăn cấp nữa. Rồi cũng sẽ quen và thấy việc ăn cấp nó kỳ kỳ thế nào. Ban ngày không ngủ nữa, quen mắt rồi thì buổi trưa vẫn ngồi làm việc bình thường. Hôm bữa ghé tòa nhà 33 tầng ở SG, đi ngang qua 1 văn phòng rất sang trọng, lúc đó khoảng 1h chiều, với bản chất tò mò của trai quê, Tony ghé mắt nhìn vô. Thấy bên trong có 3 thằng Tây và 1 thằng chắc Sin hay Hàn gì đó vẫn ngồi làm việc, còn đâu chục nhân viên VN thì ngủ la liệt dưới đất, chăn ga gối đệm, mền mùng chiếu gối giăng đầy. Xoài xanh muối ớt dao kéo đầy bàn. Xa xa là 2 hộp

cơ dang dở. Một số nữ nhân viên công sở ngủ há miệng, nước bọt trào ra trên khóe môi, vài nam nhân ngáy tiếng kéo vang như tiếng đàn...hòa tiếng lách cách bàn phím của mấy thằng Tây ngủ ngày không quen mắt....

Rồi đúng 1h30, thức dậy, vẫn ngái ngủ, tóc tai rũ rượi, lục tục đứng lên, vừa phủi đít đem mùng mền chiếu gói đi cất, kéo quần kéo áo chỉnh đốn tóc tai. Và ngoài cửa, cả chục người khách đã xếp hàng chờ vô giao dịch từ rất lâu. Bật đèn rồi mở cửa. Khi khách đầu tiên bước vào, em tiếp tân xinh đẹp cười chào

khách bằng 1 cái ngáp dài muốn sái quai hàm, trong miền Nam nói là muốn trẹo bảng họng...

Ngày 26/04/2013

SỐT VÀ ÔM

Năm 2008. Hồi đó còn ở Gò Vấp nên gọi là anh Tư Gò. Một buổi sáng, Tư Gò mở báo ra đọc. Toàn thấy sốt. Hết sốt chúng khoán đến sốt đất, rồi sốt nhà đất, sốt xi măng sắt thép, sốt thịt heo thịt bò, sốt gạo, ...ôi đủ trăm ngàn loại sốt khác nhau. Các báo còn kết luận, nguyên nhân

căn cơ của các loại sốt này đó là do Ôm. Trong tiếng Việt, “ôm” là một động từ chỉ hành động dang tay ra và đưa vật thể hoặc ai đó vào lòng. Từ điển tiếng Việt hiện đại chỉ mô tả hành động ôm có tính chất sinh học. Bà mẹ ôm đứa con vào lòng. Chàng trai ôm cô gái. Hai con cún con ôm nhau ngủ...Đó là hành động ôm cụ thể. Sau này, các văn nghệ sĩ phát triển theo hướng trừu tượng. Có thể mạnh mẽ như Thuận Yến “ em muốn ôm cả đất, em muốn ôm cả trời...”trong Khát Vọng hay đơn giản và lãng mạn như Trần Tiến trong Ngẫu hứng Sông Hồng “ tôi ôm con

sáo, bé bỏng của tôi...”.

Ngày nay, ôm không đơn giản chỉ có nghĩa sinh học nữa, nó mang nhiều phạm trù phức tạp hơn nhiều. Đất nước mới mở cửa, tệ nạn ôm cũng bắt đầu. Bia ôm, cà phê ôm, bia ôm... bắt đầu mọc lên nhan nhản, khắp chốn thị thành lẫn thôn quê. Các cơn sốt cũng bắt đầu, sốt do nhiễm lao, giang mai, HIV,... Nói chung cái này, mặc dù biến tướng, nhưng vẫn là ôm sinh học và sốt sinh học....

Đất nước gần đây chứng kiến nhiều cái ôm khác, vĩ mô hơn nhiều. Thời chơi chúng khoán tất cả đều thắng, thiên hạ thi

nhau Ôm cổ phiếu. Công ty dù xa xôi cách trở nào đi chăng nữa, vừa cổ phần xong đã thấy không còn một cổ phiếu nào thừa ra cho công nhân viên. Tất cả đã có một đội ngũ chuyên nghiệp xuất hiện ôm hết. Sốt chứng khoán, sau một đêm, ai cũng thành triệu phú. Giá chứng khoán tăng vài chục lần, người này ôm một lúc, mới tay và kiếm được một ít, sau đó đưa người khác ôm.

Tới làn sóng bất động sản. Đất nền, đất dự án... đầu nậu đất tung tiền ra ôm hết, để đó không xây, khiến khu quy hoạch loang lổ như miếng da beo. Những người

có vốn ít cũng bèn góp với nhau, mỗi người một tay, tổ chức ôm đất. Rồi tới căn hộ, chủ đầu tư vừa công bố giá bán, dân đầu cơ ra ôm hết. Có người mua cả lô, cả dãy, cả tầng....Ôm xong để đó, trên báo rao bán rao mua, toàn giới đầu cơ giao dịch với nhau. Người có nhu cầu thật sự đứng nhìn ngao ngán vì giá đã đội lên quá cao so với túi tiền của họ. Báo chí nói là sốt đất, sốt căn hộ ở địa phương X, ở tỉnh Y....Vàng, đô la Mỹ cũng được diễn ra y chang như vậy....Ôm hà rầm và sốt âm ỉ...

Rồi giá lương thực thực phẩm tăng cao.

Heo bò gà ôm không được, chỉ có gạo là dễ. Người ta bèn ôm ngay. Xuống tận cánh đồng ôm lúa, tới nhà máy xay sát ôm gạo, ngay cả những người làm nghề trái ngoe cũng bèn ôm cho nó phong trào. Tiểu thương ôm vài tấn, đại gia ôm vài kho, mấy bà bán hàng xén cũng bắt chước ôm vài chục ký, hàng xóm tới mua kiên quyết không bán. Ngay cả công ty may mặc thời trang cũng tiến hành mua gạo để ôm. Xi măng rồi sắt thép... cũng được ưu ái ôm vào. Người người ôm, nhà nhà ôm. Hậu quả: sót hết mặt hàng này đến mặt hàng khác, làm người dân

lao động choáng váng, không biết đâu mà lần.

Các ban ngành đang vất vả và sốt sắng với việc chống lại hiện tượng ôm. Hết ra chỉ thị rồi tuyên truyền giáo dục, thế nhưng hết đợt sốt này, người ta nghĩ ra cái khác để ôm và lại sốt. Sốt cao quá, lâu quá, hết thuốc thang chạy chữa, người ôm cuối cùng lãnh trọn vì lúc đó sốt đã phát bệnh. Cứ theo lý luận này, người đang ôm cổ phiếu bây giờ cũng coi chừng bị sốt, không phải sốt nóng, mà là sốt lạnh, sốt rét....

Tur Gò nghĩ đến đây, [bèn chạy về nhà,](https://thuvien sach.vn)

ôm mền mà ngủ. Hơi đầu chạy theo thiên hạ ôm hết cái này tới cái khác, rồi bị sốt lây cho nó mệt người, nhỉ !

*Sau bài này , các thị trường đóng băng luôn tới giờ). Link ở thời báo KTSG at <http://www.thesaigontimes.vn/Home/van>

Ngày 08/05/2013

Hóng chuyện ở hội chợ quốc tế

Chuyện cũng lâu, cả chục năm rầu. Tại hội chợ thủ công mỹ nghệ ở 1 Tp ở châu

<https://thuvien.sach.vn>

Âu, Tony hỏi đó có đi công tác, sẵn tiện ghé coi. Phía tổ chức có bố trí cho các doanh nghiệp VN trong 1 khu trưng bày riêng. Đâu khoảng 30 doanh nghiệp mây tre lá, đồ gốm, dĩa, đồ gỗ, ... của cả nước tham dự. Họ đều là các doanh nghiệp từ các làng nghề lớn, được nhà nước đài thọ 1 phần kinh phí, nên thường vợ chồng con cái cùng đi luôn cho vui. Sau 2 ngày hội chợ thì ngày thứ 3 sẽ tranh thủ tham quan thành phố...và mua sắm, chụp hình, rồi sẵn có visa châu Âu thì đi luôn mấy nước khác.

Các doanh nghiệp này thật ra đều đã xuất

khẩu, nhưng thường qua khẩu trung gian là các nhà buôn của Hồng Kông hay Singapore. Lúc mới mở cửa, Trung Quốc ngây ngô, xuất gì cũng qua Hồng Kông. Còn mấy nước Đông Nam Á thì xuất gì cũng qua Singapore. Sau đó thì từ từ, TQ đại lục hay các nước ĐNA như VN, Lào, Indo...cũng tự xuất được, thường tìm khách qua các hội chợ quốc tế. Thường khi đi, họ thuê phiên dịch, hay nhờ con cháu nào đó biết tiếng Anh, bắt mặc vét hay áo dài, trang điểm lem luốc đứng nói líu lo với khách tham quan, tìm mối XK. Bữa đó, có 1 nhà nhập khẩu của Đức tới

tham quan khu trưng bày của VN. Gian hàng đầu tiên nó ghé thăm là 1 doanh nghiệp sản xuất đồ gốm sứ. Thằng Tây này tỏ ra hết sức thích thú với các bình hoa hand-made (làm bằng tay) của 1 doanh nghiệp ở làng gốm X. Hỏi thì mới biết chỉ có 10 USD cho 1 cái bình, tức khoảng hơn 5 Euro, trong khi giá bán ở các cửa hàng châu Âu cho cùng loại khoảng gấp 10 lần. Thấy cơ hội tốt quá nên nó mới đặt 2 container, và ký 1 bản ghi nhớ MOU (memo of understand) để về thì làm hợp đồng, rồi mở thư tín dụng và các nghiệp vụ XK khác. Đàm phán

thuận lợi, bắt tay vui vẻ. Khách vừa ra, vợ chồng và cô phiên dịch vừa ăn kẹo vừa cười nói vui vẻ khôn xiết.

Ai dè ở bên cạnh, ông doanh nghiệp khác, cũng sản xuất cùng trong làng nghề, nghe lén được nội dung trao đổi. Tại ông doanh nghiệp kia nói to quá. Thằng Tây vừa ra khỏi gian hàng thì ông kêu thằng con trai chạy ra chụp thằng Tây kéo vô. Thằng con có đi học ở Hà Nội nên biết ngoại ngữ. Ông bảo thằng con dịch là mày ngu lắm Tây ạ, thằng con chỉ ngay vào mặt "you are very stupid" làm thằng Tây như bị bắn vào đầu, đứng sững

người, bỗng dưng giữa trời Âu vẫn minh
lồ lộ, có 1 ông châu Á da vàng đứng
mắng mình là sao. Thằng Tây chưa hoàn
hồn thì ông này và bà vợ đưa ra cái bình
y chang, nói cái này chỉ có 2 usd thôi, nó
bán 10 usd là lừa mày đấy. Mày đặt tao
đi, tao chỉ để mày 2 USD. Nói 1 hồi,
thằng Tây nóng máu chạy qua hủy bản ghi
nhớ MOU với doanh nghiệp trước.
Doanh nghiệp kia đoán là bị phá đấm
nên bà vợ đứng chống nạnh lớn tiếng
chửi đổng. Giữa hội chợ quốc tế, tiếng
bà vang vang như lúc nhà bà mất con gà.
Cũng có câu có cú, gieo vên biển ngẫu,

đưa các điển tích sử Tàu sử Ta ....vào bài chửi, nghe hay như hát. Dám giật miếng ăn trên miệng bà. Vợ chồng ông kia im thin thít, nhưng đâu một hồi thì chắc cũng tức nên chửi lại, đại ý là bán đất thế thì ai chịu được. Khởi chửi mò chửi đồng, tao đây. Ông chồng bên này rú lên "A thằng này lão" rồi sang gian hàng bên cạnh rút cây gậy tre sang quánh phủ đầu, ông kia cũng né, chạy ra ngoài, vớ lấy cái lậy nón rơm hay nón xơ dừa gì đó chống đỡ. Cao điểm là lúc 2 ông chồng lao vào nhau giữa lối đi trải thảm đỏ cho khách tham quan. Khách đảo dật

tìm chỗ ẩn nấp. 2 bà vợ nhảy vào phụ chồng chiến đấu. Thằng con đứng la làng, cô phiên dịch bên này khóc thút thít. 4 người vẫn kiên quyết giằng co, kiêu trể con chơi dung dăng dung dẻ hay kéo cưa lừa xẻ.... 2 bà vợ vẫn kiên quyết đeo bám, túm tóc tuột quần, không nhả đối phương dù chỉ 1 giây. 2 ông chồng quánh đẹp hơn, có lên gói giật cùi chó, có quyền có cước hấn hoi. Cả 4 tóc xõa rũ rượi, gằm gừ...quần thành 1 khối, moving từ góc này sang góc kia như nhảy valse cổ điển. Bảo vệ hội chợ rầm rập lao đến, và cán bộ quản lý đoàn doanh

nghiệp hót ha hót hải xuất hiện, rồi tất cả bị đưa đi đâu đó. Không rõ.

Tony coi tới đoạn này thì đứng hóng hót 1 chút nữa, thấy các gian hàng khác bỏ việc ra đứng phía trước bàn tán xôn xao. Khách vào cũng chẳng buồn tiếp, mắc lo kể chuyện. Một số người thêm thắt các nội dung khác nghe hấp dẫn hơn nhiều. Có thêm vụ tình cảm vô nữa. Khoảng 3-4 tiếng sau thì thấy họ cũng hết sáng tạo thêm được tình tiết nào mới nên Tony bèn "thơ thần dang tay ra về".

Đi ngang qua mấy khu triển lãm của các nước khác, thấy nhộn nhịp kẻ ra người

vào và trao đổi danh thiếp, xem xét hàng mẫu, mua mua bán bán...nhưng nói chuyện gì thì thầm nghe bắt mệt. Thấy hẻm vui nên hẻm có ghé coi, nên hẻm biết có chuyện gì trong đó để kể

Ngày 10/05/2013

Những nỗi lo riêng

Nó chạy xe SH vào trong quán cafe. Xe tay ga xịn nên được để trước quán, thể hiện đây là quán sang, do vậy mấy chiếc xe (non-tay-ga) khác bị thằng giữ xe dắt đi đâu mất. Ai trong quán cũng sụp sụp với chiếc nón Sơn sành điệu mấy trăm

ngàn trên đầu, dù nơi đây đang mở máy lạnh hết công suất và mùi thuốc lá, mùi nước hoa, mùi thức ăn và café hòa quyện vào nhau. Nếu không có nón, là những mái đầu unisex không phân biệt nhiễm sắc thể XX hay XY, nhuộm vàng hoe đang gật gù, dậm dật theo tiếng nhạc " em không yêu anh, thì anh, không yêu em, oh yeh oh yeh".

Xa xa, 1 anh ra dáng doanh nhân đang " oai phai ", lâu lâu lại đưa 1 ly café hớp 1 miếng. Chao ôi là sành điệu. Thỉnh thoảng đưa mắt rảo nhìn xung quanh xem có ai liếc nhìn chiếc laptop sang trọng

kia không. Chỉ có nó. Chắc là anh ấy đang lo lắng về những hợp đồng thương mại lớn. Bàn tay anh tự tin gõ vào bàn phím. Nó ngưỡng mộ quá, lúc đi toilet ngang qua, vô tình nhìn vào, nó thấy anh đang chat Gia Hu với nickname " giật-nấp quan-tài-hôn-em-lần-cuối". Trông anh rất lo vì bữa nay quán ít khách, đi khoe mà hông ai nhìn.

Bàn bên có 3 anh đang mè chuột với 3 chị. Áo quần các anh thì rộng thùng thình, các chị thì ngắn cũn cỡn, dây nịt vắt vờng lung tung trên những tấm thân da vàng vọt Á châu, [đầy hình xăm và](https://thuviensach.vn)

những miếng tròn tròn màu đỏ (chắc đêm qua bị trúng gió). Đỉnh cao của Nghệ thuật giác hơi và cạo gió.

Ngoài đường kia, anh xe ôm đang méo mặt vì xăng tăng giá, cậu sinh viên gầy còm lại càng gầy hơn vì bà bán cơm bình dân xẻo bớt miếng thịt, con bé massage đang kỳ kèo ông khách thêm 30 ngàn tiền phụ thu, nếu không nó sẽ chỉ massage cái lưng không thôi (bỏ qua cái chân, mới cho chết luôn ai biểu keo kiệt).

Kết luận: Ai cũng có cái lo riêng của mình

Ngày 10/05/2013

Phim Việt Nam

Lâu rồi Tony mới coi phim. Nói chung là Tony hém có thích. Coi nhưc đầu, toàn theo ý thẳng biên tập và đạo diễn. Bộ phim Hàn Quốc cuối cùng coi là Anh em nhà bác sĩ, lúc còn ở nhà trọ hạc đại hạc. Phim Tây ko nhớ phim nào, vì coi toàn cà giựt cà thọt, không đầu không đuôi. Phim Việt cuối cùng coi là Khi đàn ông có bầu, phim hài mà cả rạp hém ai cười. Bữa đó Tết, cả nhóm bạn làm chung công ty quánh bài, xong cái đi ăn uống, coi

phim...vì rảnh quá, nhớ là cái rạp gì chỗ Cầu Bông. Vô coi xong, nôn ói tháo chét, rồi đến giờ chưa vô rạp lại, cũng hơn chục năm.

Tối qua lễ 30/4, không đi đâu chơi vì chen lấn không lại, nên ở nhà quanh quẩn, cái mở ti vi ra coi. Bật qua mấy kênh, đều thấy phim Việt Nam, chắc do lễ. Đều là những phim buồn, thấy diễn viên có khóc. Bối cảnh phim thấy toàn quay ở Đà Lạt, vì diễn viên phải mặc áo lạnh và quần khăn cho giống Hàn Quốc, nên nếu quay bối cảnh Sài Gòn thì người ta tưởng khùng. Nên phim nào cũng có

chuyện làm doanh nghiệp doanh nhân, có biệt thự ở Đà Lạt và có biệt thự ở Sài Gòn. Chắc đi đi về về. Thấy toàn biệt thự và xe hơi không, không có nhà ông nhà phố lô nhô, nhà cấp 3 cấp 4 xập xệ. Tên diễn viên cũng giống tiểu thuyết Quỳnh Dao, trai thì toàn Gia Thành, Gia Nghĩa...và gái là Gia Hân, Gia Lệ, Gia Tú...chứ hém có Nguyễn Thị Bưởi hay Trần Văn Mít, Lê Thị Ôi. Sinh viên gì toàn vô bar uống rượu Tây. Bệnh nặng hay nan y cũng môi son đỏ chót. Ngủ thì mắt vẫn gấn lông mi giả nặng trình trịch và bận áo bận quần pyjama, xoa xít bóng

có mấy đồng tiền. Bà mẹ già khú đế vẫn gọi con dâu ra quán ngồi uống rượu nói chuyện phải quấy....Coi mà cười rất vui. Nên phim VN, cứ làm phim buồn thì người ta cười, còn phim hài thì người ta khóc.

Còn nhớ ngày xưa, thời đói văn hóa, lâu lâu có phim Liên Xô về, cả xã nô nức ra bãi đất trống chỗ sân vận động, để coi. Có ông thuyết minh nói trực tiếp, nghe đã gì đâu. Hết thời này thì chuyển qua thời phim có Lý Hùng Diễm Hương, nhứt là phim Phạm Công Cúc Hoa ghen, khóc phải nói tơi bời hoa lá. Cả lớp, hội đó

hạc cấp 2, đứa nào cũng yêu mến các
minh tinh này nên giờ ra chơi, toàn tụ
năm tụm bảy nói chuyện Việt Trinh, Lê
Công Tuấn Anh, Thu Hà....Có thông tin
gì thì nói cái đó. Cũng có khi chẳng có
thông tin gì nhưng cũng tự ý thêm thắt,
kiểu tụi mày biết hông, tao có bà dì ở Sài
Gòn về kể nè, Mộng Vân yêu Công
Hậu....Riêng có 1 đứa trong lớp, thằng
này rất cá tính, cả lớp ai cũng thần tượng
Lý Hùng Diễm Hương thì nó bĩu môi
chê, nó chỉ thích ....Ngọc Sơn và Y
Phụng.

Cảnh nude hồi đó cũng dễ thương. Cứ có

cô gái, đi trong rừng chẳng hạn, thấy 1 dòng suối, cái cô nhìn quanh, dáo dác coi có ai không để xuống tắm. Khán giả nín thở. Cái cô từ từ cởi áo, nhảy ụp xuống suối. Quần áo của cô vẫn mắc trên cành cây, gió thổi lay qua lay lại. Cái khán giả thấy cô trườn lên, chuẩn bị leo lên bờ để lấy quần áo mặc, thì rầm rập, 1 đoàn tàu chạy qua. Đoàn tàu dài, chờ tới cái toa cuối thì đã chuyển qua cảnh nói chuyện.

Mấy thằng choai choai trong làng coi đến đây hay phun nước miếng rồi chửi, ù má

Ngày 13/05/2013

Văn hóa tàu điện ngầm

Và Sài gòn đã khởi công xây dựng hệ thống tàu điện ngầm trong niềm hoan hỷ của ....báo đài. Người dân thì mơ màng bên ly cafe đầy hóa chất, mơ viễn cảnh tươi sáng của việc chui ra chui vào dưới lòng đất mát rượi và không sợ mưa, không sợ nắng, không sợ kẹt xe, khói bụi...và đặc biệt không có mấy chú màu

vàng núp sau gốc cây nhảy ra " cút hà " sợ đến hết hồn. Giới đầu cơ lật đật đi mua đất quanh các nhà ga mà có tàu dừng, mong là giá đất nơi đây sẽ lên để kiếm lời khi dự án hoàn thành (công thức làm giàu ở VN), các bạn chứng khoán thì mua ngay cổ phiếu của công ty nào liên quan đến dự án (công thức đầu tư tài chính ở VN), và râm ran trong các quán cafe, mọi người hỏi nhau ngồi xe điện là như thế nào, bước lên thế nào bước xuống ra sao, đặc biệt ai đã từng đi ngoại quốc thì ra sức hướng dẫn cho những người chưa đi (ngoại quốc ở đây

là các tp có metro, có nơi gọi là underground hay subway, chứ hẻm phải Viêng Chăn, Phnom Pênh hay Manila đâu nhé). Cả thành phố sục sôi không khí điện ngầm và văn hóa điện ngầm. Một số phường xã có tuyến xe chạy qua sẽ tổ chức lớp tập huấn cách đi đứng nói năng trên tàu điện cho dân địa phương, ưu tiên hộ khẩu thành phố và KT3 học trước, dân nhập cư học các khóa sau....

Và đầu năm 2018. Giả sử mọi thứ đều trơn tru vì có bàn tay vô hình của A Đam Xơ Mít, dự án hoàn thành. Dân Sài Gòn sẽ nô nức đi thử. Sẽ tranh nhau, sẽ chen

lần để mua vé. Hồi mới ra siêu thị cũng vậy mà. Giá vé chính thức dự kiến là 7,000đ cho tuyến từ Bến Thành đi Suối Tiên, trước mỗi ga sẽ có đội ngũ bán vé chợ đen lên đến 70,000 vnd (đội ngũ này xuất thân từ các nữ hoàng cóc ôi mía ghim, lên đời nhờ dự án tàu điện), ai làm biếng xếp hàng thì mua đi cho lẹ. Người người chen chúc đến Suối Tiên chẳng biết vì mục đích gì, đến Suối Tiên vẫn không xuống, ngồi lại cho nó quay về Bến Thành, rồi lại ngồi tiếp đến Suối Tiên. Rảnh quá mà, ngồi đồng quán cafe suốt mấy chục năm ớn quá rồi, giờ lên

ngồi đồng trên tàu điện cho mát. Có thể sẽ có thêm thông báo trên tàu là " ai nãy giờ ga nào cũng hém xuống thì vui lòng ra khỏi tàu, nhường chỗ cho người khác". Rồi cả gia đình các tỉnh thành toàn quốc sẽ kéo nhau đi Saigon và mua tour du lịch " tham quan tàu điện ngầm". Hình ảnh cả nhà già trẻ bé lớn dắt díu nhau lên tàu, vừa đi vừa khóc vì sợ, tiếng con nít thất thanh gọi bà, tiếng ông ngoại bà nội tìm thằng Cu con Bé..dáo dạt. Áo bà ba và nón lá phấp phới, tiếng gà vịt heo què inh ỏi (lên Tp hồng lĩ không có chút quà quê). Còn dân tp thì trên tay ai cũng cầm

một cái mũ bảo hiểm để đến ga xuống thì lấy xe máy chạy về nhà, vì theo lời một thanh niên ngồi bên cạnh "đi bộ là gì chúng tôi không hiểu, từ đầu hẻm đến cuối hẻm cũng phải đi xe máy, đi bộ mỗi chân thấy mẹ". Anh ta lưu ý tôi là nhà anh ta nằm trong khu phố văn hóa của một phường văn hóa...

Hàng ngày từ 6h sáng đến 12 giờ đêm là tiếng rì rầm của động cơ tàu dưới lòng thành phố. Trên mặt đất khu vực các trạm tàu điện là âm thanh vang vọng của tiếng khắc gỗ, tiếng loa báo chú ý móc túi, tiếng xe ôm, taxi và hàng rong hòa quyện

vào nhau. Sau 12h đêm, còn lại trên sàn tàu là hộp cơm, bao ny lông, đất cát vôi vữa, lá chuối, vỏ lon coca, cứt gà, kẹo cao su, vỏ chai nước suối.... lẫn lông lóc. Các công nhân vệ sinh lại cần mẫn dọn dẹp, khiêng hàng tấn rác ra khỏi tàu, làm quần quật vừa xong thì bình minh đã ló dạng, những tia nắng đầu tiên soi rọi đến làm các chú chim thức giấc, reo vang trên những hàng cây. Và mọi người bắt đầu lao ra đường và lập tức đi Suối Tiên...bằng tàu điện

Ngày 15/05/2013

<https://thuviensach.vn>

Làm răng

Xã hội mình đang sống đầy rẫy những hiểm nguy chực chờ. Tai nạn giao thông rình rập, cả những người đứng trên lề đường không hề tham gia giao thông vẫn chết tức tưởi. Những cơn mưa và những con đường ngập ngụa nước và rác, những người dân lom khom chạy xe máy dưới làn mưa và nguy hiểm treo trên tính mạng của mình, giành giật nhau từng m² đường để sống. Không khí sạch sẽ trong lành và thực phẩm an toàn là cái gì đó xa xỉ. Từ ly cafe đến miếng thịt heo, ẩn chứa trong

đó là hóa chất, là mầm mống của bệnh ung thư và sự sụp đổ niềm tin giữa người và người. Kinh tế suy thoái, nhà máy đóng cửa, sa thải công nhân. Dân đen quần quật bán sức lao động chỉ đủ kiếm cái đưa vào bao tử sống cho hết kiếp người, ngơ ngác đọc báo và không hiểu thâm tócm là gì, vài trăm tỷ là gì, thất thoát và thua lỗ vài ngàn tỷ là gì, tiền đâu nhiều thế? Rồi các tin về cướp, hiếp và giết...choáng hết các trang báo, đến nổi tờ báo và ly cafe buổi sáng, lẽ ra phải là những tin vui, là động lực mạnh mẽ để làm việc cho một ngày mới, thì lại gây

cho ta cảm giác buồn xo và chán chường.
Ly cafe trở nên đắng ngắt, vì không biết
có bao nhiêu đậu nành, bắp và hương
liệu bên trong? Tin hay không tin trong
màu sóng sánh thơm lừng kia, có bao
nhiều phần trăm là sự thật?

Bây giờ thì phải làm sao? Làm sao?

Không ai biết

Bèn đi Huế chơi. Thấy dân Huế bảo nhau
" bây chừ thì phải làm răng!". Người kia
cũng đáp lại " vậy phải làm răng!"

Làm răng? Mới thấy, bây chừ chỉ có dân
Huế là còn lạc quan. Kinh tế và xã hội
suy thoái thế này mà vẫn rủ nhau đi nha

sĩ.

Khoe và được nể

Khoe là một nhu cầu. Maslow đã vẽ ra cái tháp nhu cầu (Hierarchy of need) đầu tiên là nhu cầu sinh lý (tức ăn-ngủ- x - y), mà thôi dùng từ sinh học cho nó hay, chứ nghe sinh lý nhiều người nói nó nhạy cảm. Và cao nhất, tức các nhu cầu khác thỏa mãn hết rồi, thì tới nhu cầu khoe, trong học thuật người ta gọi là nhu cầu tự thể hiện (Self Actualisation), tức được nể trọng, ngưỡng mộ.

Ông bà ta nói, tốt khoe, xấu che. Khoe

chỉ diễn ra khi mình có mà xung quanh không có. Xã hội đang đi xe đạp thì mình có chiếc Dream thì phải dựng trước nhà. Ai cũng ăn mặc rách rưới thì khi có chiếc áo mới, Tony sẽ mặc ra đứng đầu xóm cho cả làng ngưỡng mộ. Xã hội sẽ đẹp biết bao khi ai cũng có cái để khoe. Có x xì khoe x xì, có y cà rất khoe y cà rất. Máy ông Tây cũng khoe dã man. Họ khoe về những hầm rượu mấy trăm năm, về những cuốn sách quý họ đọc được trong thư viện, khoe về những vùng đất họ đã đi qua, khoe về những con người ở xứ sở tí tì mù nào đó họ đã đến khám chữa

bệnh, dạy học hay cứu trợ. Châu Á khoe ác liệt hơn nhiều. Ai có dịp đi London chẳng thể nào không vô dòm ngó 1 chút cái Harrods, khu mua sắm soang trang (sang trọng) của một quý tộc Á Zập (nghe nói ông này cặp với công nương Diana (không phải Diana bán ở VN). Rồi TQ, Indo, Thailand, Hàn Quốc...., ở đâu người ta cũng khoe xe Ben Lây Lé Xệt, khoe nhà biệt thự Phú Mỹ Hưng, Trung Hòa Nhân Chính (nghe nói giờ chuyển qua biệt thự Đồi Cọ giữa rừng dâu tuốt Vĩnh Phúc rầu), khoe con cái học trường điểm trường chuyên lớp chọn hay du học

1 trường danh tiếng nào đó ở bên. Chân dài + đại gia => đám cưới siêu xe. Vì phải khoe mới được nể.

Tối qua, Tony thức cả đêm để quyết định khoe gì. Mục đích là để được nể. Biệt thự chảnh. Xe hơi chảnh. Thường quá. Hay khoe cái quần lót 2 tỷ? Cũng thường quá. Thôi mình khoe bằng cấp đi, những tấm bằng mà mình đã sưu tập, mua bán, năn nỉ, đạo văn, quay cóp...tức hém có cái liêm sỉ nào mà mình không từ bỏ để có được.

Thế là thực hiện chiến dịch truy tìm bằng cấp. Đầu tiên là bằng bé khỏe bé ngoan,

rồi bằng tiểu học, bằng cấp 2 cấp 3 đại học thạc sĩ tiến sĩ...ồ ạt được lau bụi ép nhựa, ngày mai sẽ photo dán đầy nhà, đầy công ty, tặng các đối tác. Trường cấp 3 bình thường ở huyện Ninh Hòa sẽ được sửa thành trường chuyên Nguyễn Trãi nghe cho nó giỏi, nhưng đừng hỏi chuyên gì nghen, đêch biết hỏi đó học chuyên gì, chắc chuyên công dân giáo dục. Bằng đại học tại chức chuyên tu sẽ sửa thành hệ chính quy tập trung dài hạn, lớp cử nhân tài năng. Tony đã là doanh nhân rồi nhé, đừng có nói nước ta không ai là doanh nhân nhé vì Tony đã nộp mấy

triệu đăng ký vào câu lạc bộ doanh nhân rồi... Các giải thưởng vở sạch chữ đẹp, em làm kế hoạch nhỏ, Thấp sáng tài năng kinh doanh, Dynamic... sẽ công chứng và dịch qua tiếng Anh, tiếng Pháp, tiếng Trung hết. Hôm bữa đi từ thiện cho trại mồ côi nọ, sợ mấy bà sơ và các cháu ấy quên ơn nên Tony có bắt ký xác nhận, có giấy tờ hẳn hoi nè. Rồi cũng có chụp hình và có giấy chứng nhận của ủy ban xã công nhận thành tích xuất sắc trong công tác từ thiện. Có cả bằng .... lái xe 4 bánh và 2 bánh. Nể chưa? Quá nể quá nể.

Đang hí hửng thì đọc tin sét đánh. Một

bây giờ không ai khoe bằng cấp nữa. Người ta nói mày học vậy thì có giàu có, có thông minh hiểu biết hay có chức vụ cao là bình thường. Người ta phải khoe ngược lại. Không học gì mà làm được người ta mới nể. Bắt chức cựu tổng giám đốc 1 bank xuất bản cuốn " Từ cậu bé chăn trâu thành tổng giám đốc" rồi ép bà con mua hem? Hay bắt chức viết tự truyện "Người giàu nhất Đông Dương từng là đứa trẻ mồ côi"? Ông này bừa ra mắt cuốn sách này, đã nhốt cha mẹ của mình trong nhà mấy ngày liền trong thời gian tung chiến dịch PR, sợ bị báo chí

phát hiện...là có cha mẹ. Thêm mấy ông doanh nhân có tiền giờ đều nói bỏ hạc nửa chừng nữa chớ. Thôi thôi mình cũng bắt chước vậy.

Trưa nay về nhà đốt hết bằng cấp. Không còn 1 cái lộn lung. Lý lịch cuối cùng của Tony: lớp 3 nghỉ học ở nhà chăn trâu, chăn được 2 năm thì đi ở đợ, 2 năm sau bị chủ nhà quánh dữ quá, sợ bị quánh chết nên đi lên Sài gòn bốc vác, được mấy năm thì bốc không nổi nữa nên đi biên giới Lạng Sơn làm đám bốp, sau đó đi Mỹ diện con nai (con lai), sau về mở hãng phân Phượng Tím và trở nên giàu

có vô cùng, chuẩn bị mua lại chợ Bến Thành sơn sửa lại thành trung tâm thương mại Tony Plaza chỉ để bán phân và cá mắm giải trí cho vui. Nói thêm, Phượng Tím là tập đoàn đa quốc gia khổng lồ có tới ....2 nhân viên, cũng dốt như chủ. Trụ sở đặt đâu ta? Thôi quận 1 đi, chình ình ngay đường Nguyễn Huệ cho nó trung tâm. Vậy đi.

Nể giùm tui cái....

Ngày 16/05/2013

Du học sinh và vấn

đề chuỗi hóa

Du học xong, trong đầu bất cứ du học sinh nào cũng xuất hiện câu hỏi ở hay về. Tất nhiên du học ở đây là 4-5 năm trở lên, quen hết đường đi nước bước, ngôn ngữ, văn hóa...bản địa, chứ hẻm phải 12 tháng hay 24 tháng hay tại chức đi đi về về kiểu ông tổng biên tập, vừa chuẩn bị quen biết từng hàng cây góc phố ở Luân Đôn, Pa Ri, Niu Ót, Sít Ni, Meo Bênh, Am Tẹc Đam ....thì chương trình đã xong. Các chương trình này thật ra là 1 cách xuất khẩu giáo dục của các nước,

họ muốn lấy tiền và ta muốn mua bằng, nên cứ đến hẹn lại lên, chương trình 12 tháng để xong 1 cái master thì họ cấp visa đúng 12 tháng. Nên phải về. Hạc yếu cũng cho về. Cũng vì thế nên dù mình viết sai tè le, mấy thầy vẫn châm chước cho qua. Kiểu Liên Xô và Đông Âu ngày xưa, viết sai 1 chút chẳng sao, cho qua hết để các bạn lấy xong cái Phó Tiến Sĩ, về nước lệ để tham gia quánh Mỹ.

Nhóm này thường đã đại học ở VN rồi, mới đi làm thạc sĩ ngoại, hay cử nhân liên thông 2 năm ở Việt Nam 2 năm ở

bền. Kiếm cái Tóp phô 80 hay cái Ai Eo 5.5 trở lên là đi. Thật ra ở bên kia chứ cũng suốt ngày lên mạng đọc báo Việt Nam. Toàn quan tâm những gì diễn ra bên dải đất hình chữ S. Thậm chí 1 nhóm đâu cả chục bạn cùng sang, cùng thuê 1 nhà, cùng học 1 trường, 1 lớp. Vào giờ thảo luận tụm nhau ngồi 1 góc, bày đặt nói tiếng Anh 1 lúc ông thầy vừa xách đít đi là chuyển qua nói tiếng Việt cho phẻ. Ở nhà cũng thay nhau nấu bún bò Huế, mắm tôm mắm ruốc kho lên nghi ngút, cũng mở tivi VTV3 qua máy vi tính coi cười ha hả. Nhóm này về nước thường

thành công vì văn hóa Việt Nam không quên mấy. Nên hòa nhập tốt. Vẫn lái xe máy chạy âm âm, vẫn quan niệm đèn vàng là dấu hiệu tăng tốc trước khi đèn đỏ. Gặp áo vàng vẫn biết lớp bi lớp biếc. Nên xin việc có job ngon lành, đi đâu gặp, ai nấy đều nể với khả năng nói ngoại ngữ nhanh. Và cũng hay nói, hỏi tôi ở bên....(Ông Tổng biên tập là 1 ví dụ)

Còn nhóm 4, 5 năm trở lên, thường thì họ sang từ lúc 18 tuổi, học cử nhân, có thể học thêm học hoài đến tiến sỹ. Trải qua cuộc sống sinh viên, đâu được 3-4 năm là bắt đầu hòa nhập với xã hội bên kia.

Sau chục năm thì gần như người bản xứ, chỉ có điều phát âm còn cứng, nghe kỹ vẫn nhận ra, chỉ có nhóm qua trước 15 tuổi thì nói bẻ miệng được y chang như Mỹ thiệt. Nên nếu muốn con cái làm việc ở Mỹ thì cho qua từ lớp 10 là OK. Nhưng đi sớm cũng có bất lợi là nó hẻm có tình cảm nhiều với cha mẹ, anh em, không có văn hóa Việt như mấy đứa qua sau. Dù sao việc học 3 năm cấp 3 ở VN cũng hình thành tính cách Việt hơn. Nó vẫn khóc ngon lành khi nghe Cẩm Ly ca bài Ru Lại Câu Hồ. Còn thế hệ mà qua Mỹ từ nhỏ hay sinh ra ở Mỹ, người ta gọi

là thế hệ chuối, banana generation, bên trong màu trắng bên ngoài màu vàng, tức màu da thì vàng nhưng suy nghĩ hành động gì đều y chang người da trắng. Nhóm này nghe nhạc Mỹ, ăn hamburger hay fastfood, không thèm ăn ốc và hột vịt lộn, mỗi lần kêu tụi nó ăn thì tụi nó chỉ nói give it a try. Và hơi ngây ngô kiểu Mỹ trắng, không có sâu sắc, thâm thúy như người Tàu hay người Việt trong nước.

Có anh bạn, ra đi từ năm 18 tuổi, vừa hạc vừa làm gần 20 năm, không về nước lần nào, kiếm ăn cũng khá và là tiến sĩ

kinh tế. Kinh nghiệm thương trường dạn dày. Gót giày gỗ mòn hết ở mọi góc phố tài chính thế giới. Anh tự hào về bản lĩnh kinh doanh và vốn sống của mình lắm. Con số nào cũng trải qua. Bong bóng nào cũng dự đoán được. Bỗng dưng 1 ngày lòng thấy buồn, muốn đem cục tiền về nước đầu tư làm ăn, vừa giúp quê hương và 1 phần cũng vì bên Mỹ giờ cũng khó khăn. Gặp anh ở quán phở Lê chỗ Harvard Square, Tony cảm, nói thôi anh, về nghỉ ngơi ăn hột vịt lộn ăn ốc cho vui đi chứ làm cái gì, anh chuỗi hóa mất rồi, về làm ăn khó lắm. Anh trề môi, nói

mày cứ coi thường anh, cái đầu đầy sạn như thế này, anh không ừa ai thì thôi chứ đũa nào lừa được anh. Nửa đêm anh vừa xuống sân bay, đã 1 thằng taxi nó chém đẹp. Nó chở từ Tân Sơn Nhất về hotel ở Q.Bình Thạnh mà đầu 2-3 tiếng đồng hồ, anh nói sao nó chở tao đi lòng vòng, chở tao đi qua Thủ Thiêm, rồi tới Thủ Đức, rồi tới Thủ Thừa, Thủ Dầu Một ....toàn Thủ là Thủ. Đầu tiên tao mãi coi quê nhà đôi mới thấy thích thú, một hồi tao thấy sợ. Nhớ đầu có xa vậy, cái tao bắt đầu thủ ....võ. Lỡ tâm sự với nó là 20 năm anh chưa về quê và đang đem tiền về

nước đầu tư. Tony nói cũng may cho anh, chứ nó đưa anh ra bãi đất hoang rồi ...thủ tiêu, không thì kéo đồng bọn gái đẹp dàn cảnh mát xa ...thủ zâm là toi đời trai anh rầu. Cuối cùng anh cũng về được khách sạn ở Bình Thạnh với 2 triệu tiền cước. Anh nói, đúng là về VN, mới thật sự là hạc. Anh vốn thích hạc.

Rồi anh tham gia vào thị trường chứng khoán, quánh lên quánh xuống cắt lỗ chốt lời khí thế, đòn bẫy đòn biéc gì anh cũng áp dụng, các định luật quy tắc gì anh cũng lòi ra. Cuối cùng, anh thất bại cay đắng, nói sao chứng khoán ở xứ mình lạ

quá, chưa có trong lịch sử chứng khoán thế giới nên anh phán đoán hẻm được, nhưng vui mừng vì có thêm bài học. Rồi anh đầu tư mua bất động sản, phân tích đạo hàm ghê lắm, giá cứ đáy là anh mua, vì đáy rồi sẽ lên theo đồ thị hình sin, ai ngờ ở thị trường của ta có thêm khái niệm "thủng đáy". Hay " phá vỡ đáy cũ, tạo lập đáy mới", rồi nó bất động như chính tên gọi của nó, anh được thêm bài học. Số tiền cuối cùng còn lại, anh hùn hạp làm ăn với ông anh họ, chén chú chén anh thề thề thốt thốt, rồi tan vỡ, cãi lộn như giặc, không nhìn mặt nhau. anh

lại có thêm bài học. Sau 2 năm, anh thất thủ trở về nước Mỹ mền thương, với 0 đồng và 1 sấp các bài học. Cái mặt méo xẹo, dài như cái bơm và cái quần đùi lò xo tới háng.

May mà còn có cái che thân. Ai biểu 20 năm trời hẻm về nước chi cha nội!

Ngày 18/05/2013

Bài hát Thói Đời

Bài hát Thói Đời hóa ra lại là 1 bài hát không xưa và sến chút nào. " Giàu thì nhiều người theo, quanh hiu trống vắng khi nghèo"... Vì nó đúng cho mọi thời đại

và luôn mang tính thời sự cao.

Hôm bầu Kiên bị bắt, trên báo chí rần rần phong trào tuyên bố không liên quan gì đến bầu Kiên. Bắt đầu từ ngân hàng ACB, rồi đến Sacombank, rồi Eximbank, rồi VFD...đến cả báo Thanh Niên cũng tham gia " chúng tôi không quen bầu Kiên, bầu Kiên không có chức vụ gì ở đây, không ảnh hưởng gì đến chúng tôi".

Thiệt là éo le tình đời. Hôm trước anh Hà Dũng phá sản, bao nhiêu cô chân dài chạy mất dép, trong khi được anh cho ăn cho hát quá trời. Hôm chị Diệu Hiền trốn đi nước ngoài, bao nhiêu người được

phen hỷ hả, phải tay sạch trơn dù trước đó từng ngon ngọt "chuyện của em, em của chuyện đây mà". Giờ biến thành "cho chừa bả đi, ai biểu giàu quá". Hả hê. Sung sướng.

Buồn tình Tony ghé hàng rau chợ bà Chiêu hỏi mua cái gì về nấu canh tôm ăn cho mát, chị bán rau nghiêm mặt lại nói "Mua gì thì mua, chớ có mua bầu. Tiêu thương chúng tôi ở đây không ai dính dáng gì đến bầu Kiên đâu nhé". Chỉ vào rổ bầu non mơn mớn, chị nói đây là bí Thái, giống mới đây em ạ

Bèn òa khóc giữa chợ! <https://thuviensach.vn>

Ngày 19/05/2013

Ngày xưa Tần Thị

Cách đây cũng đúng 10 năm, cũng xôn xao vụ ngân hàng ACB và bà con thi nhau rút tiền rầm rầm. Lúc đó mình nhớ bạn Tần Sáu Hùng (bạn học cùng lớp, gái chứ hẻm phải trai, xinh đẹp lắm, hẻm biết sao ba mẹ đặt tên nghe giống tiệm sửa xe quá hông biết) hay tin, bon chen lao xe ngay đến đường Nguyễn Thị Minh Khai để rút tài sản đâu được 1 triệu gửi ở đây. Sau khi lao vun vút trên phố, hót ha hót hải vừa đến nơi thì thấy cánh cửa

sắt đã khép lại, vắng hoe không một bóng người. Tần Sáu Hùng (tức Tần thị) rút điện thoại ra gọi điện cho mình khóc rưng rức " vậy là nó phá sản thiệt rồi ông ơi, nó đóng cửa luôn rồi nè, tui đứng ở đây mà không thấy nó mở cửa". Sau đó thì một bác bảo vệ thò đầu ra nói " cháu ơi hôm nay đóng cửa để nhân viên đi du lịch, có gì tuần sau ghé, đây là công ty dược phẩm Sanofi đó nha". Chắc sáng giờ cũng cả chục con tới đứng khóc trước cửa như vậy rồi.

Tần thị vui mừng khôn xiết, vội chạy xe lên lễ đến ACB bên cạnh đó rút tiền 1

triệu ra. Sau đó qua rủ mình đi ăn hột vịt lộn và bánh xèo miền trung ở Sư Vạn Hạnh 2 ngàn đồng/cái. Tần thị bảo mình ăn uống thoải mái, muốn ăn bao nhiêu thì ăn, thị đãi, hôm nay được phép vung tay quá trán và ném tiền qua cửa sổ...

Mình ăn đâu được 20 ngàn thì lời hợng.

Ngày 20/05/2013

Chuyện làng quê hóa đô thị

Phần 1: Em quê đâu?

Cái bệnh nhất và nhì đã ăn sâu vào đã ăn

sâu vào xã hội VN đến mức được đem ra là một chuẩn mực để tự hào. Từ tâm lý tiểu nông là phải học giỏi nhất xóm, đẹp gái nhất làng, nhà to nhất xã...nên sau đó lên thị thành, anh học giỏi nhất xóm trở thành quan chức, cô đẹp gái nhất làng nếu có i ốt thì thành hoa hậu và lấy đại gia, thiếu i ốt 1 chút thì thành phu nhân của anh học giỏi nhất xóm, còn cô hoàn toàn thiếu muối thì làm gái, nhưng cũng phải nhất 1 cái gì đó. Tất cả không che dấu được dưới gót chân kia là những vết dầu phèn và tư tưởng tiểu nông " gà phải tức nhau tiếng gáy ". Nên thi sĩ Nguyễn

Bính mới có bài Chân Quê, hay thế, đáng yêu thế vậy mà ai cũng chối đẩy đẩy, cứ phải nói là em dân Hà Nội, Sài Gòn, càng trung tâm càng tốt, càng trung tâm người ta càng nể. Sợ nói ở quê xa xôi người ta coi thường.

Sài Gòn là dân tứ xứ hội tụ về. Nên người ta hay hỏi, em quê đâu? Nhiều bạn trả lời theo kiểu cứ nói được giọng bắc thì quê em Hà Nội, ối giờ ơi trung tâm cực, nhà em chỉ cách Tháp rùa 200m (chắc nhà bạn ấy nằm ngay quán kem Thủy Tạ hay buro điện Hà Nội và tuổi thơ chỉ chơi với mỗi ...con rùa nếu nhà trong

bán kính này) chứ hém dám nói ở Cổ Nhuế hay Hà Tây. Có bạn còn ở Sơn La Mộc Châu nhưng cũng nói nhà em có ông bác ở Hà Nội, tuần nào chả xuống uống cà phê Nhân hay ăn bún chả Hàng Mành. Cố vớt vác cho nó có hơi hướm thủ đô. Còn nếu mặc dù là dân Tuy Hòa nhưng vô mấy năm, sửa được giọng nam, tức giọng Sài Gòn và mua được cái nhà Sài Gòn thì nói "trầu quâu quơ (trời ơi quê) em hừng, quơ em lè Sài Gòn chứ đâu, em sinh re ở trước cổng chợ Bến Thành, em thờ (thề) em nói thiệt, có ông Yersin và ông Pasteur làm chứng nè". Còn có

người Huế vào Sài Gòn làm việc, mặc dù ở tốt trên huyện miền núi A Lưới chứ ai hỏi cũng nói, "Dạ thưa nhà em ngay Ngọ Môn Đại Nội, trung tâm ghé lắm nghe, rãng mà anh không biết hè?". Nếu bạn nghe vậy thì vui lòng đừng hỏi tiếp chuyện mắm ruốc bún bò bánh bèo bánh khoai nữa nghen, người ta ngắc ngư tội nghiệp.

Bất chước nên ai hỏi quê đâu, Tony liền nói ở "moa sinh ra vào 1 đêm tuyết rơi ở nhà thờ Đức Bà trung tâm Paris St German" sau đó lập tức chuyển qua nói giọng mũi cho nó tres Francaise

Nói dzậy ai hông nở (nê) mới lạ (lạ).

Ngày 21/05/2013

Chuyện cô Cao và ông hiệu trưởng

I. Một La Mã: Cô Cao là ai?

Khóa đại học của Tony tốt nghiệp xong, trong khi mọi người đang chạy đôn chạy đáo tìm việc thì cô Cao Thị Oan Lạc, một cô gái đẹp xuất sắc nhất Bình Phước, vẫn thong thả rong chơi, chẳng màng thế sự. Cả lớp nhón nháo bữa thì đi thi 5-6 vòng tuyển dụng bên Unilver, bữa

thì phỏng vấn qua P&G, bữa thì trắc nghiệm bên Nestle, bữa thì gặp nhau ở phỏng vấn Itochu, rồi Sumitomo, rồi Mitsui.....6 tháng sau khi tốt nghiệp, các bạn ai ai cũng yên bề gia thất, ai cũng có việc. Chỗ làm chủ yếu là trong mấy tòa nhà cao tầng ở quận 1, nên trưa nào cũng í ới rủ nhau đi ăn trưa. Chỉ có cô Cao là vẫn chẳng màng thế sự. Hỏi làm ở đâu, cô chỉ lắc đầu cười.

Hóa ra cô mở công ty. Mà cũng hém phải công ty, cô mở cả 1 tập đoàn Oan Lạc Group. Có 5 công ty con. Công ty du lịch Oan Lạc. Công ty giao nhận kho, vận

ngoại thương Oan Lạc. Công ty quảng cáo và sự kiện Oan Lạc. Công ty phát hành sách báo Oan Lạc và công ty phần mềm tin hạc Oan Lạc. Cô tốt nghiệp cả kỹ sư tin hạc bên trường tự nhiên nữa.

Một bữa Tony ghé lên thăm cô. Cô thuê luôn 1 cái villa to để đặt trụ sở 5 công ty con ở đó. Thấy trên bàn làm việc của cô là 5 hộp card khác nhau, với 5 cái điện thoại và sim số khác nhau. Bên Du lịch thì thấy cô lấy tên là Tuyết. Bên Quảng cáo thì cô lấy tên là Hồng. 5 tên khác nhau và 5 số ĐT khác nhau, 5 danh thiếp khác nhau, đều chức danh là nhân viên

bán hàng. Cô nói, vì tập đoàn mới mở nên cô đi sales luôn. Nhưng hồng lễ nói giám đốc đi bán hàng thì kỳ cục quá nên cô mới dùng tên giả. Cô đẹp gái, tốt nghiệp vừa ngoại thương vừa khoa học tự nhiên, tư duy logic, ăn nói lanh lợi, vui vẻ hoạt bát nên hợp đồng tới tấp. Nói chung cô làm việc khá cật lực, đi sales cả ngày, tối về còn làm hạch toán tiền bạc, giấy tờ...đến khuya. Đầu 6 tháng sau thì cô mời Tony qua ăn tân gia, 1 biệt thự trên đường Hoa Lan bên Phan Xích Long, giá lúc đó là 5 tỷ, thời điểm năm 2001.

II. Hai La Mã: Chuyện gì xảy ra với cô Cao?

Bữa nợ, cô Cao hít hải chạy qua bên văn phòng Itochu ở số 6 Nguyễn Bình Khiêm, kêu Tony ra ngoài, nói chuyện. Cô kể là ở ông giúp tui cái này, ông ăn nói khéo léo, đòi giùm tui 30 triệu tiền nợ khó đòi này coi. Số là cô tổ chức 1 chuyến du lịch Nha Trang cho cả 1 trường tiểu học trên Củ Chi, giá trọn gói là 100 triệu. Nhà trường ứng trước 70%, xong đi về trả nốt 30% còn lại. Cái đi về, nó nói chất lượng tour không giống như giới thiệu, nên không trả nữa. Cô làm mọi

cách năn nỉ, dọa nạt...thế nào nó cũng ko trả. Nên cô bảo, ông đóng vai chủ tịch hội đồng quản trị, gọi giùm thầy Tuấn, thầy hiệu trưởng nói giùm tui, may ra với chức danh chủ tịch hội đồng quản trị, ông sẽ nể nang mà trả giùm.

Cái Tony ra quán cà phê, gọi. Mới 22 tuổi biết ăn nói kiểu chủ tịch là sao đâu nên mới thỏ thẻ " dạ thưa anh Tuấn, em là Tony, chủ tịch hội đồng quản trị công ty du lịch Oan Lạc, em có thể nói chuyện chút với anh được không". Đầu dây bên kia 1 giọng giận dữ vang lên " Chủ tịch cái quần què. Đ. má tui mày lên đây tao

đập thấy mẹ". Tony hết hồn nói ủa sao anh là hiệu trưởng mà ăn nói kỳ cục vậy, cái ông trả lời " hiệu trưởng kê mẹ tao, đ. má tui bây là 1 đám lừa gạt. Lúc bán tour thì nói ngon lành lắm, nào là mỗi buổi sáng, 5h thức dậy, đi dọc bãi cát, ngắm bình minh trên biển, nhật vổ ốc vổ sò gọi hồn hút gió gì đó, có đâu. 8h sáng thẳng hướng dẫn còn ngủ vì say rượu. Bữa ăn thì quảng cáo ngon tuyệt với 8 món đặc sản địa phương, mẹ, hết 7 món rau còn 1 món là cá nục kho. Rồi tham quan chỗ nào cũng hỏi nhanh nhanh để đi shopping lấy hoa hồng. Mẹ. Tui tao giáo

viên tiền đâu mua tranh thêu, yên sào, bào ngư vây cá mà 1 ngày chờ vô đó cả chục lần? Khách sạn thì nói 3 sao ra tới nơi thì có sao nào đâu, 5 người nhét chung 1 phòng. Toilet thì có 1 cái, cứ canh nhau đi toilet, thằng này ra thằng kia vô, hết mẹ 1 ngày. Tụi tao ra Nha Trang để tham quan du lịch chứ không phải xếp hàng đi ị ". Tony nói dạ thưa anh, đó là lỗi của bên công ty em, em là chủ tịch hội đồng quản trị nên anh cứ nói, em sẽ giải quyết. Ông nói "Lỗi phải gì, giờ tao không trả là không trả. Tụi mày lên đây, vừa tới Củ Chi nha, 10 chục thằng cái đồ

chủ tịch như mày tao cũng quánh chết".

Nói xong ông cúp cái rụp.

Mặt tái ngắt vì sợ, Tony nói thôi Cao à, ông này dữ quá, tui đòi không được đâu, thui bà tự xử đi nha. Cái cô Cao nói thôi cảm ơn ông, để tui về suy nghĩ cách đòi ông Tuấn này mới được.

Ngày 24/05/2013

Khủng hoảng và em

Và khủng hoảng đã gõ cửa từng nhà, từng công ty, từng xí nghiệp. Chuẩn bị đi tham

dự hội chợ quốc tế về hóa chất lớn nhất thế giới, cứ tháng 11 hàng năm là dân trong ngành nô nức kéo nhau đi, mới hay đơn vị tổ chức hội chợ này đã phá sản rồi. Choáng váng...Mấy anh bạn bên UK bảo là công ty của tụi tao nợ lương mấy tháng rồi, mà công ty to lớn đang hoành đây nhé.... Cô bạn làm ở trụ sở chính 1 tập đoàn lớn của Hàn Quốc i-meo về than thở là vừa bị cắt giảm 30% lương, mà cô này là nhân tài - người không thể thiếu của tập đoàn này - chứ theo lời cô nói, dân ngáo ngơ đã bị sa thải ngay để cắt giảm chi phí. Thằng cu em làm sếp to

vật ở Morgan Stanley Hồng Kong nói công ty khuyến khích với chính sách lay-off tự nguyện, cu mới nhắn tin chắc em về nước bán phở.

Đi gặp khách hàng. Đâu đâu cũng than lỗ. Nước mắt giọt ngắn giọt dài lăn trên khuôn mặt cháy sạm và móm sòm của các doanh nhân một thời được tiếng là thành đạt, là Việt Nam idol cho bao người. Giá trị đất đai, cổ phiếu chỉ còn 1/2, 1/3, một số người đang rất giàu bỗng chốc nghèo đi nhanh chóng. Tony cũng không nằm ngoài. Sáng không còn dám ăn tô phở 24 nữa mà chuyển qua hủ

tiểu bà Tư trong xóm. Buôn bán ế ẩm bèn lên sân golf đi dạo 1 vòng, tìm ai quen để mượn tiền. Các bạn của mình sao lâu không thấy đến tập luyện nữa, sân golf vắng hoe, cảnh cũ vẫn còn đây mà người xưa đang ở nơi nào? Nhiều túi golf để trong phòng gửi đồ phủ đầy váng nhện, chúng đã sinh con đẻ cái đến thế hệ thứ n. Gọi điện các bạn lòm en (làm ăn), các nữ hoàng từ thiện tranh chấp tay đôi 1 thời trên tivi không thấy an sò, nhắn tin vẫn biên biệt không một rì phờ lai nào cả. Vì hoàn cảnh, nhiều nữ doanh nhân phải từ bỏ thú spa cao cấp chuyển qua tự

gọt dưa leo cà chua cà pháo để đắp mặt nạ hay ngồi u sầu nặn mụn trong nhà tắm. Nhiều nam doanh nhân phải từ bỏ thú vui lang thang quánh golf xuống 1 phát luôn với các trò dân gian hẻm tốn tiền như tát lon đánh đáo bắn bi... tranh chấp quyết liệt với bọn nhỏ trong xóm, tụi nó la rân trời sao mấy chú giành chỗ chơi của tụi con?

Ra Hà Nội đợt này chẳng buồn đi đâu. Thằng em đưa đi chùa văn cảnh, ghé Đường Lâm thăm ấp 2 vua, ghé chùa Mía, đền Và. Cảnh nông thôn Bắc Bộ trong tiết chuyển mùa đẹp. Gió se lạnh

và những cánh đồng ngô biêng biếc. Những bụi dúi cổ nơi tương truyền 1 thời là nơi cột voi của Phùng Hưng đứng thẳng tắp, uy nghi, to lớn và ngạo nghễ trong gió chớm đông lạnh lạnh. Những người làm đồng vẫn cần mẫn làm đất để chuẩn bị trồng rau vụ mới. Bà lão bán bánh tẻ trong chùa Và có hàm răng đen bóng, cười rạng rỡ như trong truyện cổ tích ngày xưa.

Ngoài kia cơn bão tài chính đang gầm rú tàn phá thế giới....

Ngày 25/05/2013

Chuyện Tony đi công tác ngoại quốc

Chuyện lâu rồi cách đây cả chục năm, lúc Tony mới mở công ty phân bón Phượng Tím. Một buổi sáng nọ, khi ánh bình minh vừa ló dạng, và những tia nắng đầu tiên của 1 ngày mới xỏ xiên vào căn phòng Tony đang ngủ làm anh ấy bừng giấc. Anh ấy đã dậy rồi, nhưng 2 chân vẫn đang gác lên tường và vẫn chưa

muôn ngời dậy, trong đầu suy nghĩ là nên ăn sáng trước hay quánh răng trước rồi mới ăn sáng. Suy nghĩ mãi cả tiếng đồng hồ vẫn chưa xong việc hệ trọng này thì nghe tiếng lạo xạo bước chân của 2 cậu nhân viên vào làm. Lúc đó còn thuê nhà, phía trước làm văn phòng làm việc, phía sau Tony ở trọ. Tony nghe ngóng thử chúng nó nói gì. Một thằng bảo " Chắc ông còn ngủ nướng chưa dậy. Thằng kia nói chắc đi ăn sáng rồi ấy chứ đâu thấy đôi dép đâu. À, mà sao em thấy sếp mấy công ty khác hay đi nước ngoài công tác, mà sếp mình mấy tháng nay kể từ lúc em

vào làm tới giờ chả thấy đi đâu". Thằng kia phụ họa " ừ sao lạ quá nhỉ, chả thấy đi đâu. Hay là ông hồng có tiền". Thằng kia cãi, "ông là sếp mà sao không có tiền vậy"....

Mình nằm nghe 2 thằng nhân viên nói qua nói lại mà lòng buồn vô hạn. Rồi tao sẽ cho chúng bay biết tay. Nhưng giờ thì đi đâu? Đi đâu bây giờ. Quyền hạn chiếu còn còn mới cái cạnh nhưng sắp hết hạn, chỉ có đi tập huấn ở Ấn Độ đúng 1 lần cách đây cũng 4-5 năm. Mà tiền đâu mà đi? Mà không đi thì bọn nhân viên nó khinh ra mặt, cứ chăm chăm cái mặt ở cty mãi

hắc ám chúng nó không được lên mạng chơi game hay chat với thỏ ngọc mắt nâu hay đọc tin nhảm nhí ...Cuối cùng Tony cũng book được 1 tour du lịch đi ngoại quốc, đi chơi chứ chả có công sự gì, nhưng giả bộ nói đi công tác.

Tin đồn Tony đi công tác ngoại quốc làm chộn rộn cả công ty. 2 đứa nhân viên làm gì cũng khoe, gọi điện thoại phấp phới với khách hàng "anh ơi, chị ơi fax hợp đồng lại liền cho bên em ký đi chứ không là ảnh đi ngoại quốc, không ai ký à nha". Trên bảng treo tường tụi nó ghi chi chít lịch làm việc, nhưng cũng chỉ có 1 nội

dung là ngày ...tháng...Tony đi công tác ngoại quốc. Ngày Tony đi, bọn nó náo loạn cả lên. Đứa thì mang đến áo len, áo ấm, khăn quần cổ, đứa thì đem thuốc ỉa chảy đau bụng nói cho anh coi chừng ăn đồ Tây hông quen, chộp ruột ỉa chảy chết à. Tony đi có 3 ngày nhưng tại nó chuỳnh bay (tức chuẩn bị-đang kể tự nhiên muốn chêm tiếng Tàu vô khoe mọi người biết mình biết nhiều ngoại ngữ) đến 3 cái vali nặng trĩch, mở ra mới thấy ôi thôi đủ quần áo tắm các thể loại cho tắm bể, cho tắm hồ bơi nước ngọt nước mặn, lướt sóng lướt bè...rồi thời trang thu đông,

xuân hè, công sở, dạ hội...Dồn vào cả 3 cái vali lặc lè, 1 ngày 1 thể loại.

Tony đòi đi taxi mà tụi nó hém cho. 2 đứa lao ra nói để em chở anh đi bằng xe máy cho đỡ tốn tiền, công ty mới mở mà anh. Đi một đoạn thấy tụi nó vun vút hướng Nguyễn Văn Trỗi, Tony bảo tụi mày chở tao đi đâu đấy. Bọn nó nói lên thẳng sân bay luôn đi anh, tụi em sẽ vẫy vẫy anh giống tiền Việt Kiều vậy đó, rùi anh xoa đầu dặn dò tụi em ở nhà mạnh khỏe, chăm chỉ rùi anh gửi đô la Mỹ và dầu gió xanh về cho tụi em. Tụi em sẽ đứng ngoài nhìn vô miết khi nào anh lên

cầu thang để ra máy bay thì thôi.

Tony nói "mấy đứa ngừng lại. Anh đi Campuchia mà, nên chờ anh lên khu Đề Thám để bắt xe buýt qua bên". 2 đứa đồng thanh á lên một tiếng và 1 trong 2 đứa bất tỉnh nhân sự (thằng này tiền sử bị máu loãng), khiến mọi người xúm lại giật lưng quần giật tóc mai 1 hồi nó mới tỉnh lại. Câu nói đầu tiên của nó sau khi tỉnh dậy là, "Tony à, sao anh làm tụi em ...hụt hẫng vậy?"

Ms Broken Rice

Sáng nay Tony ăn cơm tấm sườn nướng

phết mỡ hành và bì. Ngon quá, vừa ăn vừa quẹt mỡ, chợt nhớ chuyện Tấm Cám ngày xưa (dẫn vào đề).

Chuyện xảy ra ở trường làng. Cô giáo ra đề " hãy phân tích sự nét na hiền dịu của cô Tấm và sự độc ác của mẹ con Cám". Tony đã viết như sau:

Thật ra em thấy đề bài này ngược lại mới đúng. Hiếu thảo là cô Cám, còn độc ác vô văn hóa mới là con Tấm.

Cám ngây thơ, hành động bộc phát duy nhất của Cám là ăn trộm tép mà thôi. Sau cú lừa ngoạn mục đi tắm để đầu chị khỏi lấm, cái Cám trút hết giỏ tép mang về.

Đây là 1 hành động ăn cắp vặt mà tuổi thơ nhiều người trải qua, em và bạn bè cũng vài lần ăn trộm xoài nhà hàng xóm mà... Cũng chính hành động này mà chị Tám mới có cơ hội được gặp ông Bụt...

Các lần sau, Cám chỉ hành động theo lời mẹ mà thôi. Mẹ bảo gì thì làm nấy. Đó là sự hiếu thảo đáng trân trọng...

Riêng Tám thì quá mít ướt, đụng đến là khóc. Ông Bụt cũng rảnh dỗi quá, hễ con Tám khóc là hiện ra, cho hết cái này tới cái kia...

Các câu nói của Tám như "giặt mà không sạch tao vạch mặt ra" hay "kéo cà

kẽo kẹt, mày tranh chồng chị, chị khoét mắt cho"...không thể nào thốt ra từ miệng của 1 người hiền dịu được. Tâm nói chuyện giống giang hồ...

Còn hành động sai người rót nước sôi cho con Cám chết nhăn răng và sau đó làm 1 hành động phi nhân tính là cắt đầu làm mắm thể hiện sự độc ác đến ghê gớm của cô này, vậy mà nói hiền dịu"

Đọc xong đến đây, cô giáo té xỉu còn hiệu trưởng kêu Tony lên đuổi học...

Ngày 27/05/2013

Chairman, người

<https://thuvien sach.vn>

ngồi trên ghế

Hôm qua Tony có nhận được 1 hồ sơ xin việc. Trong hồ sơ ghi rõ kinh nghiệm làm việc là " Từ ...đến...chủ tịch hội đồng quản trị, rồi từ ...đến...,từ...đến...làm chủ tịch hội đồng quản trị" tức ra trường đến lúc nộp đơn xin việc vào cty mình, anh ấy chỉ làm chủ tịch HĐQT.

Tò mò nên hôm nay cũng mời lên phỏng vấn thử. Bước vào phòng là một cậu ốm tong teo với cặp kính cận muốn đánh sập cái mũi. Tony hỏi thế với kinh nghiệm làm việc trước kia, bạn có thể đóng góp

được gì cho hãng của tôi. Anh ta lúng túng nói là em cũng không biết anh à, nhưng anh nhận em vô đi, việc gì em cũng làm, từ đánh máy đến thu tiền đến rửa xe hay đi mua đồ ăn xế...cho anh chị trong công ty. Tony hỏi chứ các công ty trước đây thế nào, anh ta nói phá sản hết rồi. Vì anh ta có 1 bà chị, cứ vài tháng lại nghĩ ra 1 ngành nghề, lại thành lập công ty và bắt anh ta làm chủ tịch hội đồng quản trị....Rồi làm không được nên đóng cửa rồi lại mở ra cái mới, hết công ty TNHH Ngọc Giàu đến TNHH Thanh Nga đến Cổ Phần Hoàng Hôn đến TNHH

1 thành viên Chiêu Tím Biếc, công ty cổ phần Mây Lang Thang..."Lần này thì em quyết tâm rồi anh à-anh ta quả quyết-em muốn đi làm, em không làm chủ tịch hội đồng quản trị nữa đâu, chị ấy có chửi em cũng mặc". Đoạn, anh ta òa khóc rung rức. Đôi vai gầy rung bần bật trong làn gió mát rượi tỏa ra từ chiếc máy lạnh 12 triệu mình mới mua hôm bữa.

Chợt rùng mình cũng vì lạnh. Sao chức danh cao sang đến Chairman mà hồng ai chịu làm vậy ta. Thấy mấy bữa nay báo chí xì lách, cải ngọt cải bẹ xanh...đều loan tin là " một hotboy vừa lên làm chủ

tịch hội đồng quản trị của 1 ngân hàng".
Đọc vào thấy toàn mỗ xẻ nhan sắc, bằng cấp quốc tế và gia phả hơn là thành tựu của anh ấy.

Sáng mai, cũng không bất ngờ khi đọc các tin giật tít trên báo như " chủ tịch HĐQT tập đoàn A xinh tươi diện váy ngắn xuống phố" hay Hotgirl chủ tịch HĐQT tập đoàn B : " tôi và Tèo đô la chỉ là bạn!"

P/S: Đại ý của bài này là khoe cái máy lạnh mới mua giá 12 triệu

Ngày 28/05/2013

Lòng tin còn một chút

"Tôi kể người nghe chuyện My Châu
Trái tim làm chỗ đặt trên đầu
Nỏ thần vô ý trao tay giặc
Nên nổi cơ đồ đắm biển sâu"

Cuối cùng thì An Dương Vương rút gươm chém My Châu, cô con gái yêu của mình khi thần Kim Quy kết tội "giặc ở sau lưng nhà vua đó". Sự thơ ngây cả tin của nàng, để đến nước mất nhà tan, là một bài học đau lòng về niềm tin trong

tình yêu, niềm tin giữa con người và con người. Nàng trả giá bằng cái chết, tuy thương tâm nhưng không bất ngờ. Lịch sử thì quy kết tội nàng, nhưng chính An Dương Vương cũng là đồng phạm, nếu ông không nuôi ong tay áo. Chính ông cũng tin Trọng Thủy. Nhưng ai mà biết được chữ ngờ.

Cuộc sống là vậy. That's life.

Báo chí bây giờ nhiều tin tức rất ghê rợn, vượt qua trí tượng tưởng của rất nhiều người. Hiệu trưởng mua dâm nữ sinh, thầy giáo hiếp dâm học sinh tiểu học, con giết cha, chồng giết vợ. Nhiều lúc tự

hỏi, không biết cái gì đang xảy ra ngoài xã hội hỗn loạn kia? Ngày xưa đâu có thế? Hay ngày xưa vẫn có thế nhưng mình không biết? Nhìn một người, nhiều lúc không biết còn có đáng tin nữa không, bên trong họ đang âm mưu gì với vỏ bọc trong sáng lịch lãm thế kia. Nhưng con người không thể không tin nhau, không tin thì làm sao có thể sống, làm việc. Của tin còn một chút này, dầu biết thế nhưng lòng vẫn buồn. Man mác. Cuộc sống là vậy. C'est la vie.

Một quan hệ mới được thiết lập. Một niềm vui, một hy vọng. Ngày qua ngày,

đến một lúc nào đó, sự hy vọng bị dập tắt, thành sự thất vọng. Sự phản bội và sụp đổ. Con người, đã không vượt qua được sự cám dỗ của danh vọng, tiền bạc, đã bán đứng người khác. Ánh mắt vẫn ngơ ngác, nàng My Châu không tin đó là sự thật, vẫn rắc lông ngỗng trên đường. Và con đường đưa đến biển cả, máu nàng hòa trong sóng biển. Ngàn năm, nhắc hoài một trái tim thơ ngây. Một cơ đồ chìm đắm. Một tình yêu trái ngang, một lòng tin bị bội ước.

Cuộc sống là vậy. Sheng huo shi zhe yang de

Dẫu biết rồi sẽ có sự ăn năn. Nhân rồi quả. Trọng Thủy gieo mình xuống giếng. Kết thúc cuộc đời, trả giá cho sự bội bạc. Người đời không giận anh, nghĩa tử là nghĩa tận, chết là hết, dù lúc sống họ có làm lỗi thế nào. Trái tim người Việt bao dung là thế, nên mới giữ vững giang sơn sau bao lần ngoại xâm. Nếu người Việt cũng chứa trái tim hận thù như kiểu quân tử trả thù mười năm chưa muộn, thì mãi mãi sẽ chẳng đến đâu. Máu cứ trả bằng máu, tiếp nối mát mát và đau thương. Thôi thì hãy khép lòng mình lại, nhẹ nhàng.

Và ngoài kia nắng lên. Gió thổi nhẹ trên đường. Một ngày mới.

Ngày 29/05/2013

Búp phê với cái Hằng

Khoảng năm 96-97 gì đó, em Trương Thúy Hằng, bạn học cùng lớp, có rủ Tony đi ăn buffet ở 1 khách sạn sang trọng ở Sài gòn. Bạn ấy có được 2 cái phiếu mời, chắc ai cho. Lúc đó khách sạn này còn gọi là Saigon Prince, giờ đổi

tên thành Duxton thì phải, nằm ở đường Nguyễn Huệ. Ở Sài Gòn thời mới mở cửa, New World là sang trọng nhất với câu cửa miệng là đi ăn ở New World (mấy bà nội trợ đọc là Niêu quơ), sau đó thì Ca Ra Ven rồi Sai Gon Prince. Nên Tony hăm hờ lắm, buổi trưa đó đã phải nhịn đói để buổi tối ăn cho nhiều, cho đã. Đi ăn buffet (đọc là búp-phê theo kiểu tiếng Pháp, chứ không phải Búp Phét theo tiếng Anh đâu nha) là ăn thoải mái nên phải có chiến lược bài bản, không được lãng phí và bỏ lỡ bất cứ cơ hội nào.

Đang nằm ngủ trưa nhưng vì cồn cào trong bụng quá và cũng nôn nóng nữa nên ngủ mãi không được, khoảng 2h thì đã phải dậy tắm rửa để đi ăn búp phê. Tắm rửa kỳ cọ thật sạch, tìm bộ đồ vừa đẹp nhứt để mặc. Cái quần tây màu xanh dương đậm, cái áo thun màu trắng kem, đóng thùng, mang đôi dép có quai hậu. Mỗi lần co chân lên đạp thì cái ống quần lại lên tuốt trên đầu gối, lòi mắt cá và 1 khúc ống quyển đầy lông và đầy phèn. Chân quê mà, lúc đó chưa "chân thành phố" như bây giờ.

Đạp tới khách sạn thì cũng đâu khoảng

4h chiều. Gửi xe đạp ở khách sạn lớn sợ nó hỏng nhận nên chạy qua tận trường Ngân hàng gần đó để gửi rồi lội bộ qua. Thong thả, rong rui cố kéo dài thời gian... mãi cũng chỉ mới có 5h, mà trên thiệp mời 6h mới ác. 2 đứa bèn đứng trước khách sạn, nói chuyện trường chuyện lớp, nhưng bụng đói cồn cào, hoa mắt muốn xỉu...

6h kém 15, hai đứa xuất hiện ngay trước nhà hàng. Tụi phục vụ còn chộn rộn dọn đồ vào ra, 2 đứa ngó nghiêng quan sát chút nữa mình sẽ ăn cái gì. Nó bung tôm ra kia, nó bung thịt gà ra kia, nó bung

bánh mì ra kia...2 đĩa nhìn theo nuốt nước bọt ừng ực

Đúng 6h, 2 đĩa lao vào ngay. Ngồi sát mép quầy dọn thức ăn. Cả nhà hàng chỉ có 2 đĩa vì sớm quá, chưa ai vào. Ngồi xuống. Lấy khăn phủ đùi. Lấy 2 ly nước lọc, vì chỉ miễn phí nước lọc. Xong cái lon ton chạy ra quầy bày thức ăn. Đầu tiên là mình ăn gỏi bưởi tôm thịt, cha mẹ ơi, ngon quá, Tony quất 1 đĩa to, cái Hằng nói ông ngu quá từ từ chưa gì đã ăn gỏi, no sao ăn cái khác. Thấy mình ngu thật nhưng hông lẽ tự nhiên đồ đĩa gỏi, nên ráng ăn xong, chạy qua ăn thịt cừu.

Lấy 1 miếng to, thịt cừu thì mình chưa ăn bao giờ trong đời, chỉ đi học Anh văn, cô giáo bảo Lamb là thịt cừu nên lấy ăn cho biết. Ăn vào trong họng thì ôi thôi, muốn ói quá. Cái mùi gì kinh khủng, nhưng hông lẽ ói trong khách sạn 5 sao, ráng nuốt. Tony thông minh nghĩ ra cách lấy thêm cà chua ăn kèm vào sẽ át đi mùi cừu. Vật vã mãi 2 đĩa cũng hết đĩa cừu nướng. Cái Hằng bảo, thôi mình phải ăn cái gì sang trọng thôi, tôm hùm đi. 2 đĩa tới quây tôm hùm, nhìn nhìn nhưng không chắc là có miễn phí hay phải trả thêm tiền, nên không dám lấy, cứ đứng coi.

Một lúc thì Tony đánh bạo hỏi anh đầu bếp là tụi em ăn cái này có được không anh, ông trả lời được được, giờ làm món gì? Cái Hằng nhanh nhẩu bảo nướng bơ tỏi đi, tụi em thích ăn bơ và tỏi

Một đĩa 2 con tôm hùm xong thì thấy nó cũng chả ngon lành gì. Nhìn sang bên cạnh thì thấy mấy ông khách đang ăn hào sống và cá hồi sống một cách ngon lành, thế 2 đĩa cũng ra quất cho 2 đĩa to, ăn thử cho biết. Trệu trạo và sợ hãi, lần đầu tiên mình ăn động vật chưa qua chế biến như vậy. Nhưng rồi cũng xong 2 đĩa hào và cá hồi. Sau đó chuyển qua ăn bánh mì

Pháp, rồi ốc hương, rồi lại bánh mì đen, rồi lại ăn tôm sú luộc. Tuyệt nhiên không đụng đến rau và cơm, ngu gì...

Đến 10 thì khách về hết, chỉ còn 2 đĩa. 2 ly kem to là món ăn cuối cùng, thật sự nuốt không vào nữa, nhưng cái Hằng cứ ép ăn đi chứ uổng quá ông, 2 ly kem nước ngoài này ở ngoài bán mấy chục ngàn lận đó. Thế là ráng. Cái Hằng quát được 2 muỗng còn Tony ráng được 1 nửa ly thì ớn óc quá phải đứng lên ra về. Khi ra về, bên lên đưa 2 cái phiếu ăn miễn phí cho cô phục vụ trong sự ngỡ ngàng của cả nhà hàng. <https://thuviensach.vn>

Tối đó ngủ không được. Nước bọt trong cứ tiết ra hoài. Trở qua trở lại 1 lúc thì thấy muốn ói, nhưng phải kiềm lại. Ói uổng chết, công trình ăn từ chiều đến giờ, ráng cho nó tiêu được bao nhiêu thì tiêu. Nhưng đến 2h sáng thì chịu không nổi nữa, vào toilet ói sạch trơn, cái bụng lại trống không, lúc đó mới ngủ được. Giấc ngủ của anh ấy đêm ấy không sâu, chập chờn và có nhiều tiếc nuối....

Ngày 30/05/2013

Chuyện cô Cao và

thầy hiệu trưởng (tiếp)

(Tóm tắt cốt truyện phần một la mã và hai la mã: Cô Cao có công ty du lịch Oan Lạc, tổ chức tour đi Nha Trang cho 1 trường học trên Củ Chi. Thu trước 70%, còn lại 30% đi về rồi thu. Đi về, trường này nói chất lượng tour không đạt, không trả 30 triệu còn lại. Cô Cao nhờ Tony đòi nợ giùm, bị ông hiệu trưởng chửi thậm tệ. Giờ phần tiếp theo nha)

III. Ba La Mã: Cô Cao giải trình

Lúc đó, Tony nói thôi Cao à, mình kinh doanh phải có trước có sau, chứ nghe khách hàng nói vậy chắc cũng có lý do. Cốt đề về mình quản trị lại doanh nghiệp, dù ông chủ nhưng mình xem là 1 lời góp ý, là cơ hội để sửa chữa. Lúc này thì cô Cao mới phân trần là giá tour lẽ ra phải 200 triệu mới đủ các chi phí cho cả trường đi chơi như thế, nhưng vì cạnh tranh khốc liệt quá, nên cô chào giá còn phân nửa. Và với số tiền ít ỏi đó, để thực hiện được tour, cô phải bóp mồm bóp miệng, cắt giảm mọi chi phí có thể, thậm chí giảm số sao khách sạn, ăn

uống...Cô nói cái ông này lúc ký hợp đồng thì vui vẻ lắm. Nên cô cũng nhân lúc vui vẻ mà lồng ghép một số cái bất lợi mà lúc sales hồng dám nói như là có khi tụi em sẽ ghép chung 5 người 1 phòng được không thầy, ông nói vậy càng vui, đi chơi chủ yếu là thức chơi chứ ngủ nghê gì, quay qua còn nói với mấy ông thầy khác tao ngủ với mày, mày ngủ chung với thằng kia con kia....cười ha hả mà. Cô nói khéo là ăn uống em sẽ rau nhiều hơn thịt cá nhé, ông bảo là được em, giờ thịt cá ớn quá rồi, tụi anh thích ăn rau lắm, nhất là rau sạch. Rồi cô cũng

nói có đi mua sắm không để tụi em biết, ông bảo phải đi chứ, tụi anh dành dụm cả năm nên ra đó em cứ đưa đi mua sắm. Rồi thằng hướng dẫn nó nói, tối hôm trước nó xin phép ngủ sớm để sáng mai đưa các thầy cô lãng mạn đi dọc bãi biển nhặt vỏ sò mượn hồn hút gió, nhưng mấy ông thầy có cả ông hiệu trưởng nữa, 12 đêm còn tụ tập qua phòng nó, đem bia ra rồi ép nó uống, nói mày say thì mai nằm nghỉ, đi đón bình minh bình miếc làm cái éo gì. Ông này trùm nói tục mà. Nên nó mới say và ngủ quên. Cô nói, đã nói như vậy rồi, xác nhận hết rồi nhưng về biển

thành nội dung khác, vì không muốn trả tiền. Làm ăn thì mệt vụ đòi nợ lắm ông à. Tony ngồi giữa nghe thì thấy bên nào trình bày cũng thuyết phục, nên thôi im lặng uống hết ly cà phê rồi về văn phòng làm việc. Lúc cô Cao lấy xe máy chạy về, dáng người cao nhòng ồm nhách trên chiếc Mio màu đỏ, Tony nhìn thấy thiệt là tội nghiệp. Mình không biết làm gì để giúp cô ấy. Tính hồi đó hay bao đồng, thấy bạn bè mất tiền mà mình thờ dài thườn thượt cả buổi.

IV. Bốn La Mã: Cô Cao và giải pháp đòi nợ

Đâu 2 tháng sau thì cô Cao gọi mình ra quán cà phê, khoe là đã đòi được nợ ông Tuấn rồi. Mình hỏi ủa sao hay vậy, kể nghe. Cô kể thì tui lập ra 1 trung tâm du lịch mới, tên là trung tâm du lịch Rạng Đông, tui cử 1 đứa lanh lợi giỏi giang qua chào ông Tuấn tham quan Sở thú cho học sinh cả trường. Tụi nó có chương trình ngoại khóa tham quan sở thú. Tui chào giá tổng cộng 45 triệu, rẻ phân nửa đối thủ. Cái bên đó đồng ý liền, tui trích ngay tiền lại quả commission cho ông hiệu trưởng 3 triệu. Bên đó chuyển trước cho tui 70%, tức khoảng 30 triệu. Nhận

được tiền, coi như xong nợ, tui thanh lý hợp đồng cũ. Tui đòi mãi không được nên nghĩ ra cái mưu này để lấy lại tiền, và số tiền lấy đúng là số tiền cũ, không lường gạt một xu.

Cô Cao còn kể, tui nhận tiền xong cái muốn cho ông hiệu trưởng 1 bài học. Hiệu trưởng gì mà hay chửi tục quá đi. Nên tui im lặng không nói gì. Sáng hôm đó, bên trường vẫn tổ chức đi tham quan cho thầy cô và các em. Tờ mờ sáng, các em học sinh đã nô nức đeo khăn quàng, được phụ huynh chở lên trường ngồi chờ. Các thầy các cô thì nào cơm nắm trái cây

nước trà đá..., cũng ngồi chờ sớm từ lúc 6h sáng. Đợi mãi đến 7h vẫn không thấy, các thầy phụ trách đội mới cho các em múa hát và các trò chơi sinh hoạt tập thể trong lúc chờ đợi. Hát hết bài này đến bài khác, múa hết bài này đến bài khác, sinh hoạt chán chê mà xe vẫn chưa thấy đâu. Ông hiệu trưởng gọi vào máy di động lẫn máy bàn hoài mà tui không thèm bắt máy. Đâu 9h30 tui mới gọi lại giả bộ hỏi ông "chớ thầy gọi em có gì hem". Ông nói ủa sao xe công ty giờ vẫn chưa thấy lên, cả trường đang ngồi chờ nè. Cái tui nói chờ đợi chi thầy ơi, thầy cho các

bạn giải tán hết đi. Có trung tâm du lịch Rạng Đông nào đâu, công ty Oan Lạc đó, lấy lại tiền nợ cũ đi Nha Trang đó thầy. Ông hiệu trưởng mất mấy phút lắp bắp mới nói lại được, nói cô, cô dám, dám...tôi sẽ sẽ sẽ kiện, sẽ thưa. Cái cô Cao nói dạ muốn thưa muốn kiện gì thì tùy thầy, em có cái băng ghi âm lúc thầy nhận 3 triệu nè, em cũng trình ra luôn. Nên thầy nói các bạn giải tán hết đi nha, về sớm nghỉ ngơi chứ nắng. Nói rồi tui cúp máy, tới giờ hồng thấy ông gọi lại.... Tony nghe xong mà người toát mồ hôi. Đúng như truyện kiếm hiệp Kim Dung,

núi cao ắt có núi cao hơn. Mà bạn mình, tên Oan Lạc, họ Cao, làm gì cũng cao cơ. Nên ông hiệu trưởng kia thua trí là phải.

Ngày 31/05/2013

Đề bài: Em hãy mô tả quang cảnh phòng chờ sân bay.

Em có dịp đi Hà Nội bằng máy bay. Xong thì em quay về lại Tp. Làm thủ tục xong và vào phòng chờ sân bay Nội Bài,

em vừa yên tọa, bỗng giật mình bởi tiếng của 1 cô gái mặc áo dài xanh đứng núp trong cánh cửa, tay cầm cái mi cờ rô " Nây đi ền gen tờ mìn, Việt nam ề lăi, phờ nai năm bờ Vi En Oanh Oanh Phò....hát bin đi lậy " (đoán là Ladies and Gentlemen, Vietnam Airlines, Flight Number 114 had been delayed). 1 cậu tre trẻ ngồi bên cạnh em liền chửi thề bằng tiếng Mỹ fax you man. Cậu làm bầm nên đôi tên là Đì Lậy Ề Lăi cho rồi. Làm bầm xong, cậu móc điện thoại gọi điện cho người thân để thông báo. Cậu nói biết thế thì đã đi Jet Sờ Ta Pa Si Phíc Ề

Lãi. Em xếp cậu này thuộc nhóm rành sinh ngữ hay đang mần cho công ty nước ngoài, vì thấy nói chuyện không có câu nào mà đầy đủ tiếng Việt. Ví dụ 1 câu của cậu này là "Ồi giờ ơi nó lại ði lầy (delay) rồi, nên em nầu nít (no need) ra đón anh sớm, khi nào có i xác thai (exact time) anh sẽ còn phờm (confirm) lại".

Mấy cô mấy cậu khác thì em thấy đang chúm mũi vào cái lap tốp chắc ðể oánh gem chat chúa hay dạo chơi trên mạng, la hét om sòm cười nói như ở nhà riêng. Em xếp vào nhóm rành tiếng học

Trong 1 góc, các bô lão đang hãnh diện kể cho nhau nghe về con A, thằng B của tôi...đang làm gì ở Sài Gòn. Lâu lâu vẫn quy thóc giá vé máy bay rồi chép miệng. Em xếp vào nhóm phu huynh có con cái Nam tiến, làm ăn có chút tiền muốn báo hiếu bằng cách ép các cụ sử dụng phương tiện giao thông hiện đại cho biết. Một nhóm mấy bà mấy cô vội vã chạy vào quầy để mua sắm chè xanh, mơ, sấu, bánh đậu xanh..., mấy cô mậu dịch viên mặc áo dài hồng vây quanh tươi cười tiếp chuyện. Em xếp vào nhóm Hãy chọn giá đúng.

Phần lớn hành khách đắm chìm và say mê nhắn tin qua di động, lâu lâu lại cười hi hí. Với một số người Việt, ĐT di động là báu vật, cứ mấy phút phải móc ra coi 1 lần, thấy không có ai nhắn tin thì lại bỏ lại vô túi quần. Em xếp vào nhóm Đam mê Truyền Thông.

Vài ông nhìn da trắng mung méc chắc Đài Loan, Trung Hoa gì đó đang nói cười với mấy cô em xinh đẹp gốc Miền Tây, nói về Hở Nei, Xia Lông Vạn (Hà Nội, Hạ Long)...Mấy cô em hạnh phúc ra mặt sau chuyến trăng mật. Em xếp vào nhóm hôn nhân có yếu tố nước ngoài.

Một nhóm say mê nhìn màn hình tivi đang phát chương trình gem sô gì đó thấy người chơi chạy nhảy lung tung và 2 MC ra sức lừa người chơi vào cái ô cho đúng luật, dạo này gem sô nhiều quá không biết cái nào là cái nào. Kết luận: Nhóm văn hóa nghe nhìn.

Mấy khách du lịch ngoại quốc mắt xanh đang ngồi thành 1 góc. Tất cả im phăng phắc và mỗi người 1 cuốn sách trên tay. Để ý thấy Tây hay đọc sách trong sân bay, nhà ga, phòng chờ...cứ có thời gian rỗi là họ đọc. Cảm giác bình thường không nôn nóng mấy. Em xếp vào nhóm

cộng đồng văn hóa đọc, không thấy người Việt nào trong nhóm này, từ lâu rồi em không thấy người Việt nào đọc sách ở chốn công cộng.

Đợi lâu quá nên cậu trai rành sinh ngữ mon men tới ngồi cạnh đám khách Tây chắc để thực tập sinh ngữ. Cậu hỏi ngay một bà Tây rất già đang run run cầm sách (Chắc bị Parkinson nhưng cũng bon chen vui thú reading) " hoe oa ziu phờ zôm? – đoán là where are you from". Bà Tây có vẻ bị làm phiền nhưng cũng mấp máy trả lời cho nó có văn hóa với người bản địa...

Quan sát tới đây thì đã quá mệt, em bèn
ngủ gục.

Ngày 05/06/2013

Đói thì sạch.....

Ebook miễn phí tại : www.Sachvui.Com

Ai đã từng học qua môn Marketing căn bản đều biết đến Philip Kotler. Hiện ông đang dạy bên ĐH Northwestern, Chicago.

Năm 2007, giáo sư Kotler sang Việt Nam để giao lưu, hôm na là đi dạy cho các doanh nghiệp Việt Nam biết làm thương hiệu. Học phí cũng đâu có ít, vài trăm USD/ngày, nhưng thôi cũng ráng ăn khoai ăn cỏ để tham gia. Có cả ông tây

bà đâm học nữa. Trong lúc cao hứng, ông có đề nghị Việt Nam tìm 1 thương hiệu quốc gia, ví dụ như là cái nhà bếp của thế giới (kitchen of the world) chẳng hạn. Học trò ngồi dưới xôn xao, hay quá hay quá. Chưa nước nào nghĩ ra. Một Amazing Thailand hay một Truly Asia cũng chẳng thể sánh bằng. Rồi đây, thế giới sẽ biết tay ta. Muốn ăn thì thì lăn sang nước Việt...

Nghe đến đây, Tony liền bỏ học, chạy ra ngoài reo lên Eureka (nhưng hem có nude)! Thì ra, anh ấy đã tìm được công thức làm giàu cho bản thân mình (xong

phần mở bài).

Vô thân bài nè: Thật ra cái Tony nghĩ cũng chẳng có sáng tạo gì, kiểu xe công nông cải tiến. Tony nghĩ Việt Nam có thể mang thương hiệu "nhà tắm của thế giới" (bathroom of the world) được hông?. Thôi thì bố trí nhà tắm khắp nơi, từ sân bay bên cảng, đến cửa khẩu, nông thôn thành thị làng mạc phố xá ...đều có bảng hiệu "nhà tắm here" giăng giăng. Khách vào ra gì cũng bắt tắm. Tắm rồi mới cấp visa. Vào Việt Nam, câu đầu tiên hướng dẫn viên du lịch hỏi là "mày tắm chưa?". Các tour du lịch rộn ràng với

các chương trình tắm trọn gói. Tắm nắng rồi tắm mưa. Tắm sông rồi tắm suối, tắm hồ rồi tắm bể. Tắm khô rồi tắm bùn. Tắm hồ bơi, tắm sauna, tắm khoáng, tắm cao nguyên và tắm đồng bằng, tắm miền duyên hải và tắm nơi rẻo cao. Tắm trà xanh. Tắm cà phê. Nhà nhà tắm, người người tắm.

Hòa chung không khí tắm táp đó, Tony mở thêm 1 công ty nữa có tên là " Tắm Việt"- theo model cái gì cũng có chữ Việt ở phía sau. Hoa hậu Áo Tắm trong cuộc thi hoa hậu toàn quốc sẽ phụ trách mảng marketing. Đài truyền hình sẽ có

chương trình gameshow ăn khách là "tắm với ngôi sao", bữa thì mời Thanh Bạch, bữa thì mời Hồng Vân, bữa thì mời Công Lý, Quang Tèo, Lý Hùng, Lê Thủy, Ngọc Giàu..... Công ty Tắm Việt sẽ nổi tiếng với câu slogan " Hãy về mà tắm ao ta, dù trong dù đục cũng là đi tắm" (tức đi tắm, vì gieo vùn lục bát nên phải thành tắm).

Sau đó thì Cỏ phân ngay ! Mời 1 vài thiên tài trong lĩnh vực đôn thổi cỏ phiếu. 1 ngày nghĩ ra 1 dự án. Vẽ vờ nào lẩn biển để xây nhà tắm nghỉ dưỡng, đục núi để xây hang tắm. Dự án vừa thủy

điện vừa tắm trên cái hồ chứa (nhớ lưu ý kéo kẹt chân vào tua bin máy phát điện nghen). Trồng cao su cũng có chương trình “ tắm trong rừng cao su”. Đầu tư quốc tế để có chương trình trái phiếu ủng hộ " tắm với Khơ Me Đỏ", "tắm với voi Lào". Dân chúng mê tíť mắt, mua cổ phiếu trái phiếu khí thế. Và thế là, Tony lại tha hồ đếm tiền trong nhà tắm !!!

P/S: Thông báo mới nhất: sau bao năm cầm cự, công ty Tắm Việt chuẩn bị giải thể. Cty nợ lương nhân viên cả năm rồi và năm nào cũng thưởng tết bằng các suất tắm miễn phí. Có bữa hẻm có khách hàng

nào, chỉ toàn cán bộ công nhân viên tắm rửa kỳ cọ lưng cho nhau nhưng mặt ai cũng buồn thiu. Hôm qua, nhân viên trung thành nhất cuối cùng cũng rời bỏ công ty. Thằng này lúc vào gần 80kg giờ chỉ còn 45kg vì thiếu ăn. 2 gò má nó tóp lại và cái miệng dài ra thành cái mỏ. Hôm qua nó vào phòng Tony, vừa gõ cửa đã thấy cái mỏ vào trước, Tony giật mình không biết thể loại chim cò nào lạ quá bay vô đây, nó bảo, không phải chim đâu anh, em nè. Nó lại mặc cái áo vàng khè làm mình nhìn thấy giống tụi bán pizza hóa trang thành vịt Donald đi giao bánh. Nó

khóc với Tony “ Giờ suốt ngày em chỉ nghĩ đến việc ăn thôi anh à, lương anh không trả, em đói bụng quá mà suốt ngày bắt tắm cho khách coi, em tắm không nổi. Em biết đói thì phải sạch, nên cứ mỗi lần đói bụng, em lại đi tắm. Nhưng bữa nay, tay em cầm cục xà bông không nổi nè anh. Em trả lại mấy vé tắm miễn phí, em đi xuất khẩu lao động ở Hàn Quốc đây”. Nó nói rồi quày quả bước đi, nước mắt rơi lã chã nhưng không ướt được cái cầm vì bị cái mỡ hứng hết.

Nói đến Hàn Quốc, Tony tự nhiên thèm kim chi. Thèm gà đẻ thái dai nhách của

nó nữa, để mấy chục đợt và đây kháng sinh bên trong, hết để được nên bị thải, xuất qua Việt Nam được công ty nhập khẩu phù phép thành gà ta thả vườn. Dại nên ai cũng thích vì có cái để nhai được lâu. Trong năm 2012 vừa qua, Việt Nam-1 nước với 70% dân số làm trong lĩnh vực nông nghiệp-đã nhập từ Hàn Quốc, 1 nước công nghiệp phát triển với tổng kim ngạch nhập khẩu đạt 15.54 tỷ USD, ngoài máy móc trang thiết bị hóa chất xe hơi, còn có cả ....gà đông lạnh. Góp phần tạo nên cơ cấu mặt hàng nhập khẩu của nước ta thêm phong phú.

<https://thuviensach.vn>

Ngày 06/06/2013

Du học lần 1.

Kiểm 1 đồng tiền từ chứng khoán và nhà đất rồi, thế là Tony đi du học lần 1. Còn mấy ngày nữa lên đường, tự nhiên thấy chộn rộn quá hà. Mấy bữa nay, người cứ tưởng tượng đang ở Mỹ không thôi. Sáng nay ngủ dậy, tự nhiên cảm thấy bị jet lag (tình trạng say máy bay và do chênh lệch múi giờ).

Hôm qua đi Củ Chi thăm đất xây nhà máy, cậu tài xế mở radio, ca sĩ ca bài Quê hương là chùm khế ngọt, Tony ngồi

nghe mà khóc râm rút, bứt tóc bứt tai... vì nhớ Việt Nam. Tụi Singapore ngồi cùng xe (tụi nó qua Việt Nam góp vốn lòm en với Toni) ngạc nhiên, hỏi ủa sao mày khóc, nên Toni sẵn tiện dịch luôn nội dung bài hát (hometown is a bunch of sweet starfruits, Tony giỏi quá cái chi cũng dịch được). Tụi nó nghe xong xúc động quá, và cũng thích thú nữa, bắt ghé chợ mua trái quê hương để ăn cho biết. Tụi qua ăn hết mấy trái quê hương ngọt, còn để dành trong tủ lạnh một đồng quê hương chua, sợ ăn nhiều thì bị anh Tào Tháo rượt (nói vậy chứ anh Tào anh

hùng nổi tiếng trong thiên hạ, tự nhiên đi rượt đuổi mấy đứa ỉa chảy làm chi)

Sang Quê Kì lần này, hành trang mang theo chủ yếu là cái camera cả chục chiếc. Mục đích chính là đi chụp hình về khoe. Chắc tốt nghiệp xong, kiến thức sách vở đâu không thấy chỉ thấy mang về nước mấy vali toàn Album và Album... Các chủ đề Toni và bạn hữu, Toni và giáo sư, Toni và thư viện, Toni và căng tin, Toni và đường phố, Toni và xì xì, Tony và y cà rốt... đều được bọc giấy kính cẩn thận, ghi rõ thời gian địa điểm chụp để không có đứa nào cãi được là dùng phôtô xộp.

Chỉ sợ tụi nó không tin, đó là điều căng thẳng nhất trong suốt thời gian du học của Tony.

Còn phải mang theo tiền nữa chứ. Ở bên này ai xin cũng không cho, ki bo keo kiệt, qua bên kia, mỗi lần nghe Quê hương là chùm khế ngọt do Cẩm Ly ca, Toni lập tức đến Western Union thực hiện hành vi kiêu hói. Biết viết sai chữ "hói" rồi nhưng cố tình sai cho nó ra Việt kiều...Đúng là khả năng hòa nhập nhanh dễ sợ.

Rồi đang search thử Nasa hay Boeing ở bang nào nữa chứ, ở bên này đi làm thêm

cắt cỏ hay làm móng một thầy bà, về nước phải nỏ, lúc rảnh rồi, ngoài giờ lên lớp, Tony có đi làm kỹ sư lắp ráp máy bay Bô Ing hay làm phi hành gia Nasa cho bà con sợ hãi...

Ngày 07/06/2013

Du học đợt 2 ở Căm Rai

Kinh tế cứ suy thoái hoài, chờ mãi cũng chẳng thấy dấu hiệu nào khả quan. Chẳng ai làm ra tiền lúc này cả. Giờ thì phải làm

răng? Làm răng? (có 32 cái làm hoài)

Suy nghĩ mấy đêm, Tony quyết định đi du học trở lại. Tony cứ nhưc đầu là thay đồ đi du học. Năm nào cũng đăng ký 1 trường. Từ trường đại học Thanh Hoa đến Harvard, đều bon chen xin vô cho được, rồi học nửa chừng thì bỏ, không học nữa vì phải về nước bán phân. Nghe mình trình bày lý do nghỉ học, Tony nói lý do là yêu môi trường và sự trong lành của quả đất, rằng phân là một phần của sự sống, của màu xanh trên hành tinh này...Nghe xong, thầy cô lẫn đồng môn đều òa khóc nức nở, lật đật làm farewell

party rồi hát vang bài " Tiên bạn lên đường" trong nước mắt. Kể từ đợt du học lần 1, mấy năm nay gián đoạn bởi ở nhà lo trùng tu ngoại quan, e.g. nhổ tóc bạc, kéo căng da mặt, xóa dấu chân chim, hút mụn bọc, tẩy trắng, tẩy lông vĩnh viễn, bọc răng sứ.... Ngoại quan giờ khá rồi nên đi học tiếp đợt 2, dự kiến kéo dài đến năm 2015 để lấy bằng về khè mấy người trong xóm.

Thật ra, thời khủng hoảng, học là 1 cách trú bão hay nhất. Vừa có kiến thức, vừa ngoại ngữ, vừa có mạng lưới quan hệ quốc tế. Qua khủng hoảng lại về làm ăn.

Mà học cái gì và trường nào đây? Bèn search top 10 trường đại học tốt nhất thế giới, in ra bỏ trong rổ và ngồi lựa. Harvard hông ta? Thôi lạnh lắm, không học ở khu vực lạnh lẽo này nữa đâu. Hay Stanford, nghe chữ Ford hông thấy hay, nghe giống xe hơi, Oxford cũng vậy, nghe cứ thế nào. Hay Cambridge (mình phát âm là "Căm bờ rai" hồi nhỏ đến giờ hông ai sửa, hôm bữa mình nói mình học tiếng Anh giáo trình Căm Bờ Rai bị 1 giáo sư người UK nói mày khùng). Bèn mở goole image ra coi cơ ngơi trường thế nào. Ưa trường này được nè, vì mình

cũng thích chèo thuyền (Minh sẽ ghi rõ trong đơn nhập học là lý do chọn học là row row your boat, gently down the stream...cho nó dễ thương).

Ai đang đọc cái này, thì cũng nên đi du học cho rồi. Nếu bạn có chút tiền và có chút i ốt, hãy du học. Hồng có tiền như Tony thì gửi thư qua trường xin học bổng, gửi 10 lá thì cũng được 1 cái đúng chính tả, Tây nó đọc nó hiểu thì nó cho liền. Cứ nói Việt Nam dân tộc vừa thoát khỏi chiến tranh, đáng thương nhất thế giới thì ai đọc không mũi lòng. Ở trong nước cũng chẳng làm được gì, khởi

nghiệp thì cũng tiêu, tìm việc tốt thì không có. Mở báo lá cải ra đọc toàn các tin tiêu cực có dấu sắc như té, móc, chích, quánh, cướp, hiếp, giết, ói, cắn, đốt.... Nếu đang kinh doanh không thành công mấy hay mới bị đuổi việc, đừng lo: hãy sang Mỹ hay Anh du hạc...

Vì vậy, nào ta cùng đi du hạc. Không đi Mỹ thì đi Úc, Anh, Liên Xô, Trung Quốc...đều được hết (nếu không du hạc thì du lịch, du mục, du canh, du cư, du côn, du đãng...miễn có DU là được)

Nói vậy thôi chứ ai không đi cũng được, ở Việt nam cũng được. Ở VN vui hơn nhiều, ăn ốc và hột vịt lộn cực ngon, bên kia làm gì có mấy món ốc xào me, chêm chếp nướng mỡ hành, ốc gạo luộc ? Đi học làm gì, học đã đời về nước cũng vậy hà. Học cho lắm về cũng thất nghiệp. Và lại, lúc nhỏ hẻm đi thì thui, giờ luống tuổi rồi đi du học mệt lém, học nhưc đầu thấy mẹ.

Ngày 08/06/2013

<https://thuviensach.vn>

Đời cua, đời cáy....

Khi còn học ở HBS, có lần giáo sư đặt câu hỏi, theo bạn, doanh nhân là ai. Rất nhiều quan niệm khác nhau được đưa ra, vì lớp học là 1 hợp chủng quốc, đến từ nhiều nền văn hóa. Sau đó thì thầy mới đưa ra quan niệm của thầy, cũng như của các giáo sư trong trường, thành 1 quan điểm hay còn gọi là trường phái Harvard về doanh nhân. Nôm na là doanh nhân là người lãnh đạo, có thể làm chủ hay không phải làm chủ, nhưng phải là lãnh đạo doanh nghiệp hay tổ chức có lợi

nhuận. Mục tiêu là lợi nhuận nhưng doanh nhân phải lèo lái làm sao đó để không xung đột với đạo đức xã hội. Doanh nhân phải giải quyết sao cho sự phát triển của doanh nghiệp của mình không gây phương hại đến môi trường thiên nhiên. Doanh nhân phải làm từ thiện xuất phát từ tâm của mình, từ tình đồng loại chứ không phải vì nhu cầu marketing. Và cuối cùng là doanh nhân phải biết chia sẻ, với thế hệ sau, về cả tiền bạc lẫn vốn sống, kiến thức.....nhằm tạo ra 1 thế hệ doanh nhân mới khi mình chết đi. Các quan niệm tuy có khác đi

chút ít, song vẫn tựu trung các ý trên.
Thành 1 chuẩn thế giới.

Nói chung là diễn giải từ tiếng Anh qua tiếng Việt, Tony nói thấy nó không có tron tru gì hết. Và lúc đó mình cũng hoảng hồn, thấy mắc cỡ. Vì mang tiếng là doanh nhân đã lâu, ngày 13/10 nào cũng tổ chức ăn uống hát hò tặng bằng khen treo đầy nhà, nhưng mình đã làm được gì. Chẳng làm được gì cho cộng đồng và chẳng chia sẻ với ai một cách tự nguyện. Bạn bè hỏi, ở VN, doanh nhân là thế nào. Tony thật sự lúng túng, và nói ở VN muốn làm doanh nhân không có tiêu

chuẩn hay ai cấp phép, nên tụi tao thường phải đăng ký vào câu lạc bộ doanh nhân, là xong. Đó là tiêu chuẩn Việt Nam (TCVN). Thế là ngồi suy nghĩ lại, thế giới người ta quan niệm doanh nhân nó khác mình. Vậy nước mình chắc không có ai, hay có mà mình chưa biết. 15 năm đi làm, gặp n người gọi là doanh nhân, mình thấy không ai thỏa hết các điều kiện của chuẩn thế giới như thế cả. Có người thì làm giàu một cách nhanh chóng nhờ lấy tài nguyên thiên nhiên, chặn dòng chảy của các con sông làm thủy điện, xả nước thải ra sông mặc cá tôm chết sạch.

Có người làm giàu bằng bóc lột sức lao động của đồng loại mình một cách quá đáng, ép quần quật bán sức lao động cho họ nhưng tới lúc lãnh lương thì kỳ kèo, o ép, hẹn tới hẹn lui mới trả. Có người đoạt giải anh hùng từ thiên, quán quân từ thiên...nhưng lu loa lên cho cả thiên hạ biết, ghi rõ tên mình hay doanh nghiệp mình lên phong bì, chỉ cho vài triệu đồng nhưng phải bắt những thân phận đáng thương kia phải khóc phải cười phải cảm ơn xủ lên ngất xuống... để quay lên ti vi, chụp hình lên báo. Có người có con đường làm giàu bí hiểm, không ai biết

làm sao họ giàu vì họ không muốn chia sẻ, vì cái khôn của người Trung Quốc dạy ta là "cho bạc cho vàng, không ai trở đàng đi buôn". Bao nhiêu tỷ phú thế giới lúc họ chia gia tài, chỉ để lại cho con vài đồng gọi là, còn tất cả đều đưa vào quỹ từ thiện, trong khi bên ta thì ngược lại. Nhà thường thường bậc trung có 2 đứa con thì ông cha bà mẹ cũng cày gặt chết để có 2 cái nhà cho chúng nó làm cửa. Còn doanh nhân ta thì làm quần quật, o ép đối tác từng đồng, kỳ kèo với người làm từng xu....để con cháu mua siêu xe, đốt tiền nấu trứng như công tử Bạc Liêu

một thời. Thương con hay không thương. Tụi Tây nói vậy là không thương. Vì như vậy là làm cho nó hỏng.

Lúc thảo luận, mình có ngồi chung nhóm có 2 bạn Trung Quốc. Thấy các bạn nói là bên Trung Quốc, vẫn có khái niệm không ai giàu ba họ. Tức giàu cho lắm, 3 thế hệ thì cũng hết, nhưng ở phương Tây, họ giàu đến cả chục thế hệ, cụ thể trong nhóm vẫn có 1 anh người Ý là thế hệ thứ 5 của một tập đoàn sản xuất các sản phẩm cà chua. Mình chợt nhớ lại hình ảnh cậu con của Ba Huy, công tử Bạc Liêu lừng lẫy những năm 1930-1940, với

cả trăm ngàn hecta đất ruộng lúa và ruộng muối, với chiếc máy bay và sân bay tư nhân đầu tiên, thế nhưng thằng con sau này chạy xe ôm, sau này nhà nước phát hiện ra nên cho về làm bảo vệ khách sạn công tử Bạc Liêu. Du khách đến tham quan, ông vẫn dắt khách chỉ trỏ đây là phòng ngủ của ba tui, đây là chỗ đá gà của tui, đây là chỗ tui chỉ con gà con vịt nào...là gia nhân sẽ bẻ cổ ngay lập tức để luộc tui ăn, đây là giường nóng, đây là giường lạnh...Từ hội đồng Trạch đến Ba Huy giàu có vậy, mà tới thế hệ thứ 3 thì chạy xe ôm. Ừ sao kỳ vậy, tui Trung

Quốc nói bên tao cũng vậy. Vậy Âu, Á có gì khác biệt.

Cái Tony với 2 người bạn Trung Quốc đi tìm hiểu tiếp. Vô thư viện search tài liệu đọc, rồi phỏng vấn bao nhiêu là người. Cuối cùng cũng tạm rút ra được nguyên nhân trong 1 cổ thư Trung Quốc thế kỷ 15, họ cũng làm thống kê trong cả mấy ngàn năm lịch sử TQ và châu Á, nên nhóm tạm tin và dùng làm cơ sở nghiên cứu tiếp. Cuốn sách nói về sức mạnh của sự chia sẻ. The power of giving. Một người sinh ra, để thành đạt, có 1 phần tài, 2 phần đức và 7 phần phúc. Nôm na

cái phúc này là cái may mắn, phúc phần của gia đình tổ tiên để lại. Sinh ra có phúc, nó đẹp dễ khôi ngô lành lặn, nói một hiểu mười. Cái đó sẽ quyết định 70% sự thành đạt. Vấn đề là con người mình không biết cái phúc của mình bao nhiêu, nên con người muốn thành đạt phải tích đức, tức tăng tỷ lệ trong cái zoom 20% đó. Phải luyện tài, để đạt max trong cái zoom 10%.

Có ví dụ ông Trương ở Hàng Châu, một nhà buôn nổi tiếng thời Đường. Số phận của ông là thương gia, nên thang đo sự thành công là số tiền có được. Phúc của

ông là được 100,000 lượng vàng, đó là tới điểm cực đại của đồ thị sự nghiệp của ông. Tức ông nếu chỉ có 50,000 lượng, thì công việc cứ vẫn phát đạt, vì đồ thị vẫn còn đi lên. Nhưng khi ông có 100,000 lượng rồi mà vẫn cứ tích lũy tiếp, thì sự nghiệp bắt đầu xuống dốc. Rủi ro xui xẻo, rồi bệnh đau, đủ thứ chuyện cho nó mất dần mất dần, rồi xuống con số 0. Đó là thể hệ thứ 3 của ông sẽ phải gánh chịu.

Nên người phương Tây họ nắm bắt cái này sớm, họ đưa ra giải pháp. Đó là bí mật của nhà giàu phương Tây. Họ chỉ

nuôi con nuôi cháu đến 18 tuổi, rồi muốn học nữa thì đi vay, của chính phủ hay của gia đình, có hợp đồng luật sư đảng hoàng. Xong ra trường, tụi này cũng cày quần quật như bao nhiêu người khác, để trả nợ. Sau một thời gian dài mới vô công ty của gia đình làm, rồi leo dần lên như người ngoài vậy. Nên tụi nó quý trọng đồng tiền. Các tỷ phú phương Tây vì không biết cực đại của cuộc đời mình là bao nhiêu, nên họ chủ động bỏ bớt. Khi đến con số 99,000 lượng, họ cho đi 90,000 lượng vào quỹ từ thiện, chỉ còn 9,000. Số phận của họ lại được tiếp tục

91,000 lượng nữa, nên làm ăn cứ lại phát đạt. Cứ như thế, tới đời con đời cháu, cứ phát đạt hoài....Chưa kể khi cho đi, sức mạnh của sự chia sẻ, nó lại làm cho cực đại của họ cao hơn, mức cực đại lần sau sẽ là 150,000 lượng chứ không phải 100,000 lượng nữa.

Đọc xong. Thở dài. Hiếu. Thôi thì "đời cua cua máy, đời cáy cáy đào". Thôi giờ lo cho tụi nhỏ thế hệ Tony junior hưởng 1 chương trình giáo dục thật tốt. Rồi thôi, không để lại 1 xu cho nó, rồi nó muốn làm gì thì làm, muốn siêu xe biệt thự gì thì tự nó làm lấy. Minh, mảnh đất bé xinh

ở một góc đồi Đà Lạt, cất cái nhà nhỏ ẩn trong rừng thông, bình yên, sáng pha âm trà Cầu Đất, xong đạp xe đi dạy học, truyền cho thế hệ sau những cái mình đã biết. Chiều tưới cây tưới hoa trong vườn, viết thơ, viết văn, đọc sách, đối ẩm với bạn hiền. Chờ trăng lên và gió ngàn vi vút qua đồi thông trước mặt.

Hồng biết có làm được không nữa. Thấy cũng khó....nhưng ráng.

Ngày 20/06/2013

Unbreak....

Có nhiều độc giả gửi thư nói anh Tổng

<https://thuviensach.vn>

show hình cho coi đi. Lỡ hứa cứ đủ 1000 độc giả thì show một lần. Nhưng thú thật là hẻm có nhiều hình vì Tổng vốn là "a camera shy", tức người thấy máy chụp hình thì trở nên rụt rè, ngượng ngùng và không còn tự nhiên nữa. Nên chụp hình nào cũng thấy nó đẹp 1 cách giả tạo thế nào ấy...Post lên thì mọi người bảo là phô tô sộp chứ người đâu đẹp thế? Trên trang facebook của mình, đoạn khai " about me", Tổng tự khai là " đẹp như tranh vẽ" nhưng mạng dân (tức cư dân mạng) không ai dám ném đá vì đúng quá. Vì vấn đề là ai vẽ?

Nên thôi thì miêu tả cho mọi người nắm
nhé. Vậy đi cho dễ hình dung. Chắc ai
cũng biết Lương Triều Vỹ đúng không?
Theo nhiều người anh này là tiêu biểu
cho chủng da vàng vì nhìn rất Á Châu.
Và chắc ai cũng biết Alain Delon đúng
không? Theo nhiều người thì ông này tiêu
biểu cho chủng da trắng.

Anh Tổng là mix của Monsieur Alain và
Lương tiên sinh, nên nhìn khá Tây mà
cũng hao hao châu Á. Bọn Tây thì nói
mày là dân châu Á nhưng nhìn không biết
chính xác nước nào. Còn bọn Á thì nói
mày nhất định là diện "con nài" vì cao to

mũi cao mắt 2 mí và nói tiếng nước nào cũng lơ lơ, dù biết mấy sinh ngữ nhưng không chuẩn được ngữ nào.

Tóm lại, nét đẹp của anh Tổng là nét đẹp mixed nationality. Nhưng trong quá trình mix, có xảy ra lỗi.....

Chẳng hạn như cái mũi cao ngất, quặm vô như con két, 2 lỗ mũi lõ ra kiểu châu Âu lại để trên cái mặt bự chà bá gọi là mặt thịt hay mặt mâm.. rất đặc trưng của châu Á. Dáng cao ráo trên 1m80 nhưng lưng hơi gù kiểu Tể tướng Lưu Dung mix với thằng gù nhà thờ Đức Bà. Còn làn da thì trắng mềnh mềnh hơi xanh xao kiểu

mấy Ụ Pa nhưng lại trở đầu môi như Tây, lại có mụn bọc kiêu cư dân các nước ven xích đạo. Ngồi họp mà nghe phát biểu nhằm là anh Tổng ngứa tay vôn vê mấy cái mụn, khó chịu quá thì tổ chức nặn luôn, có khi nó bắn thẳng sang người ngồi bên cạnh.

Thêm cái mặt bị gãy nữa chớ. Gãy cúp. Tiếng Anh gọi là broken face. Bất chợt trong đầu vang lên giai điệu của Toni Braxton ca....

Unbreak .....my face, un-break .....my face, say you'll love me again...
undo this hurt...!

Dịch: xin đừng làm gãy cái mặt của anh.
Xin đừng làm gãy. Hãy nói em sẽ yêu
anh thêm một lần nữa. Đừng làm tổn
thương....Đừng mà....

Ngày 21/06/2013

COI MẮT

(Truyện ngắn được bầu chọn là 1 trong
10 truyện ngắn hay nhất mọi thời đại)

Nàng là con gái rọu của một gia đình
trâm anh thế phiệt ở thủ đô. Xinh đẹp
tuyệt trần, môi đỏ như máu, da trắng như

tuyệt, tóc vàng như nghệ. Giỏi giang khôn
tả. Ăn học vừa chính quy vừa tại chức
mãi đến 30 mười cái xuân xanh mới nhớ
nhiệm vụ thiêng liêng của phụ nữ là lấy
chồng. Bèn thảng thốt đi tìm 1 nửa còn
lại. Nàng tất tả đi du lịch, đi toàn vé
hạng C mong làm quen với bậc không
doanh nhân cũng là đũa sang trọng mới
ngồi ở khoang này. Cứ 2-3 tuần nàng lại
ra sân bay để tìm chồng, leo lên rất nhiều
phi cơ nhưng toàn xui xẻo ngồi cạnh tụi
mà nàng cho rằng rất nhảm nhí, không
xứng với nàng. Lắm khi, vừa leo lên máy
bay nàng nhìn quanh xem có ai hay ho

không, vẫn không, thế là nàng khóc.

Anh cũng là bậc đại trượng phu lưng 6
tấc rộng thân 15 thước cao (hời diện tích
của anh lớn hơn diện tích Từ Hải bao
nhiêu cm vuông?). Nổi danh như cồn ở
đất phương Nam vì tài võ nghệ thao lược
và văn chương khét tiếng. Chỉ tội lưng
hơi gù 1 tý nhưng anh hay an ủi " lưng gù
nhưng tấm lòng chân thật" kiểu Lưu
Dung. Anh và nàng gặp nhau ở một quốc
gia xa xôi, tình trong như đã, mặt ngoài
còn e, anh bèn xắn tới đưa cái card rồi
khen nàng đẹp, nàng cứ giấu mãi khuôn
mặt đỏ bừng trong làn tóc vàng như nghệ

lũa xõa. Nàng thích anh thật rồi.

Rồi anh theo nàng về ra mắt bố mẹ. Biệt thự rất to và có cái cổng rất cao trên một con phố rất hẹp của 1 trong 5 cái cửa ô cổ kính. Bố nàng là giáo sư tiến sĩ về văn học dân gian Việt Nam, chuyên sưu tầm về và ca dao tục ngữ của 53 dân tộc còn lại (trừ người Kinh vì có nhiều tiến sĩ khác sưu tầm rồi), mẹ nàng cũng tiến sĩ giáo sư về tàu điện ngầm đào tạo ở Liên Xô trong thập niên 70 nên sau khi về nước trở thành chuyên gia nội trợ giỏi. Trong nhà, số lượng tủ sách và tủ rượu là ngang nhau. Các vật dụng trong

nhà được sắp xếp theo hệ nhị phân một cách khoa học đến mức mà người thấp hơn trình độ đại học vào nhà có thể bị hoa mắt và không tìm được chỗ cũ sau khi sử dụng xong. Nghe đồn lúc xxx đẻ sinh ra nàng, ông bố và bà mẹ đã phải tính toán hàm số, vẽ bao nhiêu là sơ đồ, đưa ra rất nhiều giả thuyết và chứng minh rạch ròi.

vào đúng thời khắc đã được lập trình đây, bà tiến sĩ điện ngầm liền hạ sinh ra nàng. Bầu trời nhan sắc Việt có thêm 1 ngôi sao lung linh tỏa sáng.

Nàng lớn lên trong vòng tay yêu thương

của gia đình, các giáo sư viện sĩ, cầm kỳ thi họa đều giỏi cả. 8 tuổi đã thuộc lầu Tứ thư và 10 tuổi thì Ngũ Kinh cũng rành rọt. 13 tuổi giải nhất cầm hoa toàn thành và 14 tuổi, đoạt giải nhì trong cuộc thi "mũi thêu đẹp" toàn quốc. Vừa trang trí bánh kem vừa gảy đàn bầu, vừa ăn vừa thổi sáo, vừa ngủ vừa kéo violon. Ba lần vừa đi chợ vừa bắt cướp chỉ với quả chuối đang ăn dở trên tay, nàng ném 1 phát bọn cướp đập phải lăn đùng ra giẫy giụa. Nàng đa tài đến mức nếu Thúy Kiều sống lại cũng phải ghen tỵ, bước ra sông Tiền Đường thốt lên rằng trời đã

sinh ra Kiều mà còn sinh ra Tuyết, nói rồi học máu chết (Chắc lộn qua Chu Du, chứ Kiều nào có đồ kỵ như thế).

Còn anh thì nào có kém cạnh gì. Sinh ra và lớn lên ở 1 tỉnh miền Tây Nam Bộ, anh nổi tiếng thần đồng từ bé, rạng danh vùng sông nước châu thổ. Lên 14 tuổi, vừa mới dậy thì vỡ giọng, anh đã đoạt ngay giải nhất tiếng hát người leo dừa toàn Bến Tre. Anh cứ leo lên đỉnh cây dừa và ngồi hát vang trên đó, hái từng quả dừa ném xuống sông kêu bùm bùm văng nước đầy mặt ban giám khảo, nên ban giám khảo năn nỉ nói thôi mà xuống

giùm tao, tao cho mày giải nhất. 3 lần leo lên sắp tới đỉnh Olympia thì cả 3 lần đều bị đau răng, bèn bỏ cuộc. Anh còn là quán quân giải bơi lội vượt sông Vàm cỏ mở rộng (lưu ý là Vàm Cỏ Đông chứ không phải Vàm Cỏ Tây đâu đấy nhé) và đồng thời đoạt giải cầu thủ có gương mặt khả ái nhất trong cúp tranh vô địch bóng chuyền toàn quốc. Anh đã lên ngôi về mặt nhan sắc trong một rừng các quân đội áo số mờ hôi mờ kê nhể nhại. Đội bóng của anh đoạt luôn giải phong cách vì không có màn rượt đuổi trọng tài. Ở nước ta, các trận đấu thể thao trừ cờ vua

cờ tướng, còn lại từ bóng đá bóng rổ cầu lông bóng bàn..... thường có hơi hướm thi đấu võ thuật giữa đội ngũ cầm còi và các người chơi sau mỗi trận đấu, nên trọng tài ở ta, tiêu chuẩn đầu tiên là phải có khả năng chạy nhanh nếu muốn sự nghiệp cầm còi lâu lâu 1 chút.....

Cũng đã mấy lần, nàng dắt vài chàng mà nàng có vẻ hơi ung ung ra mắt bố mẹ. Ông bố sau khi kiểm tra IQ tổng quát với

<https://thuviensach.vn>

hàng loạt các bài trắc nghiệm trên phòng khách, thì tới lượt phải nhảy xuống nhà bếp thi vấn đáp với bà mẹ. Bà mẹ thường kiểm tra khả năng phản ứng nhanh nhạy của ứng viên với việc chửi phũ đầu lúc ứng viên vừa ngồi xuống, kiểu như hôm nay mày trồn vợ sang đây à. Hầu hết các chàng trai đều bị đánh trượt do quá bất ngờ kiểu Mỹ Tâm Oh First kiss, you make me happy, you make me crazy.... Mặc dù nàng cũng chuẩn bị rất kỹ cho các ứng viên bằng 1 bộ đề có 1 số câu hỏi thường gặp, các dạng trả lời kiểu thi bằng lái xe, ví dụ không cần đọc, cứ có

chữ " tất cả" là đánh dấu vào, hay câu nào dài nhất là đáp án đúng. Lúc các ứng viên thi thố tài sắc, nàng thường tổ chức việc quét sân hòng hóng hớt nghe chuyện. Thế nhưng, trí tuệ của nàng không thể nào lường trước được mưu mẹo của 2 bậc sinh thành, để rồi cứ lần hồi nhìn từng chàng từng chàng một dắt xe ra khỏi nhà, chân bước liêu xiêu, đầu không ngoảnh lại, bỏ mặc sau lưng thềm đầy nắng, lá và người con gái xinh đẹp với chiếc chổi tre hờ hững trên tay. Khi bóng dáng của ứng viên vừa khuất đầu phố, nàng buông chổi, òa khóc, nước mắt nước mũi ràn

rua như một đứa trẻ.

Thật ra thì ông bà cô cũng nóng lòng không kém. Mấy chục năm đi đám cưới người ta, chỉ mong một ngày tổ chức rình rang để thu lại. Ông tiến sĩ nhắm tính thời bao cấp thôi coi như bỏ qua, sau vụ lạm phát 700% giữa thập niên 80 giá trị đồng tiền không biết bao nhiêu để quy ra thóc hiện tại. Trước năm 2000, 2 ông bà đã đi 362 đám cưới, mỗi đám 50 nghìn, sau là 100 nghìn với 214 đám, từ đầu năm 2008 đến nay do việc mất giá của đồng Việt, họ đã phải tăng tiền mừng lên 200 nghìn, tổng cộng có 37 đám. Chi phí riêng cho

việc cưới xin đã có sẵn trên file excel trong máy điện toán trong phòng làm việc của ông. Mong thu hồi vốn, bà tiến sĩ điện ngầm cầu nài, đồ cho ông tiến sĩ văn học đã đưa các câu hỏi quá khó, đánh đổ làm trượt hết các thí sinh tiềm năng. Ông tiến sĩ văn học thì khăng khăng lỗi là do bà, dẫn chứng là xưa nay học trò thi trượt đều là ở vòng vấn đáp cả.

Sau nhiều đêm trằn trọc suốt đêm nghe tiếng sông Hồng thở than, ông bà bèn hạ mức độ khó của đề thi xuống. Các câu hỏi được ông lập tức cắt bớt theo hướng có luyện thi thì có đậu. Bà quyết định sẽ

thôi không hỏi những câu cắc cớ, nanh
nọc nữa. Họ lo lắng cô con gái rượu của
họ để lâu có thể biến thành cùn, không
bán được. Đã mấy tháng trôi qua, họ
chẳng thấy bóng dáng của ứng viên nào.
Mãi đến hôm nay, nghe đũa con gái báo
sắp có người bạn về thăm bố mẹ, ông bà
tỏ ra mừng vui hơn hờ khôn xiết. Từ
sáng, bà tiến sĩ điện ngầm đã trang điểm
thật kỹ, vận bộ áo dài màu tím hoa cà có
thêu con rồng bay từ đầu gối tới tận vai,
tóc uốn mấy lọn hất ngược ra sau. Ông
tiến sĩ văn học diện bộ complet màu
kem, chiếc áo sơ mi màu hồng cánh sen

và chiếc cà vạt màu xanh nước biển, sự
đôi lập biên ngẫu chan chát trong việc
pha màu được ông suy diễn sẽ tạo ấn
tượng mạnh. Ông pha sẵn 1 ấm chè San
tuyệt thật to ngồi đợi, sốt ruột lâu lâu lại
nhìn đồng hồ. Hà Nội mùa thu năm nay
sao lạ quá, mưa đổ tầm tã, cả ngày chưa
dứt. Nước bắt đầu không rút kịp, dâng
lên ngập vỉa hè. Ông lo lắng thằng con rể
tương lai trong phương Nam lặn lội ra,
không biết có bị nước ăn chân không. Bà
tiền sĩ thì cầm sẵn chai thuốc DEP ngồi
đợi, định bụng thằng nhỏ vừa vào là lao
đến, kéo quần nó lên bôi thuốc liền. Bà

hiều rất rõ tác hại của bệnh nước ăn chân, phải kiên quyết phòng hơn là trị.

Máy bay chờ anh phải lượn lờ trên không trung một lúc rồi đợi mưa bớt nặng hạt, phi công liền cho rẽ mây đáp xuống phi trường. Vừa mở cửa máy bay bước ra, anh chợt thảng thốt vì "bên em là biển rộng". Phía trước phòng đợi, các doanh nghiệp nhanh chóng trang bị đội thuyền ghe và tàu cao tốc thay thế đội ngũ taxi

thường ngày. Tài xế taxi nhanh chóng được huấn luyện các nghiệp vụ lái tàu như lặn, bơi, cút, ... Anh đang lơ ngơ trước 1 rừng cơ man nào là tàu cao tốc đang đứng đón khách thì một chiếc trờ tới. Sau hồi khẩu chiến mặc cả, anh cũng được mặc áo phao và lên tàu. Chiếc tàu nhanh chóng rẽ nước lướt qua sông Hồng, đến đoạn khách sạn Daewoo thì diễn ra hiện tượng tắc sông, dân phương nam gọi là kẹt thuyền. Trên đường phố, các phương tiện cơ giới đường thủy thi nhau chen lấn. Tiếng đập của cánh vịt, tiếng động cơ nổ, tiếng rú thật thanh của

1 em nào đó vô tình thò chân xuống nước bị cá rĩa...vang vọng 1 góc đường. Thấy tình cảnh không ổn, anh bất ngờ tung ra 1 quyết định hết sức táo bạo, anh quyết định ...bơi. Cởi hết quần áo bỏ vào 1 bao nylon to, anh nhảy ra khỏi thuyền, bơi về hướng nhà nàng. 1km đầu anh bơi bướm, đường bơi của anh điêu luyện đến mức những người biết bơi đều thấy chóng mặt. Bay bướm quá. Nhưng tới mấy km sau, do sức cùng lực kiệt, anh chuyển qua bơi sải, bơi ếch, bơi tự do. Chỉ còn 100m nước rút thì tới ngõ của nhà nàng, anh quá mệt, chuyển qua bơi

chó. Bơi chó là kiểu bơi cuối cùng của anh.

Tông ngông đứng trước nhà nàng, trên người anh chỉ có mỗi một cái nây-y bé xíu hình tam giác cân màu hồng phấn (chú thích: nây y là nội y, tự nhiên tới đoạn nhạy cảm này cái nói tiếng Tàu, chán quá. Kiểu phim Việt Nam, tới đoạn cởi đồ tắm sông thì thể nào cũng có đoàn tàu chạy qua). Anh e dè bấm chuông cửa. Sân nhà đã biến thành 1 hồ bơi. Các chậu hoa là các hòn non bộ. Một đàn cá trăm và cá giếc vẫy đuôi mừng anh. Nàng mừng rỡ lội nước ra mở cổng, quần xắn

cao tận bẹn, chi chít ven đùi là những bông hoa nhỏ, dấu ấn của một thời bị trái rạ đậu mùa do bà tiến sĩ quên tiêm chủng cho cháu nó. Đàn cá trông tưởng cá sấu đòi mồi, hãi quá không dám rĩa. Anh vừa lội vào nhà, bà tiến sĩ đã từ nhà bếp vọt lên, tươi cười đứng trên thềm tự bao giờ. Bà liến thoáng " Ôi anh đến thăm, phúc quá phúc quá". Ông tiến sĩ giả vờ thờ ơ, mắt dán vào màn hình tivi, thật ra là đang hóng hớt chuyện ngoài sân. Ai nói câu gì ông đều nghe hết, lâu lâu lại mỉm cười vì... hiểu.

Trên màn hình tivi đang diễn ra trận đấu

bóng đá, giữa đội U35 VN và U35 Mông Cổ. Sân vận động Mỹ Đình tích nước thoát không kịp, biến thành 1 hồ bơi không lồ. Nhanh như cắt, ban tổ chức quyết định chuyển sang thi đấu bóng nước, các cầu thủ vội vã trút bỏ xiêm y trên người, tổ chức các pha ném bóng và té nước quyết liệt vào nhau. Các cầu thủ dân sông nước như Tài Em, Minh Phương, Tấn Tài...bơi như rái cá, trong khi đội Mông Cổ quen cỡi ngựa thì hì hục ngoi lên hụp xuống chỉ mong không bị uống nước. Thẻ vàng thẻ đỏ được rút ra liên tục cho hành vi phạm nước (dìm

đầu đội bạn xuống nước 1 cách cố ý).
Đội nhà ghi điểm quá trời, trong khi đội
bạn thì vừa bơi vừa khóc, chỉ mong hết
giờ. Hết thúc trận đấu, bác sĩ phải đưa
ghe vào sân, vớt các cầu thủ đội bạn lên
khán đài nhằm hô hấp nhân tạo, vì bụng
ai cũng ứ đầy nước. Các nhân viên nữ
trong đội châm cứu bấm huyết Nguyễn
Tài Thu lợi dụng tha hồ hôn môi các hot
boy cầu thủ đẹp trai đến từ xứ Thành Cát
Tur Hãn. Ông tiến sĩ văn học vừa xem,
vừa suy nghĩ sẽ phải đối xử với thằng
này ra sao. Mưa gió thế này, uống ít rượu
Làng Vân có phải ngon không. Đầu ông

bất giác nghĩ về đĩa thịt chó và vài lá mơ
thơm ngát.

Rồi anh cũng thay đổi xiêm y, lên nhà
trên thi trắc nghiệm với ông tiến sĩ văn
học trước. Ông nhìn anh có vẻ đặc ý lắm,
nom sao mà ưa nhìn đến thế. Nhìn mãi
rồi cũng ưa. Ưa nên lại nhìn. Nước da
anh rạm nắng miền nhiệt đới trông khỏe
mạnh biết bao. Lại thêm mái tóc loăn
xoăn trông nghệ sĩ phết. Nhìn anh, ông cứ

gật gù mãi một lúc thì mới cố quá nên
thôi không gật nữa. Anh đang hí hục stick
vào phần multiple choice, lại tẩy xóa và
highlight các câu trả lời. Thỉnh thoảng
ngước mắt nhìn ông cầu cứu. Ông vội gõ
xuống bàn 3 cái, anh liền chọn đáp án C.
Anh vốn thông minh và được đào tạo bài
bản chính quy về các ám hiệu trong thi
cử từ bé. Được một lúc thì anh cũng nộp
bài. Ông tiến sĩ rọc phách (thói quen, cứ
phải cầm dao rọc phách mới công bằng,
mặc dù nét chữ, giọng văn kia là của gà
nhà mình), sau đó đưa vào máy chấm.
Anh đạt 27/30, vừa đủ điểm D (đạt),

không bị H (hông)-(cái này ông copy từ phần thi lý thuyết của ....thi bằng lái xe ô tô). Anh sau đó xuống nhà dưới thi vấn đáp với nữ tiến sĩ điện ngầm.

Trong lúc anh thi vấn đáp, ông tiến sĩ văn học bèn nghĩ ra cách giúp anh. Ông núp sau cái tủ lạnh, đăng hăng liên tục, coi câu nào khó quá thì liệu ra tay giúp cho cháu nó. Còn nàng thì ngồi trong nhà bếp, trộn 1 đầu thóc vào 1 đầu gạo vào nhau, tổ chức nhặt thóc cho nó nữ tính giống chị Tấm. Thật ra tâm trí nàng rối bời, căng thẳng theo dõi câu chuyện ngoài kia.

- " Thế anh đã có nhà chưa? " Bà vừa hỏi anh vừa rót nước mời anh uống

- " Ý bác gái hỏi là nhà ở đây đúng không ạ"

Bà phát ý lắm " Ở cái anh này, tôi hỏi không nhà ở chứ là nhà gì"

" Dạ ngoài một số nhà ở, cháu còn có nhà máy" -anh trả lời.

Bà tiến sĩ giật mình thảng thốt. Anh bồi thêm " Dạ ngoài nhà máy, cháu còn có nhà may ". Ông tiến sĩ toát mồ hôi, vội mở tủ lạnh ra lấy 1 cục đá ra liếm và lau trên trán cho hạ nhiệt. Ông không ngờ nó giàu đến thế. Còn nàng thì <http://thuvienstgch.vn> hài lòng lắm,

cứ lấy nhâm thóc bỏ vào gạo loạn xì
ngầu cả lên. Bà tiến sĩ bất giác nhìn
xuống cái áo dài đang mặc, không biết có
hợp thời trang không, thằng này mà có
nhà may là nó rành về fashion lắm đây.
Anh đoán thế nên mới vội nịnh dâm
ngay: "áo dài của bác gái đang mặc rất
đẹp, nó thuộc về trường phái thời trang
thu đông với chủ đề Hoài cổ". Bà tiến sĩ
điện ngầm cười hỷ hả, khoái quá đi mất.
Cái thằng thế mà ranh.

Bà chợt nhận ra vị thế của mình. Bà vội
nghiêm túc lại. Giám khảo bây giờ hay
xù xòa lắm, ai đời nhận xét về giọng hát

trong một cuộc thi sao mai sao chổi gì đây, mà cứ liếng thoáng " em hát có 2 nốt bị phô, còn lại là rất tốt, chị rất hài lòng về cái váy của em, hôm nay trông em rất đẹp, chị xin cảm ơn em". Chuyên môn không tập trung, cứ xoáy vào quần quần áo áo thế này là không ổn. Bà liền nghiêm giọng hỏi

- " Thế cháu có hộ khẩu thành phố chứ. Cố gắng kiếm cái hộ khẩu thủ đô cháu ạ". Ông tiến sĩ lo sốt vó. Cục đá trên tay ông dường như tan nhanh hơn, chảy nước đầy nhà. Trong nhà bếp, nghe câu hỏi, nàng sợ hãi làm rơi 1 hạt thóc xuống đất mà

cũng chẳng buồn nhặt lên. Câu hỏi khó quá, trả lời thế nào đây. Nàng biết anh không quan tâm mấy đến những thủ tục giấy tờ. Trả lời không hay lại bị out mắt. Anh thoáng suy nghĩ trong phút chốc, rồi mới từ tốn trả lời. Anh lễ phép hỏi lại cho rõ:

"bác vui lòng cho cháu hỏi có phải cái cuốn sổ ghi tên các thành viên trong gia đình đây phải không ạ? Thế nó có quan trọng không hả bác".

Anh vừa hỏi, làn mi cong chớp chớp liên hồi, nét ngờ ngác mà ta hay bắt gặp ở 1 người ngoại quốc cư trú tại Việt Nam lâu

năm, nói tiếng Việt quá sõi nhưng chẳng bao giờ hiểu nổi thủ tục giấy tờ của chúng ta. Bà tiến sĩ điện ngầm bĩu môi:

" Gớm, cứ làm như trên giờ mới xuống ấy, hộ khẩu ai chả biết. Giờ nhá, làm gì đi đâu người ta đều yêu cầu ngoại hình ưa nhìn và hộ khẩu thành phố nhá. Cứ như cái Tuyết nhà tôi, nó đi xin việc ở đâu người ta cũng say mê cả".

Rồi bà chép miệng, tỏ vẻ thất vọng lắm :

" Anh cũng nên kiếm 1 cô gái thủ đô mà lấy làm vợ, để có hộ khẩu nhé. Khỏi anh ở tỉnh chỉ mong cái đấy thôi".

Anh chợt hiểu ra, lú lú xin lỗi:

" Dạ cháu cũng ít ở Việt Nam nên cũng không rành cái này lắm, mong bác bỏ qua".

Anh vội nẩy ra một sáng kiến, kéo cái giỏ xách tới, anh lấy ra đưa cho bà 1 cuốn hộ chiếu. Từ trong hộ chiếu ấy, vài cái thẻ rơi ra. Bà nhặt lên và hỏi : " thế cái gì đây, toàn tiếng ngoại quốc".

Anh đáp:" Dạ đây là cái thẻ xanh green card của Mỹ đây ạ, cháu không có hộ khẩu thành phố nhưng có thẻ cư trú của Mỹ, visa 10 năm của châu Âu và thẻ PR Permenent Resident của Hồng Kông, là những nơi cháu hay lui đến. Không biết

có thể thay thế được không, nhưng cháu cũng xin dâng bác xem qua".

Nghe đến chữ thẻ xanh của Mỹ, ông tiến sĩ văn học sững tê tái. Ông muốn đi Mỹ tham quan nhằm sưu tầm thơ, vè và đồng dao của người Anh Diên từ lâu lắm rồi nhưng chưa có dịp. Nay nếu cái Tuyết lấy được thằng này thì sẽ là cơ hội lớn cho ông. Ông vội tắt tả chạy lên kệ sách, lôi cuốn English for Today ra học ngay. Ông tự nhủ, từ nay, ông sẽ phải trau dồi tiếng Anh nhiều vào mới được.

Bà điện ngầm ngẩng tò te. Từ xưa đến giờ, đây là câu hỏi gai góc khiến bao

chàng trai rơi lệ, muốn xe toang cái hộ khẩu tỉnh lẻ của mình. Và niềm tự hào hãnh diện bao lâu nay của người dân thành phố cũng đã bị anh xe toang. Quá sốc trước câu trả lời của anh, bà cứ luôn miệng lảm bảm " lẽ nào lại thế, lẽ nào lại thế". Lảm bảm hồi lâu, bà quên mất câu tiếp theo cần phải hỏi là gì, đành ngồi thừ mặt ra. Ông tiến sĩ đang cầm cuốn sách, chợt ngẩng mặt nhìn lên, sao lâu quá không thấy ai nói gì, thi vắn đáp chả nhẽ chỉ có 2 câu. Ông quyết định rút đi động ra, nhắn tin mớm đề bài cho bà.

Nghe tí, tí, bà vội mở điện thoại đi

động ra xem. Năm được vấn đề, bà cười tươi thắm lại ngay:

-Thế cháu đi xe gì , mợ sơ đét hay bờ mờ vê kếp ? (BMW-bà vốn vẫn chịu ảnh hưởng của lối phát âm Liên Xô).

Ông tiến sĩ bèn chạy xuống gần vách với nhà dưới, áp sát tai vào vách hòng nghe cho rõ, tên các nhãn hiệu xe bây giờ toàn na ná nhau, nghe rõ đâu phải chuyện dễ. Còn nàng thì thôi không sục sạo thóc và gạo nữa, tập trung hết sức vào phần listening, nàng có kinh nghiệm qua các lần thi tốp phơ (TOEFL), chứng chỉ Cờ (chứng chỉ C) cũng như qua các cuộc thi

"thiếu nữ nói tiếng Anh giỏi" toàn quận.

Trong lúc anh đang hì hục cộg trừ nhân chia và lục lọi trong trí nhớ của mình nhằm hiệu những chiếc xe mà anh đang sở hữu, bà tiến sĩ điện ngầm kiên nhẫn ngồi đợi. Hồi lâu, bà bèn lên tiếng phá tan im lặng:

- Thôi được rồi cháu ạ, bác hỏi cho biết vậy thôi chứ gia đình bác chẳng quan trọng gì chuyện vật chất cả đâu. Bản thân gia đình bác là một gia đình cơ bản mà. Cháu lưu ý là gia đình cơ bản đấy nhé - Bà cười giả lả, tiếp tục châm nước chè mời anh. Còn anh,

Hết chuyện vì tác giả mỗi tay không viết
nữa

Ngày 01/07/2013

Many stories....

Xưa xưa, sinh viên hay truyền nhau cái chuyện cái Lan và bịch bột giặt. Số là cái Lan đi ra ngoài mua bịch bột giặt Tide rồi về ký túc xá giặt đồ. Tới công bảo vệ ký túc xá thì anh bồ đến thăm rủ đi chơi, nên cái Lan gửi bịch bột giặt cho anh bảo vệ rồi leo lên xe đi. Anh bảo vệ do không coi ngó nên người khác lén vào lấy mất. Cái Lan về tiếc tiền, tức khóc và

bắt anh bảo vệ đèn bịch bột giặt mới. Ngày mai, trên trường đồn nhau là cái Lan, quê Sơn La, ở phòng A217 ký túc, vừa có thai. Tác giả cái thai là anh bảo vệ. Anh bảo vệ không chịu thừa nhận nên cái Lan nó khóc đòi tự tử....

Trí thức xứ ta mà còn hiếu kỳ và tò mò vậy huống hồ chi dân thường, rảnh rang thì càng nhiều chuyện lắm. Ở quê thì nói chung tò mò hơn thị thành. Người nổi tiếng thì càng bị tò mò chuyện đời tư. Nói chuyện 1 hồi thì ai cũng quen Đàm Vĩnh Hưng và Mỹ Tâm. Và ai cũng khẳng định là có quen biết hay tận mắt thấy, tận

tai nghe... để tăng phần thuyết phục khi kể chuyện. Ở 1 làng quê nọ, đêm đến, 2 vợ chồng nhà X to tiếng trị tội thằng con, thằng con quỳ gối không được nói, cửa thì đóng nên thì hàng xóm bỏ ăn bỏ ngủ bu quanh nhà, hand in hand, miệng mồm im thin thít để lắng nghe và thấu hiểu. Khô là tiếng được tiếng mất, có quá nhiều dấu ba chấm do lúc đó 2 đương sự tự nhiên nói nhỏ lại, đám đông ghé tai sát vách cũng nghe không rõ gì cả. Thế là đám đông bên ngoài tự động điền vào chỗ trống, cho nó hay, tùy theo khả năng sáng tạo. Cả làng cả đêm trần trọc không

ngủ, chỉ mong tinh sương sớm mai ra chợ
kê nhau nghe. Chuyện vợ chồng nhà X rì
rầm cùng tiếng gà tiếng vịt kêu quang
quác, tiếng chặt thịt lao xao. Đâu trưa
trưa bà vợ nhà X đi chợ, gặp ai cũng
nghe nói kiêu thế sáng này vẫn dậy đi
chợ được à, hay mua thịt cho nó ăn làm
chi em ơi, đàn ông nó vậy đó em, em có
hầu hạ cho lắm thì nó cũng có bồ khác
thôi...Chị vợ nghe xong không biết là
chuyện nhà mình, tưởng chị hàng thịt có
tâm sự nên chia sẻ ghê lắm, nước mắt
lung tròng vì thương chị ấy. Đi về, quăng
miếng thịt xuống bếp, lên nhà trên ngay

để kể cho chồng nghe rằng chị bán thịt chợ mình vừa bị chồng bỏ tội lắm anh à. Anh chồng liền gọi bạn bè qua làm xì rọu Làng Vân đề thảo luận đề tài khoa học cấp thôn, "vì sao mấy cô hàng thịt hay bị chồng bỏ...".

Xưa Tony có 1 anh tài xế rất vui vẻ. Bữa đó đường khá đông nhưng anh không tập trung lái gì cả, chỉ nhìn ra cái gương chiếu hậu bên phải. Thấy cứ nhìn hoài nên Tony cũng nhìn theo, thì thấy 1 cặp 2 thanh niên đang đi xe máy, vừa đi vừa chỉ chỗ bàn tán về cái xe của Tony. Nó chạy theo khá dài nên Tony nghĩ chắc là

sợ nó bẻ gương hay gì đó nên anh ấy đề phòng. Ai ngờ lúc đèn đỏ ngừng lại, thấy anh tài xế hạ kính xuống, thò đầu ra nói "xe 7 tỷ chứ không phải 2 tỷ đâu Phúc ơi, Minh nó nói đúng đó". Tony hỏi ủa chuyện gì vậy, anh quen tui nó hả? Ảnh nói đâu có, tại tui nhìn qua gương, thấy 2 đứa nhép miệng nói qua nói lại về đề tài cái xe mình, tui hiểu hết. Thằng lái tên Phúc, thằng sau tên Minh, tui nó nói đúng hết các chi tiết, chỉ trừ cái giá xe nên tui lật đật đính chính....

Ngày 06/07/2013

Hot boy, hot girl và hot dog

Năm 2006, bà Iris người Hà Lan qua Việt Nam chơi và thăm Tony. Tony gặp bà ở lâu đài Windsor ở Anh năm 2005, lúc đó mình cứ gặp Tây là tranh thủ tiếp thị đất nước, gặp ai cũng lúi lo welcome to Vietnam rồi nói VN hay lắm, đưa card ép lấy, nói có qua thì email, mình sẽ đón tiếp nồng hậu, dù buôn phân chứ chả phải làm du lịch. Không quen biết gì, chỉ gặp nói chuyện 1 chút, vậy mà về email

qua lại, rồi thân thiết. Một hôm, bà Iris rủ thêm bà Catherine đi qua VN chơi luôn. Tony đưa đi bảo tàng chiến tranh, đi Củ Chi, đi Mê Công Đéo Tà (Mekong Delta) chèo thuyền ăn mặn, ăn cá elephant ear (tai tượng), 2 bà say mê lắm. Nói nước mây đẹp quá, anh hùng quá hà, tội tao say mê rồi. Chuẩn bị đưa đi miền Trung và miền Bắc cho ngất ngây con gà tây luôn với bao nhiêu di sản thế giới....

Trên đường về Sài Gòn có ngang qua khu chợ ông Tạ gần ngã tư Bảy Hiền. 1 bà nhạc thấy bên đường là cửa hàng bán

các con chó quay vàng ươm đang bị móc họng treo lủng lẳng, mấy con khác thì còn trắng hếu trên bàn. 1 bà hỏi bán thịt gì vậy, mình chưa kịp đáp thì thằng tài xế tài lanh tài lợt nói dog dog rồi cười ha hả. 2 bà tự nhiên im lặng, 1 lúc sau thì khóc thút thít. Tối đến 2 bà không ăn gì. Tony mời ăn đồ ăn Việt, 2 bà kiên quyết không ăn, mặc dù hôm trước là khen ngon và ăn khí thế. 2 bà chỉ mua 2 cái bánh mì rồi về phòng khách sạn.

Sáng hôm sau bà Iris viết cái mail cho Tony, nói là tối qua 2 bà nhức đầu quá không ngủ được, và nói [thôi đặt vé máy](https://thuvien sach.vn)

bay cho bà về nước sớm. 2 bà không có good mood để đi tham quan nữa. Và cũng không muốn nói chuyện với người Việt nữa, vì cứ nhìn thấy những cái miếng xinh đẹp kia từng cắn xé từng miếng thịt chó là 2 bà bị ám ảnh, không trò chuyện được. Vì đối với 2 bà và phần lớn người phương Tây, chó là người bạn. Không ai ăn thịt bạn hay vui chơi với người đã ăn thịt bạn mình. Già thì khó tính. Thôi thì chiều ý, Tony đặt vé cho bà đi Angkor Wat rồi nói tuyến bay về Amsterdam, dù sao đến Đông Nam Á thì cũng nên đi Angkor, chứ già

rồi sợ không có dịp quay lại.

1 tuần sau về nước, bà mới gửi Tony 1 cái mail khoe hình và nói ở Angkor Wat, 2 bà đã có 1 khoảng thời gian tuyệt vời. Nhắc đến VN, 2 bà nói về có kể lại cho bạn bè nghe, ai cũng ngạc nhiên và trách móc sao người Việt, một dân tộc dưng cảm anh hùng.... lại ăn thịt chó, nó là thú nuôi chứ đâu phải thực phẩm, tức các con vật được sinh sản nhân tạo và nuôi đại trà trong các farm đâu. Bà nói, truyện ngụ ngôn phương Tây có kể rằng ngày xưa, khi tất cả muôn loài được sinh ra, chó mèo vẫn còn ở trong rừng. Loài

người mới dụ khi kêu về ở chung cho vui, loài chó có ra điều kiện là sẽ trung thành tuyệt đối, dù có đánh, nó vẫn vẫy đuôi mừng, nên mình có quyền định đoạt, tức có thể đánh chết, nhưng không có được ăn thịt nó, thì nó mới theo về. Loài người hứa....rồi quên. Người châu Âu cũng từng ăn thịt chó, dẫn đến hành vi báo oán, tai họa dịch bệnh liên miên, có dịch chết mấy triệu người. Ai ăn thịt chó thì chó nó thấy là nó sủa dữ dội, và trước sau gì cũng bị tai ương vì lời nguyền ngày xưa. Nên bà nói, ai ăn thì ăn nhưng mà đừng ăn Tony nha. Tony từng ăn thịt

chó khí thể, từng lê la từ khu sân bay, đến khu Cống Quỳnh, khu cầu Thị Nghè, khu cư xá Bắc Hải, khu K26 Gò Vấp còn ở Hà Nội thì khỏi nói, Hải xôm Hải không xôm, Tú béo Tú gầy Tú thật Tú giả gì cũng ghé qua....nên nghe bà nói vậy, thấy sợ sợ nên sau đó thấy thịt chó, tự nhiên bị bad mood liền, mà trước đây, chưa bao giờ có cảm giác này.

Lên mạng search và hỏi thăm, thì biết thế giới hiện giờ chỉ còn người Triều Tiên (Nam Bắc Hàn), Trung Quốc (1 số tỉnh phía nam TQ giáp VN và phía Đông bắc giáp Triều Tiên), và VN là còn thói quen

ăn thịt chó. Qua Hàn Quốc, mấy đệ tử bên đó nói thể hệ tụi em không ăn đâu anh à, chỉ có thể hệ cha chú, lúc đó Hàn Quốc còn nghèo còn đói nên mới ăn, giờ nhiều thực phẩm quá nên tụi em chủ yếu ăn hải sản và các loại rong biển. Và thằng Khan còn bảo, em nghe nói các nhà khoa học giải mã ADN của chó, nó là động vật giống con người nhất, hơn cả khi, nên đấm của chó vào cơ thể sẽ được hấp thụ cực nhanh. Nhưng cũng có nhiều phản ứng như co giật, sùi bọt mép sau khi ăn thịt chó do có sự tương hợp khi ăn thịt đồng loại. Thường gà sẽ không ăn

thịt gà, chó không ăn thịt chó, heo không ăn thịt heo...dù chúng ăn tạp như thế nào đi nữa, do sự dị ứng tương hợp này. Mình chợt nhớ lời bà Iris, thấy buồn.

Rồi gần đây, vì nhu cầu ăn thịt chó tăng cao, lượng chó bắt trộm từ Thái Lan, Lào và Cambuchia ùn ùn kéo sang Việt nam qua cửa khẩu Cầu Treo Hà Tĩnh, từng đoàn xe chở chó, ánh mắt con nào con nấy thông thiết nhìn lại cố hương lần cuối trước khi tập kết rồi hóa kiếp tại bờ đê sông Hồng. Khổ thay phận chó Miên chó Lào, tưởng được êm ấm trên những thửa ruộng bậc thang, được vui đùa mỗi chiều

trên bên dòng Mê Công, tung tăng bên
nương rẫy với các bạn có cái tên nghe na
ná Ôm Chảo Bay Ra Biển thì ... Trong
cái chiều định mệnh, đang lang thang vui
đùa trên đường quê thì bị sợi dây thòng
lòng của 2 tên đi xe máy thít cổ 1 phút
lôi lên xe trong tích tắc, rồi ..tập kết hết
lên xe có song sắt phía sau, thành hàng
hóa xuất khẩu sang quốc gia láng giềng.
Chúng chỉ biết kêu rên ăng ẳng, ánh mắt
buồn xa xăm trên con đường gập ghềnh.
Để lại sau lưng là những nhà sàn với
khói bếp lam chiều, những đứa trẻ đứng
khóc mếu máo vì nhớ bạn Văn bạn Vên,

những ông cha bà mẹ đi khắp núi rừng để tìm về, cứ ngỡ chúng hôm nay mãi săn chuột mà đi lạc ở nơi đâu....

Tony qua Lào vào nhà bạn chơi, thấy 1 con chó đẹp chạy đến vẫy vẫy, các bạn nhìn mình với ánh mắt nghi ngại, nghĩ mình thèm. Rồi tin ở Nghệ An, trộm chó bị đám đông dân làng đánh chết, cũng bỏ vào bao tải đập chết rên ư ử giống như trộm chó đã làm với chó, nói cho mày chừa. Có chừa được không khi nhu cầu thịt chó vẫn cao chất ngất? Có cầu thì ắt có cung. Có chừa được không khi hàng quán thịt chó vẫn đông khách thâu đêm,

cô em Nam Định xinh xinh Tony gặp 1 lần vẫn có thói quen dùng tay cầm đũa chớ gặm từng miếng và khen không biết chớ vùng nào ngọt thịt quá, từng sợi thịt chớ vẫn giắt vào kẽ răng khi em cười...Có ông ngồi bên cũng bị giắt răng, bèn lấy tăm xỉa ra rồi nuốt lại vì ngon quá, thấy tiếc....

Trên mạng diễn ra cuộc tranh luận gay gắt. Có người nói sao mạng người rẻ hơn mạng chó, nhưng cũng có người cãi lại, tại tội nó ăn cắp, hành vi ăn cắp cần phải trừng trị....thói quen của cô Tấm ăn sâu vào dân mình, cứ phải [cắt đầu làm mắm](https://thuvien sach.vn)

thì mới hả dạ. 1 mạng người đã ra đi....để phục vụ cho nhu cầu nướng riêng sả lá mơ, xáo măng rựa mạn, hấp hành...cho những nam thanh nữ tú, những hot boy hot girl ở thành phố. Họ không biết rằng, khi ăn thịt chó, họ đã phạm phải 1 lời nguyền, từ rất xưa, khi con người còn là đồng đẳng với chó, với muôn loài.....

Nếu dân ta không có thói quen không ăn thịt chó nữa, thì làm gì có trộm chó, rồi bị quánh chết tang thương. Yêu thương nhau, yêu thương muôn loài, quây quần chia sẻ niềm vui nỗi buồn với nhau có

phải hay hơn không? Chợt văng vẳng câu
thơ Tố Hữu

" Có gì đẹp trên đời hơn thế, người yêu
người, sống để yêu nhau"

Có khi nào bên miếng dồi chó thơm phức
và ly rượu cay nồng, chợt nhớ ai đó vì
miếng ăn này mà phải bỏ mình. Thôi
không thương chó thì hãy thương người.
Cũng là người Việt, cũng con cháu Lạc
Hồng, cùng màu da giọng nói với nhau,
ai nữ....

Ngày 13/07/2013

Chuyện ở Nha Mân

Nhiều vùng của nước ta nổi tiếng vì gái đẹp. Ở miền Nam, 2 vùng được nhiều người cho là nhiều gái đẹp nhất là vùng Gò Công của xứ Tiền Giang và Nha Mân của xứ Đồng Tháp. Nếu như vùng Gò Công góp 2 nhan sắc cho triều Nguyễn là bà Từ Dũ mẹ của vua Tự Đức (Dũ chứ không phải Vũ đâu nha Tí, mà y cứ tưởng tao quánh chính tả sai là bắt lỗi) và bà Phương Nam hoàng hậu, vợ vua Bảo

Đại. Nha Mân thì không có những tâm
nhân sắc leo lên bậc mẫu nghi thiên hạ
như vậy, nhưng gái đẹp thì vượt trội hơn
về số lượng. Tương truyền, ngày xưa vua
Gia Long Nguyễn Ánh chạy loạn vì bị
quân Tây Sơn rượt đuổi, có bỏ lại mấy
trăm bà ở Nha Mân, rồi Gia Long ra Phú
Quốc, sang Xiêm. Mấy trăm cung tần mỹ
nữ, đủ mọi vùng miền cả nước, suốt ngày
ngồi đan áo chờ chúa công trở về. Nhưng
mấy năm trôi qua vẫn cứ ngồi ngóng
miết, mỗi mòn không thấy bóng chúa về,
thôi thì bèn tổ chức lấy chồng cho xong,
rồi còn kịp đẻ con đẻ cái chứ vượt quá

33 tuổi thì khó khăn trong việc làm giấy khai sinh cho các cháu. Dù mấy ông chồng chỉ là trai quê miệt vườn, chỉ biết cặm cùi mần ăn trong guồng trong gẫy nhưng do gen của mẹ đẹp nên con đũa nào đũa nấy nhìn sáng bùng, đặc biệt là con gái. Nên trở nên nổi tiếng," nem Cao Lãnh, gái Nha Môn". Các nhà giàu khắp miền Tây, từ miệt Cà Mau Năm Căn đến tận miền núi Tri Tôn, thậm chí là nhà giàu bên Cambuchia....năm nào cũng đi Nha Môn, tìm con dâu cho con trai của mình, gọi là đi dọ dâu. Thấy nhà nào đẻ con gái là cả mấy đám nhào vô đặt cọc,

không có gửi tiền mà gửi lúa, gọi là lúa dâu, tức gửi lúa cho nàng dâu vừa đang bú sữa mẹ, ăn chóng lớn rồi về nhà chồng. Nên nhà nào quất lần chục cô con gái thì cứ tha hồ sướng, ông cha ngồi nhậu xin từ mờ sáng, bà mẹ thoải mái quánh tứ sắc và đi nhiều chiện với hàng xóm, khỏi mần ăn chi cho mất công.

Gái Nha Mân lớn lên nhan sắc mặn mòi, lại dễ thương lễ phép lúc nào cũng dạ thưa, nghe mát ruột mát gan dù bà mẹ chồng khó tính đến đâu đi nữa. Cũng không có lý luận hay ý kiến ý cò gì, nhà chồng mà nói nặng thì chỉ khóc và ra sau

nhà, ngôi bệt xuống đất, bứt cỏ nhìn xa
xăm, nước mắt ngấn dài...rồi vô nói
chồng ơi, lúc buồn vậy em nhớ quê em
lắm, em nhớ tía em, nhớ má em..., nhưng
em đã đi lấy chồng là theo chồng, đắng
cay sao em cũng chịu. Vừa nói vừa gục
đầu, vừa mím môi đến bật máu, tóc mây
mấy cọng lòa xòa xuống gương mặt trắng
hồng, vai rung lên mấy cái, nhìn thấy
thương. Cái thôi, nhà chồng cũng không
nỡ nào chửi nữa. Thời phong kiến hay
Pháp thuộc, 14-15 tuổi là gái Nha Môn
đã tạm biệt quê để đi lấy chồng, có cô
đang nhảy dây hay chơi ô quan với bạn ở

gốc dừa thì đưa em ra kêu chị Hai ơi vô đi lấy chồng kia, xong cái cô đứng lên, phui đít, nói với đám bạn thôi tụi mày ở lại vui nghen, tao vô nhà thay đồ đi lấy chồng đây.

ủa cái này sao giống đoạn anh Tổng nhưc đầu thay đồ đi Mỹ vậy ta. Thôi bữa nào viết tiếp giờ có độ đi quánh bida và nhậu rồi, bye

Ngày 17/07/2013

Thương lắm, nẫu!

Phú Yên là vùng đất mà mình thích nhất ở Nam Trung Bộ. Chiều chiều nắng sắp

tất, ngồi trên mây phiến đá sát biển ở
Gành Đá Dĩa, với những viên đá được
mài mòn và xếp hàng bởi bàn tay của tạo
hóa, rất giống Causeway ở quận Antrim,
Bắc Ai len, di sản thế giới nổi tiếng dân
châu Âu ai cũng muốn 1 lần tới thăm.
Nếu ai không có dịp đi Causeway thì đi
Gành Đá Dĩa cũng được. Phú Yên đẹp.
Vẻ đẹp ngỡ ngàng của núi và biển, đặc
biệt là núi Thạch Bi, hay còn gọi là núi
Đá Bia vì trên đỉnh núi có 1 tảng đá nhìn
giống như bia đá. Có người bảo đó là cột
mốc ranh giới Đại Việt và Chăm Pa sau
khi Lê Thánh Tông đích thân cầm quân

đánh Chiêm Thành. Có người khẳng định đó chính là cột đồng Giao Chỉ với lời nguyên Mã Viện năm xưa, nhưng cũng có người cho là không phải vì thời đó khu vực này vẫn thuộc nước khác không phải Giao Chỉ. Người Chăm gọi đây là núi Cùi Bắp, vì nhìn lên trông giống cùi bắp....Nói chung là nhiều truyền thuyết, nhiều câu chuyện xung quanh ngọn núi nổi tiếng này, nhưng ai ở Phú Yên mà chẳng biết câu ca dao " Chiều chiều mây phủ Đá Bia, Đá Bia mây phủ chị kia mất chồng" hay là 1 lời trách thân, trách phận nghe thiệt dễ thương trong bài dân ca

cùng tên.

Phú Yên còn đẹp, đẹp vì có núi Nhạn với bài hát tha thiết của Anh Bằng, "anh còn nợ em, chim về núi Nhạn, trời mờ hơi sương".....Phú Yên còn đẹp với dòng sông Ba, hay còn gọi là Đà Rằng, bồi đắp 1 châu thổ phù sa màu mỡ, là vùng trồng lúa lớn nhất trong các tỉnh Nam Trung Bộ, và là thị trường bán phân chủ yếu của anh Tổng ở khu vực miền Trung. Phú Yên đẹp và đồ ăn thì ngon, ngon đến mức khiến mình khóc 2 lần. Anh Tổng vốn dễ thương, thấy đồ ăn ngon là khóc. 1 lần ăn cơm gà trong 1 hẻm nhỏ ở thị xã

Tuy Hòa, hồi đó còn là thị xã, chưa lên thành phố. Cơm gạo địa phương nấu với nước luộc gà. Miếng thịt gà vàng ươm, cơm dẻo, ngọt ăn kèm hành chua ngâm, ăn canh hông vẫn muốn ăn tiếp, vì no quá ăn không được nữa nên tức, khóc. Lần thứ 2 là người bạn đãi món bò hay trâu gì đó phơi 1 nắng, ăn mới muối ớt có già con kiến gì trên núi, con kiến này giống con kiến vàng bò trên mấy cây xoài, nhưng cái bụng nó có chứa 1 loại tinh dầu cay, thơm, khi già với muối rồi chấm miếng bò 1 nắng này ăn, thì thôi ...không nói nữa, sợ ướt bàn phím.

Người Nam Trung Bộ, từ Bình Định trở
vô với Phan Thiết, có kiểu phát âm nghe
là lạ mà dễ thương vô cùng. Nghe riết
ghiền luôn. Âm a nghe hơi giống âm e,
âm ao thì hơi giống âm eo, còn âm an thì
giống âm en kiểu Nam Bộ. Dân vùng quê
thì phát âm nặng hơn dân phố. Nhưng ai
cũng ăn nói thiệt thà chất phác. Sáng nào
Tony cũng dậy thiệt sớm, thấy các bà các
mẹ, da đen thui, quảy gánh bún cá đi tới
chỗ dọn hàng cũng ngay trên lề đường,
thường lựa 1 bóng râm nào đó ngồi cho
đỡ nắng, hàm răng cười trắng bóng, hỏi
bún cá hông em thì Tony quát luôn 3 tô.

Và ăn xong cứ ngồi nhìn các bà hoài, thấy thích, thấy thương. Hay mấy anh xe ôm mà ngoài đó gọi là xe thô cũng vậy, dễ thương và nhiệt tình đến độ lỡ ai dừng xe lại hỏi đường, không biết đường cũng ú ớ chỉ cho bằng được. Nên nếu hỏi trúng ai mà lao ra đường, đứng vung tay chỉ trở có vẻ chắc chắn ghê lắm thì đi theo, còn thấy ai mà ú ớ suy nghĩ 1 lúc rồi chỉ, thì nên hỏi thêm 1 anh xe thô nữa nha, có khi anh mới này sẽ chỉ đi ngược lại.... Hồi ra quẩy chơi, mới sáng sớm, bạn Tony tới khách sạn mình đang ở rủ đi cà phê sáng, cô tiếp tân gọi lên " anh

ơ, anh có bện tới tìm nè. Ảnh nói rủ anh đi uống trà đạo". Mình nghe 1 phút thì hiểu là trà đạo, liền xỏ quần dài lao xuống cầu thang rồi vun vút đi trà đạo với đám bện dở thương không chịu nẫu.

Nước mình nó dài mà ồm nhách, từ vùng này qua vùng khác, thời xa xưa núi sông nó cách nó ngăn nên giao thông trắc trở, các vùng ít giao lưu với nhau, dân trong vùng tự nói với nhau rồi phát âm nó chệch đi ít nhiều, thành thổ ngữ hay phương ngữ. Nhưng nghe dân vùng nào nói thấy cũng đáng yêu. Năm nguyên tắc phát âm 1 lúc là nghe hiểu hết, càng nghe

càng thấy thú vị, càng thấy càng thương người mình. À trở lại vụ ở Phú Yên, Tony có chị bạn người Hà Nội, vào Phú Yên mở rì sọt (resort), ngày khai trương thôi tung bừng khách khứa. Chị ấy muốn biết ơn các anh công nhân địa phương đã vất vả trong cả 2 năm trời trên công trường xây dựng, nên bữa khánh thành mới mời 1 anh lên phát biểu. Anh này phát biểu xong, cả rì sọt lăn ra cười, còn mấy quan khách ở Hà Nội vào hay Sài Gòn ra thì tái mặt. Biết anh nói sao hông, chúc chị và công ty mình, khai trương rì sọt, làm ăn tấn tài tấn lộc, mã đáo thành

công !

Trầu quâu chắc chết !

Ngày 22/07/2013

Con nuôi

Anh Tổng biên tập Tony Tèo là một người háo danh. Bằng chứng là khi không đi lập cái page Tony Buổi Sáng (TBS) này, viết nhăng viết cuội, viết nhằm viết nhí, ai khen thì vui, ai chê thì không hài lòng, giận. Tuy nhiên, chỉ dừng lại ở mức độ tự giận, tự bứt cây bứt lá cho đỡ tức chứ không có đi search trên google rồi

cãi chày cối lại cho bằng được, hay mĩa mai ai khác quan điểm với mình. Hồi nhỏ còn ngây dại sân si thì anh Tổng cũng vậy, nhưng giờ cao tuổi rồi, sân si người ta nói chết...

Còn thêm cái bệnh tham phú phụ bần. Thấy ai giàu có hay quyền lực là bu vô chơi. Tụi nó đuổi cũng mon men ra xa 1 hồi thì bu lại. Chơi cho bằng được. Còn mấy đứa nghèo hay hạc dờ là gạt ra, quánh đập không thương tiếc. Và cầu tiến kiểu cơm gạo. Ví dụ hạc chủ yếu là ở trường A, sau đó hạc thêm ở trường B mà nghĩ là trường B ngon hơn, thì sẽ ghi

trên facebook hay sơ yếu lý lịch là em tốt nghiệp trường B, dù trường B mình chỉ tham gia 1 khóa học lấy cái đíp lô-ma (diploma) hay chỉ là cái xơ tí phi kết (certificate). Mà cũng không biết phiên âm này đúng không nữa, bà cô dạy Anh văn lớp 7 đọc là xơ tí phi kết, lên lớp 10 ông thầy nói sai bắt đọc là xơ tí phi cay, lên đại học bà cô người Huế kêu là sờ tí phi kết, cô nói mấy đứa yên tâm đi, phạt âm theo cô là đúng. Cô tốt nghiệp Cô le đờ Đông Ba, trường Tây hần hoi, chắc đúng.....

Xã hội giờ nó vậy, xếp loại người như

xếp loại tôm đông lạnh xuất khẩu. Nói
thằng này đại học hơn đũa này cao đẳng.
Đũa này cao đẳng hơn đũa kia chỉ mới
xong lớp 12. Ngay cả đại học với nhau
cũng chia tốp trên tốp dưới, tốt nghiệp
trường tốp trên này chắc chắn là có trí
tuệ hơn đũa học trường tốp dưới kia.
Nhưng thang đo xếp loại này là gì, chủ
yếu do dăm bài toán lý hóa sinh nhằm
nhí nó xếp loại trong 2 ngày thi cử. Học
hành là cả quá trình chứ sao kiểm tra có
2 bữa mà biết nó giỏi hay dở? Lỡ bữa thi
đó nó bị bệnh thì sao, cơ thể đầu óc sẽ
không minh mẫn nên không làm bài

được, bị trượt, tự nhiên bị quánh xuống
tôm loại 2, không xuất khẩu được là sao?
Hay bữa đó nó không hiểu, không làm
được mấy bài toán đó đó nhưng sau này
nó tự học, nó vẫn hiểu biết và làm được
nhiều việc, vẫn thành đạt như thường.

Chúng ta nhiều lúc nhìn ngó chuyện trình
độ học vấn quá mức. Thật ra trình độ học
vấn nó không liên quan gì đến trình độ
văn hóa và ngược lại. Trong khi, con
người đối xử với nhau đâu phải là phản
ứng trung hòa mà phải là nhân chính. Cái
chỉ số thông minh IQ không là gì so với
cái EQ, tức chỉ số cảm xúc, vì con người

với con người sống, làm việc với nhau không phải cứ rõ ràng 2 cộng 2 bằng 4, càng không phải made in Japan thì tốt hơn Made in China, cứ không phải tốt nghiệp trường B thì là đũa tở tể...

Ngoài ghi cho được trình độ học vấn để tăng danh, anh Tổng cũng ham quan hệ ghê lắm. Suốt ngày cũng khăn gói đi tìm cha nuôi, mẹ nuôi. Một bây giờ nó thế. Người nổi tiếng phải có ai đó nuôi chứ tự mình lớn lên không được. Phải lên báo bữa chụp với cha nuôi tỷ phú X trên thảm đỏ, bữa thì ăn trưa với mẹ nuôi triệu phú Y, bữa thì đi mua sắm với anh

nuôi, em nuôi, chị nuôi, thím nuôi, mợ
nuôi, cậu nuôi, bác nuôi, ông nuôi, bà
nuôi.... Trừ anh nuôi thì vào doanh trại
bộ đội tìm là có, các nuôi khác phải săn
lùng. Vất vả lắm. Với lợi thế các sinh
ngữ lưu loát của mình, Tony đã thực hiện
thành công chiến dịch săn nuôi mấy năm
nay, hiện đã sưu tầm được 1 ba nuôi
người Hàn Quốc, một chị nuôi người
Hong Công, 1 em nuôi người Pháp. Hiện
còn thiếu 1 mẹ nuôi. Mà phải nổi tiếng,
triệu phú hay gì gì đó chứ không thể mẹ
nuôi là bà Natapong nào đó xắn quần
ngồi xắt chuối nấu cám heo ở Cambodia

được dù bà ấy có dễ thương và yêu thương mình đến đâu đi nữa.

Mấy bữa rày không viết bài. Bận. Biết đi đâu hem? Đi tham dự triển lãm du thuyền ở Dubai. Tiền đâu mua, chủ yếu đi tìm mẹ nuôi. Chu cha cái hội chợ nó lớn. Tây Tàu gì cũng toàn giàu có, ăn vận sang trọng, nước hoa đắt tiền sức nức. Lọt thỏm trong đó có anh Tổng, dáng vẻ liêu xiêu, trên tay cầm hộp card. Gặp bà Tây nào cũng nhào tới how are you rồi khen đẹp, khen trẻ, cười nói huyền thuyên. Thấy bà nào châu Á nào thì cũng lao tới gập đầu cung kính nỉ hào ma rồi lập tức

xua hán dụ. Nhưng 2 ngày rồi mà vẫn không đề cập được với bất cứ bà nào chuyện you want to become my foster mother or not (dịch: bà muốn làm mẹ nuôi của tôi không), vì bà nào cũng nói 2 câu với mình là đứng dậy bỏ đi. Hém biết sao...

Sáng nay từ hotel, anh Tổng lại y phục lộng lẫy lao ra hội chợ tiếp tục tìm mẹ nuôi. Vừa gặp 1 bà Pháp đang ngồi cà phê, vừa đến, mình chưa kịp bonjour thì bà đứng lên nói ngay là có phải mày muốn tìm mẹ nuôi không. Mình mừng rỡ gật đầu, ủa sao bà biết hay vậy. Bà nói

nhìn cái mặt hớt hơ hớt hải là biết, sáng
giờ mày là đũa chầu Á thứ 4 tới ép tao
thành mẹ nuôi nè. Bà nói bà từng rất giàu
có nhưng giờ phá sản rồi, nợ nần chồng
chất, bà đến đây để ký bán cái du thuyền
bị ngân hàng tịch biên và cũng có ý tìm
.....con nuôi.

Thôi chạy chạy. Tiền đâu nuôi bà.

Ngày 01/08/2013

Lời **thề**

Hypocrates

Hôm trước, một đệ tử đến tam biệt anh
<https://thuvien sach.vn>

Tony và tạm biệt Sài Gòn, về Đắc Nông để làm việc. Cậu ấy vừa tốt nghiệp đại học y khoa Tp HCM, và về quê chứ không bám trụ Sài Gòn như các bạn trong lớp. Nó nói em thi vào y khoa, thật ra là không đủ điểm nếu không được ưu tiên miền núi, nên em phải về anh à, chính cái chữ "miền núi" đó đã giúp em có 1 cơ hội vào giảng đường. Rồi sau vài năm nữa, nếu muốn học tiếp thì có thể em lên lại Sài Gòn, thì cũng không muộn anh há. Mình nói ừa, thanh niên còn trẻ, cứ trải nghiệm, ở trên đó, em còn có thể trực tiếp chẩn đoán mổ xẻ, chẳng mấy chốc

mà kinh nghiệm làm việc còn hơn các bạn ở đây, khi ra trường chuyên môn chỉ dừng lại ở việc pha trà rót nước cho các cây đa cây đề. Sống trên đời biết ơn nghĩa như em là đáng quý, lòng biết ơn là cái giúp con người khác các động vật khác, em hãy kiêu hãnh để ngẩng đầu với chính em. Chia tay, mình tặng nó cuốn sách You Can Win mà mình rất ưa thích, và dặn dò, dù gì đi nữa, phàm đã chọn nghề y cao quý, thì đừng quên lời thề Hypocrates nghen em.

Sinh viên y khoa khi tốt nghiệp, đều phải tuyên thệ, còn gọi là lời thề Hypocrates,

ông tổ của ngành y phương Tây. Coi như lời hứa danh dự của nghề. Mà tiếng Việt mình cũng hay, có 2 nghề mà người ta gọi là bác, là bác sĩ và bác tài....đơn giản vì giống nhau ở chỗ, đều nắm sinh mạng của người khác trong tay. Nên khi hành nghề phải tuyên thệ, vì 1 phút chốc nào đó, chất con nổi dậy lấn át chất người, sẽ vì mình hay vì tiền mà đánh đổi mạng sống của người khác.

Nói đến nghề y mới nhớ, hồi còn ở quê, ở đầu thị trấn có một bác sĩ, tên An. Lúc đó còn học tiểu học, có lần sáng ngủ dậy, mình bị sốt cao rồi ới. Bà dì chạy ra

vườn hái lá chùm ruột già rồi đắp trên trán cho mát, nhưng một hồi sau thì tình hình cũng không khả quan hơn, sốt còn cao hơn nữa, mặt mũi xanh lè. Má mình phải nghỉ dạy, lật đật đạp xe đèo con chạy ra thị trấn, ghé nhà bác sĩ An nhờ khám. Xuống xe, mình đi loạng choạng vào sân nhà ông và có ói 1 ít vào bồn hoa, thật ra cũng chỉ toàn nước thôi chứ có ăn uống gì. Ông đi ra, đứng trên thềm cao, mặt mũi khó chịu nói sao chị lại để cháu ói vào bồn hoa, hai mẹ con đi đâu có việc gì. Má có la mình, nói sao con lại ói vào đó, rồi đứng khẹp nép nhìn

lên, ánh mắt van lơn, nói bác sĩ ơi giúp
giùm con chị, nó bệnh đột ngột quá. Mà
bữa nay nhà chị không có tiền, chị chưa
tới kỳ lãnh lương nên khi nào lãnh chị sẽ
mang ra liền. Thấy ông chần chừ nên má
mình cũng tỏ ra khá lanh lợi khi đề cập
là có quen cô Hay, cô Thanh, cô X, cô
Y... tức các cô giáo cùng dạy trong
trường Ninh Quang nhưng ở thị trấn gần
nhà ông, để ông yên tâm là không bị xù.
Nhưng ông nhìn nhìn 2 mẹ con, nhìn
chiếc xe đạp mini cà tàng rồi phán, thôi
chị đi chở cháu đi chỗ khác đi, tui đang
bận. Mình vẫn ngồi dưới đất và ối. Má

mình năn nỉ nói bác sĩ coi cháu giùm một chút có sao không, làm ơn làm phước giùm chị, chị mang ơn suốt đời. Ông nhìn cái bồn hoa và tức giận bỏ vào nhà, đóng cửa lại. Má đứng khóc như mưa trước nhà làm mình khóc theo, con nít mà, thấy mẹ khóc là hay khóc theo. Rồi sau đó hai mẹ con ra bệnh viện huyện, ở bên kia cầu Dinh, có ông y sĩ gì đó lấy viên thuốc màu vàng đắng ghét cho mình uống hạ sốt, nằm nghỉ một lúc thì về. Mình nhỏ xíu, đội cái mũ vải rộng thùng thình của chị Hai, ngồi phía sau xe đạp như con cóc, vịn chặt cái yên xe vì sợ té. Lúc đạp

xe đi về ngang qua nhà ông, mình có ngoái nhìn vào. Coi cái chỗ lúc nãy ói đã có ai dọn chưa, thấy sợ hãi vì cái tội ói vào bồn hoa nhà bác sĩ...

Đối diện với nhà bác sĩ An là nhà thầy Thực, dạy Anh văn cho mình năm lớp 6. Thầy dạy rất vui nhộn nên học trò theo đông. Giờ thầy đã về hưu nên cùng với các thầy cô khác đứng ra thành lập quỹ học bổng khuyến học, cũng được đông đảo những người ở địa phương hay gốc Ninh Hòa đang sinh sống ở phương xa ủng hộ. Các thầy các cô lặn lội chạy xe đi khắp nơi từ trên xã miền núi đến xã

miền biển để tìm đôi tượng cần trao. Anh Dương Tấn Nhựt, làm việc ở viện sinh học Đà Lạt, một người anh rất thân với mình, nói em về quê đi Tony à, ngày 2/9 năm nào cũng có lễ phát học bổng, và bao giờ cũng trong nước mắt, vì có những hoàn cảnh mà mình ngồi tượng tượng cũng không hiểu tại sao có những con người cơ cực đến như vậy. Chỉ dừng lại ở quy mô rất nhỏ, không ồn ào nhưng quỹ của các thầy là 1 mảng màu đẹp mỗi khi nhớ về Ninh Hòa, nơi người ta biết chia sẻ động viên nhau, nơi tình người vẫn còn chan chứa lắm.

Và trên khắp đất nước hình chữ S này, không khó để bắt gặp hình ảnh những người mẹ gầy gò, quần đen và chiếc áo sơ mi đã sờn, đội nón lá, gồng mình đạp xe chở những cậu bé, cô bé nhỏ xíu như cái kẹo ngòi đằng sau ba-ga để đến trường với một niềm tin tươi sáng, rằng thế hệ người Việt tiếp theo sẽ không khổ cực như cha mẹ chúng.

Hồi xưa mà có cái quỹ học bổng này thì thể nào Tony cũng được vì đẹp trai và học giỏi...

(Tiếp tục ói, dù không bị bệnh.....)

Ngày 07/08/2013

TÂM CỦA TONI

Đọc báo thấy mọi người hay nói tâm và tâm. Tâm thì hém biết là cái chi nên tạm thời Tony bàn về tâm. Tâm là gì thì cũng hém biết, nhưng Tony cũng hay bon chen ý kiến là người này thiếu tâm, trề môi nói tâm ông A cao hơn tâm ông B. Search trên google chữ " tâm" sẽ thấy 1 nửa trang nói về tâm nhìn và 1 nửa trang nói về cá tâm nhập lậu. Về tâm nhìn, do 1 phần là giáo dục thuộc lòng xưa nay nên ở ta, hiếm ai tâm nhìn xa trên 10km, mà

toàn là 2km trong sương mù, nên cái gì cũng mờ mờ ảo ảo. Với quan niệm tới đâu hay tới đó, nước tới chân thì nhảy, không nhảy kịp thì ướt quần nên tầm nhìn được đào tạo chỉ có vậy. Nhiều sinh viên chỉ biết ngày mai thi môn gì vào.... tối hôm trước, do lúc đó mới lấy bài ra học. Thi xong hôm sau đánh chết cũng không nhớ hôm trước thi môn gì, giáo viên dạy mình là ai. Rồi cũng thành cử nhân thạc sĩ tiến sĩ, đứng vào đội ngũ trí thức. Nhưng như mình nè, trí thức gì không đọc nổi một quyển sách, thấy chữ nhiều là nhức đầu, ceng thẳng. Vì thiếu tầm nên

mới có chuyện, con đường làm ra xong, khánh thành xong, sau đó mới nhớ là quên lắp công thoát nước. Bèn lật lên để làm. Xong trải nhựa lại, vài tháng sau mới nhớ ối trời, quên đi ngầm cáp viễn thông rồi tụi mày ơi, lại lật lên để lắp. Tưởng được yên thân, vài tháng sau thì lại quên đi ngầm dây điện và lại lật lên để ngầm hóa mạng nhện....và cứ thế cứ thế....con đường nào cũng sóng sánh, lầy lội, bùn sinh; con đường nào cũng có thể để đạo diễn Châu Thổ quay "Những nẻo đường phù sa".

Giống các bác nông dân bừa giá tiêu lên

trồng tiêu, bừa giá điều lên trồng điều, hết chặt tiêu lại trồng điều và ngược lại, các bạn trẻ của chúng ta hầu hết không có khái niệm định hướng nghề nghiệp. Thấy nghề nào hot là đăng ký học, năm nay đồ xô học kinh tế, năm sau đồ xô học buu chính viễn thông, năm sau đồ xô học tiếng Nga, sau đó đồ xô học Pháp, rồi du khách Nhật qua đông thì đồ xô học tiếng Nhật. Đồ xô là động từ phổ biến cho tình trạng hiếu học ở ta. Nên kết quả là học văn chương ra làm xuất khẩu, học cơ khí tốt nghiệp làm ca sĩ, học múa thì ra làm giám đốc, học sư phạm ra bán bánh mì,

học IT hay kiến trúc thì giờ thất nghiệp, học Harvard giờ về bán phân....Trừ các thầy cô giáo thế hệ cũ, các giáo viên bây giờ nói chung càng trẻ, càng ngây ngô về trí tuệ, vì 20 năm nay, hiếm hoi những bạn giỏi nhất cấp 3 thi vào sư phạm, hiếm hoi các bạn giỏi nhất đại học ở lại trường làm giảng viên. Bạn Tony là thợ giảng 1 trường kinh tế cho biết, một cái slide giảng hoài bao nhiêu năm, vì sáng dạy, chiều dạy, tối dạy...thời gian để ăn còn không có, nên giờ vẫn cứ ra rả dân số nước ta là 80 triệu người, tỷ giá trong môn tài chính vẫn là 1 đô ăn 12,000

đồng, hay có giảng viên môn điện tử vẫn
thao thao định nghĩa " điện thoại là một
thiết bị thu nhận tín hiệu âm thanh, chỉ
dùng để nghe nói" trong khi học trò ngồi
dưới đũa nào cũng 3G vèo vèo, đũa lo
chát, đũa lo phây búc, đũa lo chơi game,
ông nói gì nói kệ ông, toàn mấy cái cũ
mèm, bấm google 1 phút ra ngay. Thế là
ngây ngô dạy ngơ ngác, và tốt nghiệp
xong thì tranh nhau đoạt giải trong game
show "ai ngáo ngơ hơn".

Và mình cũng vậy. Nên không dám trách
đá đá, không dám chê ai không có tâm
hay tầm ngắn tầm trung. Dù đã là 1 thạc

sỹ và chuẩn bị làm tiền sỹ, tâm nhìn xa nhất của mình vẫn là mấy tiếng đồng hồ sau. Vẫn bản khoăn không biết trưa nay ăn gì, bún bò hay bún riêu, cơm bà Cả hay cơm ông Cả... Từ 8h vào công sở là suy nghĩ cho thực đơn buổi trưa, và sau 1h30 là bản khoăn về thực đơn buổi chiều. Làm chỉ để qua ngày đoạn tháng, không bị đuổi là được. Căng thẳng nhất là hôm nay hém biết lấy cái gì của cơ quan, bữa thì ăn cấp thời gian đi cafe, bữa thì ăn giấy (in tài liệu cá nhân đem về nhà đọc), bữa thì ăn điện thoại (lấy điện thoại cơ quan nấu cháo di động với

bạn bè, tiền chùa mà). Hào hứng suốt ngày search trên mạng xem ca sĩ A đã sửa mũi chưa, diễn viên B khóa môi với thầy tu C được mấy phút? Rồi bộ phim nào mới ra, cửa hàng thời trang nào mới mở. Đầu óc căng thẳng và đầy lo toan...cho thí sinh X có thể bị loại khỏi chương trình giọng hát Việt tối nay trên tivi.

Tối nào cũng vậy, nếu không dán mắt vào tivi và lăm lăm cái di động để nhắn tin bình chọn chuyện hát hò thì sẽ đi lượn xe máy đi trà chanh chém gió, ngồi vỉa hè uống ly nước 10 ngàn và vung tay chém

gió phân phật về tương lai đất nước. Hoặc vừa xem tivi vừa mở laptop, vừa ôm Iphone lên facebook. Sẽ nhảy vào còm men mắng ông D không có tầm nhìn, chửi bà E vì phát ngôn ngớ ngẩn, dè bieu ông F nói sai về kinh tế vĩ mô, đăng status toàn chuyện lớn với những câu như tao chắc là Mỹ không quánh I rắc, tao chắc luôn là giá vàng tuần sau sẽ lên 2%, tao chắc luôn sẽ là aabb ...cái có đũa nhảy vô tao chắc luôn sẽ là ccdd...nhưng ý kiến ngược lại thì sẽ dẫn đến tranh luận. Và tranh luận chưa đã thì hẹn đi cà phê offline để cãi tiếp, nói qua nói lại

rồi điên tiết nhào tới quánh nhau mẽ đầu
xói trán, mặt mũi đỏ gay đỏ gắt nói
...mẹ.. nó nói thế bố ai chịu được. Các
đề tài tranh luận thường dẫn đến đánh
nhau là " tao ăn thịt chó sao mày không
ăn", "bảo tồn giá trị văn minh lũy tre làng
cho trí thức trong thời hội nhập" hay
"nước Việt Nam ta - lớn hay nhỏ".

P/S: Đến cái tiêu đề này, chữ Toni cũng
phải là i ngắn chứ hém có nổi cái y dài.
Tầm nhìn ngắn nên cái chi cũng ngắn.

Í, mà có cái cũng không đến nỗi....

Ngày 09/08/2013

TINH TƯỚNG

Cách đây 7-8 năm, có một bác tinh tướng vào Sài Gòn công tác. Trước đó, Tony ra Hà Nội gặp bác ấy và với trình độ "Nịnh" đạt mức thượng thừa, Tony làm bác ấy ngây ngây dại dại vì sướng. Nịnh là phải để người khác sướng, nhưng phải đầy kỹ thuật để không bị phô ... Thế là khi bác ấy chuẩn bị vào SG, có ĐT kêu Tony "mày cho tài xế đánh con xe ra đón anh ở phi trường, nhớ đi sớm nhé vì

anh đi hạng thương gia, không hành lý gì đâu, ra trước mọi người hết. Nhớ đúng giờ, anh nhắc lại này, hạng thương gia đây nhé...". Tony" vâng hạng thương gia thì em chỉ có ước mơ cả đời cũng không dám bước lên khoang ấy, nhất bác. Em tự hào về bác". Bác ấy trong lòng hoan hỉ, liên tiếp cười rú lên từng hồi, vang rền cả sóng điện thoại....

Lúc đón được bác ấy thì sự cố xảy ra. Cậu tài xế gọi điện bảo là ông đuổi em về anh à. Ông bảo xe Kia ông không đi đâu. (Hồi đó cty có chiếc Kia Caren). Tony bảo thôi em về đi. Bác ấy gọi Tony

mắng sa sả " mày nghĩ sao mà đón anh với con Kia ấy", rồi cúp máy. Nghe đồn bác gọi điện ngay cho thằng X, thằng Y, thằng Z ...để đánh con Mọc hay con Cam rì ra đón. Toàn là các doanh nghiệp bán hàng cho bác ấy nên bác lúc nào cũng tự hào là "gọi phát ra ngay". Nhưng bữa đó xui, thằng X tắt máy ngoài vùng phủ sóng, thằng Y xe đang đi miền Tây, thằng Z chắc đang tắm gội gì đó máy reng hoài mà không bắt. Đâu 30 phút sau, bác ấy gọi lại Tony " thôi mày cho xe qua đón đi, Kia cũng được". Tony ghét nên nói ngay, " em rất tiếc bác ời, tưởng bác

không đi nên em cho đi bảo trì xe rồi, 2 tiếng nữa mới xong, giờ sao bác nhỉ? Em phải làm sao?" Bác ấy giận dữ "trăng sao gì, giờ tao phải đi taxi về khách sạn thôi, chứ ngồi đây 2 tiếng có mà chết à". Hôm sau mình đi cafe với bác ấy. Gặp được 1 chủ doanh nghiệp khác cùng ngành, cũng vừa vào SG công tác, sẵn tiện nên cafe luôn. Anh chủ doanh nghiệp này nhìn mình đầy vẻ khinh khỉnh, vì mình còn nhỏ quá, ăn mặc tầm thường chỉ có gương mặt thì tương đối thanh tú. "Chào anh, anh ở Hà Nội ở khu nào nhỉ" - Tony đơn đả làm quen. "Biệt thự Hồ

Tây"- anh đáp. Câu đầu tiên anh ấy hỏi lại mình là " Thế chú mày nhà cửa ở đâu, có ở Phú Mỹ Hưng không? Sài Gòn mà không Phú Mỹ Hưng thì vớt". Mình nghĩ đến cái chung cư bé nhỏ của mình, nên mếu máo hỏi lại theo anh, em nên vớt đi đâu? Anh ấy phì cười " ời thằng này trả lời buồn cười vãi nhưng cũng là đùa khá". Chuyện trò 1 chút thì anh ấy hỏi mình " thế chú mày có biết chơi gôn không, trong này thấy chả ai biết chơi gôn cả, chán thế không biết ". Mình chĩnh ngay vì mình vốn khá ngoại ngữ " Ý anh nói golf hả? "Góp-phờ, anh phát âm theo

em, góp-phờ, không phải gôn, phờ đọc nhẹ thôi, thế, thế...". Anh ấy, chắc ngoại ngữ là thế yếu nên tinh tướng cũng giảm đi ít nhiều, xiu xuống, ngoan ngoãn phát âm theo như 1 cậu học trò. Thấy đối phương choáng nhẹ, Tony bồi thêm " cái đây lâu rồi em không chơi nữa anh à, bây giờ mấy đứa cháu của em nó chơi, anh muốn chơi thì em bảo nó qua đón anh đi". Anh ta mặt tái lại, nhưng cũng vót vát " thế bây giờ đang ấy...chơi..chơi...gì?" "-À, bây giờ chúng em chơi Boomerang, phát âm theo em, búm-mơ-răng". Anh tinh tướng phát âm

theo, bùm mớ dăng , môi răng rung bần bật vì sợ sai. Tony nạt nộ "phát âm phải cho đúng, răng không phải zăng". " Thế cái đó thế nào, anh chơi được không?"- Anh ấy hỏi, nước mắt lưng tròng. Tony bảo "được anh, nhà anh nếu có ít nhất 200 mét ngang thì chơi được, ném cái này đi, phải có không gian để ném. Em ở chung cư nên rộng, ném suốt ngày. Một quý tộc trên thế giới bây giờ đây"

"200 mét cơ à"...Anh ta lảm bảm,"-biệt thự Hồ Tây của mình thì to vật vãi, nhưng 200 mét ngang thì không tới" . Tony kết luận " vậy khỏi nghĩ đến uông công anh

à, anh chỉ chơi được "góp-phờ" thôi". Anh ấy vừa nhấp ly cafe, vừa lẩm bập tập phát âm: góp phờ, búm mơ zăng..... Giờ thì mình mới có dịp nhìn kỹ. Giữa 1 quán cafe máy lạnh, một anh trung niên ăn mặc bảnh bao, với hàm răng vầu (hô) nhẹ, xỉn màu tê-ra-xi-lin, giữa các kẽ răng có chút ít màu đen thuốc lào, khe khẽ tập phát âm tiếng Anh.... đôi vai nấc rung lên rung xuống theo nhịp 2/4 do vừa khóc xong, ai cũng thấy dễ thương và đáng yêu đến lạ.

Ngày 14/08/2013

...Linh

Khoảng hơn chục năm trước, Tony có đi làm cho 1 xí nghiệp giày XK. Bên Hàn Quốc cung cấp 1 loại keo dán đế, có chứa dung môi dễ bắt lửa, nên căn dặn công nhân tuyệt đối không được hút thuốc trong nhà xưởng. Nhưng vừa quay đi thì có cậu công nhân móc ra làm điều gì thèm, thấy quản lý tới thì vội ném xuống sàn rồi lấy chân giẫm lên. Có lần vừa ném xuống, trúng vào lọ keo bị đổ, thế là cháy bùng lên. Mời lên phòng kỷ luật thì gật gật gù gù dạ em hiểu, em hứa,

em thê...., nhưng hôm sau vẫn chứng nào tật đấy. Tony phải đề xuất cho nghỉ việc vì chẳng mấy chốc mà nướng hết mấy trăm công nhân và biến xí nghiệp thành lò quay. Lúc đó có quán có đập nó thì sự cũng đã rồi.

Giao thông ở ta là nơi béo dền (biểu diễn) cái liều nhiều nhất. Xa lộ, cao tốc và thình lình những người băng qua đường, trèo lên dải phân cách dưới làn xe vun vút. Cầu vượt bộ hành chỉ dành cho vài cặp tình nhân leo lên đó để ngắm xe, cãi vả nhau để lao xuống tự tử cho dễ (giống phin Hàn). Hay những ban thờ

ngây đi ngược chiều hay đường cấm, vừa đạp xe vừa hát, vừa đạp xe vừa gặm bánh mì, nó tồng 1 phát thì "câu hát ngân lên bỗng tắt nửa chừng".... Những chiếc xe máy chạy cắt ngang đầu xe hơi cái rẹt, chỉ 1 phút lơ là của tài xế xe hơi là có thể leo lên nóc tủ suốt ngày ăn chuối xanh, ngắm gà khỏa thân, nhưng chỉ có người nước ngoài là thấy sợ, người Việt thấy bình thường với cảnh đó. Không ai hiểu sao có một quốc gia mà giao thông rối rắm phức tạp, nhiều loại phương tiện từ thô sơ đến siêu sang tranh nhau từng mét đường, còi bóp inh ỏi, la hét gầm gừ,

ném vào nhau những ngôn từ xấu xí nhất của tiếng Việt và ánh mắt giận dữ khi va quệt....? Nếu đụng nhau, người đi xe đạp sẽ mắng người đi xe máy, người đi xe máy sẽ mắng người đi xe hơi. Cứ xe to hơn là có lỗi trước mắt và thường nhường nhịn thì là bỏ qua, nhưng nếu sừng cò lại thì sẽ dẫn đến tranh chấp quyết liệt, thậm chí nói có mã tấu trong cốp xe tao nha mậy.

Có cái tự liêu, như việc đi ngắm bão chụp hình, đứng càng sát chụp càng đẹp rồi bị sóng cuốn xuống biển, Long Vương hỏi vì sao con chết thì nói ủa ông

không check status trên facebook hôm nay à? Hay nghe nổ cái đèn thì thay vì nằm xuống hay chạy đi, lại nhao nhao chen lấn nhau coi, sau đó nếu có nổ thêm 1 cái nữa thì chết sạch trơn. Chết trong ngo ngác. Nhưng cũng có cái do người khác liều mà gây hại. Những sợi dây điện bụi nhùi dọc ngang trên phố, có thể sau 1 trận " chiều mưa giông tới" là rơi xuống đường, nếu không đứt thì cũng tòn teng móc cổ người chạy xe máy, còn nếu đứt thì rơi xuống vũng nước ở đường phố, nơi nước thoát không kịp và nước cũng là chất dẫn điện tốt. Nhưng phải có

sự cố thì mạng nhện ấy mới được tháo bỏ, còn dọn dẹp gọn gàng trước để hạn chế tai nạn thì không làm vì nghĩ không ra. Những bếp ga mini rỉ sét loang lổ vẫn được sử dụng bơm ga tới bơm ga lui cả trăm cả ngàn lần, bật lửa tanh tách trên các bàn nhậu và xung quanh là hàng chục khuôn mặt đang hau háu ngắm nhìn cái lẩu. Sự cố xảy ra 1 cái hém, thì lên bệnh viện cho bác sĩ gấp lưới heo ra khỏi lưới người. Những câu như "đưa tao ăn cho, chết chóc gì" thường thấy khi phải đồ bỏ thức ăn bị ôi thiu, khoai tây lên mầm, bánh kẹo nhuộm màu, công nghiệp, vì

tiếc, ngộ độc rồi thì mới vừa khóc vừa ói nói dạ để em rút kính nghiệm. Nhiều người Trung Quốc khi Tony đề cập đến thực phẩm có quá nhiều hóa chất của nước họ, họ trả lời tinh bơ "thì cũng sống là bao, 80 tuổi là cùng chứ gì...." như một cách bao biện rất phổ biến.

Chúng ta hay đổ tai nạn giao thông là do đường sá chật chội xuống cấp, nhưng đó chỉ là 1 phần. Ở Trung Quốc, hệ thống đường sá cực tốt, ở một số thành phố duyên hải thậm chí nhất nhì thế giới, nhưng tai nạn giao thông vẫn xảy ra nhiều, vì cái sự liều của người dân. Ở

ngoại ô Tp Thanh Đảo, có lần anh Lý đang lái xe hơi chạy trên đường thì phát hiện anh Chu đi xe máy ở chiều ngược lại, thế là anh Lý vội thắng (phanh) xe cái két, chắc chỉ để chào hỏi nỉ hạo ma cho vui. Máy chiếc xe đang chạy phía sau xử lý không kịp, thế là tông đít xe anh Lý cái rầm. Đợi miết không thấy anh Lý xuống xe vung tay chửi bới như mọi khi, tới mở cửa thì mới thấy anh Lý đã chết trên vô lăng. Hóa ra anh Lý vừa lái xe 1 tay, còn 1 tay kia...móc cút mũi - một thói quen rất đáng yêu ở châu Á - thì bị tông từ phía sau nên 2 ngón tay (đang

nằm trong mũi, bị lực quán tính) đâm thẳng vào sóng mũi lên tận mắt, ngộp thở, chết.

Và báo chí thống kê, trên khắp Trung Quốc, 1 năm có khoảng 600,000 công nhân chết vì làm việc quá sức và vì các lỗi ngáo ngơ, bất cẩn, liều mạng.

Ở đời, liều thì sẽ lĩnh.

Ngày 20/08/2013

Weak kidney

Rồi mãi Tony cũng chấp nhận cho phóng viên một đài truyền hình nọ phỏng vấn.

Phóng viên (PV): Xin chào anh Tổng

biên tập. Xin anh Tổng cho biết vì sao gọi là Tony và vì sao có chữ "buổi sáng" ở đây ạ?

Tony: Tony là tên tiếng Anh của tôi. Còn "buổi sáng" là vì tôi muốn cạnh tranh với các tờ báo có chữ "morning" trên thế giới như Bangkok Morning hay New York Morning...

PV: Vậy thưa anh Tổng, mục đích xây dựng Tony Buổi Sáng (TBS) là gì? Tại sao anh không ra mặt và xây dựng thương hiệu cá nhân, để có thể nổi tiếng và đi diễn thuyết, xuất bản sách để kiếm tiền và kiếm danh như tiến sĩ A, giáo sư B,

nhà văn C, diễn viên E, đạo diễn F....?

Tony: Dạ thưa vì tôi khác. Tôi chỉ muốn chia sẻ cho vui. Lúc nào tôi ớn, hết muốn chia sẻ thì tôi sẽ đóng facebook, chuyển qua mở quán Tony Buổi Trưa, cạnh tranh với 1 số tiệm bán thức ăn nhanh. Tôi không phải là cây bút thương mại, bên Mỹ gọi là opinion leader, thường xây dựng 1 hình ảnh tuyệt vời lung linh tài giỏi và đạo đức vô cùng để dân chúng ngưỡng mộ, thật ra những điều họ nói hay viết đều có trong sách khác, họ tổng hợp lại chứ ít ai sáng tạo ra cái mới. Rồi cô biết không, họ khéo léo lái đám đông

theo hướng có lợi cho họ hay công ty họ đang làm, ví dụ chê bất động sản để giá rẻ rồi mua hay nói mọi người nên mua cái gì đó rồi bán...Tôi bán phân, không làm được chuyện này. Mặc dù chỉ là 1 tên thương lái, về ngoại hình, tôi hơn hẳn các người mẫu. Về gương mặt, tôi không thua bất cứ diễn viên nào. Về khả năng viết lách, thì như cô thấy đấy, ở châu Á tôi chỉ sau Mạc Ngôn...về độ tuổi.

Phóng viên: Xin anh cho biết vì sao anh lúc nào cũng không khiêm tốn như vậy? Tôi nghĩ một số độc giả không có óc hài hước rất dị ứng và ghét kiểu người như

anh...

Tony: Ai ghét, cô chỉ tui coi....

Phóng viên:...(Ú ơ, cứng họng, nghiệp vụ trong trường báo chí chưa dạy phải phản ứng thế nào với đối tượng khủng nhe này..)

Tony (lầm bầm): Ai ghét, tui quánh bầm mắt

PV: Dạ. Câu hỏi cuối, nếu nói ngắn gọn 2-3 chữ về mình thì anh sẽ nói thế nào?

Tony: Giàu và đẹp

Cô phóng viên vừa nghe vừa hí hoáy ghi chép vào sổ. Thằng quay phim ngồi cười hả hả, nói sao mà 2 đứa em mê anh quá

hà. Cười nhiều quá nên sau khi 2 đứa nó đứng lên đi về, thấy something còn đọng lại ở dưới ghế. Cái này ngoài bắc gọi là mót, ở trung gọi là té, trong nam gọi là són.

Kết luận: Tuổi trẻ bây giờ thật yếu.

Ngày 26/08/2013

Chuyện hạc

chuyện hành

Tập 1: Quân cờ di động

Tốt nghiệp xong cấp 3, Toni cũng bon

chen đi thi đại học. Thi vào một trường mà học sinh phải khảo sát được 1 bài hàm số, 1 bài tích phân tích đức, rồi tính số mol vừa đủ, rồi ô mê ga tê cộng phi thì mới đậu (nhưng giờ hẻm biết tính mấy cái đó để làm gì). Nhưng ai muốn học để làm giám đốc thì thời đó, chẳng có sự chọn lựa nào khác. Lúc đi thi, thầy cấp 3 dặn là nó hông giống thi tốt nghiệp đâu nha, cho người ta coi bài thì người ta đậu, mình rớt ráng chịu. Khó mình thì khó người ta, dễ mình thì dễ người ta nên làm bài được chưa chắc đâu nha. Nghe lời thầy, đưa nào vào phòng thi lờm

lườm, không ai nói chuyện với ai. Làm thì 1 tay viết, 1 tay phải che chắn lại, dùng đũa đưa bên cạnh nó coi. Lần đầu tiên đi thi mà lạnh lòng bất ớn. Thêm vụ “giám thị không được giải thích gì thêm” nữa chớ. Nghe hẻm có nhơn ven chi ráo trội. Phòng thi thì toàn mượn của mấy trường phổ thông, mình thi ở trường cấp 3 Lê Quý Đôn còn đỡ, nghe nói có bạn phải thi bên tiểu học Vân Đồn gì đó cái ghê và cái bàn thiết kế cho các bé nhi đồng, có vài thí sinh cao trên 1m80 ngồi 3 buổi thi xong về phải ghé BV chấn thương chỉnh hình để chỉnh cột sống vì bị

vẹo, không làm người mẫu được nên đã khóc như mưa vì cái tội đi thi đại học.

Hồi đó có cái thằng bên cạnh, dân Sài Gòn, tên nó y chang mình nên giám thị quánh số báo danh hướng đông tây nam bắc chi thì nó cũng ngồi cạnh. Nó cho mình cục kẹo chanh xanh lè rồi xin coi bài, mình nói ngu gì mậy, cho coi rồi mày đậu tao rớt sao. Nó nói hông sao, tao đi thi cho vui vì vài bữa nữa má tao bán nhà đi Mỹ định cư luôn rồi. Kẹo chanh thì mình có ăn rồi nên hỏi nó chú nhà mày có vòi sen để tắm không, nếu có thì chút nữa cho tao về tắm 1 cái thì tao

cho coi (mình hồi nhỏ đến lúc đó chỉ thấy trong phim nên thích tắm thử cho biết). Nó nói được được nên mình tháo bàn tay trái đang che bài ra cho nó cọp py liền. Bởi cái tật ham tắm vòi sen nên thằng này cũng đậu điểm cũng ngang ngửa với mình, vô hạc được đâu 1 hạc kỳ thì đi Mỹ thiệt. Chứ nó mà hạc luôn thì tới năm 2 thế nào Tony cũng tổ chức chặn đường quánh, lột áo quay phim tung lên mạng cho chừa tội dám lừa Tô Ni

(P/S: Xuống tone: bạn ơi, giờ mình mất liên lạc với bạn rồi, mình có qua Mỹ mấy lần, cũng có nhìn nhìn xung quanh

nhưng hém thấy bạn. Nếu bạn có đọc bài này thì nhắn tin cho mình qua fb nha để nhận những món quà xinh xắn...)

Tập 2: Trời xanh qua kẽ lá

Vào hạc mới choáng. Choáng ngợp trước các hạc hòm (tức học hàm) và hạc vị của các thầy cô, thấy ai cũng ra giáo trình có các ký hiệu PGS, GS, TS, PTS, ThS phía trước tên riêng, làm học trò ngưỡng mộ quá đỗi. Do yếu tố lịch sử khách quan, phần lớn được đào tạo ở

Đông Âu và Liên Xô với cách phân loại học vị khác. Về nước, một số thầy cô với tấm bằng phó tiến sĩ (nghe nói học lâu hơn thạc sĩ nhưng chưa tới mức của tiến sĩ), nghe nói bỗng dưng ngủ 1 đêm thức dậy trở thành tiến sĩ với chương trình hợp pháp hóa tiến sĩ theo nhu cầu đổi mới, vì liên kết với Anh, Pháp, Úc, Mỹ,... phó tiến sĩ không có cấp tương đương để trao đổi học thuật, nên nước ta không còn phó tiến sĩ nữa. Các bác tiến sĩ cũ vội vã đi in lại name card mới tên gọi "tiến sĩ khoa học-TSKH", quyết không đồng sàng dị mộng. Nhiều thầy cô

tranh thủ học thêm ngoại ngữ nên nắm bắt và đọc được các giáo trình bằng tiếng Anh, trở thành các cây đa cây đề, được nhiều sinh viên tôn trọng và yêu mến. Một số giảng viên khác đuối quá nên thôi phân công gì giảng dạy, nhiều lúc cũng không rành lắm vấn đề họ giảng nên nếu bị sinh viên chất vấn ngược sẽ dùng quyền lực "cả vú lấp miệng em" mà trả lời, khiến sinh viên hết sức sợ hãi. Lên trường nghe thông báo nghỉ học do bữa đó cô bệnh là đưa nào đưa nấy mừng hết lớn, liền tổ chức đi câu cá hay coi... cò ở vườn cò. Dù giáo trình khá tiên tiến

nhưng phương pháp dạy và học vẫn thụ động, sinh viên vào ngồi chờ thầy đến, nói gì nghe đấy, đọc gì chép đấy. Các thầy cô trở thành các phát thanh viên với những giọng đọc truyền cảm và các sinh viên là các tay chép chuyên nghiệp sau 4-5 năm. Sinh viên hào hứng được 15 phút là gục ngã xuống bàn và ngáy vang như sấm. Giảng đường là các miền trường không lồ với những lời thỏ thẻ qua micro ru ngủ ngon giấc hàng ngàn sinh viên bao thế hệ...

Rùi ngủ mãi cũng có ngày bạn đập dậy, dậy đi, tới ngày tốt nghiệp rồi. Chu cha

mừng hóm. Nói ủa tốt nghiệp rồi hả mậy. Vài đũa hạc giỏi thì bảo vệ luận văn, còn lại là thi tốt nghiệp. Toni cũng nằm trong danh sách được bảo vệ vì hạc giỏi. Các luận văn cử nhân thường là các công trình sao chép công phu từ khoa này sang khoa khác, khóa này sang khóa khác, nên giờ thú thật không nhớ đề tài mình viết về cái gì nữa. Ngày ra trường, xúng xính áo quần tốt nghiệp, đứng cho ông thầy cầm cái dây nhợ đang treo lòng thòng trên mũ hát từ bên trái sang bên phải, thế là thành cử nhân. Mình tức cười nhưng hông dám vì ông nói đây là không khí

trang nghiêm, đứa nào cười thầy quát chết. Sau khi xuống sân khấu, đứa nào đứa nấy cũng tranh chụp hình, đứng ẹo qua ẹo lại trước công trường thiệt là dễ thương, giống bên Tây. Chỉ thiếu bãi cỏ để nằm sõng xoài xuống. Hồi đó chưa có vụ liệng cái bằng hay cái mũ lên trời rồi ngược lên cho người khác chụp như bây giờ.

Ông cử bà cử – sản phẩm của dây chuyền thiết bị cũ mới không đồng bộ – vừa vui vẻ hỉ hả xong phải đối mặt với thách thức đầu tiên: tìm việc. Gia đình quen biết gửi gắm thì còn đỡ, còn đứa tú cổ

vô thân như mình thì suốt ngày lên báo Tuổi Trẻ, Mua Bán...đọc coi có ai tuyển dụng thì lật đật mang hồ sơ đến. Nhưng hồ sơ nộp cả chục cái mà hẻm có ai gọi, sau này mới biết là vì viết thư xin việc mà giống nhau như đúc vì thói quen sao chép. Phỏng vấn thì oh sorry I am so shy, nghẹn ngào nói không nên lời nên nhà tuyển dụng hông biết ý nó sao. Cuối cùng, mình may mắn tìm được việc làm vì 1 đêm uống café bị thức trắng, bèn sáng tạo chèn 1 bông hồng ngay vào chỗ To whom it may concern - do mới học kỹ năng insert trong winword. Rồi viên

quanh thư xin việc với Page Border nữa chớ, hình các em bé nắm tay cầm ly kem, in màu đỏ rực rỡ. Nhà tuyển dụng vừa thấy là gọi điện thoại mời phỏng vấn ngay, chị nhân sự nói lúc nhận hồ sơ của em, cả công ty từ giám đốc đến lao công phần khởi lắm vì nói thẳng này biết chèn bông hồng và viền cái trang trong C.V nè, chắc là nhân tài đây. Thế mới biết, nhân tài là phải tỏa sáng đúng lúc.

Nhưng vô được mấy bữa thì mới ôi thôi, cái gì nó cũng không biết. Lại tinh tướng nói mình hạc chính quy giỏi giang, nói không nghe, cứ nghĩ cỏ ở đời khác thì

xanh hơn nên cứ nháp nhóm nhảy việc. Ông giám đốc biết nên đuổi việc luôn cho nhanh. Tony thất nghiệp hém biết làm gì nên hạc cao hạc, tức thạc sĩ, và chuẩn bị tiến tới hạc tiến sĩ ...luôn cho đủ 25,000 tiến sĩ (chỉ tiêu của nước ta đến năm 2020, nên hạc tiến sĩ cũng dễ, đăng ký thi là đậu nếu tiếng Anh không quá tệ)

Tập cuối: Trả lại tên cho em

Lên cao học và nghiên cứu sinh, thấy 1/3

học viên là thất nghiệp không biết làm gì
bèn đi học; 1/3 là sự o ép của gia đình,
toàn ông cha bà mẹ nói tao học ít mà
học được thì “tới luôn bác tài”, tao nuôi;
1/3 còn lại là muốn có bằng cấp để làm
cái gì đó, cũng có người đam mê khoa
học nhưng ít coi như con số ép xi lông,
không đáng kể. Lớp chia 2-3 phe, để
không trượt trong các kỳ thi, các phe tận
dụng tới đa thể mạnh của mình. Ai có X
dùng X, ai có Y dùng Y.., ai không có
XY thì dùng Z. Ông thầy hướng dẫn của
mình suốt ngày thích hút tóc ráy tai, nên
nhóm mình 3 đứa phải thay phiên đưa

Ông đi ráy tai ở chung cư gì ở đường Trần Quang Diệu, Q3. Đi rớt rồi lúc mình đưa đề tài nói thầy ơi em làm đề tài này được không, ông chửi quá trời. Đề tài của Toni định làm là “ Kinh doanh hớt tóc ráy tai trên địa bàn quận 3, thực trạng và giải pháp”. Thì suốt ngày vô đó mà, có biết cái gì khác mô?

Rồi cũng tìm ra được 1 đề tài để viết, kiểu cử nhân thì phân tích công ty A, thạc sĩ sẽ là phân tích tổng công ty B, tiến sĩ là phân tích ngành C. Luận văn thạc sĩ của mình bị hội đồng mổ xẻ có tới 14 điểm yếu, chỉ có 3 điểm mạnh là font chữ

to dễ đọc, bìa vàng gắn lò xo và học viên đẹp trai, trình bày lôi cuốn. Tất cả đều vinh quy, với các luận án, đề tài " cả hội đồng thống nhất quán giá là có thể ứng dụng thực tế" trong gần thư viện cả trăm năm vẫn còn như mới. Hôm gặp 1 chị kia, trước là cán bộ giữ thư viện và là hung thần của nhiều sinh viên, giờ bỗng dung trở thành thạc sĩ y khoa. Chị tươi cười bảo, đề tài luận văn của chị là " Thống kê tình hình mắc bệnh ỉa chảy của dân cư vùng Đồng Tháp Mười từ năm 2000-2005, tầm nhìn 2020". Mình hỏi thế chị là thạc sĩ toán học thống kê à. Chị

chắc lười, thông kê là thông kê thế nào, thạc sĩ y khoa hẳn hoi nhá. Các thầy trong trường trong viện cả, lên đây mượn sách quen chị hết. Máy thầy thương chị ngàn ấy năm lặn ngụp trong việc phân loại sắp xếp đồng tri thức ngồn ngồn kia, lại sắp về hưu rồi, có hạc hòm hạc vị thì lương hưu cao 1 chút, nên KQ toàn là chín phẩy năm, chín phẩy năm và chín phẩy năm...(dấu ấn SV 96).

Chị còn nói thêm, em biết chị Nga thu tiền trong phòng tài vụ hẻm, thạc sĩ tài chính rồi đó. Đề tài của chị ấy là “ Một số giải pháp phân biệt tiền giả tiền thật

khi sinh viên đóng tiền học phí”, đề tài dày lắm mấy trăm trang, chị ấy những 30 năm ngồi đếm tiền cơ mà, kinh nghiệm cứ thế mà viết ra, tuôn trào dào dạt. Em biết chú Tư bảo vệ hem, chú ấy vừa bảo vệ xong cử nhân với đề tài “ Phương pháp sắp xếp xe đạp và xe gắn máy gửi trong trường Đại học X theo mô hình hồi quy đa biến”, xếp loại ưu đấy nhé. Chị Bảy lao công thì đang học ven bằng 2, bên trường đại học tư thục thể dục thể thao Phạm Văn Mách Bảo, mới nâng cấp lên đại học đấy, các tỉnh nước ta hình như chỉ còn Đắc Nông là chưa có đại

học em à. Xong rồi chị Bảy sẽ liên thông qua thạc sĩ thể dục dụng cụ hay tiến sĩ wushu luôn, em mà thấy chị ấy cầm chổi quét, ôi giờ ời đẹp lắm, Thúy Hiền mà thấy á, phải xách dép chạy theo gọi Mợ bảy ời mợ Bảy....

Tin cuối : Theo PGS.TS Phạm Bích San, Phó Tổng thư ký Liên hiệp các hội khoa học kỹ thuật Việt Nam and Nguyễn Văn T u á n <http://sgtt.vn/Khoa-giao/175221/Hoat-dong-khoa-hoc-Viet-Nam-can-cuoc-cai-cach-lon.html>, số lượng các bài báo công bố quốc tế (có bình duyệt) trong 2012 (gần 400 đại học

và cao đẳng trên địa bàn cả nước) khoảng 1200 bài, thấp hơn của một ĐH của Thái Lan (ĐH Chulalongkorn hay Mahidol). Thế nhưng số giáo sư, tiến sĩ của chúng ta lại nhiều nhất Đông Nam Á với hơn 9,000 giáo sư và 24,000 the so-called tiến sĩ.

Good news: And 5 years later, it will be 24,001 vì có thêm tiến sỹ Dr Tony Tèo, Ha Vọt

Ngày 03/09/2013

Chuyện hát chuyện

ca

1. Người ta nói nhiều về vai trò của âm nhạc trong đời sống con người, đặc biệt là dân Việt, một dân tộc yêu ca hát đến nỗi quán karaoke nhiều hơn thư viện hay nhà sách. Hiếm có tiệc tùng nào tặng 2 không phải là hát Karaoke và tặng 3 cũng là hò chèo thuyền mái đây trong nhà nghỉ. Trên tivi tràn ngập các cuộc thi âm nhạc và trên không gian ảo lẫn không gian thật, đâu đâu cũng nói về Trần Lập, Hồ Ngọc Hà.... với đủ mọi lời bình thể hiện sự quan tâm cao nhất. Ít ai nói về học hành

thi cử. Ít ai nói về sản xuất kinh doanh. Hiếm thấy ai trên fb 1000 friends của mình, mà toàn là trí thức mới ghê, nói về sách này hay sách kia, các status update phần lớn là hôm nay ca sĩ này hát hay quá, ca sĩ kia hát dở quá, hôm nay chán quá... Ít ai tự nghĩ ủa sao cũng con người mà dân Hàn Quốc say sưa đọc sách, say sưa nghiên cứu và say sưa làm việc, rồi họ bước chân ra đi với câu giới thiệu tôi là người Hàn Quốc và cả thế giới thán phục, phần lớn các nước đều miễn visa cho họ, muốn đi đâu thì đi. Phần lớn thời gian của thanh niên Việt Nam bây giờ, kể

cả trí thức (tạm gọi những người tốt nghiệp đại học là trí thức), gắn liền với việc nhìn vào cái máy laptop hay cái Ipad hay Iphone...

Hằng ngày, họ vẫn say sưa về giọng hát Việt, thần tượng Việt, tài năng Việt mà chủ yếu trong đó chủ yếu là hát hò. Đi tìm tài năng Việt Nam đây sao? Tài năng của cả 1 đất nước là việc nuốt kiếm vào cổ họng hay hát 1 bài nghe giống ca sĩ nước ngoài, càng giống càng tài năng? Họ không quan tâm ngày mai tiền đâu đi chợ, giá cả sẽ tăng thế nào, làm thế nào để tăng thu nhập, ra đường làm thế nào

không bị tai nạn giao thông, ăn uống thế nào để không ngộ độc, học hành thế nào để ra trường biết làm việc và kiếm được việc làm. Có ai quan tâm 60,000 cô dâu Việt ở Hàn Quốc và cũng con số tương đương ở Đài Loan? Sao đều là con rồng cháu Tiên mà ngậm ngùi đến thế? Và đến Malaysia hay con phố Geylang ở Singapore, không khó để nghe tiếng mình vang lên giữa khu phố đèn đỏ ấy, đến độ hải quan 2 nước này, cứ phụ nữ Việt Nam sang du lịch thì phải chứng minh có đâu 1 ngàn USD trong túi để tránh đi làm gái. Hàng vạn cu li nói tiếng Việt bán mớ

hôi quần quật trên những công trường, dưới cống, trèo cây, lau nhà cao tầng....những chỗ nguy hiểm dân bản xứ chê không làm. Một ngày quần quật, đêm về nhớ quay quắt vợ con ở quê nhà hình chữ S. Cả đến khoản nợ mấy ngàn đô vay để thế chấp đi lao động, canh cánh bên lòng.

Và mấy chục triệu còn lại ở quê vẫn đêm đêm hướng lên màn hình, vui vẻ cho những trò lô lãng vô bổ, thích thú với các màn lộ hàng khoe thân rẻ tiền, hay nhấn tin khí thế để làm đầy túi tiền của 1 công ty giải trí nào đó. Minh từng chứng

kiến ở miền Tây, một nhà kia có cô con gái đi xuất khẩu lao động hay làm gì đó ở nước ngoài, 2 vợ chồng cứ nằm vờng kẻo kẹt chờ đến 4h chiều là số đề, đánh theo các công ty xổ số. Cứ mỗi lần kẹt tiền thì " Út, mày viết thư gửi chị Hai nói gửi về ba một ít sửa cái chái, cái hiên..." đủ các lý do để xin tiền. Ai biết những chị Hai bên kia cày chết mẹ luôn, cực khổ hay đau ốm gì cũng không dám nói, nên bên Việt Nam tưởng đi nước ngoài là hái tiền như hái lá ổi, cần là bảo gửi về. Sau một ngày mưu sinh vất vả, đêm về những chị Hai ấy nước mắt cứ tuôn trào vì thương

phận mình, rồi nhớ nhà, nhớ quê...nhớ dòng sông lục bình trôi tím ngắt, nhớ mỗi hoàng hôn bìm bịp lẻ bạn kêu tha thiết đến nao lòng....

2. Vai trò của âm nhạc thật là to lớn. Có những đội quân thắng trận như Hồng Quân Liên Xô vì họ biết cổ vũ tinh thần binh sĩ bằng những lời như " trùng trùng quân đi như sóng, lớp lớp đoàn quân kéo về" hay tình yêu cũng nhẹ nhàng và hòa trong tình yêu đất nước " tình đã trao nhau êm đềm, gặp nhau lần nào cũng vội vì chẳng đủ gần mà giận dỗi...". Nhưng cũng có những số phận, những con người

của một vùng đất mà cứ phải đeo đẳng cái nghèo cái hèn, cái bất lực và tứ xứ tha phương cầu thực vì trót gảy đàn bầu. Tỷ lệ phá thai của Việt Nam cao nhất nhì thế giới là vì vậy (mới có câu "làm thân con gái chớ nghe đàn bầu"-một sự liên tưởng gượng ép rất nhảm của Tony). Những cô gái đất phương Nam bước chân ngàn dặm ra đi lấy chồng Hàn chồng Đài .....hay làm gái massage bia ôm tận Mộc Châu Sơn La...cũng chỉ vì câu hát " thương những đời như lục bình trôi". Ít có cô gái miền trung nào làm nghề này vì ở miền trung đâu có những

bài hát buồn như vậy. Hém có cô gái bán
bia ôm nào vào phòng sau khi sà vào
lòng khách là không chụp micro hát vang
trong nước mắt bài "Tội tình" với "sao
anh bỏ ra đi, em nào có tội tình gì, sao
anh bỏ ra đi, em nào có lỗi làm chi..?"
Còn nếu bạn đi karaoke với 1 bà giáo sư
tiến sĩ viện sĩ với các huy chương lấp
lánh trên ngực, bạn sẽ nghe " dậy mà đi,
dậy mà đi, ai chiến thắng không hề chiến
bại", phải chăng họ nghe nhạc hùng hồn
như thế nên mới ăn học đến giáo sư viện
sĩ tiến sĩ khoa học hàn lâm?

Ca sĩ Lê Thu, hôm trước phỏng vấn có

nói hình như bài hát nổi tiếng đầu tiên nó vận vào người cô. Đó là bài " Nước mắt mùa thu", bài hát mà Phạm Duy sáng tác riêng cho cô, cho nghệ danh của cô với những câu buồn nảo ruột như " nước mắt mùa thu khóc ai trong chiều, một đời ca sĩ hát trong buồn tênh". Nghe thúi ruột thúi gan. Lúc ở bên, Tony sợ vào quán của người Việt mặc dù thèm đồ ăn ở đó. Vì vào nghe nhạc buồn, nhớ quê. Có cái bài gì, "ở bên này nhớ cha nhớ mẹ, may mà thời gian trôi vun vút, không như Sài Gòn, nếu không tôi đã khóc một dòng sông". Ngồi nghe xong nước mắt cứ chảy

dài, trời đông lạnh giá, nước mắt vừa trào ra đã khô cứng trên má, gỡ ra bỏ vô ly cà phê nóng thành cà phê đá (rẻ hơn 1 usd). Công ty nào nghe nhạc sến cả ngày trước sau gì cũng phá sản. Người nào nghe nhạc sến cả ngày thì trước sau gì cũng bị chồng bỏ vợ quánh bầm mắt cho coi.

Vậy phải làm sao? Làm sao để lên dây cót tinh thần? Kinh tế đang suy thoái, nên nghe nhạc hùng hồn để có tinh thần làm ăn. Đang buôn bán ế? Bạn nên dẹp mấy nhạc rầu rĩ nếu đang nghe. Tony cũng vậy, giờ quyết định hém coi cải lương

nữa. Coi khóc hoài. Bữa thương con Lan
bữa thương thằng Điệp. Bữa tội nghiệp
cô Lựu (hồng phải Mai thị Lựu). ....Khóc
quá nên hết muốn làm ăn gì->tiền hẻm có
lại ngồi khóc tiếp. Chủ nợ tới thấy khóc
quá nên ghét, quánh thêm, càng đau đớn
nên càng khóc bạo. Lúc rảnh rỗi giải trí,
Tony sẽ chuyển qua nhạc hồng quân Liên
Xô hay xem Gangnam Style. Nghe là
hưng phấn, lao đi gặp khách hàng, cười
nói lả lơi, rồi nếu nó không chịu ký hợp
đồng thì hưng phấn đập phát chết tươi.
Quyết đi nhổ hết tóc bạc và kéo căng da
mặt trong chiều nay ở thẩm mỹ viện. Hay

đi làm răng cho nó lóa sáng bên nha khoa bác sĩ Bảy (chỗ Tony hay làm răng). Chiều sẽ đi thể thao, có thể là đi quánh golf hay chơi tạt lon với mấy đứa nhỏ trong chung cư. Tối sẽ đi Metro mua về 1 thùng nước collagen của chị Diệu Hiền trước khi ngủ uống 1 lon cho nó trẻ. Ngày mai, sẽ là 1 Tony đầy năng lượng, phơi phới mười tám đôi mươi, kiêu hãnh bán phân giữa dòng đời xuôi ngược.

Ngày 04/09/2013

Một đề bài cực hay và một bài văn xuất sắc. Chia sẻ cho những ai đêm khuya còn lọ mọ với văn hoá đọc <https://thuviensach.vn>

Bài duy nhất anh Tổng share không phải do mình viết, nhưng cũng có nhiều tâm tình tương tự, thôi nhờ thằng ku 18 tuổi ấy viết giùm

Bài: hãy để lại mình một đối thủ

Đội tuyển thể thao Trung Quốc tuy đã đoạt toàn bộ huy chương vàng tại Giải vô địch Bóng bàn thế giới, thế nhưng tôi lại không lấy làm phần khởi chút nào cả, một cảm giác buồn bã cô đơn chỉ mong thất bại chợt trào lên trong lòng, thật là ở

trên cao không sợ gì giá lạnh. Đội tuyển Trung Quốc cần phải có một đối thủ. Mà trên đời này, chẳng phải cũng như vậy hay sao, một người nào đó mà có một đối thủ thì là điều rất hạnh phúc, bởi vì đối thủ của bạn, sẽ cùng bạn trưởng thành trên đường đời, cho đến khi bạn leo lên đến đỉnh cao nhất.

Thời thế tạo anh hùng, hay anh hùng tạo thời thế. Anh hùng thường xuất hiện từng đôi từng cặp một, Việt vương Câu Tiễn và Ngô vương Hạp Lư, Tào Tháo và Lưu Bị, Mao Trạch Đông và Tưởng Giới Thạch. Trông họ đều như đối thủ của

nhau, thế nhưng họ đã khiến cho đối phương thành công, đồng thời họ cũng làm nên chính bản thân mình, và chính vì có sự tồn tại của đối thủ, thì bản thân mình mới phải càng gắng sức gấp bội cho việc học tập, và mới đi phấn đấu. Cuối cùng mới có được công thành danh toại.

Vua Tần Thủy Hoàng thống nhất thiên hạ, tôi tin rằng thứ mà ông có được không phải là niềm vui vì mình đã trở thành người duy nhất được tôn vinh trên muôn vàn người, mà là ông cảm thấy buồn tẻ và lạnh lẽo vì không ai địch nổi mình,

không chiến mà thắng, ông đã mất đi mục tiêu phấn đấu, đồng thời cũng mất đi chính bản thân ông, cuối cùng triều đình nhà Tần đến đời thứ hai liền bị diệt vong. Lưu Bang tuy tham tiền hám của, háo sắc đẹp, thế nhưng vì có sự tồn tại của Hạng Vũ, khiến Lưu Bang đã từ một kẻ bụi đời trên phố, cuối cùng trở thành một đế vương tài giỏi, tôi tin rằng, năm Lưu Bang qua đời, người tưởng nhớ Lưu Bang nhất không phải là ai, mà ắt phải là Hạng Vũ-đối thủ suốt đời của Lưu Bang. Hạnh phúc thường khiến cho con người trở nên mê muội, thế nhưng khổ đau lại

khiến cho con người trưởng thành. Người chúng ta thường không nhớ rõ lắm chính là người mang lại hạnh phúc cho mình, thế nhưng ai là kẻ gây ra nỗi khổ đau to lớn cho mình thì thường lại khắc cốt ghi tâm. Cuộc đời không có đối thủ chính là cuộc đời không trọn vẹn. Mỗi khi tôi đọc cuốn "Khang Hy Đại Đế", thì dường như trông thấy hình ảnh vua Khang Hy chúc rượu trong bữa tiệc Thiên thọ, tôi thường cảm động đến nước mắt lưng tròng, nhà vua chúc ba bát rượu, bát rượu thứ nhất kính dâng cho Hoàng thái hậu Hiếu Trang, bát rượu thứ hai kính dâng cho

các vị công thần, đến bát rượu thứ ba, Ngài nói như thế này: "Bát rượu thứ ba này, Trẫm kính dâng cho kẻ thù đã chết của Trẫm, Ngao Bái, Ngô Tam Quế, Trịnh Kinh, Cát Nhĩ Đan, còn có Thái tử Chu Tam nữa, họ đều là những anh hùng hào kiệt, chính họ mới là những người đã tạo nên Trẫm đây, họ đã ép buộc Trẫm lập nên công trạng vĩ đại. Trẫm căm ghét họ, nhưng lại kính trọng họ. Ôi, đáng tiếc làm sao, họ đều đã chết cả rồi, Trẫm buồn tẻ biết nhường nào! Trẫm không chúc họ chết đi một cách bình yên, mà chúc họ khiếp sau sống lại thì vẫn làm kẻ

thù của Trâm!"

Thật là hào phóng biết nhường nào, thật là bất khuất làm sao.

Từ xưa anh hùng nhiều trắc trở, muôn vàn hiểm trở cuối cùng cũng như sâu tìm từ trong kén chui ra.

Hãy giữ lại một đôi thủ cho bản thân mình, hãy để lại cho mình một mục tiêu phấn đấu, hãy để cho bản thân mình mãi mãi dạt dào sức sống.

Hãy chúc phúc đôi thủ của mình, chính vì có họ, bạn mới có thể giành được vẻ vang của ngày hôm nay.

Hãy quý trọng đôi thủ của mình, bởi vì

rồi có ngày bạn sẽ phát hiện, vai trò không thể thay thế được của họ lại ngự trị trong lòng bạn.

Chúng ta không làm người cầu mong thất bại một cách cô đơn, chúng ta là những hảo hán bằng xương bằng thịt, chúng ta kính trọng đối thủ của chúng ta, để đối thủ và chúng ta cùng nhau tiến bộ, cùng nhau trưởng thành, tất cả chúng ta đều sẽ tiến tới có được một mảnh trời xanh thuộc về chính bản thân mình.

(Bài trích từ bài văn đạt điểm tối đa của học sinh Bắc Kinh mùa tuyển sinh 2011).
Đề bài: Đọc tài liệu cho sẵn sau đây,

làm bài theo yêu cầu:

Sau khi kết thúc Giải vô địch bóng bàn thế giới Rotterdam, giáo viên và học sinh cùng nhau thảo luận. Học sinh A nói: Tuyệt vời quá, Đội tuyển Trung Quốc lại đoạt toàn bộ chức vô địch ! Thành công này có thể nói là rất xứng đáng. Thi đấu thể thao là phải dựa vào thực lực. Học sinh B nói: Nhưng tôi lại càng mong muốn chứng kiến các tuyển thủ nước ngoài thi đấu quyết liệt và chiến thắng các tuyển thủ nổi tiếng Trung Quốc. Một quốc gia nếu độc quyền tất cả huy chương vàng môn thi đấu thể thao

nào quá lâu thì thật ra sẽ không có lợi cho sự phát triển của môn thể thao đó. Học sinh C nói: Có người chủ chương, Đội tuyển Trung Quốc nên nhường một hai tấm huy chương vàng cho đội tuyển nước khác, nhưng tôi lại không tán thành, nếu như cố tình thua, thì sẽ vi phạm nguyên tắc thi đấu công bằng và tinh thần Ô-lim-pích...

Giáo viên: Các em nói đều có lý, những lý lẽ này không những thể hiện trong môn thi đấu bóng bàn, mà cũng phù hợp với các lĩnh vực trong cuộc sống xã hội.

Yêu cầu: Dựa vào tài liệu cho sẵn trên

đây, mời anh/chị tự lựa chọn góc độ, tự đặt tiêu đề, liên hệ với thực tế, làm bài văn trên 800 chữ. Ngoài thơ ca ra, không giới hạn về thể loại)

Ngày 07/09/2013

Telesales

Những năm cuối đại học, có lần mình theo chân cô bạn hết sức xinh đẹp và lanh lợi cùng lớp tên V.A đi làm telesales, tức bán hàng qua điện thoại cho khách sạn Grand. Làm lương cũng khá, nhưng chủ yếu là mình vô khách sạn 3-4 sao để học giao tiếp. Đây là bước

đệm cực kỳ quan trọng để có thể tự tin nói chuyện qua điện thoại, vì đủ loại người, đủ hạng người hỉ nộ ái ố mình gặp sau này. Dù sao thì nếu họ chịu tiếp mình qua điện thoại, thì coi như thành công. Nên kỹ năng nói qua điện thoại của mình giờ rất dễ thương, ai nghe mà không hồn xiêu phách lạc mới lạ. Cũng nhờ 6 tháng làm ở đó, ngày nào cũng gọi mấy chục cuộc. Nên các bạn sinh viên có thể làm telesales để tăng cơ hội va chạm, trải nghiệm, kỹ năng ăn nói khéo léo.....mà lại còn được tiền, chả mất gì cả. Cứ mạnh dạn làm đi. Có khi gọi 100 cuộc

mà chỉ có 1 cuộc có nhu cầu, 99 còn lại thì thôi đủ kiểu, nói nhẹ nhàng từ chối cũng có, la hét chửi bới cũng có, cúp cái rụp cũng có...nhưng đều nên xem đó là cơ hội được trải nghiệm, sinh viên mà, sợ gì. Nhưng cũng có những mối tình hay các quan hệ đặc biệt từ đó, thú vị lắm..

Giờ nghe các bạn gọi điện đến tiếp thì bảo hiểm hay sà vàng, đất đai, chào hàng cái gì đó...mình đều nhẹ nhàng từ chối, rằng cảm ơn em anh không có nhu cầu em nhé. Mình hiểu lắm cảm giác bị tổn thương khi ai đó quát nạt một đứa trẻ 20 tuổi những câu như là gọi gì gọi hoài

vậy, mày có tin là tao qua công ty mày đập phát chết mày không, thậm chí 1 tràng toàn tiếng đan mạch. Cũng vì công việc, vì công ty họ bắt làm, cũng vì miếng cơm manh áo cả thôi. Độc giả TBS nếu có bị gọi nhiều quá thì cũng đừng có nặng lời với các bạn nhé, coi như đó là giọng nói của anh Tổng lúc 20 tuổi đi. Hồi đó, anh Tổng về vắt tay lên trán suy nghĩ, cũng buồn, cũng thấy tự ái, nói thôi chắc nghỉ không làm nữa. Nhưng nghĩ lại, vài bữa tốt nghiệp xong có khi mình vào làm chỗ công ty đa quốc gia, lỡ bị bắt ngồi máy tính suốt ngày (phân tích

số liệu chẳng hạn), thì chẳng còn có cơ hội được nghe những lời đủ cung bậc cảm xúc như vậy nữa. Thế là sáng hôm sau khi uống cốc cà phê, lòng lại vui, lại lạc quan và cầm điện thoại lên gọi khí thế.

Khoảng cuối những năm 90, gọi chủ yếu là điện thoại bàn. Muốn tra thông tin về số ĐT hay tên chủ thuê bao thì có thể gọi 108 hay 116. Gọi 108 thì tốn tiền trong khi 116 thì miễn phí, nên tụi mình hay gọi 116. Nhớ kỷ niệm lần đầu làm telesales. Mất cả tháng đào tạo, vừa xong 1 cái là mình nhanh nhẹn lao ra chỗ

ngồi làm việc thực tập liền. Bấm 116, bên kia đầu dây vang lên 1 giọng nữ. Minh lanh lẹ hỏi " chào chị. Chị ơi giúp em số điện thoại của nhà hàng X, địa chỉ 213/15/34 Lê Văn Sĩ được không ạ?" Bên kia đầu dây trả lời tỉnh bơ " Sao tui biết được". Minh lặp lại yêu cầu, nhưng chị nói tui không biết cậu ơi. Minh bắt đầu mất kiên nhẫn "chị nói gì kỳ vậy, nhiệm vụ của chị là cung cấp thông tin này cho tôi chứ. Tôi không hài lòng về cách trả lời của chị. Chị tên là gì vậy, tôi sẽ nói chuyện với giám đốc của chị". Chị nói " mà cậu là ai, ở đâu". Cái mình thơ

ngây khai liền, nói em là Nguyễn Văn Tèo, tên tiếng Anh là Tony, gọi đến từ khách sạn Grand Saigon. Chị ấy hỏi em làm ở bộ phận nào, dạ nói em vừa vào bộ phận telesales đó chị. Chị ấy nói, Tèo ơi là Tèo, chị Thái nè, giám đốc kinh doanh ở đây nè. Em gọi 116 phải bấm số 9 đầu mới thoát ra được, còn 116 là số nội bộ của khách sạn, là số của chị.

Trời ơi, chị ấy mới tuyển mình vô làm mà, mới train nhóm mình xong. Tự thấy mình ngáo ngơ thấy ớn, thôi chạy vô xin lỗi, nói em quên, em đã ghi vào sổ lỗi này và sẽ không lặp lại nữa. Mình đứng

trước mặt chị gái đầu gương ngịu, tay chân lóng ngóng vụng về. Chị nói, khi 20 tuổi, người ta được phép sai lầm vì nhiệt tình quá.

Chị ấy khen sinh viên kinh tế ngoại thương như tụi em sao thiệt thà dễ thương và nói, đề chị đề nghị kế toán mai tăng lương cho em và V.Anh nhen.

Mình nói Dạ. Hết.

Ngày 14/09/2013

Chuyện thơ chuyện thần

Làm thơ nói chung khá khó, theo quan điểm của Tony thì làm thơ khó hơn viết văn. Viết văn thì chỉ nắm được ngữ pháp và diễn đạt, sau đó cứ để mạnh cảm xúc trôi theo dòng chữ. Còn làm thơ phải có vần, có điệu, nói ít nghĩa nhiều. Nên thường một số nhà văn không có khả năng làm thơ và ngược lại. Tuy nhiên nhiều người có khả năng vừa viết thơ, vừa làm văn.... và cả hai đều dở như nhau

(ví dụ Tony). Làm thơ đòi hỏi tư duy logic và toán học nên con của các nhà thơ được cho là thông minh hơn con của nhà văn (không có kiểm chứng, Tony tự nghĩ). Các vĩ nhân trên thế giới, họ có khả năng làm thơ siêu phàm. Thường họ yêu thơ và có thể làm thơ, hay đề thơ trên vách núi kiểu "Ô hay buổi sáng hôm nay. Anh Nguyễn Văn Tèo đã đến đây", nhưng hông hiểu sao mấy chỗ di tích lại không cho viết, nói không được vẽ bậy lên tường, chứ không thì từ chùa Một Cột đến Bia Văn Miếu đều chi chút thơ là thơ. Một người chỉ huy cũng nên có tố

chất đó, ngoài IQ cao ngất để nắm bắt công việc nhanh chóng, chỉ số EQ cao giúp họ thành công trong đời nhân xử thế. Bạn hãy yêu thơ nếu bạn muốn làm sếp. Nhé.

Thơ Việt Nam vốn chịu ảnh hưởng của thơ Trung Quốc, đặc biệt là thể loại 7 chữ 8 câu (thất ngôn bát cú), hay 5 chữ.v.v..Có loại thuần Việt như song thất lục bát hay lục bát tức câu 6 câu 8 mà truyện Kiều là một kiệt tác. Luật thơ lục bát không khó, chỉ việc chữ thứ 6 của câu 8 phía dưới phải trùng vần với chữ thứ 6 của câu trên. Và chữ thứ 6 của câu

tiếp theo phải vần với chữ thứ 8 của câu trước. Ví dụ dăm câu lục bát hồi Tony mới học làm thơ nhé (lúc học lớp 6)

Lao xao em nhé lao xao

Lao xao mực tím với bao nụ cười

Lao xao trang sách mở rồi

Lao xao đồng lúa bầu trời mênh mông

Lao xao 1 chút nắng hồng....

Các vần phải gieo chính xác như ao, ông...và cũng có những vần đặc cách như cười, rồi, trời...cũng được xem là hợp lệ vì có thanh bằng (bằng là dấu huyền và không dấu, các dấu khác là trắc). Kiểu "

Cỏ non xanh tận chân trời, cảnh lê trắng

điền một vài bông hoa" thì chữ "trời" và chữ "vài" ở đây cũng được xem là hợp lệ, còn nếu chuẩn thì phải " một vò bông hoa".

Sau này thơ Pháp và thơ các nước khác du nhập vào, xuất hiện thơ tự do. Bằng trắc khá phóng khoáng, vần điệu nghe nó trơn tru là được. Tuy nhiên, dân mình vẫn thích thơ cổ điển hơn.

Gần đây, phong trào làm thơ diễn ra nô nức. Nhà nhà làm thơ, người người làm thơ. Dư ăn dư uống rồi. Thơ là thú vui tao nhã, sang trọng. Doanh nhân sau khi có chút tiền, kể ra tự truyện, kể viết sách,

kẻ làm ca sĩ, kẻ làm thơ. Thơ của họ đọc lên nghe nhưc nhối chuyện thu chi nợ nần mua bán sáp nhập. Rồi các bác hưu trí cũng bị lừa vào câu lạc bộ yêu thơ, phải đóng mấy chục triệu một bác để cùng nhau xuất bản, mà đọc lên na ná thơ của cụ Trãi cụ Du, nhưng xuyên suốt toàn bộ cuốn sách toàn là chuyện đánh cờ, nuôi chim. Tội nghiệp các cụ, để dành tiền hưu trí không dám ăn dám mặc, lâu lâu có 1 cậu ở Hà Nội xuống khu môi mùa mếp là các cụ móc ra hết để xuất bản thơ. Mình thấy ngoài bìa ghi là "Tuyển tập thơ Tô Hưu", mình nói chắc lỗi đánh

máy rồi. Các bác nói không, thơ của các cụ trong tổ hưu trí đấy.

Có lần Tony được tặng 1 tập thơ là sáng tác của các chị trong câu lạc bộ múa quạt và chơi cầu lông huyện X. "Em đọc xem thử tụi chị viết có thua kém chị Hương, chị Quan không- (Hồ Xuân Hương, bà huyện Thanh Quan)"-chị hội trưởng bảo. Tony đọc thấy buồn cười, nhưng không dám nói, chỉ giả lả chắc tâm em chưa lĩnh hội được hết, để về em đọc kỹ lại. Mấy chị nói em không hiểu thì ai hiểu, bèn hùn tiền ép Tony vào nhà hàng ăn uống, nói để tụi chị phân tích cho em

thấy, em mà không mê thì thôi. Ví dụ một bài "Trăng sáng vườn chè" để em thấy chất văn học trong dòng thơ của huyện chị nhé:

"Đêm nay trăng sáng vườn chè
Gặp thằng mất dạy nó đê chụy ra
Ban đầu chụy tưởng nó tha
Ai ngờ nó nhét mả cha nó vào..."

Các bài khác cũng tương tự. Tony nghe xong thì lạnh sống lưng, mồ hôi tuôn ra như thác. Máy chị nói, đó là tiếng kêu phản kháng của phụ nữ vùng trung du trước vấn nạn "5 dấu sắc", mà dấu sắc "hiếp" là nhưc nhồi nhét. Hóa ra thơ thời

đại nào cũng mang hơi thở của xã hội thời đại đó.

Dù ý chưa thanh thoát lắm nhưng Tony khen các chị gieo vần thế là chuẩn, mấy chị sướng tê tái. Thế là nòng nọc được các chị gấp nia nĩa vào bát của Tony. À. Nói mới nhớ có lão bạn mình làm doanh nhân doanh nhéo gì đó, có tiền nên suốt ngày chỉ quánh golf và làm thơ thôi, đề đòi nó nề. Nhưng khổ nỗi thơ của anh ấy gieo vần cứ tréo ngoe căng ngồng, đọc lên nghe tức anh ách. Bạn nghe thử nhé, thơ lục bát miêu tả một người chị yêu dấu nào đó của lão:

<https://thuviensach.vn>

"Chị ngồi dáng vẻ bồn chồn

Hỏi ra mới biết cái lưng chị đau"

Đưa cho anh nhà thơ Y gốc Quảng Nam

để góp ý, ông buộc miệng chửi thề nói

"gieo vắn chi mà lọa rúa bai. "Bồn

chồn" mà lại vắn với "cái lưng" được

à?"

Lẽ nào không được?

Ngày 23/09/2013

Chuyện cái khăn

lạnh

Lúc Vietnam Airlines (VNA) mở đường

<https://thuviensochi.vn>

bay thẳng đi London, cũng trùng hợp đợt đó mình sang Anh họp. Đi cùng là 2 anh bạn người Nhật. Mình ép 2 anh bạn đi VNA, nên phải ghé Tp HCM transit, chứ nếu không thì 2 bạn ấy bay từ Tokyo bay thẳng London, nhưng mình ép quá nên đành chiều lòng. Vì tiền vé mạnh ai nấy trả nên mình đi hạng ghế phổ thông, 2 anh bạn Nhật đi hạng doanh nhân, giá mắc gấp 3 lần nên mình muốn tiết kiệm. Mình có gì nói đó, thiệt thà chứ không có sĩ diện, nên 2 bạn Nhật hết sức yêu mến. Nhiều người khuyên nói mày làm việc với Tây không hà, nên phải diện cho nó

xứng đáng. Chứ toàn cái Vina Giày, quần áo tự may hay của Dệt May An Phước, hay nước hoa cũng mùi lúa mới của mỹ phẩm Sài Gòn, quê mùa, toàn đồ Việt Nam không có xứng, phải dùng hàng hiệu. Bỏ thêm ít tiền ngồi trên khoang doanh nhân luôn, chứ ngồi chi dưới khoang kia, nó coi thường thì sao. Tony thì không quan tâm mấy, miễn là thấy đẹp, thấy hợp gu là dùng, nhưng thật ra vẫn có sự ưu tiên hàng Việt, vì tinh thần dân tộc. Một công dân tự trọng với sản phẩm quốc gia họ sản xuất thì dân tộc đó mới tự cường. Mình nên chinh phục bạn

bè quốc tế bằng vẻ đẹp của trí tuệ, vẻ đẹp của sự chân thành...còn ngoại hình thì tử tế, sạch sẽ, tươm tất là được. Trong điều kiện hiện nay của mình, sang trọng quá thành ra không hay, mình thấy có lỗi với đồng bào của mình đang vất vả kiếm cái đưa vào bao tử cho no bụng, cho hết 1 đời người, ngoài kia.

Tony cũng hay đi Hàn Quốc, Nhật và thực sự thích cách làm, cách phát triển của họ. Người Đức cũng vậy, họ rất ủng hộ sản phẩm của nước họ với 1 tinh thần dân tộc mạnh mẽ, đôi lúc cực đoan, nhưng phù hợp cho 1 giai đoạn phát triển

nào đó. Papa Kim, tức cha nuôi người Hàn Quốc của mình kể, lúc ông ấy đi học, tức thập niên 60-70, Hàn Quốc nghèo, nghèo hơn cả miền Nam Việt nam. Tổng thống Park Chung Hy lúc đó mới suy nghĩ cách nào để phát triển kinh tế, nên mới gửi quân đi đánh thuê, kiếm tiền về làm đường sá. Phải bán máu lúc cần thiết. Người Hàn Quốc trở thành số 1 thế giới về thời gian xây dựng đường cao tốc, nhanh nhưng có chất lượng vì họ nghiêm khắc với bản thân mình. Ở Sài Gòn, có xa lộ Đại Hàn là của họ làm, với chất lượng tương đương với 1 đường

băng Tân Sơn Nhất, máy bay có thể sử dụng để đáp xuống. Tinh thần dân tộc họ mạnh mẽ đến mức, cứ vào lớp học, cô giáo sẽ kiểm tra cặp học sinh, những dụng cụ học tập nếu không phải của Hàn Quốc sản xuất sẽ bị phê bình, gửi thư về phụ huynh góp ý. Một thế hệ lớn lên trong sự quyết tâm cao độ, rằng sẽ thoát nghèo, sẽ cho thế giới biết trí tuệ dân tộc, sẽ trở nên văn minh...nên cái gì họ cũng xài của nội địa. Lòng dân thì quyết tâm nên các doanh nghiệp cũng quyết tâm không kém. Họ lùng sục đi mua các thiết bị, các sản phẩm của Nhật hay Âu Mỹ

về, lục tung hết, nghiên cứu ngày đêm không ăn không ngủ để sản xuất y chang cho bằng được, thậm chí tốt hơn, rẻ hơn. Các du học sinh khi học xong, đồng lòng kéo nhau về đất nước dù Hàn Quốc đến bây giờ vẫn trong tình trạng chiến tranh với chế độ đi lính bắt buộc. Tất cả đều bảo nhau, hãy làm thêm, làm thêm. Những người con dân tộc mình đang bán máu, bán sinh mạng để gửi từng đồng đô la về xây dựng đất nước, hà có gì mình không thêm vài giọt mồ hôi? Những công trường rầm rập, những ca ốc văn phòng đèn sáng đến nửa đêm, những học sinh ở

trần, lăn lê bò trườn dưới tuyết với 1 lời
thề sẽ đưa đất nước tiến lên. Thư viện
sáng đèn 24/24. Không nghỉ ngơi, giải trí
gì hết, vì không được phép khi đất nước
còn nghèo. Trên tivi là sự chia sẻ cách
làm giàu, dạy ngoại ngữ, dạy đạo đức,
dạy kiến thức... Cả xã hội lao vào học
tập và làm việc như điên. Chỉ trong
mười mấy năm, một kỳ tích sông Hàn ra
đời, một Hàn Quốc kiêu hãnh với ô tô,
xe máy, điện tử, hóa chất, đóng tàu, phim
ảnh, thời trang...không thua một quốc gia
tiên tiến nào. Thế vận hội năm 1988,
Seoul đã trình cho thế giới thấy, với sự

quyết tâm, không có gì là không thể. Cứ như 1 ngôn ngữ bất thành văn, 1 quốc gia phát triển kinh tế sẽ ra thế giới đệ trình bằng 1 cái Olympic. 20 năm sau, đến lượt người Trung Quốc với Olympic Bắc Kinh.

Từ nước chót bảng, Hàn Quốc thành nền kinh tế thứ 12 trên thế giới, dân Hàn Quốc được cả thế giới tôn trọng, hầu hết đều miễn visa cho họ, muốn đi đâu thì đi. Rảnh, nhúc đầu thì đi Mỹ. Muốn ăn Pizza thì lên máy bay đi Ý....

Giờ đây những hình ảnh Hàn Quốc, gọi là làn sóng Hanlyu (한류), lan tràn khắp

châu Á. Các ụ pa với vẻ đẹp đài các, kiêu sa và hay khóc, đã quảng cáo hiệu quả ngành mỹ phẩm và thời trang của nước này. Nhớ lần Jang Dong Gun qua Việt Nam, 1 nhãn hàng băng vệ sinh phụ nữ tài trợ với yêu cầu phải mua mấy chục gói mới đổi 1 tấm vé, tạo thành sự hỗn loạn tranh giành, 1 ngày bán hết veo. Giá vé chợ đen lên gấp mấy lần. Tony thấy cả có những nhà trọ, toàn con trai, nhin tiền ăn cơm để mua băng vệ sinh. Chen lần coi xong, về kể 3 ngày 3 đêm chuyện 1 tài tử đẹp trai cũng chưa hết. Còn đồng băng vệ sinh thì không biết làm gì. Nhân

dịp qua chơi nên tụi nó mới hỏi anh Tony ơi, anh thông minh anh nghĩ giúp tụi em, giờ làm gì với đồng giấy này, không lẽ vứt? Mình nói thôi tụi mày bỏ vào ngăn đá tủ lạnh, lấy ra làm khăn lạnh lau cũng mát. Nhớ cho tao vài cái...

Gần đây, các ụ pa này sang nữa, vì hợp thị hiếu nên cứ sang hoài, kiếm khôi tiền. Vừa xuống sân bay, dù 2h sáng cũng luôn có 1 nhóm nhón nháo ngoài cửa đợi, băng rôn giờ cao, hình ảnh in ra cầm trên tay, khóc lên xui xuống. Ụ pa vừa hợp báo đứng lên, lại có 1 nhóm học sinh khác lao đến, tranh giành đánh nhau để

được hôn vào ghe...

Viết đến đây. Mồ hôi đầm đìa. Tí ơi,
đưa dượng cái khăn lạnh.....

Ngày 28/09/2013

Chuyện trên chuyến bay đường dài

Lại nói về chuyến bay hôm đi London.
Tony ngồi hạng economy hay còn gọi là
hạng phổ thông, 2 anh bạn Nhật thì đi
hạng thương gia (business class), phía

trên đầu máy bay, cách nhau cái rèm. Ghế hạng thương gia thì rộng, bật ngả phía sau như cái giường nên ngủ thoải mái. Cái 1 anh bạn nói thôi mà cứ ngồi dưới đọc sách hay viết báo cáo đi Tony, tụi tao ngủ trước, xong sẽ nhường ghế cho mày, chứ bay mười mấy tiếng mà không ngủ sẽ rất mệt. Tony ngồi bật đèn lên làm việc đầu máy tiếng thì lên đổi chỗ để ngủ. Giờ mới để ý thấy các cô tiếp viên hàng không của mình, lúc phục vụ ở khoang economy thì mặt lạnh tanh, ăn nói cộc lốc "bò hay gà", nhưng vừa kéo rèm bước qua không gian là

nhún 1 cái, cười toe toét, dịu dàng hẳn ra, dù chỉ đi ngang qua để lên lấy thức ăn hay trao đổi với phi công trên buồng lái. Tony đang ngon giấc thì bỗng bị đập kêu dậy. Cô tiếp viên nói yêu cầu anh xuất trình Boarding Pass. Tony ngái ngủ nên móc trong quần 1 lúc mới ra được (ý nói móc cái Boarding Pass-NV). Cái cô nghiêm mặt, "mời anh xuống dưới kia, ngồi đúng vị trí của mình!". Tony ngáp (có che miệng) rồi tươi cười "thưa cô, chỗ này của bạn tui, cậu ấy nhường tui lên ngủ 1 lát". Cô phẩy tay, "mời anh đi cho, đó là quy định hàng không. Không ai

được phép ngoại lệ!". Gương mặt khó
đăm đăm, nói tiếng nào rõ tiếng đó cứ
như "dao cau liếc vào mồm đá". Cái
mình nói nếu là quy định thì tui chấp
hành, cảm ơn cô đã nhắc nhở. Tony đi
xuống, trình bày với thằng Nhật, kêu nó
trả chỗ. Thằng Nhật ngạc nhiên, đi tìm cô
tiếp viên hỏi cho ra nhẽ. Lý luận của
thằng Nhật là chỗ của nó, cho ai là quyền
của nó. Rằng lẽ ra là đi hãng khác, mà
cái thằng Tony này nó ép tui tao đi vì
đường bay mới mở, ủng hộ quê hương,
nên các bạn phải có thái độ nhẹ nhàng.
Nhưng cô tiếp viên đốp chát ngay, nói

chúng tôi không quan tâm ai là ai, đó là quy định. "Giá vé khác nhau, chế độ ăn uống của 2 khoang là khác nhau, ngồi lộn xộn thế này chúng tôi không phục vụ được". Giọng nói của cô càng ngày càng gay gắt và quyết liệt với các cấu trúc tiếng Anh như I dont like, if you want, you must, you have to, don't say that, how to do....

Thấy tình hình có vẻ căng thẳng, Tony mới trình bày, thưa cô, nếu cô không giận thì cho tui góp ý cái nhé. Cổ lườm mắt nhìn, rồi gật đầu. Tony said "-cô ơi, quy định của hàng không nhiều lúc hành

khách không biết. Thật ra ở các hãng khác, có thể cũng có quy định vậy nhưng trên máy bay người ta đôi ghế cho nhau cũng bình thường thôi cô à. Nhưng mà nghề của cô suốt ngày trên này, sao cô không vui vẻ cho môi trường công việc của mình nó thoải mái, có phải hay hơn không? Tụi tui đi 3 người, 1 Việt 2 Nhật, cô xem, đều cao ráo đẹp trai, gương mặt đừa nào đừa nấy cũng ngời ngời thanh tú, tính tình lại hoạt bát vui vẻ. Cô nên nhìn hành khách như tụi tui mà tìm thấy niềm vui trong nghề nghiệp. Cô đẹp quá mà, cô mà dễ thương nữa, thì hay biết mấy

...".

Cô tiếp viên nhìn Tony sửng sờ. Chắc
hồi giờ chưa ai dám nói vậy. Chớp mắt
mấy cái xong cái rú lên, ối trời ơi, anh
Tổng phải không. Anh Tổng đây mà. Em
chắc luôn. Rồi rầm rập chạy vào trong
buồng kêu thêm bạn bè, Yến ơi, Oanh
ơi....có Tony đi chuyến bay của mình nè,
ra coi. Cái Yến cái Oanh lao ra ngay, nói
ủa Tony nào, Tony Blair hả? Hay Tony
Buổi Sáng? Đẹp trai vậy phải là Tony
Buổi Sáng rồi. Anh ngồi đâu, ối anh lên
đây với tụi em....Nói đoạn, 3 cô kéo
xềnh xệch Tony vào buồng để thức ăn,

bóp tay bóp chân sờ má... Hỏi anh Tổng ăn gì em lấy, nước rau má mã đề cũng có nè, anh uống hem? Còn nói ở ngoài anh trẻ quá anh à, anh ăn gì mà trẻ quá. Cái mình giả bộ giận, nói "nhưng hồi nãy mấy cô làm tui buồn". Cô tiếp viên trưởng nãy giờ đứng quan sát nghe hết câu chuyện, vội xen vô "tụi em hứa với anh, từ nay về sau, tụi em sẽ vui vẻ với hành khách, ăn nói dạ thưa ngọt lịm, cái gì cũng giải quyết thấu lý đạt tình. Sẽ không nhăn nhó, cau có với hành khách nữa. Sẽ lễ phép dễ thương, giữ hình ảnh đẹp của 1 hãng hàng không lớn, của một

dân tộc văn minh nghĩa tình". Cái Yên nói thêm "dù sau này có làm ở môi trường trên không hay dưới mặt đất, hay đổi qua ngành khác, em sẽ luôn luôn giữ môi trường làm việc của mình đầy ắp tiếng cười. Cám ơn anh Tổng...". Tụi Nhật nhìn nhau nói đây, nó là Tổng biên tập Tony Morning cơ mà, có phải chuyện chơi. Tính tình của nó lại vui vẻ hài hước một cách thông tuệ, nên hóa giải mọi xung đột căng thẳng cứ như không. Chuyến bay dài mà chẳng thấy mệt mỏi, vì nụ cười thường trực trên môi tiếp viên lần hành khách.

Tony ngồi đọc báo một lúc thì anh phi công cũng xuống, rủ lên buồng lái chụp hình. Tony nói cảm ơn nhưng xin lỗi vì tính hay ngượng, không muốn lên báo. "Thôi anh lên tập trung lái đi, chứ để máy bay vô vùng thời tiết xấu, bị turbulence là hành khách ói" Tony said. Anh nói, ừa, thôi em ngồi chơi uống nước rau má đi nhen, để anh lên lái tiếp.

Mình nói Dạ.

Ngoài cửa sổ, mây bay trắng xóa....

Ngày 03/10/2013

"Thì ai ơi xin đừng" !

Cách đây hơn chục năm, một diễn viên điện ảnh xinh đẹp bị lộ clip giường chiếu với bạn trai, sau đó điều tra thêm thì phát hiện thỉnh thoảng cô cũng làm nghề buôn vốn tự có, thế là cả xã hội thi nhau chửi bới cô không tiếc lời. Nhiều ông đàn ông đàn ang đường đường chính chính....cũng châm biếm chế nhạo cô như con vật, dù trước đó nếu mà được cô cầm tay thôi thì đã hồn xiêu phách lạc. Thậm chí có

người còn làm thơ dè bĩu cô với nội dung hết sức tục tĩu và được share bằng email một cách vui mừng khôn xiết. Các tin tức cập nhật liên tục khi cô bị bắt, bị đi phục hồi nhân phẩm được mọi người theo dõi sát sao với một thái độ vừa hiếu kỳ, vừa hả hê, mát lòng mát dạ. Cô toan tự tử, nhưng đã được phát hiện và cứu. Nếu cô chết, thì đến bây giờ, xã hội quên lãng cô ngay, nếu đau xót, thì chỉ có gia đình cô và vài người, may ra.

Lúc đó, mình muốn không vào vòng xoáy ấy. Đi uống cà phê cũng nghe, đi nhậu cũng nghe, thậm chí đi họp cũng nghe.

Nhiều lúc tự hỏi, có nhất thiết trí tuệ của bao nhiêu người đi sắm soi 1 người đàn bà đáng thương như vậy không? Có người nói phải trị để xã hội sợ mà không bắt chước? Nhưng cũng có chừa được không? Hay thậm chí lại nhiều hơn. Rõ ràng sau sự cố đó, việc lộ clip nhạy cảm ngày càng nhiều, càng nhiều.

Gần đây, lại một sự cố khác. Một cô gái xuất bản 1 cuốn sách, có một số chi tiết phi logic, và người ta cân đo đong đếm...và rành rành là không thật. Nhưng cô thì trẻ người non dạ, nên thay vì im lặng, lại đi thanh minh thanh nga, xù lông

lên bảo vệ, nên bị ghép luôn vào tội "ghét cái thái độ". Phe bảo vệ cô khẳng khẳng là nên đọc tác phẩm theo hướng lấy cảm hứng và tinh thần dám đi dám làm, đề ý chi các chi tiết vụn vặt; còn phe phản đối thì nói nhật ký phải chính xác 100% và phải trưng ra các bằng chứng, nếu không có phải đăng đàn xin lỗi, tự vả vào mặt mới chịu tha cho. Tranh luận dẫn đến cao trào, đưa ra trọng tài phân xử, lúc trọng tài chưa biết kết luận sao thì trên diễn đàn, 2 phe tiếp tục mỉa mai, công kích cá nhân, lôi bằng cấp học vấn ra mạt sát nhau, chẳng dịnh

dáng gì đến nội dung tranh luận.

Thời hồng hoang mông muội, cứ có sai lầm, người ta cứ sẽ trừng trị bằng một sai lầm khác, kinh khủng hơn. Lỡ chặt cây cau giết người thì sẽ sống dậy để xử tử hình kẻ thù bằng cách trụng nước sôi và cắt đầu làm mắm. Trộm chó phải đền mạng. Bất được ăn cắp phải cấu véo cho tan nát đời người ta mới hả dạ hả lòng, mới sướng tay. Giờ thế kỷ 21. Sao vẫn cứ như xưa? Cũng là con người, có phải côn trùng rắn rết gì đâu mà ghét là lấy cây đập chết hay đâu phải thời "thay trời hành đạo" như trong [tiểu thuyết Kim](https://thuvien sach.vn)

Dung .

Cư dân mạng quen với khái niệm ném đá. Xưa kia các nước Hồi giáo, những cô gái trót làm liều với người mình yêu, sẽ bị dân làng phạt. Cô gái sẽ bị trói giữa bãi đất trống, tất cả mọi người đi qua, nhặt 1 viên đá ném vào cô. Có viên đá to, viên đá nhỏ. Có viên rơi trúng đầu, có viên trúng mắt, trúng tay chân. Có người ném mạnh, có người ném nhẹ. Thân thể cha mẹ cô sinh ra, bị tàn phá bởi đám đông cuồng nộ. Rồi cô sẽ chết, chết trong đau đớn tột cùng của cô và trong sự vui mừng hỷ hả của dân làng.

Đặc biệt là các nhà hàng xóm, cũng có con gái xấu xí hơn, thì càng vui mừng gấp bội, sự hần học đổ kị. Còn ở Việt Nam cũng chẳng hơn gì, một cô gái có hoang thai, sẽ bị gọt đầu bôi vôi, thậm chí thả bè trôi sông, cả làng đứng trên bờ vỗ tay, vui cười hoan hỉ, người đàn bà kia dưới sông, nước mắt ngấn dài, gọi tên cha tên mẹ, tên người thân trong tuyệt vọng và từ từ chìm xuống nước, mất hút....

Dân làng tụ họp, các cụ sai mổ lợn, ăn uống hát hò. Cả làng cười nói xôn xao, chỉ trừ gia đình cô gái nọ

Khi cái ác đã lên tới đỉnh điểm, văn minh hãy còn quá xa vời. Dù là bây giờ, nó được gọi với một cái tên khác, hình thức khác, nhưng sự tò mò, sự hiếu kỳ, sự đố kỵ, tâm lý đám đông...vẫn khiến người ta sống hết sức khổ sở. Giá mà đám đông biết dừng lại, mỗi cá nhân (có lương tâm và có việc để làm) thôi không tham gia vào đám đông ấy nữa, thì sự việc sẽ không đẩy đến chỗ quá xa. Rồi mất hút vì sẽ một sự cố khác, tò mò hơn, xuất hiện, chắc chắn.

Hãy nhìn sự vật với ánh mắt vị tha hơn, hãy coi như là 1 sự cố trong đời sống

văn hóa văn nghệ, chứ xã hội mình còn nhiều điều phải làm lắm. Trí lực nên dành cho việc khác, thiết thực hơn. Hãy nhìn vào những điểm sáng của 1 bức tranh, để thấy đời này hãy còn đẹp lắm. Hàng Tàu vẫn có những cái xài rất được. Tên đồ tể vẫn có những phút rất người. Bài viết của Tổng lâu lâu cũng có 1 câu hay chứ bộ....

Xin hát câu cuối bài hát "Biển khát" của nhạc sĩ Trương Ngọc Ninh, với giọng nam cao quen thuộc của Tổng nhé: "còn tình yêu đó, lỗi lầm sẽ qua...."

Ngày 13/10/2013

<https://thuviensach.vn>

Chuyện ở Davao

Davao là thành phố lớn nhất ở miền Nam Philippines tính về diện tích đất. Từ thủ đô Manila, bay gần 2h mới đến được. Đây là địa phương trồng chuối và dứa nổi tiếng góp phần đưa Philippines trở thành quốc gia xuất khẩu hàng đầu thế giới về 2 loại nông sản này. Nếu bạn sang Nhật hay Hàn Quốc, Trung Quốc, thậm chí ở siêu thị ở Việt Nam vẫn thấy bày bán. Chuối thì dài, to trông rất đẹp mắt, còn dứa (thơm) thì đều quả nhìn cứ như là từ một dây chuyền sản xuất công

nghiệp chứ không phải là nông sản.

Davao có biển và núi. Mà thật ra ở Philippines chỗ nào chẳng là đảo và núi rừng. Nên ngồi trên núi vẫn ăn được hải sản tươi sống, đặc biệt món cá ngừ đại dương gói lá chuối nướng, hay canh ghêu nấu lá ớt thì thôi rồi. Các bạn có có món sinh tố xoài xanh, tức xoài xanh của mình, xay nhuyễn, có chút muối để hãm vị chua, quện với vị đường và sữa, ngon như trên đời này chưa có loại sinh tố nào ngon hơn. Khu trung tâm tp Davao nhỏ, nhà cửa xen lẫn trong những cây dừa, cây xoài, cây chùm ngây, cây me

....xinh đẹp như là một thành phố công viên. Tuy không sạch sẽ lắm nhưng không xô bồ, náo nhiệt như thủ đô Manila. Davao có núi cao, có ngọn Apo cao nhất nước, có nhiều bãi biển đẹp, nghe nói du lịch cũng phát triển lắm. Trong mắt tụi Tây, bãi biển ở Đông Nam Á, đẹp nhất là ở Philippines. Tony thì không tới đó, vì đợt này đi có 2 ngày, gấp rồi về có việc, chứ thường là đi công tác ở đâu cũng tranh thủ 1 buổi hay 1 ngày thăm thú phong cảnh địa phương. Đối tác đưa Tony đi về phía Tây, sâu vào trong núi. Khu này tương đối heo

hút, hầu như không có khách du lịch, chỉ là các thương nhân đến giao dịch làm ăn, hoặc mua nông sản hoặc cung cấp vật tư nông nghiệp như Tony, mới mò đến đây. Vì phải thị sát những nông trường trồng chuối và dứa nên Tony đi khá xa tỉnh lỵ Davao. Càng đi, dân cư càng thưa thớt, cứ khoảng vài ba chục km có 1 thị trấn nhỏ. Xe chạy ngang những quả núi trồng toàn chuối hay dứa từ dưới chân đến ngọn, mình ngạc nhiên mãi, nói sao trồng được hay thế. Đất đai cũng chẳng tốt, thấy toàn đất xám pha sỏi cát. Hỏi mới biết là có những công ty chuyên dịch vụ,

với những chiếc máy xúc của Mỹ to đùng, đào rất sâu thành các hố để trồng. Rễ đâm sâu xuống tới 2 mét nên khỏi tưới nước, nên trời khô hạn vậy mà cây vẫn tốt tươi. Phân thuốc thì được phun xịt bằng máy cao áp bán kính tới vài trăm mét. Công ty dịch vụ còn nhập cả máy bay để phun xịt từ trên cao như các nông trang bên Mỹ vậy. Công nhân hàng ngày sẽ đi vệ sinh cây chuối hay dứa, bỏ hết chỉ chừa lại 1 cây con để sau này thay thế cây mẹ, giúp dồn sức cho việc ra quả, dẫn đến quả to, đều. Lịch làm đất, bón phân, tưới nước, **thống nhất**

nên nông sản có kích cỡ đều nhau, không có chuyện phân loại đến mấy phẩm cấp như ở ta. Dứa có 2 loại, dùng để ăn tươi thì khoảng 1kg/ quả, còn dùng ép nước hay đóng hộp thì 2 kg/quả. Chuối cũng vậy, một buồng chuối (tiếng Anh gọi là a bunch of bananas) có 8-10 nải chuối (hands of bananas, chắc nải chuối giống bàn tay nên từ nải dịch qua tiếng Anh là hand, các bạn trẻ nắm các từ này để dịch những cụm từ như u nang buồng chuối hay chuối cả nải nhé...), một nải có khoảng 20 quả, có 4 loại chính là xanh, vàng nghệ, đỏ bầm và vàng chanh.

Nhưng ko có loại nào ăn ngon như chuối VN. Những công ty đa quốc gia lớn của Nhật hay Hàn, Mỹ, châu Âu...đều đến đây thuê đất để làm, rồi tự bao tiêu sản phẩm. Nghe bạn kể, hồi đó thương nhân Phi đang bán cho khắp thế giới, cái bị thương nhân Trung Quốc chơi vô đau. Đầu tiên là thương nhân TQ qua đặt quan hệ, mua giá cao ngất. Thế là tụi Nhật, Hàn...không mua được nữa, dần dần họ chán, tự thuê đất trồng, còn nông sản do nông dân Phi trồng quy mô nhỏ lẻ đều xuất qua Trung Quốc cả. Vụ lùm xùm biên Đông, Trung Quốc ngưng nhập

chuối của Philippines làm bọn họ điều
đứng hết mấy tháng, nhưng sau đó, họ
đồng lòng đi mở thị trường khác, tránh
phụ thuộc vào 1 thị trường. Sau đó Trung
Quốc phải mở cửa trở lại, nhưng thương
nhân Philippines giờ khôn, nói đưa tiền
trước mới giao, chỉ chấp nhận thanh toán
T.T advance, họ liên kết với nhau, kiên
quyết nói không với các hình thức thanh
toán khác, không thì họ không bán. Chính
vì vậy, hàng hoá đến cảng Thượng Hải,
chính sách nhập chuối của Trung Quốc
có thay đổi thế nào đi nữa thì thương
nhân Trung Quốc mới là người thiệt hại.

Nhớ đem đi vô núi để ngày mai phun khảo nghiệm loại phân bón mới, đối tác đưa Tony đi vào rừng. Đầu tiên là đường nhựa, cứ khoảng vài km có 1 chốt gọi là check point, có lính bông súng đứng, mở cửa xe, rà soát bom mìn trên xe. Sau đó là đường đất, tối om, và không còn các trạm checkpoint nữa. Cái Tony cũng hoảng, vì trước đó cũng đã diễn ra các vụ bắt cóc thương nhân nước ngoài. Cái Tony lấy cái áo vải jean ra mặc vào, nói đối tác ai hỏi gì thì nói tao người Phi. Nói tao câm và điếc bẩm sinh nha, tụi đối tác cười hả hả, nói mày thông minh

quá, vậy mà cũng nghĩ ra được. Vì trước đó, có mấy thương nhân nước ngoài vào khách sạn, trình hộ chiếu ra, người của khách sạn thông đồng, bán tin ra ngoài cho bọn bắt cóc biết, tụi nó nửa đêm ập vào bắt đi, giả bộ bắn bùm chéo nhưng chả chết thằng bảo vệ nào. Tony đưa hộ chiếu cho anh bạn cầm, nói mày làm sao thì làm, tao phải an toàn. Nói vậy chứ trong lòng cũng bất an, vì ngó ngoài xe, thấy xung quanh đêm tối mịt mù, những dáng núi cao sừng sững, con đường chạy giữa rừng hun hút, không một mái nhà, không một bóng đèn, chỉ có những chiếc

xe tải chạy ngược lại. Thỉnh thoảng mới có một cây xăng, nhưng thanh toán bằng thẻ tự động như bên Mỹ, vì ở đây đã xảy ra nhiều trường hợp cướp tiền mặt.

Xe ngừng lại ở một thị trấn nhỏ xíu giữa núi rừng hoang vu. Vào nhà nghỉ chắc là lớn nhất ở địa phương. Trên tường vẫn còn loang lổ những vết đạn của các lần chạm súng trước đó. Hai anh bảo vệ ra mở cửa xe, nhìn mình dò xét. Dưới ánh đèn neon mờ mờ, ông chủ nhà nghỉ hất hàm hỏi hỏi passport đâu, thấy cao to đẹp trai nên nghi là người nước ngoài, thằng kia nói không, **thằng này người**

mình đó, bị câm và điếc tội nghiệp lắm. Cái ông đòi ID card, tức chứng minh nhân dân, anh bạn lanh lợi nói nó cũng bị khùng khùng nên rút mất cái cái miếng giấy để chứng minh là nhân dân rồi. Chứ sure nó là nhân dân. Tony cũng giả vờ ngây ngô liền, đưa tay hái hoa bắt bướm, gương mặt thanh tú lập tức chuyển qua trạng thái hoang dại. Ông chủ nhà nghỉ vẫn nhìn với ánh mắt nghi ngờ, vừa câm vừa điếc vừa ngáo ngơ đến nỗi giấy tờ tùy thân cũng rút mất thì đến đây làm chi, thấy vậy, Tony lật đật bỏ viên sỏi Ursa C bỏ vào ngậm trong họng, bọt trào ra khoe

miệng trông thật tội nghiệp.

Cái ông chủ hỏi ủa sao vậy, anh bạn Phi nói nó đói bụng đó, sùi bọt mép là lúc phải cho ăn, cho nó lên phòng đi. Ông tự nhiên thấy thương, nhìn mình ái ngại, kêu vợ ra lấy chuối ra đãi khách. Bà chủ từ nhà bếp chạy ra, nhìn sững sờ, đánh rơi đĩa chuối. Tony cũng há hốc mồm.

Trời ơi, Quỳnh.

Ngày 16/10/2013

Chuyện ăn chuyện

nói (Bài 1)

Gửi con thân yêu của dưỡng,
Bữa nay dắt con đi ăn với khách hàng,
mà dưỡng thấy con giao tiếp không được
hay. Nên dưỡng viết bài này gửi con và
các bạn trong câu lạc bộ "con-dưỡng".
Con đã năm cuối đại học rồi, vài bữa
nữa là ra trường, đi làm. Kỹ năng ăn nói
nó quan trọng lắm, mình ăn nói có duyên
một cái á, muốn gì được đó. Ai cũng yêu
mến, làm gì cũng hanh thông. Dưỡng
soạn 10 bài về kỹ năng ăn nói, con cứ
làm theo.

Bài 1: Ăn nói vô duyên

Trong xã hội mình, tồn tại một nhóm người mà người ta gọi là ăn nói vô duyên. Kiểu người này dân gian nó gọi là đồ "không duyên không dùng" gì hết. "Đồ con gái con lúa. Đồ đàn ông đàn ang"... Họ nói xong, người nghe ngượng ngịu, lúng túng, không tham gia được vào câu chuyện, khiến sự giao tiếp đến chỗ bế tắc. Do vậy, mình phải nhìn vào đối tượng giao tiếp để có cách giao tiếp phù hợp.

Thứ nhất là chuyện trình độ văn hóa. Mình phải phán đoán xem họ thuộc tuýp

người học nhiều hay học ít mà có cách nói khác nhau. Gặp khách do điều kiện họ học hành không tới nơi tới chốn, mình đừng kể chuyện bằng cấp ra. Đừng đem kể về thành tích xưa em học đại học danh tiếng này đại học uy tín kia, lớp chuyên lớp chọn, em thi đại học mấy chục điểm, rồi chuyện bạn học, họp lớp, giảng đường... ra nói làm người kia không biết góp chuyện thế nào. Còn với người có học, cũng phải hết sức khéo léo. Tâm lý ở Việt Nam là trường công thì được đánh giá cao hơn trường tư, tốt nghiệp trường đầu vào điểm cao thì được nể hơn

trường có đầu vào thấp, nên người ta có khuynh hướng che giấu các trường học mà họ cho là không có giỏi, cốt cũng chút sĩ diện, con đưng ép.

Ví dụ dượng có lần gặp 1 chị kia, chị học 1 trường nào đó chắc cũng ít người biết. Dượng hỏi thì chị nói chị hồi xưa tốt nghiệp trường đại học Cà Mau, tức cùng trường với dượng. Cái dượng hỏi lại dạ vậy chị đồng môn với em rồi, học khóa mấy nhỉ, thấy chị áp úng một hồi, nói hình như khóa năm 2000 hay sao ấy, chuyên về kinh tế mà dạy bằng tiếng Lào. Dượng nghe vậy biết là không phải rồi,

nên thôi không hỏi nữa, chỉ nói dạ, chuyển chủ đề. Mình mà vặn vẹo thêm là làm gì trường này có khoa tiếng Lào, hay kiểu làm gì có khóa 2000, phải là K21, K22...chứ thì chỉ làm chị ấy quê. Quê thì khó huê. Chả có tác dụng gì cả. Nên con gặp ai nói tốt nghiệp trường đó trường đó, nếu mình hỏi chị biết thầy A, giảng đường B hay môn học C không, họ lúng túng nói kiểu hỏi đó học nhiều lắm chả nhớ gì, thì thôi không hỏi nữa, nhé. Chuyển ngay chủ đề cho dượng. Con mà xoáy vô ép cho được thì một hồi lòi ra là chị học đại học Harvard, là trường

không có nổi tiếng nên chỉ muốn giấu nhẹm đi. Con vui sướng biết bao vì tìm ra sự thật, nhưng cơ hội giao tiếp giữa con với chị ấy đến đây là kết thúc. Vì con vô duyên.

Thứ 2 là con phải có óc quan sát. Bài viết về óc quan sát, dựng sẽ viết riêng một bài. Trong giao tiếp con cố gắng để ý theo dõi, quan sát những điểm chung giữa mình và đối tượng giao tiếp, nói cái gì mà cả 2 đều hào hứng tham gia nghe và nói. Khi ngồi cùng một bà lão không còn răng, con đừng mời bà nhai khô mực. Nói ngon lắm, ăn đi. Ừa sao răng

bà rụng hết trơn vậy, chắc bà ít quánh răng phải hem. Coi răng con nè, đều tăm tắp. Bà lão sẽ nhổ bã trầu vào mặt con. Hay con đi đám ma, con chúc tang gia có 1 ngày tang lễ thật nhiều niềm vui, hay ăn mặc quần áo xanh đỏ tím hồng, đứng chụp hình tự sướng post lên facebook, nói với gia chủ chết thì thôi chứ gì đâu mà buồn dữ vậy, ai hồng chết, còn vừa nói vừa cắn hột dưa nhả đầy nhà, móc điện thoại ra cười nói xôn xao.....thì một lúc cả tang gia sẽ bối rối. Hay đi đám cưới thì con lao lên sân khấu, rên rĩ hát mấy bài nội dung toàn tán võ và chia tay.

Một hồi là bị cô dâu chú rể rượt dí con chạy có cờ luôn. Ngồi uống cà phê với 1 nhóm bạn, con phải tìm điểm chung của tất cả mọi người để ai cũng có thể tham gia vô nói, chứ trong nhóm có 1 anh rành bóng đá, còn tất cả các chị còn lại thì chỉ biết nấu ăn, con hào hứng nói bóng đá với anh kia, mấy chị còn lại sẽ chán, muốn bỏ về. Nên người thông minh nhất là người tìm điểm chung nhiều nhất, rồi triển khai cho họ góp chuyện. Thật ra, cứ 2 người con gặp ngoài đường bất kỳ, họ đều có điểm chung cả, tại con không biết nhận ra ấy thôi. Ví dụ, họ đều là người

Việt Nam, đều biết tiếng Việt, đều đang đi xe máy, đều thích ăn cơm hơn ăn phở, đều đọc Tony Buổi Sáng....Con chụp lấy khai thác liền, thế là mọi người đều rôm rả tham gia, giao tiếp sẽ đạt đến mức xuất sắc, ai nấy đều nhìn con, yêu mến, say mê.

Nhưng con cũng phải để ý tránh làm tổn thương hay tự ái cho người nghe khi đề cập đến điểm yếu của họ. Vừa giao tiếp vài câu, mình phải nhanh nhẹn nhận ra điểm yếu của từng người để đưa vô list các chủ đề nhạy cảm, phải lái qua đề tài khác nếu ai đó đề cập. Giả dụ trong nhóm ngồi

uống cà phê đó, có 1 anh rất xấu trai, mà có 1 chị cứ mãi huyền thuyên về sự thanh tú của dượng, thì chắc chắn anh kia cũng mặc cảm, cũng có chút buồn nhẹ. Con nghe thấy thì lập tức lái chủ đề sang hướng khác ngay. Nói " dạ mấy anh chị hem biết chứ dượng Tony của con dạo này cũng xuống sắc rồi, À, mà cái bài viết về XYZ hôm bữa chị thấy hay hem, đọc xong em cũng muốn đi Hà Giang". Cái họ sẽ nói theo ý con vừa nói. Con rút kinh nghiệm, con chỉ đề cập chuyện ngoại hình của dượng khi đi cà phê với Alain Delon hay Lương Triều Vỹ, con

nhé.

Dương

Ngày 20/10/2013

smartphone

Tony là người thuộc trường phái cổ điển, khá bảo thủ về công nghệ, nên xưa giờ ngoài cái Ipad 4 ra, điện thoại vẫn là cái cùi bắp chỉ dùng để nghe nói nhắn tin. Một hôm, một "con" trong câu lạc bộ "con-dương" mới đem qua tặng, nói con tặng dương 1 cái để dương xài, lấy tay quẹt quẹt với người ta.

Cái cũng đem về mò. [Cả ngày hôm đó](https://tieuviensach.vn)

hém biết xài sao. Ai gọi đến cũng không biết bấm nút nào để nghe. Còn trong quá trình mò, tự động nó gọi thôi lung tung cả, Tây Tàu gì cũng nói ủa bữa nay mày làm gì mà gọi tao điên cuồng vậy, mà cứ alo là mày cúp. Nên bị chửi fax quá trời. Đau nhứt là vắc mẹt qua Mỹ chơi , nó tự động chuyển vùng quốc tế roaming mới ghê. Mà mình thì ngáo ngơ vẫn để email, facebook, skype trên đó. Ngồi mở ra thì thấy nó chạy vèo vèo, download email xuống quá trời, facebook cũng vậy, còn nhanh hơn internet wifi. Một lúc sau thì thấy tin nhắn quý khách đã sử dụng dịch

vụ GPRS với dung lượng mấy chục MB và cước phí bây giờ của quý khách là 7 triệu....

Trời ơi, nước mắt lại lăn dài trên gương mặt hốc hác của một lão trung niên đã qua rồi thì xuân sắc. Nói nỏ chém gió ào ào chứ có giàu có gì đâu, làm còn không đủ ăn. Nên 7 triệu là một số tiền lớn. Càng nghĩ càng hận. Bài học này đau quá. Nên các bạn đi hải ngoại mà có smartphone, nhớ sign out hết mấy cái ứng dụng nha. Bọn nó smart quá, mình smart không lại.

Tinh thần bán loạn. Đi giữa đại lộ Bolsa

mà vấp té mấy lần. Một cậu bé người Việt thấy vậy, chạy tới đỡ mình lên, nói ủa sao cụ không ra Phúc Lộc Thọ ngồi cà phê, mà đi đâu lang thang trên khu này vậy?

Đã buồn mà còn lại bị nói vậy nữa.
Suy sụp.

Ngày 22/10/2013

Chuyện ăn (bài 4)

Bữa nay, dựng chia sẻ về chuyện ăn. Bài này đặc biệt hữu ích cho bạn nào muốn trở thành công dân toàn cầu hay

một nhân viên kinh doanh giỏi.

Ăn là cái đầu tiên trong tứ khoái của con người. Với người Việt mình, cái ăn nó quan trọng vì mấy ngàn năm trong lịch sử, chiến tranh và đói kém liên miên. Nên mới có ăn giỗ, ăn Tết, ăn cưới, ăn mày, ăn xin, ăn năn...cái chi cũng liên quan đến việc ăn. Thậm chí một bác sĩ thường nói với người nhà bệnh nhân bị bệnh nan y là thôi đem về, coi muốn ăn gì thì cho ăn, nói vậy là biết rồi, trước khi rời khỏi cuộc đời, nên ném được nhiều của ngon vật lạ. Tây cũng vậy thôi, họ cũng hay list ra danh mục top các món

ăn phải ăn trước khi chết. Nghe nói có
chả cá Lã Vọng và chả giò của mình cũng
lọt trong top 100.

Trở lại vụ ăn uống, thật ra cái ăn nó
phong phú ghê lắm, vô cùng vô tận.
Nhưng đặc trưng lớn nhất là ẩm thực gắn
liền với sản vật thiên nhiên ở địa
phương. Nếu ở nơi cây trái tốt tươi, tôm
cá đầy sông....như miền Tây Nam Bộ, thì
ẩm thực ở đó phong phú hơn vùng cát
trắng nắng chang chang như Phan Rang.
Tương tự thì ở Thái Bình, món ăn sẽ đa
dạng hơn ở cao nguyên đá Đồng Văn
Lũng Cú. Có lần dựng đưa đoàn khách

VN đi Ấn Độ, đến ngày thứ 3 là khách bắt đầu ngán, nói sao ăn gì cũng mùi cà ri không vậy, lại chả có rau ăn lá gì cả, rau ăn lá chỉ dừng lại ở salad bắp cải còn chủ yếu là củ và quả như cà rốt, hành tây, dưa leo, củ cải, bầu bí và hết. Nên có ông khách đại gia ở miền Tây nổi cáu, nói mày tiếc tiền chứ đưa vô khách sạn 5 sao thử coi, tui tao muốn ăn rau muống xào tỏi, rau lang luộc, canh mồng tơi rau đay nấu tôm, tao muốn ăn canh chua cá kho tộ. Tony nói anh à, thiệt là không có. Ông chửi quá nên cũng dắt vô ăn buffet ở khách sạn lớn nhất New

Delhi, ông đi một vòng coi hết các món ăn và chửi, mẹ, biết vậy tao ở nhà cho rồi.

Ở xứ Ấn hay Ả rập, nhiệt độ chênh lệch ngày đêm nó cao, nên rau ăn lá không có nhiều, và dẫn đến tập quán ăn uống như vậy. Cũng vì khí hậu nên họ phải tẩm ướp thịt cá với các loại gia vị cay nồng, mới có thể bảo quản được lâu. Chưa kể là thói quen ăn bốc bằng tay, nên canh cua rau đay sao ăn được. Cũng vì thói quen ăn bằng tay mà các nước như Indo, Philippine..., dù rau ăn lá cũng tốt tươi nhưng họ không thể ăn giống mình, mà lại

chủ yếu ăn đồ nướng, các món đều trộn nước cốt dừa sền sệt để bốc lúm vô miệng cho dễ. Nên dân vùng này mụn thôi là mụn, lại béo bụng chứ không có thon thả giọt đàn bầu như dân mình.

Còn Trung Quốc thì khí hậu mùa đông khắc nghiệt, nên họ ăn dầu mỡ nhiều, món rau nào cũng xào và mỡ có khi ngập đĩa. Vùng Nội Mông, Mông cổ hay Tân Cương, các nước Trung Á...thì lại nấu cơm bằng mỡ cừu, nên nếu mình dị ứng với mùi cừu thì đi mấy vùng này, tốt nhất là thủ 1 vali đầy mì gói. Người Hàn thì cái gì cũng kimchi, thậm chí phở Hoà ở

Seoul dọn kèm đĩa kim chi thay vì đĩa rau thơm. Ở Nga hay Đông Âu, các món của họ mặn hơn khẩu vị của mình, như món thịt muối, cá hồi xông khói....rất mặn, thậm chí mặn đắng luôn nếu mình không ăn kèm với olive chua hay dưa leo ngâm chua.

Nói như vậy để mình chuẩn bị, trang bị cho mình kiến thức về ẩm thực trước khi đi sang đó. Nói chứ ăn uống nó quan trọng, mình đi dài ngày, không thích ứng được với thức ăn địa phương đó thì sẽ không có sức để làm việc hay học tập. Nếu mình quen cứ sáng nào cũng phải

điểm tâm bằng một tô phở, trưa phải ăn lòng lợn lá mơ, tối phải đủ 3 món canh mặn xào mới ăn vô được, thì việc hoà nhập với bên ngoài hơi khó. Như dượng, từ lúc xác định mình đi làm thương mại quốc tế, phải tập ăn uống quốc tế luôn. Có những bữa tự dượng phải lên nhà hàng Ấn Độ, thử hết mọi món từ Nan đến Masala.....nên qua Ấn ở vài tháng chả sao. Hay có bữa dượng không ăn cơm, ăn bánh mì bơ tỏi, thịt nguội, xúc xích, khoai tây....cho quen. Hay bữa nào tiền rủng rỉnh tí thì vô sushi bar ăn đồ sống của Nhật, ban đầu cũng không quen,

nhưng sau này thì ghiền luôn. Hay dượng ráng ăn thịt cừu, thịt nướng kebab, fastfood...dù thấy chẳng ngon lành gì. Mình tập vậy để đi công tác, sau một ngày làm việc cật lực, tối về thì lại tiệc tùng nhậu nhẹt, hôm sau lại phải di chuyển với những khoảng cách rất xa...mình mà ăn uống khó quá, chỉ một tuần là đuối, chỉ muốn về nước chứ tiền đâu vô mấy nhà hàng Việt nam bên đó suốt ngày. Như cái anh đại gia hôm ở Ấn Độ, hôm sau đi gặp gỡ thương mại, ảnh không đi nổi, chỉ nằm ở khách sạn thoi thóp với mấy gói mì tôm chờ hôm sau

nữa thì về nước, trong khi mấy đôi tác khác thì lên gặp tay bắt mặt mừng, hợp đồng ký quá trời, còn anh đại gia nọ thì lỗ hết các cơ hội. Nên chỉ về bán cho đại lý dưới ruộng dưới vườn, để ăn cá kho tộ canh chua suốt ngày chứ buôn bán quốc tế hẻm được.

Hồi đó dựng có tuyến 1 nhân viên làm kinh doanh, mọi thứ đều hoàn hảo trừ ăn uống khó. Nên khách nước ngoài qua, nó nói thôi Tony à, mày cho bạn này làm văn phòng đi, chứ kinh doanh không hợp. Cá da trơn không ăn. Gà thì sợ phong sợ ngứa. Hải sản thì dị ứng. Chuối thì nói

mùi hôi. Heo bò chỉ ăn nạc mềm, chỉ luộc không được nướng. Sữa không tiêu được. Tiêu sợ nóng. Ớt không ăn.

Nên đi ăn với nó, thấy chén cơm với nước mắm mà tội nghiệp. Hỏi ra mới biết do mẹ nó từ nhỏ có chế độ ăn uống khó khăn như vậy, nên nó quen, lớn rồi sữa không được. Tính tình nó cũng bảo thủ nữa. Nên cũng thấy tội, nhiều cơ hội trải nghiệm với thế giới bên ngoài bị bỏ qua, cũng do ăn uống khó....

Chúc các con tự tin xách giỏ ra thế giới bên ngoài làm việc, học tập, vui chơi....mà không phải gặp rào cản nào.

Mình phải biết mình là ai. Nếu mình nghĩ mình là cá mập thì phải bơi ngoài đại dương, cá ngừ cá kiếm thì ngoài biển, cá hô cá chép thì ra sông mà vẫy vùng...chứ quanh quần trong ao làng làm chi, giành thức ăn chi với mấy con lòng tong tội nghiệp. Còn mình lười học tập thì suốt đời chịu phạt cá lòng tong, thì thôi đừng bon chen, ra ngoài sông 1 cái là bị nó vớt về kho tội hết nhá.

Dựng yêu các con nhiều lắm....

Ngày 23/10/2013

Chuyện Rùng Rĩnh

<https://thuviensach.vn>

1. Tony có chị bạn tên tiếng Hoa gọi là A Rủng, còn mình tên là A Rỉnh. Chị này sau cả chục năm làm hướng dẫn viên du lịch, ớn quá, muốn đổi nghề. Cái Tony nói thôi, em chỉ cho chị làm 1 business về xuất nhập khẩu nha. Em có đối tác bên Trung Quốc đang làm lưỡi cưa cắt đá bằng kim cương nhân tạo, tức diamond saw blade, vì chỉ có diamond mới cắt được đá granite hay marble. Em làm phân bón, thuốc sâu, hóa chất, hạt giống.... nhiều mảng quá rồi, thôi chị làm đi. Cái mình hướng dẫn chị ấy làm, đưa đi gặp khách ở Gia Lai Quy Nhơn Hà

Nội...tức các nhà nhập khẩu để đàm phán thương mại chứ chị ấy gặp khách là ép shopping-thói quen của một hướng dẫn viên du lịch nước ta.

Xong cái chị bắt tay vô làm, cũng được lắm. Một hôm nhà máy sản xuất Trung Quốc giao hàng trễ, mà khách bên này hỏi quá, nên Tony nói chị thôi qua Trung Quốc luôn đi, sẵn gặp đối tác luôn biết cơ ngơi nhà máy của người ta mà làm cho dễ. Xong cái chị lật đật xin visa đi qua bên, dắt ông chồng theo. Ông chồng người Anh. Còn chị thì cũng biết tiếng Anh. Mà đối tác tức A Lìn và A Che, thì

tiếng Anh viết được chứ nói hém được, sản phẩm của nền giáo dục Trung Quốc. Chị ấy bàn thôi chị em mình học tiếng Hoa cấp tốc đi, để chuẩn bị cho chuyên đi. Chỉ có mấy tuần phải đi nên học gấp. Lên mạng rao tìm lum mới kiếm được ông thầy. Ông này dễ thương lắm, nhận tới nhà dạy cho 2 chị em. Mỗi lần ông tới, bắt ngồi chờ cả buổi, rồi chị mới gọi thầy tới rồi mày, qua hạc lệ lên, để ông chờ. Cái Tony mới phóng xe wave alpha từ Gò Vấp xuống Thái Văn Lung hạc. Ông ban đầu cũng hém có hài lòng về thái độ của 2 đứa, nói sao kiểu sa chảnh

chê quá. Sau đó thì thấy 2 chị em tung hứng vui quá nên thích thú, riết cái ghiền, ngày nào cũng đòi qua dạy. Gọi điện bữa nay A Rĩnh với A Rủng có rảnh hem, thầy qua dạy nha. Thầy nhớ 2 đứa quá hà. Cái mình nói, thầy cứ ngồi nhà chờ, rảnh tụi em gọi thì thầy chạy qua liền nha, kéo tụi em đổi ý. Ông ngồi chờ miết, ngày nào cũng ngồi chờ rồi nhắn tin bằng tiếng Hoa khỏe không, có gì vui không...nhưng mình biết chắc mắm là ông muốn qua dạy chứ không gì hết.

Lên đưa hết cái cặp của ông cho lựa. Thích bài nào thì lấy ra bài đó ông dạy

cho. Có bữa hẻm hạc, nói tài liệu thầy soạn dở quá, thôi thầy dạy trong tờ catalogue siêu thị Metro nè. Cái ông căng thẳng dạy nào bắp cải 8,000 đ/kg, nho Mỹ 50,000 đ/kg, toàn ăn uống nhằm nhí tào lao. Có bữa thì đang hạc nửa chừng nói thầy ơi, tui em hạc nhiều nóng não quá, thèm ăn hột vịt lộn. Ông nói đâu đưa tiền thầy đi mua cho. A Rủng đưa ông 20 ngàn, ông phóng xe như bay ra đầu đường, đem về 6 trứng, thôi lại 2 ngàn. Mời ăn thì ông nói ông ăn chay trường, A Rủng giận, nói sao hồi nãy hẻm mua 4 trứng thôi, chứ thầy nghĩ tui

em sao ăn nổi mỗi đĩa 3 trứng. Vừa ăn vừa xía xói, ông ngồi cười ha hả. Biết ông ăn chay nên A Rùng nói thôi giờ sau mỗi bữa, em sẽ nấu chè chuối cho thầy ăn, nhưng bớt hạc phí xuống nha. Nói giỡn mà ông tưởng thiệt, ngồi buồn xo, nói 2 đĩa là chủ doanh nghiệp thành đạt mà sao đối xử vậy. Dạy lúng túng nên phát âm sai hết mấy chữ, có vẻ muốn nghỉ. Cái mình nói tùy thầy thôi, hém dạy thì tụi em tự hạc, tụi em thông minh quá mà. Ông sợ quá nói thầy nói giỡn chứ dạy chớ dạy chớ, miễn phí cũng dạy...

Còn đâu 2 ngày nữa lên đường nhưng từ

vượng về đàm phán thương mại 2 đũa hèm biết gì. Lo lắng quá, A Rùng hỏi thầy ơi, hôm nay học tiếng Hoa thương mại nha, thầy dạy giùm những từ như giao hàng, chiết khấu, thanh toán, container....đi chứ sao em biết qua bên kia nói gì với đối tác. Ông lắc đầu nói, sao tui biết mấy từ đó, tui chuyên dạy cho mấy nhỏ lấy chồng Đài Loan mà. Chứ trên mạng, thầy rao dạy cấp tốc là để đi lấy chồng chứ làm ngoại thương phải bài bản chứ ai lại đi học cấp tốc.

Sau 1 tháng dùi mài kinh sử, thấy chị ấy chỉ có khả năng nói hết sức lưu loát

những câu như " anh ơi em đang gọi đầu", " chồng ơi em đói bụng", "cho tiền gửi về cho mẹ em ở quê" hay " anh ơi em có bầu rồi" .....

Chết. Đi đàm phán mua lưỡi cưa cắt đá mà....

2. Cái A Rủng cùng chồng khăn gói qua mướp đi sứ Tàu. Trước khi đi, công tác tổ chức chuyến bay (tức chuẩn bị) hết sức nghiêm túc. A Rĩnh tiễn A Rủng đi, dặn nhớ đôi đáp lượm liền và sắc sảo cho nó biết phương Nam không thiếu người tài sắc nha. Chị ấy nói A Rĩnh à, em là người trên thông thiên văn, dưới

tường địa chất, em chỉ cho chị đi. Cái mình ra sức nói những điển tích sử Tây sử Tàu, để chị sang bên kia mà uốn 3 tác lưỡn nói hay như Trương Lương, cho tụi kia nể phục. Những câu hỏi xưa coi cải lương thuộc lòng như "Họa hổ họa bị nan họa cốt, tri nhân tri diện bất tri tâm" hay đọc sách về Mao Trạch Đông mà biết được như "bất đao trường thanh phi hảo hán", rồi đến thơ Đỗ Phủ, Thôi Hiệu, Tô Đông Pha gì cũng được A Rinh chuyển ngữ sang tiếng Hoa trang bị cho chị ấy. Ví dụ qua đó đi với đối tác, thấy trắng sẽ nói ngay "ngẩng đầu ngắm trăng

sáng, cuối đầu nhớ cô hương" mà phải đọc bằng giọng chuẩn Đài Loan. Hay thấy 1 đóa mẫu đơn sẽ đọc ngay thơ về hoa mẫu đơn của Lý Bạch, leo lên lầu ăn sủi cảo thì cũng đọc vang bài Hoàng Hạc Lâu...2 chị em cuối tuần đi shopping đất cát ở Bình Dương, ngồi xe cả tiếng không biết làm gì nên A Rĩnh còn tập cho A Rủng bẻ dền (tức biểu diễn) bài Yue Liang Dai Biao Wo De Xin (tức bài ánh trăng kia nói hộ lòng em), từng do Đặng Lệ Quân ca. Qua đó nếu nó mời karaoke thì kêu mở bài này, vì thuộc lòng rồi nên cứ tự tin ca, chứ 1 chữ bẻ dền A Rĩnh và

A Rùng cũng hém biết, nhưng cầm micro là bẻo dền âm âm cho tụi nó sợ.

A Rùng hết sức tự tin nên đi qua Tàu, tụi Tàu nể lắm. Vừa xuống sân bay đã bước đi với dáng vóc mà chị ấy cho là sang trọng, đi 2 bước lùi 1 bước (giống nhảy Rumba). Áo bà ba hồng, quần đen, nón lá, trang điểm lem luốc, mở miệng nói tiếng Tàu, hém thềm nói tiếng Anh. Nói theo giáo trình của thầy hột vịt lộn nên tụi Tàu quần quýt hỏi nị hạc tiếng Hoa ở trung tâm nào mà nghe sao ngọt ngào quá. Lúc xe chạy ngang qua cầu, đối tác nói, đây là sông Trường Giang nè. A

Rùng thất thanh kêu ngừng xe lại, bước ra đứng trên cầu và chỉ ngay xuống dòng sông, nói đồng dục: " Trường Giang sóng sau xô sóng trước - Chang jiang hou lang tui qian lang) rồi leo lại lên xe, im lặng không nói thêm. Bọn Tàu say mê, nói ô kìa, xưa nay ra đứng trở tay chỉ xuống sông mà phán như vậy, chỉ có bậc anh hùng kỳ tài trong thiên hạ mà thôi. Gái phương Nam thiệt là tài giỏi và xinh đẹp. Chị liền xõa tóc che miệng nói Nả lì nả lì (tức đâu dám đâu dám), y chang Tâm Tâm Như trong Hoàn Châu Cách Cách. Tới khách sạn thì đã trưa. A Rùng nói

với A Che (đôi tác Trung Quốc) là tao muốn đi xì thầu (tức gội đầu), trời nóng quá hà, hình rưa hình rưa. A Che nói hạo lơ hạo lơ, 2h tao qua đưa đi xì thầu, mày nghỉ ngơi đi. Cái A Che kẹt công chuyện, 4h mới xong, nên mới gọi vô khách sạn để hẹn lại. Ông chồng người Anh bắt máy. Ông chồng sáng giờ bực mình rồi, vì thấy A Rủng nói toàn tiếng Tàu với đám kia, không hài lòng lắm vì ông không biết tiếng, không tham gia trò chuyện được. Lúc gọi, A Che, tiếng Anh lồm bồm, thấy Tây bắt máy nên sợ quá nói 1 tràng " Hi, please tell her, that at 4

o'clock, I and Mr Lin will come to the hotel together wash her hairs" rồi cúp cái rụp, sợ hỏi tiếp hẻm biết trả lời. Dân dốt tiếng Anh hay vậy, giành nói ào ào, vì sợ đối tác nói 1 cái là nghe không được. "Wash her hair" ý là đưa cô ấy đi gội đầu, vì không biết nói tiếng Anh chữ gội đầu ra làm sao. Ông chồng nổi cơn ghen tam bành. A Rung vừa toilet ra thì bị vắn vẹo vì sao mới qua mà đối tác đã đòi tới khách sạn rửa lông cho bà? Mà together mới ghê.

Trân sâu bu lẹo (zhen shou bu liao) !

Ngày 24/10/2013

<https://thuviensach.vn>

Chuyện ở West Point

Ở Mỹ, đi xin việc làm, nếu vào thấy có ứng viên tốt nghiệp trường West Point cùng tham gia dự tuyển thì thôi coi như mình cầm chắc 1 suất rớt. Đi về cho nhanh, khỏi phỏng vấn nữa. Rất đông các CEO, các sếp lớn của các tập đoàn ở Mỹ đều tốt nghiệp trường West Point chứ không phải là Harvard hay Stanford, hay Yale... Ở Mỹ nghe ai nói tao từng học ở West Point, người ta cũng nhìn mình từ

trên xuống dưới, như 1 thực thể lạ, một con người hoàn hảo. Không xếp hạng được vì nó không có thể có tiêu chuẩn để xếp.

Vậy West Point là trường gì? Đó chính là học viện quân sự Hoa Kỳ. Điều khá lạ là mặc dù là học viện quân sự, nhưng lại cung cấp các quản trị cao cấp cho nền kinh tế Mỹ và thế giới. Sau 5 năm bắt buộc phải phục vụ trong quân đội, phần lớn các bạn rời bỏ binh nghiệp, học thêm một MBA rồi đi làm cho các tập đoàn. Rồi thăng tiến rất nhanh. Ở West Point, có một slogan là cứ đưa cho tôi một

người không phải tâm thần, tôi đều có thể
đào tạo thành 1 công dân ưu tú.

Mỗi năm WP chỉ tuyển khoảng 1300 bạn.
Và trong 4 năm học, bắt buộc phải loại
thải 10%. Tức năm cuối chỉ còn dưới
1000 bạn ra trường. Chương trình học từ
thiên văn vũ trụ đến cách bắt tay, cách
uống rượu vẫn tinh táo, cách gấp mùng
mền chiếu gói đến tranh luận các tác
phẩm của Victor Hugo. Trên thông thiên
văn dưới tường địa chất giữa thấu nhân
tâm. Tony quen với anh bạn, tốt nghiệp
trường WP và đang làm sếp một công ty
đa quốc gia ở Singapore, mỗi lần gặp,

ảnh kể về trường WP với một thái độ tự hào, mình nghe mà say mê, chiếc nhẫn biểu tượng của cựu sinh viên WP trên tay anh lấp lánh.

Ảnh kể, sinh viên vừa vào trường đã phải bị khủng bố tinh thần. Quan niệm là trung nước sôi 100 độ rồi đem qua trung nước đá. Nên sau này, dù có sự cố gì trong đời, họ cũng cảm thấy bình thường, chẳng xi nhê gì. Đầu tiên là họ nhốt sinh viên từng tốp vào trong phòng, sau đó 2h sau thì thả ra, yêu cầu trả lời các câu hỏi như có bao nhiêu bóng đèn trong phòng, bàn ghế màu gì, lúc vào mấy h mấy phút,

lúc ra máy h mấy phút, người ngồi bên trái bạn có đeo đồng hồ không, người bên phải tên gì....Trả lời không được là failed, tự động cuốn gói về nhà. Bài học đầu tiên về ÓC QUAN SÁT, cái quan trọng nhất của một nhà quản trị tài ba. Và n bài học tương tự như vậy. Sau này, ảnh đem các bài học này chế biến lại thành tài liệu dạy sinh viên các đại học khác hay nhân viên thực tập cho tập đoàn, cứ 1 đũa "đoạt giải nhất ngáo ngơ toàn quốc" vào mà chịu học, 6 tháng sau thì lột xác thành 1 người mới hoàn toàn, thành Steve Job luôn. Cái Tony xin tài

liệu của ảnh, đem về VN dịch, áp dụng cho hãng của mình và đang biên tập lại cho câu lạc bộ con dượng.

Các bạn nhớ lúc 9h tối nay, mình cùng nhau học " Đê thủ báỉ mai hoa", bài quyền số 8, Kungfu Thiếu Lâm. Bạn nào học thì điểm danh bằng cách Á 1 cái dưới còm ment nhé.

Chuyện ở West Point (bài 2) : Nam nhi và chí tang bồng

Như hôm trước có nói, học viện West Point có một câu slogan nổi tiếng, đại ý là cứ giao cho tôi một người không phải tâm thần, tôi đều có thể đào tạo thành một công dân xuất sắc. Rõ ràng dấu ấn đào tạo rất quan trọng với người trẻ. Nếu

chịu khó và có phương pháp đào tạo đúng, ngây ngô ngáo ngoạ vẫn trở thành xuất sắc như thường. Giáo dục Mỹ nói chung là kỹ, vì họ đào tạo là cho nước Mỹ có thể sử dụng, không phải chỉ với mục đích xuất khẩu giáo dục như một số nước khác. Nên với sinh viên ngoại quốc, đầu vào cũng rất khó, phải vượt qua các kỳ thi như Toefl, SAT, GMAT, GRE...tuỳ theo cấp học và ngành, còn trường nào không kiểm tra đầu vào, thì trường đó hoặc là diploma mill, hoặc hẻm ai biết tới.

Họ cho rằng, việc học viên có được các

chúng chỉ này thể hiện sự nghiêm túc trong việc theo đuổi học thuật. Thật ra, các kỳ thi này, so với khả năng của sinh viên VN, thì chẳng là gì, vì để vào đại học VN, kiến thức còn không lờ hơn nhiều, khó hơn nhiều. Cũng vì là đào tạo để nước Mỹ có thể sử dụng, nên thời gian học cũng lâu hơn, như MBA cũng phải mất 3 năm....so với 12 hay 18 tháng ở một số nước.

Trở lại học viện West Point lừng danh bên bờ sông Hudson, cách không xa New York, đây là ước mơ của mọi ông bố khi có đứa con trai ra đời, và muốn nó” đã

mang tiếng ở trong trời đất, phải có danh gì với núi sông”. Đào tạo trở thành công dân có ích, giỏi giang, để thoả chí tang bồng hồ thỉ, vùng vẫy giữa đất trời. Để một ngày, mặc veston ngồi họp ở toà nhà Jinmao Tower 88 tầng ở Thượng Hải, để ăn tối trên Sky Deck của Marina Bay ở Singapore, hay diễn thuyết, chia sẻ kinh nghiệm ở hội nghị CEO toàn cầu ở Geneve Thị Suỹ, mình thấy hào nhoáng vậy thì chớ có ganh tỵ, mà ngược lại, phải ngưỡng mộ họ. Khi 18-30 tuổi, trong lúc đám ngây ngô kia đốt tuổi trẻ trong các quán bar, các quán cà phê, vũ

trường, rũ rượi xoã tóc đi ra đi vô vì không biết học gì, làm gì, suốt ngày chat chit nhăng cuội, thấy chữ nhiều là không đọc, ngủ nhiều hơn học và làm nên đầu óc u u mê mê, nông cạn, cái gì cũng làm biếng, cũng lười...thì các bạn này đã phải vất vả đầu tư trí lực và thể lực trong các học viện như West Point (hay đại học kinh tế tp HCM khoá 21, khóc). Thư viện West Point mở 24/24, ở đó người ta thấy những cái đầu cắm cúi ghi ghi chép chép, những cuốn sách dày cộm phải đọc trong một vài ngày, nên kỹ năng đọc nhanh để lấy ý là phải có. Những bức

tường luôn đông nghẹt hạc viên đứng nhìn say sưa vào đó, tập nói với bức tường, rủ thu âm lại, nghe đi nghe lại, nói đi nói lại sao cho hay mới thôi.

Dưới trời tuyết lạnh khủng khiếp, những con người đó lăn lê bò trườn để tập thể lực. 5h sáng là keng đánh thức dậy, tập thể lực bằng các bài tập với cường độ nặng của vận động viên nhà nghề. Tập bơi, tập vượt mọi địa hình, mọi điều kiện thời tiết đều phải thích nghi. Kỹ năng tồn tại được chú ý đào tạo kỹ. Những lần trong đêm tối, họ bị thả giữa rừng, và tìm cách về lại trường bằng mọi khả năng có

thể, nhìn các vì sao trên trời đoán hướng, tìm thức ăn, dựng lều....Và có khi đang ngủ say giấc, 2 h sáng bị đánh thức dậy để kiểm tra kiến thức, với các câu hỏi như 10 vị tướng giỏi nhất mọi thời đại là ai, tướng Võ Nguyên Giáp dùng chiến thuật gì trong trận Điện Biên Phủ, nếu bạn là Napoleon, bạn sẽ viết lại lịch sử của Waterloo như thế nào....Không trả lời được, phải đứng ngoài hành lang cả đêm để suy nghĩ. Đào tạo để mỗi WPer có được dáng vóc của một người mẫu, sức khỏe của một vận động viên Olympic, trí tuệ của một học giả, ăn nói

như một thuyết gia, cư xử như một chuyên gia tâm lý....

Để thiết kế một cuộc đời hoàn hảo, thành
<https://thuviensach.vn>

đạt, đáng mặt nam nhi, người ta đã phải rất vất vả và đầu tư rất nhiều. Dân West Point khi về già, họ thành lập các hội WPer alumni, đi câu cá bên bờ biển Caribe, đi ngắm hoàng hôn ở Bali, thong dong tự tại, vì đều có một tuổi trẻ vất vả, học và làm như điên, và dĩ nhiên là thành đạt. Còn có những người đàn ông trên đời, về già rồi, mà vẫn cứ vật lộn mưu sinh, xin tiền vợ, xin tiền con cái, thì cũng có thể họ kém may mắn, nhưng cũng có thể họ đã lãng phí tuổi trẻ một cách vô bổ trong các trò trai gái, ăn chơi đàng đúm, xài tiền của cha mẹ, hay đơn giản

là lười nhót thây. Làm biếng thì sau này phải trả giá, thế thôi. Trách chi ai.

Nhìn các hạc viên WP đánh đàn, nhảy, khiêu vũ, võ thuật, hát, ảo thuật, thám hiểm, vẽ...hay thậm chí tỉ mỉ ngồi cắt tỉa giấy để rèn luyện đôi tay khéo léo, bạn sẽ thấy mình sẽ phải cố gắng nhiều, thật nhiều. Một ngày chỉ có 24h, là công bằng cho tất cả mọi người. Chúng ta phải ngủ 6-8 tiếng, tức 1/3 cuộc đời là cho việc ngủ, nên ai cũng chỉ còn 16h trong ngày. Nên phải chia ra, làm gì, hạc gì trong quỹ thời gian ít ỏi đó. Một hạc viên WP nếu sáng sớm, không nộp được bảng mô

tả công việc trong ngày (daily to-do list) cho bạn trưởng nhóm, thì coi như nắm chắc suất cuốn gói về quê, vì bắt buộc 10% học viên phải bị thải loại cho mỗi năm. Không có chuyện ngủ dậy và ngày đó không biết mình phải làm gì.

Sinh viên người Việt ở West Point khá đông, nhưng đều là Việt kiều, nữ nhiều hơn nam, hém biết vì sao. Du học sinh quốc tế ở WP một năm chỉ vài ba chục bạn, vì đầu vào khó quá. Con trai cả của thủ tướng Cambodia Hun Sen cũng tốt nghiệp trường này. Bạn mà nhìn thấy cậu này, không mê thì thôi. Đẹp ngời ngời từ

ngoại quan đến nhân cách, mạnh mẽ nam tính và thông tuệ, quý phái từ cốt cách đến tinh thần, một nụ cười cũng chứa sự bao dung như trời đất, thật là không có gì có thể so sánh nổi. Sự cố tranh chấp đền Preah vihear với Thái Lan, hai bên quyết không bên nào chịu nhường bên nào, thậm chí đã vang lên tiếng súng. Trước tình hình cấp bách đó, anh nhận nhiệm vụ của tổ quốc và lên đường đi đàm phán với người Thái. Và chỉ với ánh mắt âm áp và vài câu nói sắc sảo theo phong cách West Point, bên Thái Lan phải xin lỗi và rút quân, nhường lại ngôi đền này

cho quê hương Cambodia của anh...

Anh đã nói câu gì trong buổi đàm phán đó, xem bài 3 sẽ rõ.

Tổng

Ngày 26/10/2013

Chuyện con ngựa

Gần đây có người cho rằng trên thông báo tuyển dụng của ngân hàng X, điều kiện là nam từ 1m65, nữ từ 1m55 trở lên là 1 cách phân biệt đối xử nghiêm trọng, cần phải lên án. Cần phải có bình đẳng về giới, tuổi, chủng tộc, tôn giáo, màu da.....trong tuyển dụng và cho rằng ở các

nước tiên tiên không có chuyện này. Không rõ những nước tiên tiên mà bài viết đề cập là nước nào nhưng mình thấy ở Nhật và Mỹ, văn hóa doanh nghiệp ở hai quốc gia đã từng làm việc, vẫn có sự ưu tiên trong tuyển dụng. Ở Mỹ, trừ người được sinh ra tại đó, một người nhập cư cùng trình độ và làm công việc giống nhau nhưng mức lương sẽ thấp hơn người bản xứ. Các ông chủ trong lòng cũng có sự ưu tiên dân nhập cư trong tuyển dụng vì cần cù, chăm chỉ hơn và quan trọng là rẻ hơn. Điều này khiến tụi bản xứ thường không mấy thiện cảm với

dân nhập cư, thậm chí ở Nga hay ở Anh, họ còn kỳ thị và lâu lâu còn đánh đập vô cớ, chỉ vì tức.

Tuyển chọn nhân viên tiêu chuẩn như thế nào hoàn toàn là quyền của doanh nghiệp. Ở Sài Gòn, làm chứng từ giấy tờ, các doanh nghiệp không nói ra vẫn có sự ưu tiên tuyển nữ tốt nghiệp nhân văn, hành chính, ngoại ngữ... Trong khi nếu telesales tức bán hàng qua điện thoại thì giọng miền Tây nam bộ vẫn ăn khách nhất do ngọt như mía lùi. Hay sales ngành máy móc chẳng hạn thì phải là nam

giới, để đi nhậu với khách hàng tầng 1 tầng 2, rồi những thùng hàng mẫu nặng trình trịch nếu sales nữ thì phải thêm 1 anh nữa để bung bê. Hay như nhân viên thủ quỹ, các ông chủ người Hoa chợ Lớn chỉ tuyển người có gia đình Phật tử, vì họ cho rằng những người này vì biết quy luật nhân-quả mà không dám làm bậy, không tham. Ở Thái Lan, người ta ưu tiên tuyển những người dù là Phật hay Thiên Chúa hay Hồi Giáo, Ấn Độ giáo, gì cũng được miễn là phải có..., vì họ cho rằng những người theo tôn giáo là có đức tin, biết sợ thượng đế, không dám làm bậy,

vì có những cái chỉ mình họ làm họ biết, chứ giám sát sao hết được. Phật giáo thì sợ nhân quả, Thiên Chúa thì phải đi rửa tội. Công ty làm ngành giải trí thì họ ưu tiên ngoại hình chứ xấu quắc sao thu hút được đám đông. Có công ty chỉ tuyển nữ vì nhiều nam quá rồi, dưỡng thịnh âm suy, vô làm hương hoa cho đẹp đội hình. Họ có quyền từ chối không tuyển dụng người mà không đạt yêu cầu, mà không cần phải "lý do chính đáng" nào cả, đơn giản một cái thank-you letter là xong.

Trong thâm tâm họ đã có 1 sự phân biệt

như vậy rồi, cho nên việc ghi rõ điều kiện tuyển dụng sẽ tiết kiệm thời gian và công sức của cả xã hội. Ví dụ mình có 1m60 thôi mà vẫn chạy đến nộp hồ sơ vô, bên ngân hàng X vẫn nhận hồ sơ nhưng im lặng hay mời lên, thấy lùn quá thì nói bâng quơ vài câu rồi cảm ơn, cho về. Có phải mất công hem, 1 bên tốn thời gian gặp mặt, 1 bên thì vừa tốn tiền làm cái hồ sơ xin việc, vừa hy vọng rồi thất vọng, đau khổ hém biết tại sao mình rớt.

Gần đây các xí nghiệp ở Bình Dương ghi

rõ không tuyển lao động tỉnh Y. Người dân có hộ khẩu tỉnh Y này cũng thấy bị tổn thương, tự ái và tất nhiên sẽ phản đối gay gắt. Thật ra, không phải không có lý do. Đặc trưng của lao động phổ thông tỉnh này là tính địa phương rất cao, vô Nam thấy làm được là rủ cả làng vào làm. Bác Cả của mình có xí nghiệp may mặc, bác ấy nói nhiều lúc ức lắm, chuẩn bị giao hàng, sáng vào thấy cả 1 dây chuyền mấy chục cô nghỉ hết, đi qua xí nghiệp bên cạnh chỉ vì lương cao hơn có 200 ngàn/tháng, làm bác ấy không giao hàng kịp, bị phạt hợp đồng và đối tác

nhập khẩu nói Việt Nam tụi mày tổ chức sản xuất kém, dồn hết đơn hàng qua Trung Quốc. Cũng có đũa biết điều chạy qua xin lỗi, nhưng kêu ở lại làm thì kiên quyết nói không. Nó nói em không dám cãi, các chị ấy nói đi là phải đi, vì em ở chung, làm chung, rồi còn cha còn mẹ ở quê nữa. Căng thẳng chuyện nhân công miết mà bác Cả đóng cửa xí nghiệp may luôn, mấy xí nghiệp khác chuyên giành giật lao động ở bên cạnh cũng rứa, đóng cửa hết vì đối tác chán, không muốn làm với các đơn vị gia công suốt ngày giao hàng trễ . Đây, nên thôi, nhiều doanh

nghiệp nói không với hộ khẩu tỉnh Y cho lành, treo luôn trước cửa công ty, thấy cũng quá đáng thiệt nhưng cũng nên nghĩ lại cho họ. Có doanh nghiệp thì đồng ý tuyển, nhưng chia ra mà trị, bố trí ở các bộ phận khác nhau. Các xí nghiệp may của Hàn Quốc thì dân tỉnh nào cũng nhận, vì có chiêu bài nợ lương 1-2 tháng, công nhân tự bỏ đi là mất lương...mặc dù không phải họ không có tiền trả.

Thêm vào chuyện lao động tỉnh này tỉnh kia hay gây gỗ đánh lộn vì bênh nhau một cách mù quáng. Mà công nhân sống

chung, làm chung với nhau thì xích mích suốt, có khi chỉ là ngôn ngữ vùng miền, người này nói ý này người kia hiểu ý khác. Kiểu như chuyện ở xí nghiệp may nọ, xung quanh tre nó mọc nhiều, nên anh sếp mới phân công cô nấu cơm (người Huế) đi hái măng về cải thiện chất lượng bữa ăn. Cô bị lông tre nó bay vào gây ngứa mông, ở vùng quê miền trung thì người ta quen nói là ngứa đít, rất khó chịu nên hái măng không được nhiều. Khi về, sếp yêu cầu giải thích vì sao hái ít vậy. Cô mới thật thà báo cáo "thưa thủ trưởng, trong lúc đang hái măng, em bị

ngựa địt....nên...". Anh thủ trưởng người Bắc mới nghe đến đây là cắt ngang "ôi giờ ời, thấy ngựa thì cô phải lập tức chạy đi, chứ đứng đó làm gì cho nó tởn, mà cái con ngựa to lớn thế, cô không chết là may. Cô đúng là gái chẳng ra gì". Cô gái giận dữ "- rãng mà nói lạ rứa, phải con ngựa chi mô, em bị ngựa". Cãi qua cãi lại, rồi gây lộn âm ỉ, bạn bè cô này chẳng hiểu mô tê gì, thấy đồng hương bị ức hiếp nên tập trung gây gộc, tiến lên, rượt đuổi anh thủ trưởng chạy té khói.

Anh sợ quá chui vào bụi tre nấp. Một lúc

sau bước ra thì cũng gãi sột soạt. Cô nấu cơm nhìn thấy và cười hả hả, đây, thủ trưởng cũng bị ngứa. Răng mà nọi em hè...

Ngày 31/10/2013

Chuyện bóng đèn và con ruồi....

Lúc mới ra trường, Tony có đi làm ở nhà máy giày dép 1 thời gian để quen với việc sản xuất trước khi làm thương mại. Có lần nhà máy bị mất vật tư, thế là những người liên quan sẽ phải giải trình, gồm có bảo vệ, thủ kho, cán bộ vật tư, bốc vác... Xong mọi người nghi ngờ vào

anh bốc vắc mới tuyển vào làm, vì ê kíp kia đã làm với nhau được mấy năm, chưa có sự cố gì, mới tuyển anh này vào vài hôm đã có chuyện. Chú Chương giám đốc giao Tony xử lý việc này rồi báo cáo lại cho chú.

Cái kêu mọi người vô hạp. Mọi người nhìn anh bốc vắc vì nghi ngờ tập trung vào đó. Nhìn thấy gương mặt gộc gạc của anh, tự nhiên mình lại có cảm tình, nghĩ là chắc không phải. Mới hỏi anh ơi, anh có lấy cặp không ạ, anh nói không. Mình nói em mong anh nói thật một lần, giọng

tha thiết và mắt nhìn sâu vào mắt ảnh. Ảnh lúng túng, lóng ngóng vụng về, rồi cũng hết biết giải thích sao, lấy cái cuối cùng của 1 chút lòng tin còn vớt vát, ảnh xin thề. Anh nói anh xin thề có cái bóng đèn, anh mà nói dối, bóng đèn tắt liền. Cái mình nhìn lên cái bóng đèn, nhìn miết cũng hém thấy nó tắt, xong hết biết hỏi gì nữa, vô báo cáo chú Chương, nói con hỏi rồi mà anh ấy trả lời là không có. Chú giám đốc cười hả hả, nói đúng là đồ mới ra trường, ngáo ngơ tin người quá đáng. Có ai ăn cắp mà thừa nhận mình ăn cắp đâu. Nên phải có tang chứng rạch

rồi. Rồi đưa ăn cắp đó sẽ lập tức chối tội, nên phải có nhân chứng. Có tang chứng vật chứng chưa đủ, còn phải đấu tranh khai thác mãi ấy chứ...

Hôm qua đi ăn với đứa em nó hạc từ trường K. Một ông phó GSTS của trường nó bị bộ GD tước bằng vì người ta phát hiện luận văn tiến sĩ đang lưu ở thư viện quốc gia, có tới 30% giống y chang một luận văn khác (lỗi đạo văn tiếng Anh gọi là Plagiarism). Kiến thức của người khác thì phải tiêu hóa, còn trích dẫn thì phải ghi nguồn, mở ngoặc đơn ngoặc kép. Nếu

không thì là ăn cắp. Nhưng ông lên báo cãi ngay, nói luận văn lưu trữ ở thư viện đã bị đánh tráo hoặc bữa đó đưa cháu nó đi nộp nhầm hay sao đó chứ tôi đời nào. Mới thấy, dù anh bốc vác hay 1 người từng là phó GSTS, cách phản ứng khi bị phát hiện cũng giống nhau. Chối ngay. Chối phắc. Chối là 1 khái niệm thuộc phạm trù tâm lý học. Tự nhiên nhớ lời chú Chương.

Về tư vấn tâm lý trên báo, mình chỉ đọc cô Dạ Loan báo Thôn Quê Ngày Nay. Mấy người kia nói như sách, không thực

tê, chả thấy hứng thú gì, toàn thấy gương mặt bự phấn sơn son thiếp vàng lên báo nói mình là nhà tâm lý học. Đọc thấy có người tâm sự, "cô Lan ơi, em nghi ngờ chồng em ngoại tình. 1 lần em bắt gặp anh ấy đi vào nhà nghỉ với 1 cô gái, về vặn vẹo thì anh nói là không có, thề thốt với mấy cái bóng đèn neon trong nhà, bảo là đang đi trên đường mệt nên vào đó nghỉ thôi. Nhà nghỉ là để nghỉ ngơi chứ. Sau đó cô kể tiếp là lần thứ 2, em và bạn em ập vào bắt quả tang anh ấy và 1 cô tiếp viên quán cà phê đang ở trong phòng trong nhà nghỉ, em nói bắt quả

tang rồi nhé, cả 2 đều trong tình trạng không mảnh vải che thân rồi nhé, xem lần này có chối được không. Anh mắng em sa sả, nói là mang "mảnh vải" vào nhà nghỉ làm gì, có che thân thì che bằng quần bằng áo chứ ai lại đi che bằng mảnh vải. Cái em hỏi thể quần áo đâu, anh ấy nói trời nóng quá cởi ra cho thoáng. Chồng em làm nghề thẩm phán huyện nhà. Anh bảo thường vào nhà nghỉ để tư vấn pháp luật vì môi trường nơi ấy yên tĩnh, tư vấn cho rõ. Như quy định là cà phê chồn phải bỏ 2 muỗng đường, cô bán cà phê không rành pháp luật, bỏ 3

muồng là vi phạm ngay. Giờ em phải làm sao, em có nên tin anh ấy nữa không. Cô ơi, có ai trần truồng ngồi tư vấn pháp luật cho nhau không cô "?

Cô Dạ Loan nói "cô chưa biết em và chồng em thuộc thể loại gì....nhưng cô biết một điều, làm sai khi bị bắt gặp người ta sẽ phải chối. Đó thuộc về phạm trù tâm lý học, bình thường ai cũng vậy. Người càng ăn cắp lão luyện sẽ có kỹ năng chối bay chối biến 1 cách chuyên nghiệp. Nên ai hồi nhỏ đi học thường xuyên quay cóp thì lớn lên sẽ rất dễ nói

dôi hay ăn cắp vì nhớ nghề. Dù gì thì cũng ít nhất là 12 năm đào tạo. Nên nếu bạn gặp 1 người chỉ mới tốt nghiệp tiểu học thì XÁC SUẤT đó là người chân thành sẽ cao hơn "

Nghe lời cô Dạ Loan, Tony thích chơi với thể loại bỏ hạc nửa chừng, vì yên tâm. Có bị ăn cắp cũng chỉ là ăn cắp nhẹ. Về chuyện hạc vị và bằng cấp ở nước ta, Tony nghĩ càng thấp càng uy tín. Vì ít ai bỏ tiền ra mua bằng tốt nghiệp tiểu học hay trung học cơ sở.

Tôi qua thấy mất tiền mấy chục ngàn bỏ quên trong nhà tắm, chắc thằng Tí nó lấy đi chơi game rồi chứ không ai vô đây. Bèn cất tiếng hỏi:

"Tí, mày có lấy tiền của dượng không Tí?"...

Tí: "Dạ không dượng ơi."

Tony: "Mày chắc không Tí"?

Tí: " Con thề có con ruồi bay qua nè dượng. Con mà nói đối, con ruồi trước

sau gì cũng sẽ chết".

Ôi. Thằng này khá. Vậy mà mọi người cứ nói nó ngây ngô kém trí tuệ. Nó biết chối bay chối biến và thề thốt như vậy tức phát triển tâm sinh lý bình thường. Sau này sẽ hòa nhập được vào xã hội. Cũng mừng.

Ngó ra ngoài phố, mấy cái bóng đèn đường cứ lúc sáng lúc tắt, đèn với chả đóm. Người ta cứ nói dối, rồi ăn cắp, rồi lôi mấy cái bóng đèn ra thề. Nhưng bù lại cũng chả thấy con ruồi nào. Cứ thế

này, chẳng mấy chốc giống ruồi sẽ bị tuyệt chủng.

Ngày 3/11/2013

Tôi qua năm mơ, thấy đi thi tốt nghiệp cấp 3. Chỉ thi môn giáo dục công dân. Nhưng không ai làm được.

Mới ngồi uống cà phê suy nghĩ, nền giáo dục toàn dạy chữ thì đạo đức xã hội xuống cấp là đúng rồi. Nên soạn lại môn giáo dục công dân, đưa vào thi tốt nghiệp lớp 9 hay 12, bớt mấy kiến thức kia xuống. Học quá trời giờ cũng chẳng nhớ, chẳng ứng dụng gì, mà xã hội lại càng

nhều vụ cắt đầu làm mắt do học tập theo Ms Broken Rice....

Ngày 6/11/2013

Chửi

Xã hội mình làm ăn ngày càng khó, nhiều vấn đề bất cập như trong giao thông, y tế, giáo dục....khiến mọi người căng thẳng và sẵn sàng nói những lời thô lỗ cho nhau, như trong bức hình hôm qua Tổng đăng. Đúng là các bạn comment giống ở xã hội mọi người có nói với nhau như thế. Nhưng mình cố gắng khác biệt nhé, cố gắng mở miệng ra là nói những từ đẹp

đẽ, thơm tho, hay ho cho nhau.....

Vì chữ chính là một sự bất lực của trí tuệ. Tổng chưa thấy 2 người phương Tây, 2 người Nhật đứng chống nạnh chữ nhau bao giờ. Ngay cả ở Thai, Indo...cũng không thấy. Họ chỉ tranh luận đúng sai rồi thôi. Còn chữ tay đôi, chữ đồng, chữ móc méo, nói ngôn từ xấu xí mày là con vật này, cha mẹ mày là....thì chỉ thấy hết sức phổ biến ở Trung Quốc và Việt Nam.

Tiếng Anh, chữ "chửi" rất ít ai dùng (

scold), trong khi tiếng Trung thì rất nhiều câu có chữ này (ma). Tổng so sánh trong 2 cuốn 3000 câu tiếng Anh thông dụng thì không thấy câu nào nói chữ chửi trong khi cuốn 1600 câu tiếng Hoa phổ thông thì tràn ngập.

Mình cố gắng thoát khỏi văn hoá xấu xí này nhé.

" Mẹ! Mẹ ơi cô dạy

Cãi nhau là không ngoan

Cái miệng nó xinh thế

Chỉ nói điều hay thôi."

<https://thuviensach.vn>

Ngày 6/11/2013

Chuyện nàng An Thị

Tony đi công tác miền Tây Nam Bộ, thấy ăn nói cũng có chút kiến thức nên bà con hay hỏi thăm. Gần đây câu mà bà con hay hỏi nhất là việc thương lái Trung Quốc sang thu mua mấy cái "trời ơi đất hỡi" của mình, mục đích là gì vậy? Bữa thì râu mèo, bữa thì đuôi chuột, bữa thì cây sưa, bữa thì là xoài non, lá vải....Bữa thì đĩa, ốc bươu vàng, móng trâu....toàn những thứ lạ lùng.

<https://thuviensach.vn>

Tony nợ 1 câu trả lời.

Rồi cũng có thời gian tìm hiểu. Ra cửa khẩu Tân Thanh, Móng Cái, Thanh Thủy, Hà Khẩu....tất cả mọi người đều nói chưa từng thấy xuất những loại hàng như thế qua bên kia. Vậy họ mua làm gì? Mua mà không xuất. Bèn khăn gói qua tận bên Tàu để tìm hiểu thực hư. Mới hay là thương lái Trung Quốc không chỉ làm chuyện này ở nước mình, mà họ cũng đi xuống tận các tỉnh xa xôi như Cam Túc, Thanh Hải, Tứ Xuyên, An Huy...để thu

mua các loại "nông sản" như thế. Họ là thương nhân đến từ các thành phố như Nam Ninh, Quảng Châu.....và đều có cuộc sống cực kỳ giàu có. Tony qua bên, với khả năng tiếng Tàu hết sức lưu loát, và tư lượng cũng khá, bèn khai thác thông tin. Gặp 2 thương nhân ở Quảng Tây tên A Cầu và A Bình, chỉ vài chai Mao Đài và vài bài thơ Lý Bạch, họ sơ hở để cho Tony hiểu được nội dung câu chuyện....

Phi vụ của họ thường gồm 1 nhóm gồm 2 thương nhân ít nhất trở lên, mục tiêu là các vùng nông thôn hẻo lánh. Nông sản

họ mua phải càng lạ càng tốt, người ta không biết giá thực tế là bao nhiêu để có thể so sánh. Đợt này sang Bình Phước của Việt Nam. Cây điều (đào lộn hột) trồng khá nhiều ở đây. Lá điều non là mặt hàng họ quyết định thu mua vì là hàng độc, không có tiền lệ mua bán, dễ tạo nên sự tò mò một cách huyền thoại. Đến thị trấn An Lộc và việc đầu tiên là tìm thương lái địa phương. A Cầu ghé chị Bảy, nói chị Bảy ơi tui muốn mua lá điều non. Hạt điều thô ví dụ giá chỉ có 500 ngàn đồng 1 tấn, A Cầu mua lá non giá ngang bằng luôn. Đưa tiền trước, nói chị

hái cho tui vài tấn, phơi khô nha. Chị Bảy nửa tin nửa ngờ, nhưng thấy tiền thật, lại trả trước, nên kêu người ra hái lá đem phơi, giao cho khách. Chứ chờ cây điều ra trái, tiền phân tiền thuốc.....mấy tháng sau thì cũng chỉ có giá này thui, bán vậy sướng hơn.

Trong lúc đó thì A Bình sang gặp anh Tám, một thương lái ở xã khác. Cũng y chang vậy, anh Tám cũng hái 4 tấn lá điều non giao cho A Bình và lấy 2 triệu. Bên kia A Cầu quyết định tăng giá mua lá điều lên 1 triệu 1 tấn. Chị Bảy phân

Rồi vắng bóng. Đầu tuần sau A Bình lại xuất hiện, nói giờ hút hàng quá anh Tám ơi. Hàng này bên TQ chuộng lắm. A Bình nói giá bây giờ là 5 triệu 1 tấn. Đưa tiền trước và ép giao ngay. Anh Tám đang lo giao không đủ, thì bỗng dưng có ai đó tiếp thị nói có người bán sẵn giá chỉ có 4 triệu một tấn thôi, mua hem. Anh Tám thấy mua cứ 1 tấn lời 1 triệu, ngu gì không mua. Bèn thu gom. Gom được bao nhiêu A Bình cũng lấy hết. cầm cục tiền trong tay, anh Tám ngỡ trong mơ. Ai ngờ hàng có sẵn kia là của A Cầu, dân địa

phương hái và phơi sao kịp, nên qua kho của A Cầu mua lại. Chen chúc xếp hàng....

Bán xong hết kho, A Cầu phone cho chị Bảy giá bây giờ là 10 triệu 1 tấn rồi, gom nhanh lên người đẹp. Số lượng không giới hạn. Chị Bảy cười tít mắt qua điện thoại, lật đật gom khí thế, dân chúng hái phơi không kịp nên phải mua lại "trôi nổi" trên thị trường giá 8 triệu 1 tấn, cứ một tấn mang qua là lời 2 triệu mà. Tất nhiên hàng giá 8 triệu kia từ nguồn của A Bình. Nhưng A Cầu cũng đến, trả tiền

đàng hoàng, rồi chờ hàng đi. Chị Bảy chẳng may may nghi ngờ, tiếp tục thu gom để dành đó, đón đầu thời cơ. Chị Bảy bàn với chồng, qua tuần xuống thăm mỹ viện Sài Gòn sửa mũi.

Đỉnh điểm là A Bình quyết định tăng lên 20 triệu 1 tấn, gom đi mai qua lấy. Nghe điện thoại xong, anh Tám muốn xiu, ra sau nhà cây gì cũng vặt trụi lá, không kể cây điều cây tiêu gì sất. Nói tụi bay cứ thấy cây nào có lá là hái, trà trộn vô, tụi nó biết mẹ gì. Bữa trước cũng vậy, toàn lá tầm bậy mà tụi nó cũng mua, người

mình thông minh bọn kia ngu thật. Huy động cả xã. Nhưng vẫn không đủ theo đơn hàng của A Bình, lại thu gom trên thị trường với giá 15 triệu 1 tấn. Ai mang sang giá 15 triệu đồng 1 tấn anh Tám mua hết. Anh Tám mua xong, gọi điện cho A Bình tới lấy thì A Bình nói để mai đi, đang lấy container lên đóng hàng. Sáng mai gọi lại thì " số máy quý khách vừa gọi không liên lạc được". Anh Tám chạy tất tả đến nhà nghỉ gần đó thì mới hay ông khách đã trả phòng. Phóng như bay đi tìm thì chỉ thấy chị Bảy, chị Hai, anh Tư, anh Ba, chị Sáu....cũng hớt hơ

hớt hải phóng xe trên đường ở chiều ngược lại. Dáo dác vòng lên vòng xuống, cũng bấy nhiêu người trong hiệp hội các thương lái huyện ta. Con đường đất đỏ mịn mù bụi. Những cái mũ bảo hiểm lấm lem. Những cái nón lá phấp phới. Những gương mặt đen nhẻm và những giọt nước mắt nóng hổi. Những kho lá điều chất cao như núi vì ai cũng tranh thủ ôm hàng. Những vườn điều xơ xác, vắng lặng, mênh mông.....

Hóa ra, họ thu mua các nông sản tào lao ấy chỉ là 1 cách để làm giá.

lòng vòng đẩy giá lên, người ôm cuối cùng các các tiểu thương tội nghiệp. Mấy ngàn năm trước, trước miệng lưỡi và mưu mô của Triệu Trọng Thủy, nàng An Thị Mỹ Châu vừa đi vừa rắc lông ngỗng trên đường. Mấy ngàn năm sau, những nàng An Thị thế hệ mới đã khá hơn. Đã tự mình chạy xe máy chứ không cần phải ngồi sau An Dương Vương, nhưng thơ ngây thì vẫn cứ như thuở nào.

Ở bên kia biên giới, tại 1 khách sạn hoa lệ của Tp Bằng Tường, Triệu Trọng Cầu và Triệu Trọng Bình...vui vẻ đãi tiệc.

Phi vụ thành công. Gái đẹp bận xờn xám vây quanh, hỏi "shâng y chai due nản hạo ma". A Cầu nói "hỉnh hạo", xong ngửa cổ uống cạn ly, tạm quên những ngày vất vả, nắng gió muối mòng ở xứ nhiệt đới xa xôi kia. Cả hai ngồi bàn việc đi Thụy Sĩ nghỉ ngơi một thời gian trước khi sang Cần Thơ mua đĩa...

(Đón đọc tập tiếp theo: chuyện con đĩa)

Ngày 11/11/2013

Unknown

<https://thuviensach.vn>

Ý tưởng trình bày cho hội thảo thuốc trừ sâu sinh học của hãng Phụng Tím như vậy

"Anh A ở Di Linh trồng cà phê, trồng riêng 1 miếng cho nhà dùng. Không phân không thuốc. Anh B ở Bảo Lộc trồng trà, cũng trồng riêng 1 khoảnh đất cho nhà dùng, còn lại là sản xuất thương phẩm, xịt thuốc thoải mái. Anh C ở Lạc Dương trồng rau, cũng chừa một góc cho mình ăn....

Nhưng cả 3 anh đều gặp nhau ở bệnh

viện ung bướu. Hoá ra, anh A uống cà phê sạch nhưng uống trà và rau bẩn, và anh B thì uống trà sạch nhưng sáng nào cũng chơi ly cà phê bẩn và ăn rau, anh C thì ăn rau sạch nhưng cứ uống cà phê hay trà mua ở chợ về là dính đòn....

Giải pháp duy nhất là dùng thuốc sinh học, không độc cho con người và môi trường, xịt thoải mái, cho mình và cả cho người...."

Tổng đang ngồi viết bài để đi báo dèn hội thảo đầu bờ với nông dân Đà Lạt,

online tí.

Hy vọng bà con người ngất ngây con gà tây...

Một lần nữa, Tổng lại chinh phục bà con với sự thanh tao của ngoại hình và nét lung linh của trí tuệ...

Ngày 16/11/2013

Unknown

Hồi xưa mình giả bộ nói mình học cấp 3 trường chuyên Lê Quý Đôn Khánh Hoà, vì cũng có vài bạn học ở đó nên mình cũng biết sơ sơ. Cũng chủ yếu là họ nghĩ

mình học giỏi mà yêu quý mình hơn.

Hôm qua, anh bạn mình kêu qua nhà ảnh nhậu, cái gặp ông thầy ổng dạy ở trường này từ năm 1990 -2000, ổng hỏi câu này câu kia làm mình ngỡ ngàng quá không biết trả lời sao. Mình lật đật nói em vô học trước khi thầy vô dạy, cái ổng nói ồ sao xưa giờ chưa thấy ai với mấy tuổi mà đã đi học lớp 10...

Mấy chục người trong buổi tiệc nhìn mình. Cái mình cứng họng. Từ 2 hốc mắt sâu hoắm, 2 giọt lệ nóng hổi chực trào

ra. Mình sợ hỏi nữa nên xin về sớm, ông nói với theo " may mà có em, đời còn dễ thương"....

Ngày 20/11/2013

Ngày nhà giáo

Cám ơn các bạn đã chúc mừng ngày nhà giáo VN với Tony, dù Tony chưa bao giờ đứng lớp.

Nếu có 1 lời khuyên, thì Tony khuyên các bạn hãy dành thời gian cho những thầy cô giáo cũ của mình, đặc biệt nhưng người đã về hưu, đang vò võ ngóng trong

ai đó trong số học trò cũ của mình nhớ đến.

Năm ngoái, cũng vào ngày này, Tony đi công tác ở huyện TN, Đồng Tháp. Gần chỗ khảo nghiệm phân bón của Tony làm có 1 quán tạp hoá nhỏ, chủ quán là một bà lão khá đẹp, nhìn trí thức, chắc cũng khoảng 70 tuổi. Hôm đó, Tony ghé mua đồ thì thấy bà đóng cửa. Vô hỏi thăm thì bà nói trước đây bà là một cô giáo tiểu học, sau khi về hưu thì mở quán để buôn bán lặt vặt cho vui. Nhưng cứ đến ngày 20/11 thì bà nghỉ, lên trường cũ sinh hoạt

chút, rồi về nhà. Ăn mặc đẹp, có bình hoa trang trí trong nhà, chờ học trò cũ đến thăm. Nhưng năm nào cũng vậy, bà chờ đến chiều, đến tối thì vẫn không có ai...

Cái Tony đối xung hô, gọi cô xung em cho nó ra về học trò.

Cô nói, giờ người ta chỉ thăm thầy cô đang dạy, có ai nhớ đến thầy xưa đâu, vì cô chỉ là một cô giáo làng. Học trò của cô có những người là ông này ông kia ở huyện, ở tỉnh....Cô hỏi Tony làm ngành gì mà cứ thấy xuống đây hoài vậy, Tony nói

làm nông nghiệp. Cái cô kể anh X, anh Y...đang là chi cục trưởng, trưởng phòng ở các sở địa phương đều là học trò cũ của cô. Cái Tony liền gọi cho các anh ấy, vì rất thân. Hoá ra, anh X, anh Y đều đi lên Cần Thơ cả, thăm viếng các thầy đang hướng dẫn hai anh làm thạc sĩ. Hai anh nói chỉ nhớ đã học qua cô giáo đó nhưng không rõ là lớp mấy.

Tối đến rất khuya, Tony xong việc ngoài đồng và ghé tặng cô một món quà nhỏ. Cô đã thay đồ bộ để chuẩn bị đi ngủ, trên bàn chỉ có vồn vẹn bó hoa của cô tự mua

tự cấm, và gói quà nhỏ của Tony, một người xa lạ mà cô chưa kịp hỏi tên.

Kết thúc một ngày hiến chương nhà giáo, ở một vùng quê nước Việt.

Ngày 21/11/2013

Chuyện trên chuyến bay đường dài

Lại nói về chuyến bay hôm đi London. Tony ngồi hạng economy hay còn gọi là hạng phổ thông, 2 anh bạn Nhật thì đi hạng thương gia (business class), phía trên đầu máy bay, cách nhau cái rèm. Ghế hạng thương gia thì rộng, bật ngã

phía sau như cái giường nên ngủ thoải mái. Cái 1 anh bạn nói thôi mà cứ ngồi dưới đọc sách hay viết báo cáo đi Tony, tụi tao ngủ trước, xong sẽ nhường ghế cho mày, chứ bay mười mấy tiếng mà không ngủ sẽ rất mệt. Tony ngồi bật đèn lên làm việc đâu mấy tiếng thì lên đổi chỗ để ngủ. Giờ mới để ý thấy các cô tiếp viên hàng không của mình, lúc phục vụ ở khoang economy thì mặt lạnh tanh, ăn nói cộc lốc "bò hay gà", nhưng vừa kéo rèm bước qua khoang business là nhún 1 cái, cười toe toét, dịu dàng hẳn ra, dù chỉ đi ngang qua để lên lấy thức ăn

hay trao đổi với phi công trên buồng lái.

Tony đang ngon giấc thì bỗng bị đập kêu dậy. Cô tiếp viên nói yêu cầu anh xuất trình Boarding Pass. Tony ngái ngủ nên mớ trong quần 1 lúc mới ra được (ý nói mớ cái Boarding Pass-NV). Cái cô nghiêm mặt, "mời anh xuống dưới kia, ngồi đúng vị trí của mình!". Tony ngáp (có che miệng) rồi tươi cười "thưa cô, chỗ này của bạn tui, cậu ấy nhường tui lên ngủ 1 lát". Cô phẩy tay, "mời anh đi cho, đó là quy định hàng không. Không ai được phép ngoại lệ!". Gương mặt khó

đăm đăm, nói tiếng nào rõ tiếng đó cứ như "dao cau liếc vào mồm đá". Cái mình nói nếu là quy định thì tui chấp hành, cảm ơn cô đã nhắc nhở. Tony đi xuống, trình bày với thằng Nhật, kêu nó trả chỗ. Thằng Nhật ngạc nhiên, đi tìm cô tiếp viên hỏi cho ra nhẽ. Lý luận của thằng Nhật là chỗ của nó, cho ai là quyền của nó. Rằng lẽ ra là đi hãng khác, mà cái thằng Tony này nó ép tui tao đi vì đường bay mới mở, ủng hộ quê hương, nên các bạn phải có thái độ nhẹ nhàng. Nhưng cô tiếp viên đốp chát ngay, nói chúng tôi không quan tâm ai là ai, đó là

quy định. "Giá vé khác nhau, chế độ ăn uống của 2 khoang là khác nhau, ngồi lộn xộn thế này chúng tôi không phục vụ được". Giọng nói của cô càng ngày càng gay gắt và quyết liệt với các cấu trúc tiếng Anh như I dont like, if you want, you must, you have to, don't say that, how to do....

Thấy tình hình có vẻ căng thẳng, Tony mới trình bày, thưa cô, nếu cô không giận thì cho tui góp ý cái nhé. Cổ lườm mắt nhìn, rồi gật đầu. Tony said "-cô ơi, quy định của hàng không nhiều lúc hành

khách không biết. Thật ra ở các hãng khác, có thể cũng có quy định vậy nhưng trên máy bay người ta đổi ghế cho nhau cũng bình thường thôi cô à. Nhưng mà nghề của cô suốt ngày trên này, sao cô không vui vẻ cho môi trường công việc của mình nó thoải mái, có phải hay hơn không? Tụi tui đi 3 người, 1 Việt 2 Nhật, cô xem, đều cao ráo đẹp trai, gương mặt đừa nào đừa nấy cũng ngời ngời thanh tú, tính tình lại hoạt bát vui vẻ. Cô nên nhìn hành khách như tụi tui mà tìm thấy niềm vui trong nghề nghiệp. Cô đẹp quá mà, cô mà dễ thương nữa thì hay biết mấy

...".

Cô tiếp viên nhìn Tony sững sờ. Chắc
hồi giờ chưa ai dám nói vậy. Chớp mắt
mấy cái xong cái rú lên, ối trời ơi, anh
Tổng phải không. Anh Tổng đây mà. Em
chắc luôn. Rồi rầm rập chạy vào trong
buồng kêu thêm bạn bè, Yến ơi, Oanh
ơi....có Tony đi chuyến bay của mình nè,
ra coi. Cái Yến cái Oanh lao ra ngay, nói
ủa Tony nào, Tony Blair hả? Hay Tony
Buổi Sáng? Đẹp trai vậy phải là Tony
Buổi Sáng rồi. Anh ngồi đâu, ối anh lên
đây với tụi em....Nói đoạn, 3 cô kéo

xềnh xệch Tony vào buồng để thức ăn, bóp tay bóp chân sờ má... Hỏi anh Tổng ăn gì em lấy, nước rau má mã đề cũng có nè, anh uống hem? Còn nói ở ngoài anh trẻ quá anh à, anh ăn gì mà trẻ quá. Cái mình giả bộ giận, nói "nhưng hồi nãy mấy cô làm tui buồn". Cô tiếp viên trưởng nãy giờ đứng quan sát nghe hết câu chuyện, vội xen vô "tụi em hứa với anh, từ nay về sau, tụi em sẽ vui vẻ với hành khách, ăn nói dạ thưa ngọt lịm, cái gì cũng giải quyết thấu lý đạt tình. Sẽ không nhăn nhó, cau có với hành khách nữa. Sẽ lễ phép dễ thương, giữ hình ảnh

đẹp của 1 hãng hàng không lớn, của một dân tộc văn minh nghĩa tình". Cái Yên nói thêm "dù sau này có làm ở môi trường trên không hay dưới mặt đất, hay đổi qua ngành khác, em sẽ luôn luôn giữ môi trường làm việc của mình đầy ắp tiếng cười. Cám ơn anh Tổng...". Tụi Nhật nhìn nhau nói đầy, nó là Tổng biên tập Tony Morning cơ mà, có phải chuyện chơi. Tính tình của nó lại vui vẻ hài hước một cách thông tuệ, nên hóa giải mọi xung đột căng thẳng cứ như không. Chuyến bay dài mà chẳng thấy mệt mỏi, vì nụ cười thường trực trên môi tiếp viên

lần hành khách.

Tony ngồi đọc báo một lúc thì anh phi công cũng xuống, rủ lên buồng lái chụp hình. Tony nói cảm ơn nhưng xin lỗi vì tính hay ngượng, không muốn lên báo. "Thôi anh lên tập trung lái đi, chứ để máy bay vô vùng thời tiết xấu, bị turbulence là hành khách ói" Tony said. Anh nói, ừ, thôi em ngồi chơi uống nước rau má đi nghen, để anh lên lái tiếp.

Mình nói Dạ.

<https://thuviensach.vn>

Ngoài cửa sổ, mây bay trắng xóa....

Chuyện ở London

Lại nói về chuyện hôm Tony ở London. Xuống sân bay Gatwick, cái Oanh cái Yến rủ thôi tối nay mấy anh em mình đi chơi đi. Tony cũng chưa dự hội nghị, thường là đi trước 1-2 hôm để tránh jetlag, nên cùng nhau bát phở. London về đêm thật đẹp. Mà đúng ra, ở London thì ngày hay đêm đều đẹp.

Trong mắt Tony, London là thủ đô đẹp

nhất. Những con đường nhỏ. Những công viên thơ mộng với những cây sồi già xù xì, những ghé gỗ và lá vàng đầy dưới lối đi. Sạch sẽ không chút bụi. Những dãy phố cổ kính kiến trúc Gothic hay Tân Gothic. Những hàng rào bằng cây xanh, thường chừa 1 lối nhỏ vào nhà với bậc tam cấp, rồi cái cửa gỗ nhỏ xíu. Những lan can hay hiên nhà bao giờ cũng có những giỏ hoa đủ màu sắc rung rinh trong gió.

Tony đưa các bạn vô quán rượu gọi là English Pub. Bên trong quán, nội thất

bằng gỗ nhưng ngả xin màu vì thời gian, có quán nghe nói cả mấy trăm năm. Đặc trưng này của nước Anh đang mất dần, do suy thoái kinh tế, người ta không có tiền vào đây uống ly bia 5-6 bảng nữa, mà ra siêu thị mua về uống cho rẻ. Gọi đĩa ô liu mặn chát, nhưng uống kèm bia thì rất hợp, các cô say sưa kể về nghề của mình. Các cô nói, trong các cuộc thi sắc đẹp ở mình, rất nhiều cô ghi ước mơ là trở thành tiếp viên hàng không. Trong khi ở phương Tây hay ở Mỹ, các cô có nhan sắc ít ai chịu làm nghề này, vì cực và ít tiền hơn làm người mẫu hay đóng

phim. Nên nếu đi Air France hay KLM hay các hãng bên Mỹ, hình ảnh các tiếp viên đeo kính lão, tay run run do bị Parkinson gấp bánh mì đưa hành khách...là hình ảnh hết sức bình thường. Xuống các sân bay trung chuyển, đoàn tiếp viên châu Á thường nổi bật, kéo vali ngẩng cao đầu đi kiêu sa ghê lắm. Các cô nói đấy, anh xem, tụi em toàn là người đẹp, mà người đẹp thì " mỹ nhân tự cổ như danh tướng", được chiều chuộng từ nhỏ. Ví dụ rửa bát, nhiều ông cha bà mẹ nói thôi để ba mẹ làm, con nghỉ ngơi đi, hư tay búp măng hết. Lên trường thì bạn

trai cũng giành làm hết những việc như lau bảng, trực nhật. Nên sau này làm phục vụ trên máy bay cũng không được nhanh nhẹn lắm, do lao động tay chân không quen.

Nhưng Tony hỏi ủa sao tiếp viên hãng khác ở châu Á cũng đẹp nhưng lại nhiệt tình chu đáo giỏi giang? Hàng không Thái thì lúc nào cũng cười, bụng đồ ăn ra ép hành khách ăn đến lòi họng. Nếu khách đang ngủ, các bạn tiếp viên Thái sẽ nói thì thầm, vẫn để cho ngủ chứ hém có đập bắt thức dậy cho bằng được.

Mình mà vừa ngáp thức dậy là các bạn mò tới liền, hỏi ngủ dậy rồi hả cưng, ăn gì hem, bữa nay có món này món này nè. Tiếp viên hàng không Sin hay Malay thì hẻm có đẹp lắm nhưng tiếng Anh như gió, động tác dứt khoát, làm gì cũng nhanh. Hàng không Nhật ít nói ít cười, nhưng sẵn sàng quỳ mọp xuống để năn nỉ khách uống thuốc chống say, khi phục vụ, đầu họ bao giờ cũng cúi thật thấp. Các hãng quốc tế khác, tiếp viên đều có điềm chung là luôn tay luôn chân, không lúc nào nghỉ ngơi trong ca trực của mình. Bay đường dài, đêm khuya vẫn có hành

khách thức, khát nước nhưng nhiều lúc không dám gọi hay do không biết ngoại ngữ. Năm tâm lý này nên tiếp viên Air Korea ko dám bật đèn, đi khẽ, bưng khay nước lên xuống cả trăm lần. Họ nói họ được trả 1h làm việc là bao nhiêu đô la đó, nên phải làm việc. Nếu ngồi không hay chờ ai bấm chuông mới đến, vậy còn gì là phục vụ nữa? Nghe vậy, cái Yến cái Oanh cũng quê nhưng nói chắc tụi em chưa chuyên nghiệp anh à. Và lại, chi phí để làm tiếp viên bay quốc tế cũng cao, tụi em phải mua ít đồ mang về nhằm gỡ gạc lại, nên cũng căng thẳng, anh làm

thương mại anh biết. Nghe nói vậy thì mình càng thông cảm hơn, thấy thương nhiều hơn...khi thấy các bóng áo đỏ dáo dác trong các cửa hàng miễn thuế, điện thoại lúc nào cũng đổ chuông, đầu óc bán loạn với tỷ giá hối đoái lên xuống thất thường của nước bạn. Vừa mua xong mấy chục cái Iphone thì đầu mỗi nhận tin giá ở VN đã giảm, thua lỗ mấy ngàn đô rùi thì đầu óc đâu mà "bò với gà", "cơm với mì", hành khách còn đòi phải nhìn thấy nụ cười xinh xinh trên môi em? Nên thôi bạn đừng có trách móc. Ai cũng vậy mà, vừa thua lỗ mất tiền thì mặt mũi phải cau

có chữ.

Nhưng nói đi thì cũng nói lại, lý do vì sao đi đâu Tony cũng đi hãng của nước mình. Thứ nhất là tất cả máy bay đều khá mới, an toàn-cái này cực kỳ quan trọng. Phi công giỏi, đẹp choai, nhìn không có nhúc đầu. Thứ nữa là thời gian di chuyển là ngắn nhất nếu là đường bay trực tiếp, nên đi xa cũng ít mệt. Người ta tính, 1h ngồi trên máy bay tương đương 2h ngồi xe đò do áp suất không khí. Đi mấy hãng khác phải xuống sân bay nước họ rồi lật đật đi tìm công ra rồi lại leo lên máy bay

nữa, mệt bắt ớn. Và việc trao đổi bằng ngôn ngữ tiếng mẹ đẻ cũng phẻ, hiểu hết nên có cái mà bắt bẻ giận hờn. Ngoài ra, mình dùng hàng Việt cũng là một cách ủng hộ sự lớn mạnh của các doanh nghiệp Việt, vì sự tự tôn của dân tộc, nên những khó chịu kia chỉ là chuyện nhỏ như con thỏ. Và cũng bởi vì " còn tình yêu đó, lỗi lầm sẽ qua".....

Cái Tony hỏi ủa sao hôm qua trên máy bay, tụi em nhận ra anh hay vậy, anh có lộ mặt bao giờ. Cái cổ nói tại vì anh nói "gương mặt thanh tú" đó, em mới nhận

ra, ở VN, có ai dám tự nhận thanh tú, trù anh. Trò chuyện 1 chút rồi "thơ thân dang tay ra về", bèn ga-lăng xuống tàu điện ngầm đưa mấy cô về khách sạn, bịn rịn chia tay kiểu "người lên ngựa kẻ chia bào, rừng phong-thu đã nhuộm màu quan san". Mà đúng là hôm đó, lá những cây phong (maple) trước khách sạn mấy cô ở chuyển màu, gió thổi rơi xào xạc, nhuộm đỏ cả thành phố. Tony mặc chiếc áo bành tô màu lông chuột, dài quá đầu gối, may ở Sài Gòn theo kiểu Jame Bond thập niên 60, tóc cắt ngắn, gương mặt điển trai, dáng vẻ cao ráo sang trọng, ai

đi ngang qua cũng ngoái lại nhìn vì thích. Tản bộ dưới những tán phong chập chờn trong ánh đèn đường để xuống lại trạm tàu điện, thẳng đến ga Westminster. Bữa đó ngày lễ, ở sông Thames có bắn pháo hoa....

Dòng sông rực sáng. Tháp Big Ben ngay trên bờ sông, cao lớn uy nghi. Tiếng pháo đi đùng, tiếng violon réo rắt. Năm nào Tony cũng gặp nghệ sĩ đường phố này ở đây. Anh đứng dựa vào tường tòa nhà quốc hội, trước mặt là cái vali và vài đồng xu lẻ. Kinh tế suy thoái nên

người ta không cho nhiều. Anh đang chơi bài "I have a dream", đầu nghiêng nghiêng, mắt nhắm nhưng lại mỉm cười, có vẻ không buồn mấy.

Gió dưới sông thổi lên mạnh dần, về khuya trời càng lạnh. Thọc tay vào túi quần cho ấm, ái chà, lạnh teo bugi rồi, thôi về khách sạn ngủ.

Cái thùng thả xuống lại tàu điện để trở về khu Hyde Park. Ngồi đợi tàu, tình cờ quen nàng tiên tóc vàng có tên Evavock đến từ nước Áo. Nàng vừa tốt nghiệp

trường nhạc ở Vienna, và đến London để ứng tuyển làm ca sĩ. Evavock đẹp và rất đỗi dịu dàng. Dáng người bé nhỏ và mái tóc vàng óng. Trên mũi có cái khuyên bằng bạc nhìn rất lạ, rất duyên. Nàng cũng vừa đi ngoạn cảnh ở bờ sông Thames về, chắc thuộc tuýp lãng mạn giống Tony đây. Tâm sự hồi lâu, mấy chuyến tàu đến rồi đi nhưng cả hai vẫn không buồn bước lên, đề tài cứ miên man bất tận, không dứt ra được. Tony là người châu Á đầu tiên nàng quen ở London. Evavock nói có nghe nói về Việt Nam nhưng tưởng đang còn chiến

tranh, nói hồi nhỏ học môn lịch sử có học qua, rồi thôi, không biết gì nữa. Cái Tony kể về Việt Nam cho cô nghe. Nước Việt qua miệng lưỡi của Tony đẹp lung linh, nàng say sưa lắng nghe cứ như Alice lạc vào xứ sở thần tiên. Sau khi nói đủ chuyện trên trời dưới đất, cả 2 cảm thấy hợp vô cùng, cứ như sinh ra là để cho nhau. Tony bèn ra một quyết định quan trọng: rủ nàng đi chơi tiếp.

Nàng thoáng suy nghĩ rồi gật đầu. Trời thì lạnh, bất giác nàng gục đầu vào vai Tony. Chiếc áo bành tô may ở hiệu may

Trúc chợ Bến Thành (có lót nhung, giá 2 triệu rưỡi) trở nên ấm áp lạ thường. Trong đêm xứ sương mù lạnh lẽo, có 2 kẻ tha hương lặng lẽ đi bên nhau. Hand in hand, nóng hổi....

Ngày 25/11/2013

Vừa đi cà phê với đũa em làm admin cho page TBS về. Vì Tony cũng ít lên page nên nó quản lý giùm. Nó nói gần đây có 1 nhóm người bài nào của anh cũng nhảy vào comment, những câu đại loại nghe rất khó chịu. Ví dụ như " bài này nội dung không mới, cách viết không hay, Mr A viết hay hơn, link Mr. A nè. ".

Hay họ search thông tin trên google và nói thông tin này thật ra là đã có người nói, chỉ là nói lại, chả hay ho gì, viết nhằm nhí, không đáng đọc. Mà google thì search gì chả có, chuyện Tony viết thì toàn những cái quen thuộc thôi chứ có xa lạ gì.

Nó nói em delete những comment đầy hết, sợ anh đọc thấy sẽ bị mất hứng. Mình hỏi nó nick name gì, thì hoá ra là 2 anh bạn thời đại học.

Tự nhiên nghe nó nói, cũng thấy buồn.

Ngồi trên lầu cao nhìn công viên Văn Thánh qua cửa sổ, gương mặt thanh tú thoáng chút ưu tư.

Hẻm lẽ lại khóc.....Giống Hàn Quốc quá rùi. U pa

Ngày 28/11/2013

Bữa nay mới biết vắc xin Quinvaxem đang gây tranh cãi ở VN là do hãng Berna Biotech Korea Corporation sản xuất và Bộ Y Tế Hàn Quốc không cho phép dùng sản phẩm này cho người Hàn Quốc vì lý do an toàn.

Cũng mừng cho 42,000 cô dâu VN ở Hàn Quốc, cuối cùng thì họ cũng hé lộ nguyên nhân không lấy chồng ở VN. Lấy chồng HQ, đẻ con ở HQ, ít ra con cái của họ không phải bị tiêm vaccine Quinvaxem.

Ngày 30/11/2013

Tâm Tâm Thư

1 người bạn làm công ty PR (Public Relation, có thể tạm dịch là quảng bá truyền thông) vừa đi cà phê với Tony về. Bạn ấy kể chuyện là có 1 ca sĩ nam nọ, hát cũng tạm, ngoại quan cũng khá. Nhưng hát miết mà cũng chẳng nổi được.

Tham gia cuộc thi nào cũng vô được đâu vài vòng thì dừng bước. Nên buồn tình, mới qua công ty PR này để được lăng xê. Công ty này cộng tác với mấy tờ báo lá xà lách và cái bẹ xoong trên mạng, nhưng có lượng view khá đông, vì đánh trúng tâm lý tò mò của độc giả Việt. Đã lăng xê thành công cả chục diễn viên, ca sĩ, hot girl, hot boy và hot lão.

Họp mấy ngày mấy đêm, bên cty PR quyết định tung ra 1 cái clip nóng, một clip giường chiếu để câu khách. Cách này là nổi nhanh như thần. Clip phải có đạo

diễn hẳn hỏi, lựa đạo diễn chuyên phim tình cảm. Góc quay đẹp, diễn viên đẹp. Xong rồi thì lên mạng tung tin, giả bộ nói clip bị rò rỉ. Khổ là tìm nhân vật nữ, không ai chịu đóng, nên chị trưởng phòng công ty PR-người đề xuất vụ này, phải thí mạng làm nhân vật nữ, nhưng bắt đạo diễn hứa là sẽ quay mờ mờ không nhận rõ mặt.

Vật vãi mới quay xong. Xong cái nói giờ tung ra sao. Họp tiếp. Thôi đem máy tính bị hỏng đi sửa đi. Tụi nhân viên sửa máy tính trong các cửa hàng là trùm tò mò,

thấy máy tính cá nhân đem sửa sẽ sục sạo tìm coi có gì bí mật trong đó, rồi nó sẽ tung ra. Đó là cách rò rỉ tự nhiên nhất. Mời báo chí đến, chia 2 phe, 1 phe viết bài ủng hộ, 1 phe viết bài đả kích, nhưng đều cùng 1 người viết. Sẽ lôi theo 1 đám người còm ment và ném đá. Càng làm to càng nổi..

Bèn đập phá cái laptop cho hỏng, rồi đem sửa. Sửa xong đem về, chờ mãi không thấy nó tung ra gì cả. Đợi cả 2 tuần cũng không thấy động tĩnh gì. Sao ấy nhỉ?

Cái cử nhân viên giả bộ đi hỏi cậu nhân viên sửa máy tính. Ủa anh ơi, máy tính này, lúc sửa anh có thấy cái clip nào trong đó không, cho tụi em biết với, tụi em tò mò quá hà. Cậu IT nói có thấy 1 clip quay cảnh 2 chị em gái giành nhau cái váy trong phòng ngủ. Chị gái khoảng 40 tuổi còn cô em gái xinh hơn....

Anh giám đốc công ty PR chửi. Mẹ cái thằng này, diễn có mỗi cảnh "cloud and rain"(mây mưa) mà cũng không xong. Lại hợp. Bèn phải PR kiểu khác. Chức

coi xã hội có vụ gì không thì lên tiếng bằng tâm thư.

Tâm thư là thư viết từ đáy lòng, từ trái tim, về 1 vấn đề nào đó. Khi bị hiểu lầm, người ta sẽ viết tâm thư giải trình. Tâm thư chỉ có một, viết xong phải im lặng. Giờ chuyện gì cũng tâm thư. Ví dụ vụ bất hòa giữa Obama và Putin về vấn đề Syria, ca sĩ X sẽ vội vã có tâm thư, 1 gửi Putin viết bằng tiếng Nga, 1 gửi Obama viết bằng tiếng Anh, nhưng lại đăng trên trang caibexanh chấm net bằng tiếng Việt. Nhưng có nhiều còm ment ý kiến

quá nên phải viết tâm thư số 2. Bọn đọc giả lại cãi nữa. Bèn tâm thư số 3.

Cuối cũng thì tới 10 bài Tâm Tâm Thư, giống 10 bài Không Tên của nhạc sĩ họ Vũ.

Ngày 18/12/2013

Bệnh Parkinson

Thế rồi Tiến Minh cũng từ giải Seagames mà không có huy chương vàng, dù ở Đông Nam Á, anh là người luôn xếp là hạt giống thứ 2 sau Lee Chong Wei của Malaysia. Trong sự nghiệp của mình, có

lần Tiên Minh đứng thứ 5 thế giới. Tuy nhiên, ở các giải đấu quan trọng như Olympic, Asiad và thậm chí Seagames, anh luôn để thua các đối thủ không mấy tên tuổi. Khi báo chí và mọi người càng kỳ vọng, thì anh càng chơi dở. Nhưng lúc không ai quan tâm, anh lại chơi cực hay, có trận thắng cả Lee Chong Wei. Nếu mọi người thấu hiểu, thì sẽ thông cảm, vì 1 chứng bệnh cố hữu khá nặng của người Việt, là bệnh run.

Nhiều người rất tài giỏi, ăn nói giao tiếp xuất sắc, ngoại ngữ thành thạo, chuyên

môn vững vàng...tuy nhiên ra đứng giữa
1 hội thảo quốc tế để phát biểu thì run
bắn cả người, giọng nói lạc đi và nói gì
thì chính bản thân họ cũng không rõ. Có
lãnh đạo một doanh nghiệp cực lớn, ở
trong nước thì thôi hét ra lửa, phát biểu
cũng kinh lắm, 2 tay chém gió phần phật,
nhưng có lần đi ra nước ngoài tham dự
một hội thảo CEO thì để lại 1 câu chuyện
cười cho giới truyền thông quốc tế. Ở hội
thảo đó có các chủ tịch, CEO các tập
đoàn như Samsung, Sumitomo,
Petronas...tham dự, rồi các hãng truyền
thông như đài CNN, BBC, Reuter...cũng

chĩa ống kính về, thì ông luống cuống, mặt tái nhợt khi mời lên phát biểu. Trong lúc móc tờ giấy trong quần ra để đọc, thì run quá nên đánh rơi tờ giấy, và khổ là nó chui tọt vào vào cái gầm của cái bục phát biểu. Dưới ống kính truyền hình của bao đài truyền hình lớn nhỏ khắp thế giới, hình ảnh ông chổng mông cúi xuống móc tờ giấy ra, thối cái phù cho bột bụi rồi thỏ thẻ đọc, thật là cảm động.

Trở lại Seagames, bóng đá U23 của Việt Nam cũng vậy. Khi gặp đối yếu hơn như Lào, Brunei...thì thôi, đá như lên đồng.

Đội bom cả chục quả, làm tụi kia khóc như mưa, hém cho cơ hội dù 1 quả danh dự. Thế nhưng gặp tới đối thủ như Singapore hay Thailand, thì chân căng bắt đầu cuống. Ngôi sao tử này tử kia của V-League cũng chạy quanh sân như vận động viên điền kinh, cả trận chạm được bóng 1 lần đã là danh dự lắm. Có lúc đưa bóng vào khu vực gần khung thành đối phương rồi, cơ hội là rõ, khán giả và bình luận viên gào lên, sút đi sút đi, nhưng không, anh không vẫn không sút. Vì anh té. 2 chân tự va vào nhau. Hình ảnh anh nằm sõng xoài trên vạch 16m50

thật đáng yêu.

Có lần Tony vào University of Houston-Downtown chơi, vì có đứa em họ đang học MBA ở đó. Nên vào nghe 1 buổi thuyết trình về marketing. Trong khi đứa em họ, là Việt kiều, tác phong nhanh nhẹn, nhảy lên lên mở máy chiếu, nói tự tin lưu loát, đi qua đi lại giao lưu với người nghe thì có 1 anh nọ, nghe nói là giảng viên ở VN qua du học, đứng nói mà run như bị sốt rét, cái micro lắc lư nên giọng nói lúc to lúc nhỏ. Mắt không dám nhìn ai, trình bày xong giống như hết

nghĩa vụ, mắt sợ sệt nhìn quanh và hỏi có ai hỏi gì không. Nhưng may là mọi người cũng thấy anh tội quá nên cũng không hỏi gì, anh thở cái phì, mừng rỡ đóng laptop, lật đật bước xuống lớp. Máy ông thầy nước ngoài hay hỏi sao các bạn du học sinh Việt Nam bị bệnh Parkinson sớm quá nhỉ, bên kia họ chỉ mắc bệnh này khi đã xế chiều....

Cái Tony mới tới bắt chuyện với anh giảng viên. Nói ủa sao em thấy anh trình bày mà không có tự tin gì hết vậy, do vấn đề ngôn ngữ hay sao. Anh nói không,

ngôn ngữ thì anh không sợ, nhưng cứ nói trước đám đông là run em à. Vì anh học hết đại học ở VN, mà giáo dục ở mình là thụ động, thầy cô đứng nói, học trò ngồi nghe. 12 năm phổ thông, 4 năm đại học, tức 16 năm chỉ ngồi và nghe, nên anh quen rồi. Trong khi đó ở nước ngoài, thầy vô đứng đó, có nói gì đâu. Toàn trò vây quanh, rồi hỏi, rồi nói. Thậm chí câu hỏi của trò này, thầy cô kêu trò khác trả lời. Nên thành quen, phóng viên truyền hình tới phỏng vấn 1 đứa học sinh của 1 trường trung học bất kỳ của Mỹ hay của Singapore, nó đều nói như tên bần, nói

lưu loát, đầy đủ ý, triển khai ý 1, ý 2, ý 3, tóm lại...và thank you. Cười như hoa, gương mặt tự tin. Còn lỗ phóng viên mà ra sân trường chọn phỏng vấn bất kỳ 1 bạn học sinh của Việt Nam hay Trung Quốc, mà không dặn trước héng, thì đứa này cười hí hí, núp sau lưng đứa kia, đùn đẩy nhau, thui mày nói đi, không tao không nói đâu, mày nói đi. Cả buổi rượt đuổi quanh sân trường cũng không bắt được đứa nào hỏi mà nó chịu nói.

Lớn lên đi làm, rùi nó cũng vậy. Lúc nào cũng đùn đẩy và cười hí hí, gãi gãi đầu,

thiếu điều muôn rặng hết cả tóc

Ngày 26/12/2013

ĐÔI LỜI TÂM SỰ VÀO NHỮNG NGÀY CUỐI NĂM

Bây giờ, báo chí nói chung, báo in lẫn báo mạng, đa phần có nội dung buồn và tiêu cực. Mở thử mục giải trí, là tin xì căng đan bầu sô, ca sĩ ... Mở đến mục xã hội, thì thấy ngay tin ở tỉnh A, ngộ độc thực phẩm làm chết người, thành phố B xuất hiện hồ tử thần nuốt chửng chiếc

taxi, tin cảnh giác về các vụ lừa đảo... Trong phần tin quốc tế là nước này sụp cầu làm chết bao người, rồi khu vực kia trên thế giới đang nóng lên từng ngày với các tin như sắp xảy ra chiến tranh đến nơi... Trong mục thể thao là vụ mua bán độ hay chuyện lùm xùm các ngôi sao... được người viết khai thác tỉ mỉ đến độ chắc để người đọc đọc phải buột miệng chửi mới hả dạ..... Lướt qua phần kinh tế, là “nhảy múa theo giá vàng và đô la, lạm phát tăng cao, nhập siêu, công ty tập đoàn này nợ phá sản, công nhân thất nghiệp”....Đọc xong thấy hết muốn làm

ăn gì vì trước mặt toàn khó khăn và trở ngại. Chất lượng giáo dục, thực trạng cơ sở hạ tầng hay đạo đức của ngành y tế ... được mô xẻ với góc nhìn tiêu cực cũng khiến người dân lo lắng và hoang mang cho bản thân mình và con em mình. Thậm chí đến phần thời tiết cũng thấy tê tái cả lòng với lũ lụt, biến đổi khí hậu, triều cường, hạn hán, áp thấp, bão xa bão gần... thiên tai và cả nhân tai. Dần dần vô hình trung, cứ mỗi buổi sáng thức dậy, bên tách café, người ta mở báo điểm tin và bắt đầu lo lắng, có những lo lắng rất thật và có những lo lắng không đâu. Và

cảm giác của các tin tiêu cực ấy, theo họ suốt một ngày làm việc, dẫn đến hiệu quả xã hội sẽ kém đi, vì “người buồn cảnh có vui đâu bao giờ”. Trong khi đó, lẽ ra, mọi người nên bắt đầu một ngày mới với sự phấn chấn, niềm tin và sự lạc quan ... vì khi hưng phấn, năng suất lao động được tăng lên rất nhiều.

Rời khỏi tách café sáng để ra đường làm việc, thấy gì? Hình ảnh tắc đường kẹt xe, người đông đúc ồn ào giành giật nhau từng m² đường, tiếng còi xe tiếng chửi bới găt gong...như thể cả xã hội đang rất

căng thẳng như sợi dây đàn. Căng thẳng thì nổi nóng, rồi tai nạn đâm chém xảy ra. Và người người, nhìn nhau với ánh mắt của sự nghi ngờ, không biết có thương hại nhằm người không, vì sự lừa dối gặp cũng nhiều, do báo chí nói cũng nhiều....

Cùng một cơn mưa, người tiêu cực thì sẽ bực mình vì phải đi áo mưa, người lạc quan thì nghĩ đến cây cối sẽ được xanh tươi, không khí sẽ được trong lành sau cơn mưa đó. Và một khi chúng ta không thể thay đổi được hiện tượng xảy ra với

mình, tốt nhất là nhìn nó bằng ánh mắt tích cực. Chúng ta không ngăn được tuyết rơi ở Sapa thì hãy lên đây nhìn ngắm tuyết, sẵn tiện tiêu ít tiền cho người dân địa phương, mua ít áo ấm tặng các em nhỏ ở đó, hướng dẫn bà con dùng lưới che để trồng rau màu, hô hào chính quyền đầu tư giúp họ có cái nhà kiên cố, ấm cúng, ngay cả 1 cái post 1 hình ảnh em bé Sapa rét run trong cái lạnh lên facebook cũng khiến cộng đồng đang ấm áp dưới xuôi sẽ nghĩ lại mình, hạnh phúc hơn với cái tổ ấm bé nhỏ của mình. Cái thiện có thể sẽ thua cái ác trong một thời

điểm nào đó, nhưng chung cuộc sẽ chiến thắng. Công lý sẽ chiến thắng bất công, con người rồi sẽ sau một thời gian tham sân si giành giật sống còn với những quyền lợi vật chất, sẽ thấy cái mình đạt được là vô nghĩa vì giàu lắm cũng ăn 3 bữa, sẽ trở về đúng bản ngã của “nhân chi sơ tính bản thiện”, giúp đỡ yêu thương thiên nhiên và đồng loại.

Hãy nhìn vào mặt tích cực của bất cứ sự cố nào. Cứ sau một sự cố, con người lại tìm ra nguyên nhân và khắc phục nó. Sau một đợt lũ lụt, đó là phù sa sẽ màu mỡ

hơn cho cánh đồng, sâu bọ sẽ bị quét sạch ra biển, những dư lượng hóa chất độc hại trong đất đai sẽ bị trung hòa và rửa sạch, nhân dân nơi ấy sẽ xây nhà cao hơn. Chính quyền địa phương sẽ hạn chế không xây thủy điện nữa, không chặn dòng chảy của con sông nữa. Một ca sĩ sau khi lộ hàng để nổi tiếng, cũng sẽ chú tâm vào giọng hát của mình hơn, thay vì lộ hàng tiếp (vì thấy cái đó rồi, khán giả tò mò không có nhu cầu thấy nữa) và chúng ta sẽ có 1 giọng ca đẹp thật sự. Lỗi lầm của người khác, thay vì giữ trong lòng và lúc nào cũng tức giận, thôi

bỏ qua, mình sẽ thấy thoải mái hơn rất nhiều. Nói một cách khác, nếu bạn được sống 100 năm, xem như là một bộ phim có 100 tập, thì hãy tạo ra ít nhất 2/3 tập có tiếng cười thay vì tập nào cũng rơi vào bi kịch chán chường, đau khổ, chia ly, mất mát.

Và đôi lời nhắn gửi cho các bạn làm báo, thay vì dừng lại ở thể loại văn miêu tả sự kiện hiện tượng, kèm theo các phê bình gay gắt, nên chỉ rõ giải pháp hay yêu cầu cơ quan chức năng giải quyết, phản hồi lại. Có như vậy, thông tin do

báo chí mang lại mới thật sự thiết thực để xây dựng một môi trường sống chất lượng. Trong từ Hán Việt, nguy cơ bao gồm nguy và cơ. Và đối với người có tư duy tích cực, nguy (problem) họ sẽ biến thành cơ (opportunity).

Những ngày cuối năm, coi như chuẩn bị hết 1 tập phim trong bộ phim dài 100 tập ấy, bạn vui hay buồn? Và năm sau, hài hay buồn, hoàn toàn quyết định bởi bạn.

Với người luôn tích cực và lạc quan, sẽ có gương mặt sáng bừng, nụ cười thường

trực trên môi, sống và cháy hết mình, học tập và làm việc hết mình, vui chơi hết mình, dù ngày mai trời có sập...

Trong giông bão của cuồn cuộn các thông tin tiêu cực, page Tony Buổi Sáng như 1 cánh chim , tuy nhỏ bé nhưng hết sức tự tin mang lại sự lạc quan vui vẻ cho mọi người. Hãy ủng hộ anh Tổng biên tập, nếu không thì “ nước mắt lăn dài trên gương mặt thanh tú”. Hãy bấm like và comment thể hiện sự ủng hộ cho anh ấy, kéo bị “nhức đầu rùi thay đồ đi Mỹ”, lấy ai viết truyện cho đọc cho khóc

cho cười?

Ngày 31/12/2013

Nhân lực hăng ta – chuyện bây giờ mới kể

Chương trình đào tạo doanh nhân của đại học Thanh Hoa (Trung Quốc) có chương trình lấy các bài học lịch sử ra mà ứng dụng trong thực tế. Sau đây là 1 bài ví dụ của chương trình đào tạo CEO của Đại học Thanh Hoa. Cách đây 10 năm, Tony phải uôn 3 tác lưỡỉ mới xin được từ một cô học viên này người Vũ Hán. Cônày sau khi ăn hết

**đĩa sứ cáo của Tony ở lộ Vương Phủ
Tĩnh, xiêu lòng trước sự thanh tú của
trai nhiệt đới mà bèn bút lông (ngỗng)
cho Tony. Tony vội đem về Due Nản,
triển khai mở rộng. Áp dụng cho mình,
bữa này bèn share cho các con dựng
hạc, hy vọng năm 2014 các con ngon
lành cảnh đào hết nhóc.**

**Chuyện rằng, sau khi “ tam cố thảo
lư” tức 3 lần đến lều cỏ, ông chủ tịch
hội đồng quản trị Lưu Bị mời bằng
được Gia Cát Lượng về làm tổng giám
đốc, tức làm CEO. Việc đầu tiên anh**

Gia làm là bàn với anh Bị và 2 phó chủ tịch hội đồng quản trị (anh Phi, anh Vũ) tuyển chọn nhân sự, tức đội ngũ các giám đốc, trưởng phòng...Chúng ta hãy theo dõi cách tổng giám đốc Gia tuyển nhân sự:

- Thứ nhất: Hỏi các vấn đề đúng sai phải trái để xem trí tuệ của họ. Người có trí thì là người sẽ nhận ra vấn đề đúng sai. Kém trí thì hồ đồ, không biết cái gì đúng, cái gì sai, u u mê mê. “ Nhân bất học bất tri lý” là vậy. Học ở đây không phải là trường lớp mà là sự

học hỏi, mày mò, nghe và học từ người khác, từ sách vở, rút ra quy luật như thế này là đúng, như thế kia là sai. Lần sau gặp cái tương tự, phân biệt đúng sai nhanh chóng, nhận ra vấn đề mà giải quyết thấu đáo. Bây giờ gọi là bài test IQ và kiến thức phổ thông.

- Thứ hai: Đặt một vấn đề cần biện luận tới nơi tới chốn, rồi từ đó xem diễn biến tư tưởng của họ. Lúc thì họ nói theo bên A, lúc nói theo bên B...thì hạ người ba phải, nhắm nhí, cần tránh xa. Còn người ban đầu nói sai,

sau đó nhờ phân tích thấy đúng mà không công nhận, khăng khăng ôm cái sai, cái cũ kỹ là loại người bảo thủ, có thể thăng tiến, tin dùng nhưng tốt nhất không nên cho làm lãnh đạo. Có người nói sai, sau đó nhờ phân tích mà thấy đúng, công nhận vui vẻ, đây là hạng người cần tin dùng. Nhận vô, cho làm hạt giống sau này thăng tiến.

- Thứ ba: Bàn bạc về mưu kế với họ để xem kiến thức của họ ra sao. Phờng vô học, ít đọc sách....thì đầu óc nông cạn, hời hợt. Sẽ chẳng biết góp

ý gì về mưu kế, chiến lược, kế sách, phương cách, chiến thuật, giải pháp.... Không nên bàn chuyện cơ mật với nhóm người này. Hỏi 2-3 câu mà ăn nói ngây ngô, thì thôi, xie xie nì, cảm ơn nì đã ghé thăm.

- Thứ tư: Báo cáo cho họ biết trước những khó khăn nguy hiểm để xem lòng dũng cảm của họ tới đâu. Thấy khó thì nản, bỏ cuộc, hoặc nói khó không làm được, hoặc đang làm nửa chừng thì bỏ, mở miệng nói toàn khó khăn trở ngại, chưa ra trận đã mang

**tâm lý chủ bại...là hạng người vô
dũng. Hạng người này sẽ bỏ chúng ta
khi hoạn nạn, khó khăn, vì họ hèn
nhát. Hèn nhát thường dẫn đến suy
nghĩ tiêu nhân và hành động khôn vặt.
Nên tránh xa. Đuổi được thì đuổi sớm
kẻo bị nó phá hoại.**

**- Thứ năm: Cho họ uống rượu say để
biết tính tình chân thật của họ. Có 2
thứ không giấu được là Say và Đang
yêu. Nên quan sát sẽ thấy lúc say, họ
sẽ bộc lộ bản chất thật sự của họ, vì
lúc tỉnh, họ có thể là kịch sĩ quá khéo.**

Các doanh nghiệp ở Nhật hay Hàn Quốc đều nhận nhân viên sau khi qua 1 đợt sát hạch trên bàn nhậu trong 2 tháng thử việc. Vì sự trung thực rất quan trọng. Bản chất lúc say cũng như lúc tỉnh, đó là người tin dùng. Còn lúc say và lúc tỉnh khác nhau, thì đó là người 2 mặt, gian dối. Làm việc với họ, dễ bị tư lợi riêng và không có liêm sỉ, khi có chuyện, họ là người bỏ mình trước tiên.

- Thư sáu: Cho họ tiếp xúc với quyền lợi hay tiền bạc để biết lòng tham, sự

liêm khiết của họ. Trong kinh doanh, có những khoản tiền và những quyền lợi họ tưởng là không ai biết, nên tự tung tự tác đem vào túi riêng. Nhưng thực ra, trên đời này “ chỉ có không làm thì mới không ai biết”. Ngạn ngữ Trung Quốc nói như vậy, nên nếu có làm, thì ắt có người biết. Nhưng khổ nỗi, loại người ham tiền thì mới có thể làm kinh doanh, người không ham tiền thì không kinh doanh được. Nhưng ham tiền của người khác, không phải đồng tiền sạch, thì lại là không có hậu. Vì ngạn ngữ cũng có câu “ của thiên

thì trả cho địa”, trời đất cho mình như thế nào thì nên lấy như thế, không nên quá tham vọng mà rước họa vào thân. Với đám người này, dùng thời gian rồi bỏ. Không thì nó cũng tự bỏ theo đội ngũ địch nếu có ai đó rủ rê lương thưởng cao hơn.

- Thứ bảy: Hẹn với họ về một việc gì để xem họ có giữ đúng chữ tín hay không. Loại người hứa hẹn qua loa, rồi quên mất...thì đó là loại người không đáng tin dùng, khi làm chung với họ phải cẩn thận, đề phòng. Và loại người

này cũng không thể phát triển được sự nghiệp vì không có chữ tín, không xây dựng được lòng tin từ người khác. Hoặc có thể do không biết sắp xếp công việc, lúc nào cũng lu bu, quên trước quên sau. Có thể dùng nhưng không cho làm đối ngoại, mất mặt hết.

Đó là phương pháp để khảo sát các mặt: “trí”, “biến”, “thức”, “dũng”, “tính”, “liêm”, “tín”.

Cũng học theo bài này mà anh Tổng cũng tìm được dưới trướng của mình

hàng loạt các phó tổng giám đốc, giám đốc nhân sự, hành chính, marketing, sales, tài chính, sản xuất..tài giỏi, từng bước thu phục thiên hạ, xây dựng hệ thống đại lý trong nam ngoài bắc, uy tín hãn phan Phụng Tím vang danh bốn bể.

Hôm nay ngày 31/12, anh Tổng chính thức đi Mỹ trốn nợ...

Ngày 8/1/2014

Và em kiệt sức....

Hồi đó lâu thiệt lâu, dưới quê có 1 cậu

con nhà hàng xóm, tên ở nhà là thằng “2 Xi”, không rõ đi học là tên chi, thi cấp 3 miết không đậu, má nó nói thôi đưa lên Sài Gòn cho Tony đào tạo. Cái nó lên, ban đêm cho qua trung tâm giáo dục thường xuyên, ban ngày bữa nào Tony có mặt ở nhà là gào thét, nó sợ quá nên mở tập ra ngồi học. Mà Tony vừa đi ra khỏi nhà là móc điện thoại ra nhắn tin, rồi đi ra đi vô, tóc tai xõa rũ rượi. Cái nhà đầy rác cũng hém quét, cái con chuột chạy qua cũng không buồn đuổi. Kêu nó lau cửa kính thì nó lau phía dưới, còn phía trên để y

nguyên, hỏi thì nó nói cao lắm, lau hẻm
tối. Đi ra rồi đi vô, buồn thì lấy cái
gương ra ngời nặn mụn, nên cái mặt
lúc nào cũng sưng xỉa, khăn giấy lau
mụn còn dính máu khô để đầy bàn. Còn
phòng ngủ của nó thì ôi thôi như gánh
hát, quần đùi 1 góc, quần lót 1 góc, tất
vớ 1 góc, văng nhện giăng giăng. Cái
gối cái mền của nó thì mixture của mùi
mồ hôi, mùi nước dãi chảy ra lúc ngủ,
mùi thuốc lá, mùi dầu xanh....hòa
quyện nhau 1 cách nồng nàn, nó nói
mùng màn chiếu gối thì cuối năm mới
giặt một lần, ở nhà nó quen vậy rồi.

Cũng may mà năm đó thi cấp 3 đâu, ba mẹ nó ăn mừng lớn hết biết. Sau nó học cao đẳng gì đó không cần thi cũng đậu, rùi liên thông trở thành cử nhân. Xin việc miết hẻm được, nên đi làm công nhân dưới nhà máy đóng tàu Hyundai Vinashin vì đã tốt nghiệp lớp 12. Vì nó chưa bao giờ đọc sách, nên nói chuyện nghe cả buổi vẫn không hiểu ý nó muốn nói gì, toàn những từ không có nghĩa trong tiếng Việt. Có lần đi Karaoke với nó và đám bạn, nghe nó hát bài “Công chúa bong bóng”, 1 tay cầm micro hát, 1 tay cầm

di động nhắn tin. Nó nói gì thì gì, chứ 1 tháng em phải hết 500 ngàn tiền tin nhắn. Tiền của mẹ nó làm rẫy trên núi gửi vô.

Lúc nó ở trọ, bữa đó Tony có ở nhà, do nó nói bữa nào nấu cơm em cũng kiệt sức. Bèn đứng coi nó nấu ra làm sao. Đầu tiên là lấy nồi cơm điện, bỏ gạo vô nồi, đổ nước, cắm điện, xong ngồi chờ cơm chín. Cơm chín rồi, bắc nước lên luộc rau, khoan tay đứng chờ. A nước sôi rồi ! nó reo lên trong sung sướng, bèn lấy rau ra nhặt. Nhặt và rửa rau

xong thì nước sôi này giờ lâu quá nên cạn queo, nó bèn đổ thêm nước, đứng chờ tiếp. Xong món rau luộc. Giờ đến món cá kho. Nó lấy cá ra khỏi tủ lạnh, đứng chờ rã đông. Rồi kho. 4h thì xong 1 bữa ăn gồm cơm, rau luộc, cá kho. Nói anh Tony và các anh chị ăn đi, em lên phòng nghỉ đây, em ăn hẻm vô vì em đã kiệt sức.

Đem chuyện này kể các bạn trong hãng Phượng Tím. Mọi người cười hi hí, nói sao thẳng đó dở quá. Tụi em đâu có vậy. Cái mình nói, y chàng chứ có gì

khác nhau. Thời gian là công bằng, đều là 24h với tất cả mọi người, nhưng có người làm được nhiều việc, cũng có người làm 1 việc không trôi. Có thể phụ thuộc vào hệ số thông minh, có những người bản năng là làm việc nhiều hơn người khác. Số còn lại thì phải được đào tạo để biết cách sắp xếp thứ tự ưu tiên trong công việc, theo anh, sơ đồ Gantt là hay nhất. Anh phân tích nè:

1-Việc đang diễn ra, không tác động vào nó cũng diễn ra, thì mình tranh thủ

làm việc khác. Đứng nhìn vô đó làm gì? Chờ làm gì? Ví dụ: cơm trong nồi cơm điện. Có nhìn vào thì cơm cũng không ngon hơn. Hay fax cái hợp đồng, đứng nhìn trần trời vô cái máy fax thì nó cũng không chạy nhanh hơn. Anh thấy các bạn đứng chờ máy tính gửi mail đi mà sốt ruột. Trong thời gian đó, làm việc khác giùm anh. Đừng có để thời gian chết.

2. Việc người khác có thể làm được, giao người khác làm, nhờ họ giúp. Như bạn A, mình là cán bộ xuất nhập khẩu,

giữa bề bộn các email báo giá cho đối tác nhập khẩu, bạn A bỏ đi lên kho lấy mẫu về để chụp hình gửi cho khách là sao? Việc này có thể nhờ ai đó làm, bạn tài xế ngồi rung đùi đó chi, sao không nhờ. Chỉ lên kho lấy cái mẫu mang về, thì ông xe ôm đi vẫn được. Mình dành thời gian cho việc email báo giá, khách hàng nó xác nhận, có phải mình xuất khẩu được đơn hàng cả trăm ngàn đô không. 50 ngàn đồng cho ông xe ôm vẫn lãi chán. Dao phay không dùng để chém ruồi hay gọt hoa quả.

3. Bạn B làm kế toán cũng vậy. Trưa qua anh thấy cái phòng họp không được sạch, anh nói rảnh thì hút bụi nha B. Nhưng không phải em chạy lật đật đi hút bụi liền, còn bao nhiêu việc quan trọng khác thì gác lại. Đang cần phải thanh toán để lấy bộ chứng từ, 1 ngày ngoài cảng phí lưu bãi phát sinh bị phạt 20 USD/cont, thì B ưu tiên hút bụi. Phê bình thì gân cổ lên cãi, nói hút bụi quan trọng hơn chứ. Hút xong thì đã đến 4h chiều, ngân hàng không làm việc nữa, nên phải dờ qua sáng mai

giao dịch. Người lúc nào cũng chạy như con rôi, vì không biết cái gì ưu tiên hơn cái gì. Mua vé máy bay hay văn phòng phẩm thì kêu nó giao cho mình chứ mắc mớ gì phải chạy đi lấy. Ai gọi cũng dạ và làm ngay, lao ra đường vun vút, nhưng việc gì cũng không xong.

4. Hôm hăng mình đóng cửa đi công tác, mọi người tranh thủ khởi hành từ Đà Lạt về Thành phố từ lúc 4h sáng để chiều 1h30 mở cửa làm việc, bao nhiêu thứ đang tồn đọng. Bạn C vẫn không

về, chiều anh gọi thì vẫn ngồi bờ hồ Xuân Hương đợi ông khách hàng về chung cho vui, mặc dù đi 2 xe, chạy trên đường, không biết có gì vui? Và đến khuya hôm sau mới về đến SG. Công việc thì trễ nãi, anh hỏi thì ông khách hàng nói cũng chẳng có vui gì, đi đường tôi thui, xe nó chạy trước, xe tao chạy sau. Không có gì vui.

5. Trước đây hãng mình có bạn D, phụ trách nhập khẩu nguyên liệu. Anh Tony đi công tác, dặn dò 1 tuần các việc như báo giá, hỏi tình hình lô hàng

nguyên liệu, theo dõi mẫu...để sản xuất lô hàng xuất khẩu, em nhớ nha D. Nó dạ ran, ghi chép vào sổ khí thế. Cuối tuần về, thấy việc gì cũng chưa làm. Hỏi chú tuần qua em bận gì, nó nói bận dịch file tiếng Anh cho ông Thế, là ông khách mới quen. “Em dịch ngày lẫn đêm, vì đó là đối tác khách hàng, em phải chăm sóc” he said. Còn nguyên liệu phân bón mình nhập về cảng không ai lấy, phạt hết mấy trăm đô tiền lưu cont lưu bãi. Nhà máy sản xuất thì không có nguyên liệu nên công nhân ngồi chờ, ngày xuất hàng bị dòi

lại. Nhà nhập khẩu nó giận nó hủy hợp đồng luôn. Bên DHL mắng vốn nói gọi miết không ai fax công văn qua để giao mẫu. Các anh chị khác thì nói ai kêu làm gì bạn D cũng cái, D nói đừng giao nhiều việc, tôi không phải 3 đầu 6 tay, việc gì cũng phải từ từ, giao việc chỉ giao 1 thôi, không được giao nhiều. Hãy để tôi dịch tài liệu để con ông Thế. Con bé đó năm nay lớp 9 rồi, xong lớp 12 là phải đi Mỹ du học. Chỉ có 3 năm nữa thui nên việc này rất gấp, không thể chậm trễ.

Nghe nó trình bày xong, nước mắt Tony bỗng dừng lại lãnh dãi. Gương mặt thanh tú thảng thốt, môi miệng mím chặt, không nói nên lời.

Và Tony kiệt sức....

Ngày 9/1/2014

1 ý tưởng kinh doanh téo bẹo

Sau vụ bị phũ tay, các bạn đang lo lắng không biết gửi tiền vào đâu thì Tony bèn chớp thời cơ, mở ngay ngân hàng Tony Bank. Sáng nào ông chủ tịch Tony cũng ngồi thù lù 1 đồng trước cửa, ai gửi tiền xong sẽ nói “

tiền vào rồi, tôi chứng nhận đây, đi về đi” thì mới cấp nón bảo hiểm ra về. Còn không phải chui vào quây, đòi nhân viên giao dịch mở mạng lên cho coi là đã “ vào hệ thống”. Và Tony Bank không chịu trách nhiệm về mọi giao dịch của nhân viên dưới quyền, từ giám đốc chi nhánh đến nhân viên bảo vệ. Phải “ chọn mặt gửi vàng” chứ, thấy mặt nó gian thể mà cũng gửi thì ráng chịu. Phải bắt nó thề, nó ngoéo tay...mới đưa tiền nhé. Và ký chữ ký dài ngoằng vào nhé, để khó mà bắt chước.

Rút tiền ra khỏi bank cũng phải dòm trước ngó sau, kẻ nhân viên bảo vệ nó giật mắt, thì “ chúng tôi cũng không chịu trách nhiệm”. Đó là tranh chấp giữa 2 cá nhân. Có giỏi thì chạy theo mà giật lại.

Sáng nào, Tony Bank cũng nhắn tin đến từng khách hàng “ Số tiền quý khách gửi vẫn còn y nguyên, hiện chưa có cán bộ hay nhân viên nào giả chữ ký để rút. Số dư vẫn là....đồng”.

Anh khổ vì Như, anh khóc vì Như !

Ngày 19/01/2014

Rèn luyện óc tưởng tượng để trở thành người hay ho

Hum bữa ngồi book chuyến bay cho khách hàng, Tony mới thấy mình gà mờ gì đâu. Các bạn qua chơi Tết yêu cầu tao muốn tham quan các di sản thế giới như Huế, Hội An, Mỹ Sơn, xong bay đi coi đền Angkor Wat. Mình nói làm gì có đường bay trực tiếp, phải bay vô SG hay Hà Nội. Xong check lại thì thấy nói hớ. Năm nay bạn nào rảnh thì đi Angkor Wat rùi bay đi Đà Nẵng

tắm biển hay ra Vinh chơi rồi bay qua
Viêng Chăn ăn cá sông Mekong
nướng, đường bay mới, offer giá rẻ
xinh, đi chơi cho nó cởi mở đầu óc.

Các bạn Mỹ của Tony hay hỏi, ở Đông
Nam Á, nếu phải chọn 1 nơi để đi tham
quan, thì nên đi đâu. Tony trả lời, it
should be Bali. Còn nếu 2, thì có thêm
Angkor Wat. Còn nếu 3, thì nên ghé
thêm Hạ Long. Nếu Bali thì xa, phải
rủng rỉnh trong túi cả ngàn USD mới đi
thoải mái, thì Angkor Wat, chúng ta
nên đi liền trong dịp Tết này đi. Đường

bộ, đường không, đường sông...đều có chuyến, bọc theo vài ba triệu đồng là ok rùi.

Mà nói mới nhớ, so với sự đồ sộ của Angkor Wat, thì ở kinh đô Huế của mình cũng như khắp đất nước này, không có công trình kiến trúc truyền thống nào có tầm vóc và quy mô tương xứng. Có lẽ do trí tưởng tượng chúng ta kém, mà có lần 1 giáo sư nước ngoài có đề cập là trí tưởng tượng của người Việt thuộc loại kém nhất thế giới. Do chiến tranh, hàng ngàn năm

cứ giặc giã liên miên, đang ngồi tượng tượng cảnh thần tiên thì giặc đến, chạy muốn chết nên tượng tượng bị đứt quãng. Nên chúng ta không có những tác phẩm với tình tiết ly kỳ phức tạp hay ý tưởng kỳ lạ độc đáo, đưa người đọc vào thế giới nửa thực nửa hư của nhiều nền văn học khác, như thần thoại Hy Lạp, 1001 đêm, Alice trong xứ thần tiên, Tây du ký, và gần đây là Doremon hay Harry Porter...(trừ chuyện cô Quỳnh ở Davao).

Tác phẩm vĩ đại như Truyện Kiều cũng

chỉ là sự phóng tác, phổ thơ trên cơ sở tác phẩm Kim Vân Kiều truyện của Thanh Tâm Tài Nhân bên Trung Quốc. Có lẽ khả năng tưởng tượng của chúng ta ít ỏi và nếu có, thì bị triệt tiêu. Những đứa trẻ toàn bị quát “ suy nghĩ vớ vẩn”, “ ăn nói lung tung linh tinh”.. hay nhận xét của cô giáo “ không nắm được ý của tác giả và trong cuốn sách hướng dẫn giáo viên của cô” thì khóc như mưa, bèn trở về theo ý của tổ biên soạn sách

giáo khoa cho nó chắc. Trong khi theo 1 nghiên cứu khoa học, mọi đứa trẻ

đều có sự tương tượng cơ bản giống nhau, không phân biệt màu da, quốc tịch. Vấn đề là khi lớn lên, tiếp thu nền giáo dục, 1 bên được kích hoạt và phát huy, 1 bên kìm kẹp và triệt tiêu. Và dẫn đến kết quả. Một bên bay lên vũ trụ. Một bên xúm xít ngồi quanh cái ao làng cãi nhau, năm nay xã ta nên nuôi con gì, trồng cây gì.

Hoàn cảnh lịch sử cũng đã giam hãm ông bà ta quá lâu trong cách học “tù chương trích cú”, nên tư duy bị gò bó trong lũy tre làng, trong năm cửa ô,

trong khu trung tâm quận 1, trong “ xã nhà, huyện nhà, tỉnh nhà...”. Cứ áp đặt hình ảnh con Tấm dịu hiền, hoa sen là phải đẹp, phở là phải ngon. Cứ hãy phân tích nét đẹp của x của y, sự trong sáng của g của h, sự dũng cảm của m của n.... , lẽ ra phải là “bạn ý kiến gì về nhân vật X trong tác phẩm Y”, hay “theo bạn, hoa nào là đẹp, món ăn nào là ngon, vì sao”. Lúc đó, sự tưởng tượng của học sinh sẽ được đưa lên đỉnh cao. Có tưởng tượng mới biết quả đất hình cầu, mới có dòng điện chạy thấp sáng, mới có chiếc ống chứa mây

trăm người phóng cái vèo lên không trung mà ta gọi là máy bay, mới có cái smartphone quẹt quẹt. Thử nhìn từ trên xuống dưới trên cơ thể mình, toàn là kết quả của sự tưởng tượng của người phương tây. Từ mái tóc, cái quần âu, áo sơ mi, đầm váy, quần lót, cái đồng hồ, điện thoại, bút máy. Bước ra đường là xe đạp, xe máy, xe hơi, xe buýt, nhà cao tầng...tất cả đều hẻm phải do người Á Châu nghĩ ra. Ngay cả cái mạng xã hội này, cũng phải chờ tụi Tây nó nghĩ ra rồi xài. Nên có thể nói, cả 1 châu lục đang ngồi hóng sang bên

kia coi tụi nó có phát kiến ra được cái gì mới nữa hem mà lật đật bắt chước.

Einstein từng nói “trí tưởng tượng còn quan trọng hơn tri thức.” Nên đừng nghĩ mình hạc giỏi mà tự cao tự đại. Trường chuyên lớp chọn, đại học top trên...cũng chỉ là việc mình đã nắm được kiến thức của người khác hơn 1 số các bạn khác trong 1 thời điểm nào đó. Nhưng chỉ đủ để chúng ta làm theo, đi theo như bầy vịt. Nên nếu dương dương tự đắc cho rằng hạc giỏi đồng nghĩa với giỏi giang, mà ngậy ngô,

không làm cái gì ra hồn cho đời, cả tuần không nói được 1 câu gì cho hay ho sáng tạo .. thì đáng bị coi thường hơn là khen ngợi. Trong bài thơ “ Có những lúc”, Lưu Quang Vũ viết ‘ Tôi chán cả bạn bè, mấy năm rồi họ chẳng nói được câu gì mới”.

Trong công việc, óc tưởng tượng sẽ giúp mình giải quyết công việc nhanh chóng hơn nhóm người không có khả năng tưởng tượng. Chẳng hạn như làm công việc chăm sóc khách hàng, công tác chuẩn bị sẽ phải có. Việc tưởng

tượng đi tới gặp khách thể nào, khách nói câu gì, mình phản ứng lại ra sao...giúp mình tự tin đối phó với mọi tình huống. Ví dụ lúc gặp khách, nó vui thì mình làm sao, nó buồn thì mình phải nói sao, nó đuổi mình về thì cũng phải nói lại được 1 câu chớ. Hẽm lẽ “anh chỉ biết câm nín khi nghe em khóc”. Hay khi tổ chức thực hiện 1 chương trình, 1 dự án, mình tưởng tượng ra hết những bước cần phải đi, trở ngại gì, cách khắc phục....thì việc thực hiện sẽ hoàn thành đúng tiến độ, trơn tru, ít vướng mắc. Sự tưởng tượng sẽ kết

hợp với việc nhớ các sự kiện một cách logic đã có trong quá khứ. Khi gặp phải sự tương tự, mình có thể áp dụng. Vì kinh nghiệm không bao giờ được sử dụng chính xác 100% cho công việc tiếp theo, mà sẽ phát sinh nhiều yếu tố mới.

Óc tưởng tượng còn giúp mình học ngoại ngữ nhanh chóng, khi luôn nghĩ ra cảnh phải giao dịch, tiếp xúc....để có thể tự ngồi thực tập. Muốn thoát ra cái ao làng phải có ngoại ngữ chứ. Óc tưởng tượng còn giúp mình có một đời

sống tinh thần phong phú. Đọc sách là 1 cách tưởng tượng tốt. Tốt hơn nhiều so với văn hóa nghe nhìn. Trần Xích Bích nếu mình đọc trong Tam Quốc diễn nghĩa, sẽ thấy vĩ đại hơn nhiều so với khả năng tưởng tượng và túi tiền của đạo diễn phim.

Có nhiều bạn đọc Tony Buổi Sáng và cứ tưởng tượng Tony là 1 ông già khoảng 50 tuổi, béo ngậy, hồn nhiên... đến khi gặp anh Tổng ngoài đời, trẻ măng như cậu sinh viên đại học, dong dỏng cao (1m80, 70kg), gương mặt ưa

nhìn, đôi mắt biết cười và tác phong
lạnh lẽ như 1 cầu thủ Brazil, thì mới vỡ
òà cảm xúc. Càng yêu càng quý, càng
thích càng say mê...vì hơn cả sự tưởng
tượng.

Nhưng tưởng tượng cũng phải gắn với
thực tiễn nghen. Tưởng tượng xong,
phải quay về với thực tế ngay, để áp
dụng. Chỉ ngồi tưởng tượng và không
biết mình là ai, ở miền Nam thì vào
Biên Hòa, ở miền Bắc thì vào Trâu
Quỳ mà hái hoa, mà bắt bướm.

Ngày 4/2/2014

<https://thuviensach.vn>

Chuyện ở Quế Lâm

Cách đây mấy năm, Tony ra Hà Nội ăn Tết. Xong cái hẻm có vé máy bay bay vào, kẹt cứng đến mùng 10. Mà phải có mẹt ở hãng vào sáng mùng 9 để họp, bèn ngồi suy nghĩ, thôi đi qua Nam Ninh bay về. Cái gọi cho bạn bè bên Trung Quốc, nói tụi mày rảnh sang Nam Ninh chơi, gặp gỡ đầu năm cái. Cái tụi nó nhắn tin lại OK. Nói rồi, Tony quày quả xách giỏ ra Nguyễn Trường Tộ bắt xe qua bên kia biên

giới. Ngồi xe đò lên Hữu Nghị Quan, bọn nhà xe và hành khách nói ủa sao có cái anh này dân miền trong mà nói tiếng Trung giỏi quá, thấy nghe điện thoại nói như gió, vì vốn Hán ngữ của mình khá là lủ li (lủ li là lưu loát). Mọi người say mê, bu lại hỏi thăm trò chuyện. Cái mình nói say mê cái gì, chút nữa tui bán hết mấy người qua biên giới bây giờ. Nữ thì làm vợ cho cả nhà người ta, còn nam thì làm phu lò gạch, 3 năm không thấy ánh mặt trời. Mọi người nghe thế sợ hãi, năn nỉ, nói thôi đừng bán anh, thôi đừng bán chuy.

Tony nói ừ, tôi là người nhân hậu, yên tâm, đi biên giới phải cẩn thận chứ, trai đẹp rủ đi biên giới là kiên quyết không đi nhé, 10 thằng thì 9 thằng là dân buôn người. Có cả cô phóng viên hay phát thanh viên đài truyền hình tỉnh nào đó cũng từng bị dụ bán qua bên khác quá trời kìa....

Xe dừng tại Tp Lạng Sơn. Tony thuê xe ôm chở tới biên giới Tân Thanh. Cái làm thủ tục qua cửa khẩu Hữu Nghị quan xong, bắt xe đi Nam Ninh. Đường cao tốc từ Bằng Tường đi Nam Ninh

khá tốt so với VN, nhưng so với các tỉnh khác ở Trung Quốc thì lúa hầu lắm (lúa hầu là lạc hậu). Gặp bạn bè nhậu nhẹt hàn huyên xong, mừng 8 ra sân bay Nam Ninh, book vé về Sài Gòn, bay lúc 2h sáng nhưng cũng hẻm còn chỗ. Toàn dân Sài Gòn, hóa ra, họ cũng từ Hà Nội sang và bay về. Cái ngồi buồn, hẻm phải lúc nào mình nghĩ ra là đầu tiên hết, toàn có người làm rồi. Đẳng nào cũng hẻm kịp về họp, thôi bèn đi Coay Lín (Quế Lâm) chơi cho rồi. Cái ra ngoắc xe đò, đúp đi Quế Lâm. Quế Lâm có nghĩa là Rừng quế,

lần đầu tiên Tony đến đây. Lúc còn đi học, đọc qua sách báo mà biết, đối với dân Trung Quốc, Quế Lâm là nơi tuyệt vời nhất dưới mặt đất, hơn cả Tô Hàng. Quế Lâm là 1 trong 4 thành phố được chính phủ Trung Quốc bảo vệ đặc biệt các di sản (3 tp còn lại là thủ đô Bắc Kinh, Hàng Châu và Tô Châu). Dòng sông Li Giang uốn quanh thành phố, núi non lô nhô như tranh thủy mặc. Tony lấy tour đi dọc sông Li Giang xuôi về phía Dương Sóc. Chu cha nó đẹp. Cứ như Hạ Long trên sông, nhưng nhiều núi hơn, nhiều hình

thù hơn. Y chang trong tranh treo trên tường ở các phòng khách ở các khách sạn lớn ở TQ. Cứ tưởng tượng núi này là con chó, con mèo, con voi con khỉ... gì đó, tiếc là bọn tào đầu (tour guide) nó cầm cái loa nói ra rả nghe bắt mệt.

Đến Dương Sóc, một thú vui không nên bỏ qua là xem người dân ở đây câu cá bằng chim cốc. Con chim cốc này được đeo một cái vòng trên cổ, và cột dây vào chân. Chim sẽ được ông chủ thả xuống nước, và lục lạo khắp nơi để mò cá. Khi có cá, vì vướng cái vòng cổ

nên chim không nuốt được, lúc này ông chủ sẽ kéo chim lại thuyền, gỡ cá ra. Cứ tới con cá thứ 6 thì chim cóc sẽ được tháo cái vòng, con thứ 7 nó mò được thì cứ ăn thoải mái, vì họ tính nếu tiếp tục lấy thì nó sẽ chán, không mò nữa.

Ở Dương Sóc có 1 ngôi chùa rất cổ kính, ngay dưới chân núi mặt trăng. Ngọn núi này rất đặc biệt, trên đỉnh của nó có cái vòm do đá vôi bị xâm thực, hình mặt trăng, nom rất đẹp. Có một dòng suối chảy từ trên núi xuống,

xuyên qua các tầng đá rất to. Chùa nằm vắt vẻo bên lưng chừng núi, con suối chia chùa ra làm 2 phần, có cầu đá bắc qua. Cảnh chùa khiến ai đứng xem đều cảm thấy phiêu lạc, vì nó đẹp, huyền bí, mê hoặc. Hẻm hiểm sao, bước chân Tony cứ từ từ tiến vào sân chùa, cứ như có một hấp lực nào đó. Trong sân chùa có cái cây gì cả ngàn năm, dọc từ Hán đó hẻm hiểm, thấy có rào chắn lại kỹ lưỡng lắm. Khách thập phương đông đúc vô cùng, nhưng khi vào chùa, không có cảm giác nhộn nháo như vào chùa đình miếu nổi tiếng

ở VN. Có lần Tony đi chùa Bà Bình Dương rằm tháng giêng, lúc ấy có hội. Tony đi 1 lần và sợ hãi kinh khủng, nam thanh nữ tú người già con nít chen lấn kèn cựa, 1 người cầm 1 bó nhang nghi ngút khói, Tony cao cứ sợ mấy bà thấp thấp người cầm nhang chọt vô thùng mất cái áo hiệu cả 3 trăm ngàn đồng. Lư cầm nhang có tới mấy chục cái, mọi người thi nhau cầm. Nhưng vừa cầm vô lư là có 1 ông đứng cạnh đó quơ lấy, trúng xuống nước, rồi vớt ra hàng đồng trong sọt rác, rất uổng. Khói thì đặc quánh, hít về bệnh

luôn, còn mùi khói vào quần áo và tóc thì thôi thôi không nói nổi. Trước sân chùa và trong điện chùa bà Bình Dương hay các chùa nổi tiếng khác, quang cảnh nhộn nháo, tranh giành lộc, mua bán chim, rùa, mấy cái cây gì vàng vàng đỏ đỏ. Tiếng người la hét do bị nhang của người khác chích vào tay, vào mặt, loa thì ra rả nói chú ý coi chừng móc túi. Ăn xin thì ngồi la liệt, nhiều người là thanh niên khoẻ mạnh chả bệnh tật gì. Còn đi chùa ngoài bắc thì mấy pho tượng chỉ còn thấy mỗi cái mặt, còn chỗ nào cũng bị tiền 200

đồng, 500 đồng dán chi chít, nhét đầy vào tay vào chân của tượng. Nhìn thiệt là buồn. Loáng thoáng nghe mấy cô nói nhau, mày nhét tiền vào đi, xin mới được chứng giám, mà toàn xin cho con tiền, cho con lấy chồng giàu, xin cho con áp phe vụ này thành công để mua biệt thự, đổi con Mọc con Cam Rì.... Tony có học qua triết học Phật giáo, hểm thấy đoạn nào nói về việc lên chùa xin tiền, xin danh lợi thì Phật sẽ cho cả. Sơ yếu lý lịch, nhiều người khai tôn giáo là Phật giáo, nhưng chỉ đi chùa mỗi khi cần xin xỏ một cái gì đó. Cũng

giống như nhiều bạn bè, lặn đầu mất
tăm cả chục năm, lâu lâu thấy gọi điện
thì y rằng, sau câu mày khoẻ không là
có tiền hèm cho tao vay mượn một ít,
hoặc mời đi đám cưới, hoặc xin việc
làm cho con cháu.....Góp ý thì giả lả
cười, nói cần thì mới liên hệ chứ hằng
ngày bận lắm.

Trở lại vụ ngôi chùa ở Dương Sóc.
Tony thấy bên trong chùa chỉ có 1
khoanh nhang vòng duy nhất, thấp
trên cao, khói tỏa ra dìu dìu. Tuyệt đối
không thấy lư hương ở đâu. Thùng

công đức để ở cái cốc đằng sau. Ai có lòng thì đến bỏ tiền vô. Người đi vào chùa được nhà chùa sắp xếp như quây làm thủ tục trong sân bay, có cái dây đi hình zích zắc ở ngoài sân. Thế là mọi người tự động xếp hàng và đi vào đó, chỉ có 1 chú tiểu đứng canh ở cửa, mỗi lúc chỉ cho vài người vào, họ đi ra lối khác thì mới cho người tiếp tục vào. Ở ngoài sân, cách khoảng mấy trăm mét có cái lư rất to, ai muốn đốt nhang thì cứ việc. Không gian thoáng đãng nên khói tỏa bay đi hết. Tiếng chuông lâu lâu vang lên, khói trầm bay

lên quyện vào những gốc cây cổ thụ, lãng đãng trên những bậc thang lên núi cho các thầy tu luyện Kungfu, thấp thoáng các bóng áo nâu sòng trong rừng trúc....khung cảnh như trong phim chưởng.

Tony đi ra phía cái cốc bên hông, thấy có 1 chú tiểu đang đứng tựa cây, Tony mới đến hỏi thăm. Cái chú tiểu ngạc nhiên, nói ủa từ Due Nản qua hả, thấy nói tiếng Trung lưu li nên ngưỡng mộ, giới thiệu đi gặp ông sư trụ trì. Ông sư trụ trì nghe chú tiểu vô báo là có người

ngoại quốc đến viếng chùa, mà đẹp trai hào hoa phong nhã lắm, bèn vui vẻ tiếp đón. Tony bước vào phòng của ông. Căn phòng hơi tối, chỉ có 1 bóng đèn màu hồng rọi vào 1 bức tượng đá trong góc phòng. Sư trụ trì ngồi trên ghế, râu trắng tóc trắng, gương mặt đẹp một cách bí hiểm. Tony chào nỉm hạo, tươi cười. Ông mời ngồi, miệng nói nhưng tay chân đều không cử động. Ông hỏi Tony ở đâu ở VN, Sài Gòn hay Hà Nội. Tony nói từ Sài Gòn qua, và nhìn bao quát 1 lượt quanh căn phòng theo thói quen ọc quan sát hạc

từ West Point. Những bức tranh và hình ảnh xưa về ngôi chùa treo trên tường đã hoen ố màu thời gian. Ông mỉm cười và mời uống trà, thứ trà Oolong trồng ở Quế Lâm có vị đậm và ngọt hậu, tinh khiết cả hương đất trời. Tony trò chuyện với ông về ngôi chùa, về đất Dương Sóc Quế Lâm, về nhân tình thế thái. 2 thầy trò chuyện trò càng lúc càng trở nên tâm đắc, ông khen Tony còn nhỏ mà có kiến thức tốt quá.

Đang chuyện trò thì đột nhiên, Tony

cảm thấy rùng mình nhẹ (một bây giờ cái gì cũng nhẹ, kể cả khùng). Một luồng gió lạnh sau gáy. Đoán là cánh cửa vừa được mở, nhưng người mở rất nhẹ, hầu như không có tiếng động. Lờ mờ trong tấm kính phản chiếu 1 bóng trắng lướt vào phòng. Tony quay lại thì thấy cánh cửa đã đóng và trong phòng chả có ai ngoài sư thầy và Tony cả. Chiếc nhẫn đá Sapphire màu đen trong tay Tony tự nhiên phát sáng lấp lánh. Chiếc nhẫn đá này là Tony mua từ Myanmar (tiếng Hoa gọi là Mèn Ten, tức Miến Điện) trong 1 chuyến đi

công tác. Đá sapphire đen tuyền rất hiếm, độ cứng khoảng 9.5 -9.8 so với 10 độ của kim cương, trời đất cả triệu năm mới có 1 viên sapphire đen tuyền. Hôm đi vào bảo tàng đá quý quốc gia Mèn Ten, nhìn thấy nó tự nhiên mình có cảm tình, mới đi hỏi. Cô bán nói cả mấy năm nay viên này bán miết mà không ai mua, cứ trả giá xong rồi thì không mua hay thậm chí mua rồi lại trả lại. Tony biết là hữu duyên với mình, bèn mua mang về Sài Gòn nạm bạc, đeo như là bùa hộ mệnh. Lúc cánh cửa mở, bỗng dưng thấy viên đá đen

trên chiếc nhẫn nóng dần và phát sáng lấp lánh. Sư thầy ngạc nhiên, nhìn chăm chăm vào tay của Tony. Ông cất giọng “ ta muốn hỏi, thật sự con là ai?”. Tony chưa biết trả lời thế nào thì ông hỏi, “con là người Việt Nam sao lại có Mèn Ten Bảo trên người thế kia”....

(còn tiếp)

Ngày 10/2/2014

Cái chết của Chu Du

Độc tam quốc diễn nghĩa, ai cũng biết đến chuyện Chu Du, vì ghen tỵ với tài năng của Khổng Minh mà học máu chết. Đó là cái chết vì đồ kỵ, mang đậm màu sắc của văn hoá Trung Hoa. Các nước lân bang thì càng gần khoảng cách địa lý với Trung Quốc thì càng bị cái tính này nó lây lan, hẻm phải riêng VN mà bên Hàn, bên Nhật...cũng bị. Càng xa biên giới Việt Trung, càng thoát văn hoá Trung Hoa thì tính đồ kỵ, ghen ghét người khác cũng bớt dần. Chẳng hạn như vùng Cà Mau, trong làng có ai có gì vui như đồ

đạt, trúng số, trúng lúa, thăng chức, thành công....thì cả làng bung đồ đến, đồ bánh xèo, uống gụ, chung vui mừng rỡ một cách thật lòng. Còn nếu ngoài trung ngoài bắc, thì thành công phải giấu nhẹm đi, mới mong được bình yên. Bên kia sông Cầu có người đỗ tiến sĩ, thì thay vì chèo thuyền qua sông chung vui, nhiều người xã Đoài bên này ngồi chửi đổng, điên tiết vì không biết vì sao nó giỏi thế. Rồi tự an ủi AQ, rằng nó may mắn thôi chứ chả hay ho gì, hay có ai đó nâng đỡ nó. Tóc tai xoã rũ rượi, ăn không ngon, ngủ không yên,

chỉ mong nó thất bại hay bị tai nạn bệnh tật ốm đau mà chết quách cho rồi, để hả lòng hả dạ. Thôi thì cũng thông cảm cho họ, văn hoá tiểu nông ăn sâu quá rồi, con gà thì tức nhau tiếng gáy, và cũng, vì chút Chu Du còn sót lại, cả ngàn năm Bắc thuộc còn gì... Tony thích văn hoá miền Tây Nam Bộ, vì nó là vùng đất mới, chưa từng bị phong kiến Trung Hoa ra sức đồng hoá, nó gần với văn hoá Miên Thái, hào sảng và phóng khoáng, bao dung và thiết tình. Đau thật với nỗi đau người khác, vui thật với niềm vui của

bạn bè, không giả tạo, ăn nói cho hay nhưng trong lòng nghĩ khác, chỉ muốn mình hơn, còn mong ai cũng te tua, nghèo khổ, dốt nát, xui xẻo, xấu xí...

Tony có khá nhiều bạn học. Và họ từng là những người bạn thật tốt. Nhiều lúc thời sinh viên, Tony đói xanh mặt, qua ký túc xá hay nhà trọ của bạn mượn 10 ngàn đồng mua cơm, bạn có 20 người, bạn chia một nửa. Rùi vui vẻ qua hết thời sinh viên chật vật khôn khó, với biết bao là tình. Ra trường, nhóm bạn bắt đầu chia rẽ, vì có ai đó

khó chịu khi đưa khác tìm được việc làm ngon. Rùi rạn nứt khi bạn bè cùng nhà trọ ngày xưa mua nhà ở thành phố. Sự bực bội dâng đến đỉnh cao, mời đi tân gia là không đi, hay đi cũng qua nói vài câu xỉa xói móc méo cho nó xui xẻo chơi. Ngồi làm bầm, kiểu mẹ tức muốn chết, mình vẫn còn nhà trọ mà nó đã chung cư cao cấp rùi. Rùi chầm dứt quan hệ, không rõ tại sao, chỉ thỉnh thoảng nghe qua bạn bè, những câu đại loại như " giờ nó thành đạt quá rồi, đâu thèm nhìn mặt tao" nếu bạn bè có ai hỏi lâu này mà có

gặp thẳng A con B hem...

Khi facebook ra đời, âm thầm theo dõi ngày đêm. Thấy 1 anh bạn post tấm hình nhà mới, 2 đêm mất ngủ, ra sân đá thúng đụng nia, quánh mè quánh chó. Thấy 1 cô bạn post status đi Mỹ du lịch với chồng con, nói cái con nhỏ này nó ăn trứng gì mà sao may mắn thế, liền mất ngủ 3 đêm, nhìn ông chồng nghèo của mình khinh khi ra mặt. Tất cả stt đều không bấm like, chỉ đọc. Rồi một ngày anh bạn post status mất việc, thì lòng vui mừng

khôn xiết, lấy bia ra uống, lần đầu tiên
bấm like. Rồi thấy cô bạn post status
ly hôn, ôi trong lòng vui sướng biết
bao, cho chừa, cái tội hôm bữa khoe đi
Mỹ với chồng nha mậy, nhảy vô
comment, ghi đại loại như " sao vậy
bạn ơi, có cần gì thì mình giúp" mà
trong lòng thì ngược lại, hả hê, vui
sướng, vừa tắm vừa hát vang. Đi nhậu
lúc ngà ngà say, nghe bạn nói " tôi vái
ông bà cho ông bầu A rớt máy bay
chết cho rồi, nhìn ông ấy sở hữu chiếc
máy bay riêng mà ngửa mặt. Còn ông
tỷ phú B, ông đó mà phá sản, tôi mở

tiệc ăn mừng". Phụ nữ thành đạt nào cũng bị gán câu " ôi cái con đó tài năng gì, nó cặp với ông này ông kia mới được như vậy". Những người hay nói vậy là những người có tính đố kỵ, phải lưu ý tránh xa. Lúc này, sự đố kỵ không còn bình thường nữa, nó đồng nghĩa với cái ác, cái vô lương và với suy nghĩ rẻ tiền ấy, họ đã đánh mất chính nhân cách của mình.

Cũng có mấy anh bạn cũ, suốt ngày nhắn tin hỏi trang Tony Buổi Sáng có mua like không? sao like tăng nhanh thế, bọn đọc giả dở hơi thế nhỉ, nhằm

thế mà vẫn đọc say sưa. Hay comment ở dưới mỗi bài viết của Tony những câu đại loại như " bài này không có gì mới, đã đọc qua đâu đó rồi". Thậm chí cũng có bạn rảnh rỗi, ngồi search cả buổi và comment " bài này ý theo đường link này nè, không phải sáng tạo gì đâu" hay " chủ đề này Mr A viết hay hơn, các bạn qua đó đọc nhé, đường link là...", hay " Tony cạn đề tài rồi, hahaha, vui quá". Thống kê trên page slight, 10 đọc giả hay vào nhất là 10 anh bạn quen, kiên quyết không bấm like page, nói trang này

quá nhảm, nhưng suốt ngày vô comment kiểu sọc dưa. Lúc đầu Tony cũng khó chịu, mất hứng, nhưng sau này thì quen. Cái xứ mình nó thế, dù có học có hành, có chức vụ hay học vị học hàm, có tiền có bạc, có vợ đẹp con khôn, vẫn mang cái văn hoá Chu Du ấy trên người, tự mình làm khổ mình ghê gớm, nhiều người cũng nhận ra nhưng không dễ bỏ ngày một ngày hai.

Tony có anh bạn, tên X. Rất thân vì lúc cơ hàn, cần gì cũng giúp. Nhưng tính ganh đua đố kỵ cũng lớn. Không

phủ nhận tính ganh đua cũng có mặt tích cực, đó là việc giúp mình có động lực để không thua kém bạn bè. Việc thấy Tony nói 2 ngoại ngữ lưu loát khiến anh lao vào học như điên, 5h sáng đã ngồi dậy học từ mới, tối nào cũng đến 2 trung tâm để luyện, thậm chí mời cả giáo viên tiếng Hoa tới nhà để dạy, nên anh cũng nói được ngoại ngữ khá tốt. Có lần cô giáo yêu cầu đọc cuốn Tư Duy Lại Tương Lai và nộp bài cảm nghĩ, Tony lùng nhà sách mấy bữa hẻm có, mới qua nhà anh, mượn đi photo. Anh trả lời, gì chứ

sách tuyệt đối không cho mượn, khiến Tony không nộp được bài. Năm 2006, Tony mua ô tô đi lại, biết tính anh nên không nói, thế là 1 bữa anh chạy qua nhà, khoe với Tony là đã mua được chiếc Civic, có đi đâu không tôi đưa đi ngồi ô tô cho mát. Tony nói là tôi cũng mua rồi, cả mấy tháng rồi. Anh giận dữ quày quả đi về, nói thằng này cái gì cũng hơn mình, có tức điên không. Hôm tài xế mình bị ốm, mới gọi điện qua nói bạn ơi cho tôi mượn tài xế bạn 1 hôm nhé, có khách nước ngoài qua nhưng tôi không biết lái. Anh trả lời "

thể thì đi taxi, tài xế của tôi hôm nay rảnh nhưng tôi không cho phép lái xe của người khác bao giờ". Nếu không biết dừng lại, tính ganh đua sẽ trở thành tính đố kỵ, rất uổng phí một đời người, vì không làm được nghiệp lớn.

Nên nếu có chơi với thể loại này, phải cẩn thận và giấu mọi thứ mình có như mèο giấu " hàng hoá Tony đang kinh doanh", vì họ thấy họ sẽ tức tối rất tội nghiệp, ảnh hưởng đến sức khoẻ, nặng thì hộc máu chết như Chu tiên sinh ấy chứ chẳng phải đùa. **Bạn Nam nói, 2**

vợ chồng nó nghe nói bạn X tới nhà là phát hoảng. Vì X tới, sẽ đảo mắt nhìn quanh, hỏi thăm, nếu thấy nhà Nam có mua sắm cái gì mới, X về giận, phát bệnh. Nên nghe tin X đến thăm, vợ chồng nó dọn dẹp bắt mệt. Phải gửi xe hơi đi chỗ khác, giấu cái tivi xịn vào phòng, quần áo pyjama bóng loáng phải cất, phải lập tức mặc áo cụt quần què vào, gia nhân giúp việc tài xế...phải lập tức ra khỏi nhà, đi lánh mặt, núp ngoài bờ rào biệt thự, khi nào X về mới được vô. Thằng Nam phải lập tức nhảy xuống lau nhà, con

vợ phải ngồi nhặt rau, vú móm lòng
thòng, tóc rối bù, vợ chồng giả bộ chì
chiết nhau chuyện tiền bạc, con cái nó
phải vọc đất vọc cát, mũi miệng phải
lem nhem. Đang ăn tôm cua thì phải
cất ngay, lôi rau muống nước mắm ra.
Gương mặt phải teo tóp hốc hác,
không được phúng phính trắng hồng, X
nó không thích, nó giận.....

Lại nói về Tony. Từ khi lên chức hăng
trưởng hăng Phụng Tím, Tony cũng
bị không biết bao nhiêu bạn cũ từ mặt.
Nói nó đi xe hơi 7 tỷ, nên tao đâu dám
tới gần. Nhiều buổi cà phê, Tony hẻm

biết nói chuyện sao. Toàn những câu như nghe nói dạo này nghe nói mày giàu lắm phải không, mình mà ừ một cái, thì tức khắc quy vào tội chảnh chọe, mà nói không thì sẽ kết luận là xạo mày, đừng có giấu. Có một nhóm ngồi nhậu với nhau, bàn về Tony, nói chắc ai đó cho nó tiền chứ sao tự nhiên giàu vậy, nghe nói nó có ba nuôi tỷ phú Hàn Quốc, sure là ông đó cho tiền nó. Cái gọi điện hỏi có đúng vậy hem Tony, mình đang mướt mồ hôi trong kho kiểm hàng, nghe hỏi sợ quá nói ừ ừ, bạn nói vậy hả, có còn ông nào giới

thiệt tao, tao cũng muốn có ba nuôi. Tony bèn viết bài hướng dẫn bạn đi Dubai, hội chợ du thuyền mà tìm. Ba nuôi mẹ nuôi vì phải vào chốn giàu có mới tìm được. Nhiều người cứ nói người khác thì đang đổ kị với mình, còn bản thân thì lại vô tư hể biết.

Cũng mấy lần đi nhậu, bạn nhậu nói mày biết doanh nhân thành đạt ABC không, nó dở ẹt à, lúc hạc chung với tao, rớt lên trượt xuống, ngu lắm mày ạ. Chuyện quá khứ là quá khứ. Lúc nhỏ người ta có thể hạc kém, nhưng

sau này, cả quá trình tự đào tạo của họ, mình đâu có biết. Để có được số tiền đó, người ta đã phải thức khuya dậy sớm thế nào, bạc tóc tính toán ra sao, chết bao nhiêu nơ ron thần kinh ...và sẵn sàng chịu n cái rủi ro. Để có được giải thưởng nào đó, người ta đã phải hy sinh những thú vui cá nhân, đã phải dùi mài kinh sử tập luyện quần quật thế nào, mình đâu có biết. Chỉ thấy thành quả và thay vì mình cũng cố gắng đạt được, lại sinh ra lòng ghen ghét.

Người mình cũng ít công nhận tài năng của nhau. Không chịu thừa nhận trên đời, có những con người, tạo hoá cho họ khả năng hơn, và dĩ nhiên họ sẽ thành công hơn. Nhà văn VN ít ai đọc tác phẩm của người khác, chỉ say sưa đọc đi đọc lại văn mình. Nhà báo hay vài người biết viết lách cũng vậy, không ai đọc ai, nên đề tài viết ngày càng teo tóp, bó hẹp, tư tưởng càng ngày càng bảo thủ. Vì không công nhận tài năng của nhau nên khi đồng nghiệp được quốc tế công nhận, họ gần như hoá điên. Phần lớn nhà văn Trung

Quốc cho rằng Mạc Ngôn bỏ tiền ra mua giải Nobel, cô lập ông sau khi ông nhận giải. Mấy nhà văn lão thành của Trung Quốc vội lên học viện ngôn ngữ Bắc Kinh nhờ dịch hết các tác phẩm của mình sang tiếng Anh, rồi đem qua nước ngoài chào hàng, nhưng tụi Tây vớt hết vào sọt rác vì đọc hểm hiểu. Các nhà văn trẻ TQ còn thành lập hiệp hội anti-Mạc Ngôn, cũng hoạt động ì xèo, thậm chí gửi đơn thưa kiện kêu rút lại giải Nobel của ông ấy. Giống cách đây mấy tháng nước ta cũng có vài cuốn sách best seller và lập tức

xuất hiện 1 nhóm người anti, kiện tụng khí thế, rùi cũng ra sách nội dung tương tự để cạnh tranh. Trí tuệ thay vì đi làm cái gì đó hay ho cho đời, lại suốt ngày đả phá người khác, thiệt uổng. Ngày GS Ngô Bảo Châu nhận giải Field, thì cũng là ngày bệnh viện tâm thần Trâu Quỳnh Hà Nội nhận cả chục bệnh nhân vào khám, cũng toàn các bạn cũng từng đoạt giải quốc tế quốc gia, nhưng vì tức tối mà sinh ra tâm bệnh, ngời bứt tóc móc mắt, xé quần xé áo...trong thật thảm thương.

Hôm bữa họp lớp, có mặt anh bạn X. Anh lại xách mé, nghe nói Tony dạo này đi nước ngoài như đi chợ ấy nhỉ. Tony chỉnh ngay, riêng cái này là không đúng. Anh vui mừng lắm, nói thế không có tiền đi đâu à, làm ăn không được à, sắp phá sản rồi à, nói thật đi để bạn bè lo cho. Mọi người há hốc mồm nhìn. Tony mới từ từ giải thích. Năm vừa rồi, Tony đi nước ngoài 20 lần, trong khi đi chợ có 1 lần, so sánh vậy là khập khiễng. Cái anh hỏi, ủa vậy giờ phải nói sao, Tony nói là lần sau phải nói " dạo này Tony đi

nước ngoài như đi siêu thị ấy nhỉ" ...

Vì Tony, cũng hay đi siêu thuy....

Ngày 20/2/2014

Biển rộng trời cao, con vẫy vùng...

Cách đây gần 2 năm, Tony có dịp đi Singapore. Trên máy bay, có ngồi cạnh một cậu thanh niên có gương mặt sáng bừng của sự thông tuệ, ánh mắt sáng của ý chí, tác phong cử chỉ đều hết sức lạnh lẽ. Lúc vào ngồi, cậu bắt chuyện với Tony, hỏi chú đi Sing là công tác hay đi du lịch. Tony nói là đi công tác,

còn bạn. Cậu ấy mới kể là cháu là sinh viên vừa tốt nghiệp 1 trường trong đại học quốc gia tp HCM, đi Singapore đợt này là phỏng vấn xin việc làm. Tony ngạc nhiên lắm, mới hỏi ngọn ngành. Cậu ấy nói là tốt nghiệp xong, xin việc ở VN khó quá vì kinh tế đang suy thoái, ngành cậu học ít công ty tuyển, nên cậu search trên mạng tìm việc ở nước ngoài, chủ yếu các nước lân bang để dễ đi lại. Cậu vô các website trung tâm việc làm của Singapore, đọc các mục cần người trên các báo, rồi thậm chí post C.V của

mình cho các trung tâm săn đầu người của Thái, Sing, Hàn, Hồng Công, Cambodia, Lào....Cậu nói may mắn đã mỉm cười, một công ty ở Sing đồng ý phỏng vấn, sau khi qua skype online interview, họ muốn cậu qua để gặp ban giám đốc trước khi quyết định. Thế là cậu lên đường, đây là lần đầu tiên xuất ngoại và cũng là lần đầu tiên đi máy bay.

Tony trong lòng thấy ngưỡng mộ. Tuổi trẻ cần như vậy. Dám đi, dám nghĩ, dám làm, dám dấn thân. Mới ngỏ lời

hỏi cháu có muốn chú giúp gì không, chẳng hạn như đường sá đi lại bên Sing. Cậu ấy nói cậu search hết rồi, xuống hầm sân bay Changi ra sao, đi chuyến tàu ngầm về ga nào....cháu đều đọc kỹ và in ra hết. Còn công ty đó, cháu cũng đã nghiên cứu rất kỹ mọi thông tin của họ. Tony thấy rất là well-prepared nên hài lòng lắm. Mới hỏi thôi bây giờ chú giả bộ phỏng vấn cháu vài câu, cháu trả lời thử nhé. Cậu nào thấy cậu ấy cũng trả lời lưu loát và tự tin. Nhưng duy chỉ một câu Tony hỏi, ” giờ thì chúng tôi đã phỏng vấn

xong, bạn có câu hỏi gì cần hỏi công ty chúng tôi không?”. Lúc này thì cậu lúng túng, dạ nói cái này thật sự là cháu chưa nghĩ tới. Tony mới nói là các công ty nước ngoài hay hỏi câu này lắm, để đánh giá khả năng đặt câu hỏi của ứng viên. Mình mà hỏi thông tin đã có sẵn trên mạng về công ty họ, là rớt dài, vì không chịu nghiên cứu trước. Hay hỏi một câu vu vơ, họ sẽ nghĩ mình nông cạn. Hay hỏi nhiều quá, họ cũng thấy khó chịu. Mình chỉ chọn một câu hỏi thôi, nhưng thật đắt vào.

Cậu ấy ngồi suy nghĩ một lúc lâu, rồi nói chú giúp cháu. Tony mới kể cho cậu ấy nghe về câu chuyện của mình. Đó là lần xin việc ở một công ty mà Tony ưa thích, lúc cũng vừa tốt nghiệp. Vì đã well-prepared mọi thứ, nên lúc phỏng vấn, ban giám đốc, anh trưởng phòng kinh doanh, chị phụ trách nhân sự...hỏi cái gì mình cũng trả lời được. Nhưng tới câu hỏi này, thì Tony lúng túng, vì học ở VN, quen kiểu trả bài, thầy hỏi thì nói, không hỏi thì thôi, không có khả năng hỏi ngược

lại. Không biết hỏi gì lúc đó, thật sự như vậy. Suy nghĩ mất mấy phút, Tony mới nhìn thẳng vào mắt của anh trưởng phòng kinh doanh và chị phụ trách nhân sự, nói rõ là em đã cố gắng hết sức cho lần phỏng vấn này, và cho công việc này. Em có thể có 1 đề nghị là nếu anh chị thấy em chưa phù hợp, thì giới thiệu giúp em vô phòng ban khác, hay các công ty khác trong hệ thống các mối quan hệ của anh chị. Anh chị ra trường đi làm lâu năm, có nhiều connections, anh chị có thể giúp em được không, vì em đang cần việc

làm. Em chỉ có một cái duy nhất, đó là sức lao động của thanh niên trẻ tuổi, em có thể làm việc ngay và bất cứ nơi đâu công ty phân công. Và cũng vì là vừa tốt nghiệp, em có thể thay đổi và học tập rất nhanh. Có được không ạ? Lúc đó anh trưởng phòng bắt đầu lúng túng, còn chị nhân sự vui vẻ nói được em, chị thích cách nói rõ ràng của em. Và tuần sau, Tony nhận được offer letter, và vô thử việc. Sau này vô làm có hỏi, chị ấy nói là lúc đó, tụi chị thấy có sự chân thành trong câu trả lời của em, trong mắt em, nên đồng ý nhận

vào. Em đi xin việc là đi bán sức lao động, và bọn chị là người mua, kỹ năng bán hàng của em rất tốt. Giới thiệu sản phẩm tốt, giá cả phải chăng, after-sales service tốt, ngoại quan đẹp, bảo hành rõ ràng, giao hàng ngay...

Mình phải có sự chuẩn bị chu đáo khi đi xin việc. Để đảm bảo được việc, nhờ may mình chưa phù hợp thì họ cũng tiến cử, recommend mình cho bạn bè người quen của họ. Trong bất cứ tình huống nào, mình cũng có sẵn 1 câu hỏi ngược lại để phòng thận, nhưng phải

tuỳ tình huống phỏng vấn lúc đó nữa, không được rập khuôn bắt chước. Và phải chân thành, mọi lời nói đều xuất phát từ trái tim mình. Cái gì từ trái tim sẽ đến với trái tim, dù chỉ là một ánh mắt thiết tha. Cậu sinh viên nghe nói thế, cảm ơn Tony. Lúc đó không có xài fb nên cũng không add cậu ấy vào, chỉ cho cậu ấy cái email yahoo mà giờ quên mất password để vào. Nên không rõ cậu ấy có xin việc được hay không nữa. Nhưng tin chắc, dù làm gì, cậu ấy cũng sẽ thành công.

Nên đầu năm kể lại câu chuyện này, các bạn trẻ nếu xin việc trong nước khó quá thì search internet các cơ hội việc làm ở Sing, Mã, Mynamar, Hàn Quốc, Nhật, Hồng Công, Âu Mỹ gì cũng tìm.... Cứ vô google, gõ “Job and recruitment in Singapore” hay nước nào mình muốn, cứ apply, cứ tự tin xách giỏ lên đường đi rao bán hàng hoá sức lao động của mình, tích lũy tiền và vốn sống. Tiếng Anh không nhất thiết phải perfect đâu, cứ giao tiếp, nghề dạy nghề, tự học, rồi ỏn hết cả thôi, miễn là người ta nhận mình vô

làm là được. Sợ gì ai. Ai xài xể, nói tôi là con dượng Tony, không phải người vừa đâu nhé.

Và nhất nhất sau này, dù làm gì, cũng phải chuẩn bị thật kỹ, phải well-prepared, thì mọi thứ đều hanh thông, thuận lợi. Biển rộng trời cao, cứ vẫy vùng....

-----
*: Tựa đặt theo lời bài hát “ Nhật ký của mẹ”

Chuyện ăn chuyện nói: bài 1: nhận diện thể loại ăn nói vô duyên

Gửi con thân yêu của dượng,
Bữa nay dắt con đi ăn với khách hàng,
mà dượng thấy con giao tiếp không
được hay. Nên dượng viết bài này gửi
con và các bạn trong câu lạc bộ “con-
dượng”. Con đã năm <https://thuvien sach.vn> cuối đại học rồi,

vài bữa nữa là ra trường, đi làm. Kỹ năng ăn nói nó quan trọng lắm, mình ăn nói có duyên một cái á, muốn gì được đó. Ai cũng yêu mến, làm gì cũng hanh thông. Dựng soạn 10 bài về kỹ năng ăn nói, con cứ làm theo.

Bài 1: Ăn nói vô duyên

Trong xã hội mình, tồn tại một nhóm người mà người ta gọi là ăn nói vô duyên. Kiểu người này dân gian nó gọi là đồ “không duyên không dùng” gì hết. “Đồ con gái con lúa. Đồ đàn ông đàn ang”... Họ nói xong, người nghe ngượng ngịu, lúng túng, không tham

gia được vào câu chuyện, khiến sự giao tiếp đến chỗ bế tắc. Do vậy, mình phải nhìn vào đối tượng giao tiếp để có cách giao tiếp phù hợp.

Thứ nhất là chuyện trình độ văn hóa. Mình phải phán đoán xem họ thuộc tuýp người học nhiều hay học ít mà có cách nói khác nhau. Gặp khách do điều kiện họ học hành không tới nơi tới chốn, mình đừng kể chuyện bằng cấp ra. Đừng đem kể về thành tích xưa em học đại học danh tiếng này đại học uy tín kia, lớp chuyên lớp chọn, em thi đại học mấy chục điểm, rồi chuyện bạn

học, họp lớp, giảng đường... ra nói làm người kia không biết góp chuyện thế nào. Còn với người có học, cũng phải hết sức khéo léo. Tâm lý ở Việt Nam là trường công thì được đánh giá cao hơn trường tư, tốt nghiệp trường đầu vào điểm cao thì được nể hơn trường có đầu vào thấp, nên người ta có khuynh hướng che giấu các trường học mà họ cho là không có giỏi, cốt cũng chút sĩ diện, con đưng ép.

Ví dụ dựng có lần gặp 1 chị kia, chị học 1 trường nào đó chắc cũng ít người biết. Dựng hỏi thì chị nói chị

hồi xưa tốt nghiệp trường đại học Cà Mau, tức cùng trường với dựng. Cái dựng hỏi lại dạ vậy chị đồng môn với em rồi, học khóa mấy nhỉ, thấy chị áp úng một hồi, nói hình như khóa năm 2000 hay sao ấy, chuyên về kinh tế mà dạy bằng tiếng Lào. Dựng nghe vậy biết là không phải rồi, nên thôi không hỏi nữa, chỉ nói dạ, chuyển chủ đề. Mình mà vắn vẹo thêm là làm gì trường này có khoa tiếng Lào, hay kiểu làm gì có khóa 2000, phải là K21, K22...chứ thì chỉ làm chị ấy quê. Quê thì khó huề. Chả có tác dụng gì cả.

Nên con gặp ai nói tốt nghiệp trường đó trường đó, nếu mình hỏi chị biết thầy A, giảng đường B hay môn học C không, họ lúng túng nói kiểu hỏi đó học nhiều lắm chả nhớ gì, thì thôi không hỏi nữa, nhé. Chuyển ngay chủ đề cho dạng. Con mà xoáy vô ép cho được thì một hồi lòi ra là chị học đại học Harvard, là trường không có nổi tiếng nên chỉ muốn giấu nhẹm đi. Con vui sướng biết bao vì tìm ra sự thật, nhưng cơ hội giao tiếp giữa con với chị ấy đến đây là kết thúc. Vì con vô duyên.

Thứ 2 là con phải có óc quan sát. Bài viết về óc quan sát, dựng sẽ viết riêng một bài. Trong giao tiếp con cố gắng để ý theo dõi, [quan sát những](https://thuviensoch.vn)

điểm chung giữa mình và đối tượng giao tiếp, nói cái gì mà cả 2 đều hào hứng tham gia nghe và nói. Khi ngồi cùng một bà lão không còn răng, con đừng mời bà nhai khô mực. Nói ngon lắm, ăn đi. Ủa sao răng bà rụng hết trơn vậy, chắc bà ít quánh răng phải hem. Coi răng con nè, đều tăm tắp. Bà lão sẽ nhổ bã trầu vào mặt con. Hay con đi đám ma, con chúc tang gia có 1 ngày tang lễ thật nhiều niềm vui, hay ăn mặc quần áo xanh đỏ tím hồng, đứng chụp hình tự sướng post lên facebook, nói với gia chủ chết thì thôi

chứ gì đâu mà buồn dữ vậy, ai hồng chết, còn vừa nói vừa cắn hột dưa nhả đầy nhà, móc điện thoại ra cười nói xôn xao.....thì một lúc cả tang gia sẽ bổi rôi. Hay đi đám cưới thì con lao lên sân khấu, rên rĩ hát mấy bài nội dung toàn tan vỡ và chia tay. Một hồi là bị cô dâu chú rể rượt dí con chạy có cờ luôn. Ngồi uống cà phê với 1 nhóm bạn, con phải tìm điểm chung của tất cả mọi người để ai cũng có thể tham gia vô nói, chứ trong nhóm có 1 anh rành bóng đá, còn tất cả các chị còn lại thì chỉ biết nấu ăn, con hào hứng nói bóng

đá với anh kia, mấy chị còn lại sẽ chán, muốn bỏ về. Nên người thông minh nhất là người tìm điểm chung nhiều nhất, rồi triển khai cho họ góp chuyện. Thật ra, cứ 2 người con gặp ngoài đường bất kỳ, họ đều có điểm chung cả, tại con không biết nhận ra ấy thôi. Ví dụ, họ đều là người Việt Nam, đều biết tiếng Việt, đều đang đi xe máy, đều thích ăn cơm hơn ăn phở, đều đọc Tony Buổi Sáng....Con chụp lấy khai thác liền, thế là mọi người đều rôm rả tham gia, giao tiếp sẽ đạt đến mức xuất sắc, ai nấy đều nhìn con, yêu mến,

say mê.

Nhưng con cũng phải để ý tránh làm tổn thương hay tự ái cho người nghe khi đề cập đến điểm yếu của họ. Vừa giao tiếp vài câu, mình phải lanh lợi nhận ra điểm yếu của từng người để đưa vô list các chủ đề nhạy cảm, phải lái qua đề tài khác nếu ai đó đề cập. Giả dụ trong nhóm ngồi uống cà phê đó, có 1 anh rất xấu trai, mà có 1 chị cứ mãi huyên thuyên về sự thanh tú của dượng, thì chắc chắn anh kia cũng mặc cảm, cũng có chút buồn nhẹ. Con nghe thấy thì lập tức lái chủ đề sang

hướng khác ngay. Nói ” dạ mấy anh chị hem biết chứ dựng Tony của con đạo này cũng xuống sắc rồi, À, mà cái bài viết về XYZ hôm bữa chị thấy hay hem, đọc xong em cũng muốn đi Hà Giang”. Cái họ sẽ nói theo ý con vừa nói. Con rút kinh nghiệm, con chỉ đề cập chuyện ngoại hình của dựng khi đi cà phê với Alain Delon hay Lương Triều Vỹ, con nhé.

Chuyện ăn chuyện nói (Bài 2)

Bài 2: Ăn nói có duyên

Ăn và nói đi chung với nhau, nên người ta hay bảo “thằng đó ăn nói được lắm” hay “con bé đó ăn nói khôn khéo, vừa khôn vừa khéo”. Có 2 điểm mà người ta hay quánh giá trong giao tiếp ứng xử, là Nói và Ăn. Hôm bữa dựng tiến cử 1 ” con dựng” vô công

ty kia thực tập, vô 2 tháng sau, gặp sếp hỏi thử thấy nó ăn nói có được hem thì nhận vô làm giùm”, người ta phán “ Thằng đó Ăn được lắm”.
Dượng chỉ biết khóc....

Trở lại việc gặp đối tượng giao tiếp, mình phải khéo léo và tế nhị. Quan sát và để ý để chọn lời lẽ cho phù hợp. Luôn đặt mình vào hoàn cảnh của họ. Gặp người muộn gia đình, hay chưa có bồ bịch gì, mình không nên nói tổ ấm riêng, nói chuyện con chuyện cái. Vì người ta không có để có thể góp chuyện. Nên mình có thể nói để thân

cũng có cái hay của nó, nhiều lúc em cũng muốn độc thân như chị để tự do đi đây đi đó, chắc chị đi du lịch nhiều lắm hả. Thế là chị ấy mặt sáng rỡ, thao thao ngay, vì bắt trúng đề tài. Khoe liền đã đi 25 nước. Hay gặp 1 anh nông dân ở quê, thì những đề tài như vũ trường, siêu thị...mình nên tránh. Nếu ảnh có than thở ở quê buồn, thì mình đừng có hùa theo. Cũng đừng nói ủa anh sao hẻm lên Sài Gòn sống, ở chi dưới này buồn thấy mẹ dzậy anh. Ảnh sẽ tủi thân, uống gụ và “mỗi khi chiều về, anh ngồi khóc bên dòng sông”.

Mình nên nói là em ớn sự xô bồ ồn ào ở phố thị rùi anh ơi. Sống ở phố chán lắm. Anh đang “trồng cây gì, nuôi con gì”, năng suất ra sao? Có xài phân bón thuốc sâu của hãng Phụng Tím hem? Nói em thích quê anh quá hà, em thích sự bình yên của lục bình tím ngắt trôi sông, em thích tiếng bìm bịp kêu chiều nghe tha thiết. Em thích và em thích. Anh may mắn ở đây vì có không khí trong lành mát mẻ, về già em sẽ dọn nhà xuống đây ở với anh. Nghe vậy là ổng mát ruột mát gan, lao ra vườn, gà vịt heo qué gì cũng bắt làm thịt cho

mình nhậu.

À, nói nhậu mới nhớ, có lần dựng nhậu với một nhóm thương nhân giàu có và 1 số cán bộ tín dụng ngân hàng mà mấy đại gia ấy đang giao dịch. Lúc cao hứng, mọi người thao thao bất tuyệt về sử Tàu như Tam Quốc, Khuất Nguyên....Cậu cán bộ ngân hàng hỏi anh Tony ơi, Khuất Nguyên sống ở đời nhà gì ở Trung Quốc ấy nhỉ, cái dựng nói Khuất Nguyên là người nước Sở thời chiến quốc. Một ông đại gia tên Thành nhảy vô, tụi mày trật hết, ăn học cho lắm vào nhưng rất ngu, Khuất

Nguyên thì rõ ràng là đời nhà Nguyên rồi. Cái mọi người cãi qua cãi lại, cái cậu nhân viên ngân hàng âm thầm tra google trên Iphone, tra xong cái á, đúng rồi, anh Tony nói đúng, anh Thành nói sai, đây nè, thông tin như thế này thế này rồi đọc to lên. Ông kia quê, giận tái mặt. Mắt ông liếc 1 cái, dựng đoán là “rùi xong đời mày nha con, mai tao rút hết tiền gửi qua ngân hàng khác”. Dựng thấy căng, cũng tội nghiệp cho cậu cán bộ tín dụng kia, lỗ chưa học kỹ năng giao tiếp nên mắc phải chút sai lầm. Cái dựng trở tài

liền, nói anh Thành cũng nói đúng, đời nhà Nguyên thì cũng có bao nhiêu là Khuất Nguyên, tên riêng mà, Trung Quốc dân số đông, trùng tên nhiều lắm. Nhưng bây giờ tất cả đều Khuất bóng, chỉ có chúng ta còn ở đây, thôi Dzô. Ông đại gia cười há há, uống cạn ly, nói Tony à, mai anh sẽ mua phân của hãng Phụng Tím để bón cây cảnh trong vườn. Khi người ta ưng bụng, cái gì mình bán họ cũng mua. Bạn nào làm sales nhớ lời dạy dặn.

Có lần dựng đi khách, ông khách này ở Bắc Giang vô. Khách hàng lớn, giàu

có vô song. Cái cùng nhau đi thăm đại lý. Ngồi trên xe hơi từ Sài Gòn xuống Cần Thơ, đi tới Long An là ông tháo giày ra cho mát. Người Việt hay vậy, hay bỏ dép bỏ giày ra ngoài hẻm biết vì sao. Cái bít tất (vớ) của ông bốc mùi, dựng nói thiệt, chuột chết 3 ngày còn thơm hơn gấp vạn lần. Vậy mà ông hẻm biết, vô tư cười nói. Miệng ông thì cũng chả thơm tho gì, vừa mùi thuốc lá vừa mùi nha chu. Lúc đó hẻm biết nói sao để ông bỏ chân vô lại trong giày nữa. Cũng chỉ muốn ông im lặng. Nhưng nói gì bây

giờ. Sợ ông phật ý, vì ông này cực kỳ giàu có và quyền lực nên tinh tướng tinh vi lắm, nói huých toẹt ra chắc ông đánh bầm mắt mình luôn. Thế là cả xe phải chịu đựng. Tới Tiền Giang thì anh tài xế bắt đầu tay lái loạng choạng. Mọi người bắt đầu nôn nhẹ. Cô nhân viên đi cùng có 1 quả quít trong giỏ, cái lấy ra ăn. Dượng và anh tài xế đều xin vỏ quýt để ngửi. Cái ông nói, á chà, nhân viên hãng Phượng Tím sao thích ngửi vỏ quýt quá nhỉ, tài xế cũng bị say xe nôn ói là sao? Đâu khoảng 1h sau thì ông cũng buồn nôn, bèn bỏ chân

vô lại trong giày, vì sợ ói vô đôi giày Ý cả ngàn đô. Mừng hết biết.

Trong trường hợp này, ngôn từ trở nên bất lực, mình nói sao cũng chết, nên mình chuyển qua hành động, hy vọng họ nhận ra mà thay đổi. Mở cửa sổ xe cho gió nó vô át bớt mùi, ngừng lại tạt vô chỗ nào đó uống nước...sẽ giúp mình tồn tại được, còn không thì lâu lâu đứng cạnh xe rác gửi cho nó quen mùi, sau này mùi gì cũng thấy thơm cả. Và mình nhớ, đừng bao giờ rút chân ra khỏi giày ở chốn công cộng nhé, vì mùi hôi của mình có thể mình

không nhận ra, nhưng là cực hình với người khác. Và vì thể loại này trong xã hội mình cũng nhiều, nên tốt nhất đi đâu cũng thử sẵn 1 quả quýt.

Nên thấy ai đi đường mà cầm quả quýt, thì hỏi có phải ” câu lạc bộ con dượng” hem. Còn thấy ai bị hôi chân mà hẻm có ý tứ gì cả, thì share bài này cho họ đọc.

(Còn tiếp, bữa nay viết nhiều đó vì đánh máy trên Ipad Air hẻm quen tay lắm)

Chuyện ăn chuyện nói (bài 3)- Ăn

**Bữa nay, dựng chia sẻ về chuyện ăn.
Bài này đặc biệt hữu ích cho bạn nào
muốn trở thành công dân toàn cầu hay
một nhân viên kinh doanh giỏi.**

Ăn là cái đầu tiên trong tứ khoái của
<https://thuviensach.vn>

con người. Với người Việt mình, cái ăn nó quan trọng vì mấy ngàn năm trong lịch sử, chiến tranh và đói kém liên miên. Nên mới có ăn giỗ, ăn Tết, ăn cưới, ăn mày, ăn xin, ăn năn...cái chi cũng liên quan đến việc ăn. Thậm chí một bác sĩ thường nói với người nhà bệnh nhân bị bệnh nan y là thôi đem về, coi muốn ăn gì thì cho ăn, nói vậy là biết rồi, trước khi rời khỏi cuộc đời, nên ném được nhiều của ngon vật lạ. Tây cũng vậy thôi, họ cũng hay list ra danh mục top các món ăn phải ăn trước khi chết. Nghe nói có cả cá Lã

Vọng và chả giò của mình cũng lọt trong top 100.

Trở lại vụ ăn uống, thật ra cái ăn nó phong phú ghê lắm, vô cùng vô tận. Nhưng đặc trưng lớn nhất là ẩm thực gắn liền với sản vật thiên nhiên ở địa phương. Nếu ở nơi cây trái tốt tươi, tôm cá đầy sông....như miền Tây Nam Bộ, thì ẩm thực ở đó phong phú hơn vùng cát trắng nắng chang chang như Phan Rang. Tương tự thì ở Thái Bình, món ăn sẽ đa dạng hơn ở cao nguyên đá Đồng Văn Lũng Cú. Có lần dượng

đưa đoàn khách VN đi Ấn Độ, đến ngày thứ 3 là khách bắt đầu ngán, nói sao ăn gì cũng mùi cà ri không vậy, lại chả có rau ăn lá gì cả, rau ăn lá chỉ dừng lại ở salad bắp cải còn chủ yếu là củ và quả như

cà rốt, hành tây, dưa leo, củ cải, bầu bí và hết. Nên có ông khách đại gia ở miền Tây nổi cáu, nói mày tiếc tiền chứ đưa vô khách sạn 5 sao thử coi, tui tao muốn ăn rau muống xào tỏi, rau lang luộc, canh mồng tơi rau đay nấu tôm, tao muốn ăn canh chua cá kho tộ. Tony nói anh à, thật là không có. Ông

chủ quá nên cũng dặt vô ăn buffet ở khách sạn lớn nhất New Delhi, ông đi một vòng coi hết các món ăn và chủ, mẹ, biết vậy tao ở nhà cho rồi.

Ở xứ Ấn hay Ả rập, nhiệt độ chênh lệch ngày đêm nó cao, nên rau ăn lá không có nhiều, và dẫn đến tập quán ăn uống như vậy. Cũng vì khí hậu nên họ phải tẩm ướp thịt cá với các loại gia vị cay nồng, mới có thể bảo quản được lâu. Chưa kể là thói quen ăn bốc bằng tay, nên canh cua rau đay sao ăn được. Cũng vì thói quen ăn bằng tay mà các

nước như Indo, Philippine...,dù rau ăn lá cũng tốt tươi nhưng họ không thể ăn giống mình, mà lại chủ yếu ăn đồ nướng, các món đều trộn nước cốt dừa sền sệt để bốc lúm vô miệng cho dễ. Nên dân vùng này mụn thôi là mụn, lại béo bụng chứ không có thon thả giọt đàn bầu như dân mình.

Còn Trung Quốc thì khí hậu mùa đông khắc nghiệt, nên họ ăn dầu mỡ nhiều, món rau nào cũng xào và mỡ có khi ngập đĩa. Vùng Nội Mông, Mông cổ hay Tân Cương, các nước Trung Á...

thì lại nấu cơm bằng mỡ cừu, nên nếu mình dị ứng với mùi cừu thì đi mấy vùng này, tốt nhất là thủ 1 vali đầy mì gói. Người Hàn thì cái gì cũng kimchi, thậm chí phở Hoà ở Seoul dọn kèm đĩa kim chi thay vì đĩa rau thơm. Ở Nga hay Đông Âu, các món của họ mặn hơn khẩu vị của mình, như món thịt muối, cá hồi xông khói....rất mặn, thậm chí mặn đắng luôn nếu mình không ăn kèm với olive chua hay dưa leo ngâm chua.

Nói như vậy để mình chuẩn bị, trang bị cho mình kiến thức về ẩm thực trước

khi đi sang đó. Nói chứ ăn uống nó quan trọng, mình đi dài ngày, không thích ứng được với thức ăn địa phương đó thì sẽ không có sức để làm việc hay học tập. Nếu mình quen cứ sáng nào cũng phải điếm tâm bằng một tô phở, trưa phải ăn lòng lợn lá mơ, tối phải đủ 3 món canh mặn xào mới ăn vô được, thì việc hoà nhập với bên ngoài hơi khó. Như dựng, từ lúc xác định mình đi làm thương mại quốc tế, phải tập ăn uống quốc tế luôn. Có những bữa tự dựng phải lên nhà hàng Ấn Độ, thử hết mọi món từ Nan đến

Masala.....nên qua Ấn ở vài tháng chả sao. Hay có bữa dựng không ăn cơm, ăn bánh mì bơ tỏi, thịt nguội, xúc xích, khoai tây....cho quen. Hay bữa nào tiền rủng rỉnh tí thì vô sushi bar ăn đồ sống của Nhật, ban đầu cũng không quen, nhưng sau này thì ghiền luôn. Hay dựng ráng ăn thịt cừu, thịt nướng kebab, fastfood...dù thấy chẳng ngon lành gì. Mình tập vậy để đi công tác, sau một ngày làm việc vất vả, tối về thì lại tiệc tùng nhậu nhẹt, hôm sau lại phải di chuyển với những khoảng cách rất xa...mình mà ăn uống

khó quá, chỉ một tuần là đuối, chỉ muốn về nước chứ tiền đâu vô mấy nhà hàng Việt nam bên đó suốt ngày. Như cái anh đại gia hôm ở Ấn Độ, hôm sau đi gặp gỡ thương mại, ảnh không đi nổi, chỉ nằm ở khách sạn thoi thóp với mấy gói mì tôm chờ hôm sau nữa thì về nước, trong khi mấy đôi tác khác thì lên gặp tay bắt mặt mừng, hợp đồng ký quá trời, còn anh đại gia nọ thì lỗ hết các cơ hội. Nên chỉ về bán cho đại lý dưới ruộng dưới vườn, để ăn cá kho tộ canh chua suốt ngày chứ buôn bán quốc tế hểm được.

Hồi đó dựng có tuyển 1 nhân viên làm kinh doanh, mọi thứ đều hoàn hảo trừ ăn uống khó. Nên khách nước ngoài qua, nó nói thôi Tony à, mày cho bạn này làm văn phòng đi, chứ kinh doanh không hợp. Cá da trơn không ăn. Gà thì sợ phong sợ ngứa. Hải sản thì dị ứng. Chuối thì nói mùi hôi. Heo bò chỉ ăn nạc mềm, chỉ luộc không được nướng. Sữa không tiêu được. Tiêu sợ nóng. Ớt không ăn.

Nên đi ăn với nó, thấy chén cơm với nước mắm mà tội nghiệp. Hồi ra mới

biết do mẹ nó từ nhỏ có chế độ ăn uống khó khăn như vậy, nên nó quen, lớn rồi sửa không được. Tính tình nó cũng bảo thủ nữa. Nên cũng thấy tội, nhiều cơ hội trải nghiệm với thế giới bên ngoài bị bỏ qua, cũng do ăn uống khó....

Chúc các con tự tin xách giỏ ra thế giới bên ngoài làm việc, học tập, vui chơi....mà không phải gặp rào cản nào. Mình phải biết mình là ai. Nếu mình nghĩ mình là cá mập thì phải bơi ngoài đại dương, cá ngừ cá kiếm thì ngoài

biển, cá hô cá chép thì ra sông mà vẫy vùng...chứ quanh quần trong ao làng làm chi, giành thức ăn chi với mấy con lòng tong tội nghiệp. Còn mình lười học tập thì suốt đời chịu phạt cá lòng tong, thì thôi đừng bon chen, ra ngoài sông 1 cái là bị nó vớt về kho tộ hết ná.

Dưỡng yêu các con nhiều lắm.....

2/3/2014

Sữa và nước mắt

Chiều nay Tony đi mua cây cảnh, lúc chờ người ta giao cây lên xe ba gác chở về, tản bộ vô sau khu bán cây cảnh, có dãy nhà trọ lụp xụp, tình cờ thấy 1 gia đình kia đang ăn cơm chiều. Trước sân có cây trà đẹp quá nên mới đứng lại coi, 2 vợ chồng thấy có khách ở trước nên mời vô ăn cơm.

Người chồng tên Tuấn, người vợ tên Liên, dân Thái Bình, vào Sài Gòn làm công nhân ở 1 xí nghiệp dệt may. Tony thấy bữa cơm chỉ có 2 miếng đậu hũ nhỏ, 1 cái trứng chiên, và 1 đĩa rau

muống luộc, lấy nước làm canh. Anh chồng giục vợ lấy thêm trứng ra chiên, nhà có khách. Tony nói thôi, anh không ăn, chỉ ngồi chơi chút chờ mấy anh bên ngoài cột mấy cái cây lên xe rồi chở về.

Cái ngời nói chuyện, hỏi thăm, 2 vợ chồng nói tụi em vô nam làm công nhân cả chục năm, là đồng hương, rồi quen nhau cưới nhau, có 1 cháu gái 2 tuổi. Lương tháng của anh chồng được 5 triệu còn chị vợ được 4 triệu, thu nhập 9 triệu mỗi tháng. Tiền nhà và

tiền sữa, tiền học cho con, tiền ăn uống sinh hoạt....cũng vừa đủ, nên mấy năm nay chả dám về quê. Cái mình hỏi hàng ngày ăn uống là như vậy đó hả, cô vợ nói bữa nay là sang đó anh, vì cuối tuần, cải thiện chút. Chứ bình thường là chỉ có 1 nồi canh rau cải, hay rau gì đó để dễ húp, chan vô cơm húp cho xong bữa anh à. May là chỉ có 1 buổi trưa ăn chung với xí nghiệp cũng có thịt cá.

Anh chồng than nói tiền sữa cho đứa con 1 tháng hết 2 triệu, giờ lên đến 3

triệu nên 2 vợ chồng phải bóp mồm bóp miệng lại. Giá sữa tăng chóng mặt anh à, cứ ra mua hộp mới là người bán sữa nói tăng 10%. Từ sữa ngoại đến sữa nội. Anh chồng nói con bé nó mê uống sữa quá, mà 2 vợ chồng không dám cho uống no, vì tốn tiền. Cô vợ nói cứ nhìn con uống xong ly sữa, còn thòm thèm vì còn đói mà đứt ruột. Mà bọn em còn đỡ vì cả 2 vợ chồng đều có việc, và con bé cũng đã ăn dặm được. Chứ nhà bên cạnh, 2 vợ chồng cũng công nhân, cô vợ vừa thất nghiệp vì xí nghiệp đóng cửa, đưa con mới mấy

tháng, suốt ngày khóc vì đói. Cô vợ không có sữa, nên phải mua sữa bột ở ngoài, tháng nào cũng hết 1/2 lương. Cứ nghe tăng ca ban đêm là bọn nó mừng, vì có thêm vài trăm ngàn nữa. Nói bọn em ngồi đập máy may cả chục tiếng đồng hồ, ban đêm về nhà nhưc mỗi kinh khủng, nghe tiếng con nhà bên khóc lại chạnh lòng, không ngủ được. Anh qua đó mà xem, 2 vợ chồng nó mấy tháng nay chỉ ăn cơm với nước tương nước mắm, dồn tiền mua sữa. Nói gì thì nó, để con ra không lẽ không nuôi được. Đêm nào anh chồng cũng

xin đi tăng ca hay ra phụ khiêng cây cảnh, còn cô vợ thì ép đứa con ngủ, với tất cả nỗ lực của một người mẹ. Nhưng đứa bé cứ ngủ chút thì dậy khóc vì không đủ no.

Về ngồi đọc báo mới thấy 4 hãng sữa bột chính trên thị trường, cả mấy năm nay đều tăng giá bán vùn vụt, bất chấp mọi nỗ lực của cơ quan quản lý. Mới thấy buồn, sao người ta có thể ác với những đứa trẻ như vậy nhỉ. Mình biết những công ty sữa này với những con số lợi nhuận báo cáo thật đẹp. Mình

cũng biết những ông sếp bà sếp những công ty này, quần là áo lượt lên xe xuống ngựa, ăn uống trong những khách sạn 5 sao thừa mứa...đang phân vân không biết chọn trường quốc tế nào cho con của họ. Có những đứa trẻ vừa ăn cá hồi tôm hùm vừa nhả nói con ớn quá, và những đứa trẻ mặc những bộ đồ hiệu cả mấy trăm đô la, lỗi mốt là vút. Những ngôi biệt thự xa hoa và hồ bơi, những con chó cảnh phải ăn 1 kg thịt bò/ngày để sữa cho vang.

Thì cách đó không xa, cũng có những ông cha bà mẹ đang mất ngủ cả đêm vì căng thẳng chuyện tiền nong. Cũng có những ổ chuột có mấy mét vuông như của anh Tuấn chị Liên, cũng có những đứa trẻ biết nói tiếng người nhưng không bao giờ có được 1 giấc ngủ sâu vì đói. Và cũng không khó bắt gặp hình ảnh những bà mẹ bất lực, nước mắt ngấn dài ở cửa hàng sữa vì không đủ tiền mua.

Đêm đêm, tiếng khóc của những đứa trẻ con nhà lao động phổ thông và

**tiếng sủa quý phái của những con bęc
giê khu biệt thự. Cùng vang lên. Cùng
khuấy động màn đêm.**

**Trong lịch sử nhân loại, ngay cả trong
chiến tranh, với ngay cả kẻ thù, người
ta cũng chưa bao giờ đối xử ác ôn với
trẻ em, như lúc này.**

**Hỡi những người kinh doanh ngành
sữa, hãy dừng lòng tham của mình lại !**

Ngày 14/3/2014

Bệnh Alzheimer

Hầu xửa hầu xửa, Tony có đi thi Đít Na Mai – hay Đại na Mít gì đó, nhớ đó là sân chơi trí tuệ lớn nhất của sinh viên kinh tế lúc ấy. Ngoài giải thưởng cao ngất cả chục triệu và 1 suất đi tham quan nước ngoài, ai đi thi lọt vào chung kết còn được cho 1 miếng giấy lộn lưng để đi xin việc cho dễ. Sau khi lươn lẹo qua hết các vòng test IQ, EQ, tiếng Anh, thuyết trình, dự án kinh doanh....., Tony cũng được chọn vào vòng lên sân khấu cùng với các thí sinh khác để bẻ dền. Hình như vậy. Tổng cộng 12 hay 14 thí sinh gì đó.

Đêm ấy. Sân khấu A116 trang hoàng rực rỡ, có cả truyền hình trực tiếp ra ngoài sảnh. Người có vé, người không có vé lẫn nhau cãi vả đôi co để giành giật vào trong ngồi tận mắt chứng kiến chứ hểm chịu coi qua màn ảnh. Bên trong cánh gà, con bé MC chắc sinh viên năm 1, bận cái áo dài vàng thiệt đẹp, tay cầm miếng giấy, miệng lẩm nhẩm, đang đứng nôn nóng chờ. Tony lờ giẫm lên chân nàng, nàng liếc mắt nói đồ quý rồi lại tiếp tục lằm bằm bài giới thiệu cho thuộc. Xong. Hồi hộp

kinh khủng. Đèn tắt cái phụp, ánh sáng bật lên trên nền bài hát " mãi không quên, mãi không quên, cùng nâng những đóa hồng, và cùng nhau chung niềm vui...". Khói tỏa rào rạt. Con bé MC lao vút ra sân khấu gập đầu lia lịa kính thưa kính chào và tuyên bố khai mạc, rồi giới thiệu thí sinh và ban giám khảo.

Giám khảo gồm có 3 hội đồng. Hội đồng luống tuổi gồm các vị có học hàm, uyên bác và uyên thâm, chuẩn bị đấu trí với các thí sinh về các vấn đề có

tính hàn lâm sau bao năm ....đọc sách và tưởng tượng. Hội đồng trung niên gồm các CEO, chủ các doanh nghiệp thành đạt có bỏ ít tiền ra tài trợ, chất vấn các thí sinh các vấn đề gai góc hóc búa mà họ giải quyết chưa xong trên công ty, mang ra đây cho các thí sinh IQ cao này có tư tưởng gì mới lạ không. Hội đồng trẻ trung là các nhà báo, ban tổ chức mời để coi trí tuệ sắc sảo của các nhà báo có vắn vẹo gì được các thí sinh này không thì mới cho đăng quang. Giám khảo ngồi mấy dãy, còn đông hơn cả thí sinh dự thi.

Chỉ nhớ là rất đông.

Các thí sinh sẽ thứ tự lên trình bày các vấn đề họ quan tâm, rồi bốc thăm giải quyết các tình huống kinh doanh (thường là xung đột giữa đạo đức và lợi nhuận). Rồi nghe các hội đồng chất vấn và bị các thí sinh khác chất vấn ngược, lý luận tranh luận rất kinh. Năm ấy, cuộc thi bỏ qua phần thi áo tắm và thời trang dạ hội mà đi thẳng vào vòng ứng xử (có khi nào lộn qua cuộc thi hoa hậu báo Tiền Phong hem ta, chứ mắc mớ gì thi trí tuệ mà có thi

áo tắm và thời trang dạ hội nhỉ?).

Tới lượt của Tony, thí sinh già nhất cuộc thi (năm cuối hẻm ai rảnh đi thi vì bận đi làm hết rồi). Các thí sinh khác hãi quá không dám chất vấn (nhớ là toàn bọn năm nhất năm nhì), vì đã bị cảnh cáo từ trong cánh gà, Tony đã dằn mặt kiểu giang hồ " anh sẽ không hỏi khó chúng mày, biết điều lại nhé". Tony, với cái đầu đinh và khuôn mặt đầy sẹo, vừa nói bâng quơ vừa dũa móng tay, nhẹ nhàng cứ như không có chuyện gì. Vậy mà chúng nó không

biết sao lại rất hãi...

Tối lượt, Tony quần đen áo sơ mi trắng thắt cà vạt tím, lao ra đứng vung tay múa chân diễn thuyết về đề tài "sống đẹp là thế nào hỡi bạn". Cả hội trường say mê. Tony diễn thuyết lên giọng xuống giọng, trầm bổng du dương. Đâu đó, một vài bạn nữ vội lau nước mắt ân hận vì lâu nay đã sống không đẹp với ....má nó. Ban giám khảo giật mình, những đua chen danh lợi bỗng biến mất, vật chất trở nên phù du, mọi người không ai bảo ai, quay lại

nhìn nhau, mắt long lanh vì cảm thấy yêu nhau quá. Một số giáo sư tiến sĩ lục giở, móc 1 số bằng cấp ra và xé vụn, vì nghĩ mình không nên mua các thể loại bằng cấp ấy nữa, thằng Tony nó nói phải sống đẹp cơ mà. Các CEO thì lật lật gọi điện trả nợ hết lương nhân viên và khách hàng, không chiếm dụng vốn nữa, vì Tony nói phải sống đẹp, phải vì người khác. Các nhà báo vội vã rút các tin giật gân kiếm tiền xuống các trang mạng để bảo vệ danh dự và nhân phẩm nhà báo, cũng chỉ vì chữ sống đẹp của Tony (chắc lộn qua

những năm gần đây, chứ hồi đó toàn tiến sĩ thật, CEO có đạo đức rạng ngời và những nhà báo cao cả - dạo này trí nhớ kém thật, cứ lẫn lộn lộn lộn là thế nào).

Đang kể tự nhiên quên. À, gần cuối bài diễn thuyết, Tony bồi thêm vài câu thơ " nếu là con chim chiếc lá, thì con chim phải hót, chiếc lá phải xanh. Nếu có vay mà không có trả, sống là cho-dâu chỉ nhận riêng mình". Cả hội trường thảng thốt. Đám đông nhón nháo. Nhiều người vội móc tiền ra cho người

khác. Không lấy cũng ép lấy, nhét vào túi quần người bên cạnh, nói bạn lấy đi, tôi yêu bạn. Không lấy là trừng mắt, bắt lấy cho được. Ngưng trong giây lát trong chiêu bài đầy kỹ thuật, Tony tung ra đòn quyết định. Anh ấy bèn cất tiếng hát trong trẻo và cao vút, với một sáng tác quen thuộc của Lê Quốc Thắng " Nếu là chim, tôi sẽ là loài bồ câu trắng,... nếu là người, tôi sẽ chết cho quê hương" ....Khán giả đổ gục xuống ghế, khóc nức lên từng hồi. Hoa tới tấp được ném lên sân khấu. Mọi người ôm chầm lấy nhau, hand in

hand, face in face, mouth in mouth.

Tony nói hay đến nỗi khi dừng diễn thuyết, không ai hay biết. Quang cảnh trở nên hỗn loạn và bảo vệ rầm rập lao vào khiêng người ra. Một giám khảo nữ ngất xỉu vì xúc động khi được nhận được quá nhiều tiền. Các thí sinh khác òa khóc vì muốn nhường hết giải thưởng cho nhau, đồng loạt bỏ thi, xé nát tấm bảng số thí sinh đeo trước ngực. Cả hội trường rú lên ' Việt Nam vô địch, Việt Nam vô địch" (không biết có lộn qua đi coi bóng đá

Seagames hông nữa, dạo này hay lẫn vì bệnh Alzheimer).

Sau khi tranh cãi quyết liệt, hội đồng giám khảo chấm cho Tony giải thí sinh ăn mặc đẹp nhất. Ủa mà hem phải, giải thí sinh có gương mặt khả ái nhất chớ. Hay gì đó tương tự.

Chỉ nhớ chính xác là anh ấy đã đăng quang về nhan sắc trong một cuộc thi về trí tuệ.

20/4/2014

Óc tinh tế

<https://thuviensach.vn>

(Hôm nay mình hạc bài "rèn luyện óc tinh tế" nha các bạn trong câu lạc bộ CD)

Chơi với người tinh tế rất thích, vì nó đồng nghĩa chơi với người thông minh và nhạy cảm. Người tinh tế luôn thấy được các điều li ti nhỏ xíu trong người khác, trong mọi sự việc. Nên xử sự cũng từ đó mà khéo léo hơn, được việc hơn.

Óc tinh tế, phần lớn là do bẩm sinh, cứ

sinh ra tự nhiên nó thông minh tinh tế. Một đứa trẻ mầm non có gương mặt sáng bừng, biết quan sát đám đông để phản ứng sao cho phù hợp, ví dụ nó biết nhin, không ta ben (ta ben tiếng Trung Quốc là ỉa) lúc cha mẹ đang ăn cơm là 1 đứa trẻ tinh tế. Khi lớn lên, nếu được giáo dục tốt về nhân cách, chắc chắn đứa trẻ ấy sẽ thành công.

Tinh tế, nôm na là đi guốc trong bụng. Mà nghĩ gì, tao đều biết hết. Và tìm cách làm cho họ vui lòng. Xoay chuyển mọi tình thế. Rút lui khi thấy dấu hiệu

cần phải rút. Tiến tới, quẹo trái quẹo phải lúc được bật đèn xanh, bật xi-nhan..nên người tinh tế nhanh chóng đạt được mục đích trong giao tiếp.

Nhưng vấn đề quan trọng là, óc tinh tế có đào tạo được không. Câu trả lời là được. Học tập từ cha mẹ, thầy cô, sếp, đồng nghiệp tinh tế cũng giúp mình có óc tinh tế. Kiểu ăn coi ngời, nời coi hướng (dượng bị alzheimer nên hay lẫn lộn, bạn nào sắp xếp lại giùm dượng).

Vì sao phải đào tạo sự tinh tế cho mỗi đứa trẻ? Bởi vì vì tương lai của nó. Làm gì thì làm, dù là kỹ sư hay bác sĩ, giáo viên hay công nhân, giao tiếp vẫn là chìa khoá để thành đạt, trở thành lãnh đạo hay thăng tiến. Ví dụ như là công nhân, nếu có sự quan sát, nhanh chóng hướng dẫn người khác làm theo, đọc được ý nghĩ của lãnh đạo....thì khả năng làm nhóm trưởng, phân đội trưởng hay quản đốc nhà máy là rất cao. Không ai đề bạt cái đứa lù đù, ăn trên ngồi trước, không dòm không ngó, mắt mũi để đâu đâu...sao làm lãnh đạo

**được. Tầm nhìn chỉ thấy có mỗi đĩa
thịt heo trước mặt thì thua.**

**Người làm kinh tế thì càng phải được
chú trọng rèn luyện kỹ năng này. Giao
tiếp trong kinh doanh rất nhiều, óc
tinh tế sẽ giúp họ luôn đạt được điều
họ muốn. Và ai cũng ngưỡng mộ, nể
phục, muốn làm ăn với họ.**

**Và muốn tinh tế, người ta tổng kết
phải có hai điều: yêu người và tập
trung khi nói chuyện.**

1. Yêu người, tức lòng nhân ái.

Nhân ái, nhân là người, ái là yêu. Lòng nhân ái chính là lòng thương người, thể thôi. Nếu mình hểm có lòng yêu người thì không thể nào có thể tinh tế được. Nếu nhìn người đối diện với ánh mắt thờ ơ, vô hồn, cúi gằm xuống, lảng đi chỗ khác, nhìn Tony thanh tú như vậy mà cứ như đang nhìn cái vỉa hè, thì thôi, không đào tạo được. Chỉ khi ta có lòng yêu người 1 cách thật lòng và tự nhiên, nhìn ai ta cũng nhìn kỹ càng chăm chú, tìm cái hay cái đẹp của

người đó, thì mới tinh tế được.

Người kém tinh tế chơi rất chán, vì phải nói huých toẹt ra thì họ mới hiểu. Yêu cầu mới làm. Là dạng người vô tâm và kém cỏi trong giao tiếp. Sống cùng hay làm việc cùng với họ, mình rất mệt vì cảm giác họ hơi ngu ngu. Đặc trưng của nhóm này là không có óc quan sát, cứ làm theo ý mình, không nghĩ về người khác, ích kỷ vô cùng, kém giáo dục do gia đình cũng chẳng tinh tế gì. Người ta nói khéo, nhắc khéo, có một số cử chỉ ám chỉ này

nọ...họ nhìn trơ trơ như mắt cua, thường hay nói "phải nói tui mới biết chớ....", hay " nói ngửa đi, tui gãi cho". Trời ơi, dân châu Á mà, ngưng thấy mồ, ít ai dám nói mình ngửa quá....nhưng rất mong được gãi. Nhìn phải biết chứ, khóc....

Ví dụ: một người đến thăm mình, trời thì nắng nóng, môi miệng cháy khát. Mình nhào vô nói chuyện 3 tiếng đồng hồ liền, quên rót ly nước cho họ là thiếu tinh tế.

Một ví dụ khác, đi chung với 1 nhóm người, mình mãi nói chuyện riêng với 1-2 người, số còn lại không tham gia được vì không biết đề tài đó, có vẻ không hào hứng câu chuyện đó, mình vẫn cứ thao thao nói là người kém tinh tế.

Một đứa trẻ muốn ăn món gì đó nhưng không dám, mình nhìn ánh mắt của nó và nhận ra ngay. Mình thương nó và nhường cho nó ăn. Chứ hẽm phải ngồi ăn ngon lành, nhai kêu cọt két, nước bọt phun ra 2 khoé miệng, nhả xương

đầy bàn, kê ai thềm thì mặc. Nhìn cái miệng nó nhai mà muốn vả 1 cái cho gãy răng.

Trong một bàn tiệc, mình nhìn thấy khách có vẻ ăn ít, thì có thể món ăn mình gọi không phù hợp, nên gọi thêm món khác. Hay họ chưa có chén đĩa muông, mình gọi phục vụ mang ra, hay thấy họ chưa có chỗ ngồi, mình đứng lên nhường cho họ. Chứ hểm phải nhào vô là ăn lấy ăn để, lấy đĩa bơi móc trong đĩa thịt, lựa miếng ngon ăn, miếng dở chừa lại. Ăn xong lấy móng

tay xĩa miếng thịt chó dính trong kẽ răng ra, thấy ngon bỏ lại vào mồm. Vừa ngậm tằm vừa nói chuyện. Có phụ nữ trẻ con ngồi đấy mà hút thuốc phà phà. Hay lấy ngón út móc ráy tai (cứt ráy) ra, rùi đưa lên mũi ngửi. Rùi nhăn mặt...nói sao hẻm thơm.

Người kém tinh tế còn thể hiện việc hay khoe ở chỗ không phù hợp. Lạc lõng và kệch cỡm. Giữa khu nhà lụp xụp tồi tàn, quát lên 1 cái biệt thự 12 tỷ, diêm dúa. Giữa khu công nhân ở trọ, quát luôn 1 con chó ngao 20.000

đô, ngày ăn 1 ký thịt bò Úc. Giữa lúc bà con nông dân miền Tây đang thu hoạch đồng áng, đang cắt lúa gánh lúa nắng nóng mệt thấy bà, nàng ở Sài Gòn về chơi, mặc váy hồng cánh sen-áo 2 dây màu xanh đọt chuối, mang guốc cao gót, qua cầu dừa vừa đi vừa nhún, tay cầm theo cái dù màu tím hoa cà. Thì coi sao được. Nhìn muốn xô xuống ao cá dồ...

Nhiều người vào quán cà phê hay nơi công cộng mà nói to như chốn không người. Hôm bữa dựng ngôi cà phê

làm việc, 3 cô bên cạnh kể chuyện tình yêu, gào thét như đấm vào tai mọi người. Mọi người nhìn khó chịu, một số chuyển bàn, một số tính tiền rồi lật đật đi...nhưng 3 cô vẫn thao thao bất tuyệt. Dượng mới qua nói 3 bạn ơi, vui lòng điều chỉnh âm lượng cho vừa đủ nghe thôi, nãy giờ chuyện tình tay ba giữa cô Tuyết và thằng Bình thằng Hân tôi nghe mòn một hết. Rồi chuyện quần dây áo nợ của mấy cô size nào, khách ở đây cũng rành hết. Dượng góp ý dễ thương vậy mà 3 cô đó nói gọi điện cho xã hội đen chạy tới quánh

dựng...Là sao? Why?

Mình càng thương người, yêu thiên nhiên, yêu cái đẹp, ...thì sự tinh tế càng cao. Sự tinh tế không có trong loại người thực dụng, vô cảm, yêu tiền bạc hơn mọi thứ, tức loại phàm phu tục tử. Thế loại phàm phu tục tử không bao giờ đọc sách, vì họ thấy chữ nhiều là ớn, nên cũng dễ nhận ra. Coi kịch buồn hểm bao giờ buồn, vì không có đồng cảm. Nên tâm hồn khô héo, dẫn đến cốt cách thô lỗ, ăn nói bậy bạ, không biết nên nói gì vào lúc nào với

ai.

2. Tập trung khi nói chuyện:

Thứ 2, muốn có sự tinh tế, phải tập trung khi nói chuyện . Nói chuyện với ai thì chú tâm vào NGƯỜI nói chuyện và CÂU CHUYỆN đang nói. Đừng vừa nói chuyện vừa nhìn đồng hồ, vừa nói chuyện vừa tính toán ngày mai đi chợ mua gì...

Chú tâm vào nghe. Nghe là 80% của sự giao tiếp. Nghe với trái tim, nghe

với ước muốn được chia sẻ và đồng cảm, nghe với tư cách của một người hỗ trợ. Đặt mình vào hoàn cảnh của người nói, thấu hiểu hoàn toàn họ. Nghe mà như nuốt từng lời.

Nhìn người đối diện. Nhìn là 10% của giao tiếp. Nhìn thẳng vào, ánh mắt dịu dàng ấm áp, không phải nhìn trừng trừng như ăn tươi nuốt sống người ta. Cũng đừng nhìn lên trần nhà, nhìn xuống gầm bàn...Đừng nói chuyện mà mắt cứ nhìn ra đường, hay liếc lên màn ảnh tivi. Nhìn người đang nói sẽ giúp

nghe rõ hơn và đúng hơn. Nhìn chính là nghe ngôn ngữ thân thể, đọc các cử chỉ tế nhị của cơ thể người ta, rồi phân tích và xử lý.

Và nói chính là 10% còn lại của giao tiếp. Lúc nói, làm ơn nói cho rõ ràng. Mình chưa nói hay được thì tập nói đúng. Nói rõ, gãy gọn, diễn đạt dễ hiểu một vấn đề, vì mục đích của nói là cho người ta biết ý trong đầu mình, đừng để cho người ta thấy trong đầu mình là một mớ các ý kiến bùng bùng, nên nói năng ra nó mới lộn xộn thể. Nói chưa

hay thì chỉ nên nói rõ ràng theo các ý, ý 1 là, ý 2 là, tóm lại là....., đừng bắt chước vòng vo kiểu MC trên tivi nghe bắt mệt. Mình nên lựa những lời tích cực, đồng cảm, chia sẻ, cảm ơn, khen ngợi.... Dùng chức năng nói giảm nói tránh với các vấn đề tế nhị, chẳng hạn như hôi nách, giữa chốn công cộng đông người mà móc cứt mũi, vân vê nặn mụn, ngậm tăm xỉa răng, rút chân ra khỏi giày, hút thuốc miệng mồm thúí quắc mà không ăn kẹo chewingum trước khi nói chuyện thân mật với mình....., đừng nói thẳng kiểu dựng

nói lúc này, họ nổi điên lên là họ quánh
mình chết.

Tuy nhiên là ngoại trừ thể loại kém
tinh tế quá, phải quát thẳng mới hiểu.
Kiểu như ở Trung Quốc, ngay cả
những khách sạn lớn hay sân bay, đi
vệ sinh công cộng là một cực hình cho
những người văn minh như người
mình. Đàn ông con trai Trung Quốc
không được hướng dẫn xèo ben (xèo
ben là đái) phải ngay vào bồn cầu, nên
cứ bắn toè loe ra ngoài, vàng cả thành
bồn cầu, ướt cả sàn, mùi hôi thối nồng

nặng. Nên người Trung Quốc thấy xấu hổ với bạn bè quốc tế sau Olympic Bắc Kinh, mới dán trên toilet những câu đại loại như " một bước gần tới bồn cầu-một bước tới văn minh" hay " bạn hãy đứng sát vào, cái đó của bạn không dài như bạn nghĩ.." nhưng hểm có hiệu quả. Dơ dáy vẫn hoàn dơ dáy vì thể loại này không được gia đình giáo dục từ nhỏ, nên chẳng để ý để tứ gì. Thế là bây giờ người ta sửa lại, ghi rõ luôn " hãy tiểu thẳng vào bồn, đừng làm ướt sàn, đừng vứt thuốc lá vào, không được khạc nhổ nơi đây, không

được rút chân ra khỏi giày trên xe buýt, máy bay, hay chốn công cộng, yêu cầu nói khẽ cười duyên.." vì tình tế không nổi nữa. Và ghi rõ hình phạt luôn.

Muốn nói hay, phải đọc nhiều. Từ vựng và logic ngôn ngữ nó vô đầu mình một cách tiềm thức lúc nào chẳng hay, đến lúc hữu sự tự nhiên nó tuôn ra vun vút. Ngoại ngữ cũng vậy, đọc nhiều thì sẽ có vốn từ vựng để nói tốt, ai ai cũng say mê cả.

Túm lại, yêu người và tập trung khi nói chuyện, mình sẽ thành người tinh tế.

Và tinh tế là lợi thế số một trong giao tiếp và ngoại giao. Mình cứ tập đi, rồi sẽ có.

Nếu rèn luyện óc tinh tế không xong, thì rèn luyện óc tinh tướng cũng được.

Dương

15/3/2014

<https://thuviensach.vn>

PHẾT PHẪY VÀ MA LẠNH

To X và Y,

Như anh trao đổi với 2 đũa sáng nay, nhớ lời anh dặn nhé. Anh giao cho phụ trách mua hàng, phải hết sức bản lĩnh. Đừng bao giờ bán rẻ nhân cách mình trong các giao dịch kinh tế.

Ngoài xã hội nhiều đối tác nó hay đề nghị, khi mình mua cái gì đó, họ sẽ gửi lại cho mình 1 ít. Mình mà gật đầu một cái, coi như xong.

Vì nó đưa cho mình tiền đó, tươi cười đó, nhưng trong lòng nó chẳng coi mình ra cái gì đâu. Thậm chí là coi thường. Và chất lượng hàng hóa dịch vụ đó sẽ kém hơn, dù sao cũng đã có mình bảo kê bên trong rồi. Mình lỡ nhận tiền rồi, không nói được. Nó giao hàng xấu hàng kém, giao hàng chậm, dịch vụ kém....mình cũng phải làm ngơ.

Do vậy, nếu có ai đề nghị chuyện cắt hoa hồng hay commission cho mình, lập tức từ chối, yêu cầu cắt thẳng vào

giá hàng. Em vừa nói như vậy 1 phút, đối tác sẽ nể em ngay. Và họ cũng sẽ nghiêm túc trong việc giao hàng, làm hàng...vì tự nhiên họ sợ những con người như vậy. Mình nói với họ là em thay mặt công ty giao dịch, nên tiền này là của công ty, không phải cá nhân em. Mong anh chị thông cảm. Lúc đó, họ ngồi nghe mà không mền phục em thì thôi.

Xã hội ai cứ phét phẩy ma lạnh, kệ ai. Mình không theo họ. Mình nhận của họ vài ba chục triệu đồng, chả giàu lên

được, nhưng nhân cách mình dần dần bị hủy hoại. Mình không trở nên đẳng cấp được mà trở thành loại người rẻ tiền, bắt đầu vì tiền trong mọi suy nghĩ. “ Ăn quen, nhịn không quen”, mình lỡ ăn lần 1 là sẽ có lần 2. Rồi lần 3 lần 4. Nên mọi giao dịch sau này, tự động mình sẽ vò tiền, nếu không có là mình làm khó làm dễ, gây khó khăn để người ta phải “ hiểu ý”, dẫn đến việc gì cũng chậm trễ.

Mình làm có thu nhập đáng hoàng, thu nhập cũng không đến nổi tệ, nên biết

đủ em à. 1 đồng mà do chính mồ hôi nước mắt của mình tạo ra, mới có giá trị thật sự, em cho cha cho mẹ, cái đó mới là hiếu thảo. Chứ ăn cắp rồi cho cha mẹ thì đó là bất hiếu chứ không phải là hiếu thảo nữa. Và không ông cha bà mẹ nào có thể yên lòng xài cái đồng không sạch ấy, khi biết được sự thật.

Rồi sau này mình có con, con cái sẽ không tôn trọng mình nếu biết mình không sạch như vậy. Mình la mắng nó, bảo đừng nói dối, đừng ăn cắp, nó nói

sao cha mẹ không làm mà nói con, mình cứng họng...Chưa kể, tiền nào của mình là của mình, tiền không phải của mình mà do phết phẩy ma lanh mang lại, thì cũng sẽ ra đi dễ dàng.

Anh dặn 2 đứ đả kỹ như vậy. Anh giao nhiệm vụ mua hàng, 2 đứ đả cứ mua, báo giá bao nhiêu anh sẽ không kiểm lại. Nhưng đừng để làm anh thất vọng. Và phụ trách mua hàng, ranh giới giữa cái thiện và cái ác, giữa chân thật và tham lam rất mong manh, ranh giới giữa sự tử tế và sự dối trá lọc lừa cũng mong

manh không kém. Ngạn ngữ Trung Quốc có câu rất hay là “ chỉ có những gì mình không làm thì người ta mới không biết”. Nên mấy đũa cố gắng, phải BẢN LĨNH cho anh. Đừng có làm mình HÈN đi vì vài ba đồng vớ vẩn. Làm với anh, theo anh, anh đào tạo mọi kỹ năng để sau này đứng vững với đời, làm gì cũng kiếm tiền nuôi vợ con được. Nên mình phải giữ vững nhân cách. Để sau này, làm gì đi đâu gặp ai cũng ngẩng cao đầu....

A Tony

<https://thuviensach.vn>

22/3/2014

Tôi ôm con sáo bé bỏng của tôi...

Ba của Tony là nạn nhân của chiến tranh Việt Nam. Trong cái lộn xộn và bi thương của cuộc chiến, ông đã mất đi cả tuổi trẻ của mình. Một viên đạn lạc bay thẳng vào cột sống, bác sĩ Mỹ ở Sài Gòn lúc đó nói thôi, về nhà coi gì ngon thì cho ăn hết đi, rồi không quá 6 tháng đâu. Nhưng kỳ lạ, cơ thể ông tiết ra 1 lớp nhầy vây kín viên đạn, khiến nó không phá hủy, chỉ đau nhức dữ dội lúc trái gió trở trời. Tuy nhiên,

vì viên đạn nằm ngay cột sống, hệ thần kinh bị tổn thương nên ông trở thành người tàn tật ở lứa tuổi 25, lứa tuổi đẹp của đời người.

Bù lại, trí tuệ ông khá minh mẫn, trí nhớ tốt, hồi trẻ đẹp trai hơn Tony gấp chục lần. Bao nhiêu kiến thức trên trời dưới đất đều được ông truyền cho Tony một cách hấp dẫn, từ Tam Quốc đến Thủy Hử đến văn minh Phương Tây, đến cơ bản tiếng Anh và tiếng Pháp, tình yêu và sự khát khao khám phá kiến thức nhân loại. Giữa lúc đất

nước khó khăn vào đầu thập niên 80, rời Sài Gòn về quê ngoại, nhớ lúc đó má Tony nuôi 4 chị em với đồng lương giáo viên của 1 cô giáo tiểu học trường làng, ông không dám ăn cơm nhiều. Mỗi lần chỉ ăn 1 chén, và nói tui tàn tật vậy, ăn chỉ để sống, có làm gì ra tiền đâu mà ăn. Nên chị Hai tinh ý, mỗi lần bới cơm thì lèn thật chặt, thật nhiều. Rồi một lần ông quyết định về quê, về lại lộ Vòng Cung, huyện Phong Điền, tỉnh Cần Thơ, nơi ông chôn nhau cắt rốn, nơi lục bình dập dềnh trôi trên dòng sông Cái Răng tím ngắt mỗi

chiều. Ông nói, nếu cứ ở lại Ninh Hoà, thêm 1 miệng ăn buồn lắm. Ông thấy mình bất lực, để con ra mà không cho nó sung sướng ngày nào. Mà thật ra, ông cũng quần quật chống gậy đi làm đủ thứ, từ ra xã dạy bổ túc văn hoá đến móc đất làm nôi, làm bếp lò, làm mấy con thú bằng đất sét xinh xinh cho Tony chơi, trồng cây trong vườn, từ sáng đến chiều ở ngoài nắng mà chẳng thấy lúc nào thở than. Một thời oanh liệt, một học sinh cực giỏi, một thủ lĩnh trường Phan Thanh Giản Cần Thơ, một sĩ quan đào tạo bài bản, từng ở

biệt thự có hồ sen ngay trung tâm Sài Gòn, giờ trở thành 1 người đàn ông tàn tật, lam lũ ở một chốn thôn quê xa xôi, không điện không nước, ăn chẳng bao giờ được no. Ông nói, học xong, ba chỉ 1 lần đi thực tập ở U Minh, bị thương rồi giải ngũ. Cuộc chiến thật khốc liệt, thật bi thương, mỗi gia đình người Việt, dù ở chiến tuyến nào, vẫn có người nằm xuống. Những thanh niên trẻ măng mười tám đôi mươi ra trận, trước khi chết vẫn thống thiết gọi cha gọi mẹ, dù giọng bắc giọng nam. Suốt ngàn năm, đất mẹ Việt Nam

và những con cháu Lạc Hồng cứ phải oằn mình vì loạn lạc, chia ly, mất mát....

Ba nói, như câu chuyện tái ông mất ngựa, cái may cái rủi nó đi với nhau. Vì không tham gia cuộc chiến nên không chết. Nhưng giải ngũ sớm nên không đi cải tạo, không đi cải tạo lại không đi Mỹ diện HO. Hiểu thời cuộc nên ông vô cùng lạc quan với số phận. Có lần má đi dạy về trễ, ông còn một tay chống gậy, một tay bung chấu quần áo cả nhà đi giặt, té lăn kên ra

giữa sân, bò bò quơ quào lượm lại từng cái quần cái áo vá đùm vá níu của mấy mẹ con, nhưng lại cười. Nụ cười méo mó của một người đàn ông từng lái xe Jeep đầy kiêu hãnh giữa Sài Gòn. Tony còn nhớ cứ mỗi sáng sớm, má dậy sớm pha 4 bình nước, mỗi đứa mang theo 1 bình để đến trường. Tony nói ủa sao nhà mình không có ăn sáng như nhà khác, chị Hai nói mày mệt quá, uống nước cũng no bụng vậy. Cứ mỗi sáng thức dậy là cả nhà ngồi suy nghĩ kiếm gì để cho vào bụng bữa nay. Mỗi lần như thế thì ba lại ngồi buồn,

nói ghét cái bao tử quá, cứ đói bụng
hoài mà không làm gì ra tiền, mà cứ
phải ăn, nhiều lúc nổi nóng muốn đập
nát đôi chân tàn phế. Rồi ba cũng lặng
lẽ nhìn theo dáng lon ton của Tony
xách cái thau đi mượn gạo. Tony là
chuyên gia đi mượn hay đi mua chịu đủ
thứ, quen mặt khắp làng khắp xóm, vì
không có mắc cỡ như mấy chị, tính
tình lại vui vẻ thảo mai, ai cũng vui khi
gặp. Xong cái về ngồi ghi lại trong sổ,
chi tiết cẩn thận, như mượn dì hai
Tròn 2 lon gạo, mượn cậu năm Được
mấy đồng, nợ nước mắm ông Long, nợ

dầu lửa bà Bảy...Cuối tháng má lãnh lương, Tony nói để con tính cho, giải bài toán trả ai trước, ai trả sau, ai dễ chịu có thể khát được. Nhỏ xiu xiu nhưng lanh bắt ớn, nên sau này quản lý tài chính giỏi cũng nhờ vào những tháng năm ấy.

Hồi đó trong làng có nghề làm lá buông, một loại lá dài như lá cọ, phơi khô rồi xé sợi nhỏ, đan thành giỏ xách. Cả nhà ai cũng phải làm, trừ Tony được ngủ sớm vì học trường chuyên trường xào, tháng nào cũng có 13 kg

lúa của xã cho. Cứ đến đêm, mấy chị lớn học bài xong thì lập tức ra bắt tay ngồi đan lá ngay. Vừa làm vừa nói chuyện trong làng trong xã dưới ánh đèn dầu leo lét đến khuya. Còn Tony thì đan được 2 cái là mỗi tay, bẻ tay bẻ chân bẻ lưng nói mỗi. Nên má cho đi chơi. Trẻ con thôn quê ngày ấy thú vui chẳng có gì. Đêm trăng sáng, các bạn tập trung quanh nhà, hay ra đồng chơi đủ trò tự nghĩ ra. Còn đêm trời tối, ăn cơm xong, Tony trải tấm chiếu lên đồng lá buông trên sân được gom lại sau khi đã phơi khô, 2 cha con nằm

chơi trên đó, nhìn lên trên trời ngắm triệu triệu ngôi sao lấp lánh. Ba hướng dẫn Tony phân biệt các chòm sao, đây là sao Đại Hùng, kia là sao Thiên Long, Thiên Miêu, Sư Tử, Lạp Khuyển...hình giống con gấu, con mèo, con chó ...nên có tên gọi vậy. Hình ảnh vũ trụ bao la, mênh mông thiên hà khiến Tony vô cùng thích thú. Có bữa thấy sao băng, ba nói, cứ thấy sao băng thì mình cứ ước mơ, phải nhanh thì mới thành sự thật. Lần nào Tony cũng ước là nhà mình có tiền để ăn sáng...vì có lần, Tony xui giữa lớp, cô

giáo hỏi sao, Tony khai thiệt là không ăn sáng nên mệt, ông hiệu trưởng kêu má lên mắng quá trời, nói sao nó có 13 kg lúa mà cô đem đi bán hết, không cho nó ăn sáng. Má lúng túng cười trừ, nói tui xin lỗi, để về nấu cháo cho cháu. Và ước mơ sao băng ấy đã thành sự thật. Cứ mỗi sáng, Tony được chén cháo trắng, và thấy ngon hơn bất cứ cao lương mỹ vị gì trên đời.

Có lần Tony nhầm sao băng với máy bay. Thấy có đốm sáng di chuyển hoài mà không tắt, ba nói đó là máy bay

thương mại của mấy hãng hàng không nước ngoài bay qua vùng trời nước mình đó con. Như tụi Đại Hàn hay Nhật, nếu nó qua Băng Cốc thì sẽ bay ngang qua Nha Trang, rùi trả tiền vùng trời cho nước mình, nó bay cao lắm, cả mấy cây số nên mình thấy chỉ là 1 đốm sáng thôi. Tony nói thế bây giờ trên đó người ta làm gì hả ba, ba nói giờ chắc là giờ ăn tối, các tiếp viên sẽ đẩy xe đựng thức ăn ra, ai ăn gì thì ăn, uống gì thì uống. Rùi ba giải thích về ngành hàng không, máy bay phản lực khác máy bay lên thẳng ra sao, cất

cánh hay hạ cánh thế nào. Ba nói, sau này nếu học giỏi, con sẽ được đi máy bay, thích lắm. Rồi cũng có lần thấy sao băng, Tony ước mơ ba hết tật nguyên, 2 cha con lang thang khắp nơi trên thế giới. Tony hỏi chứ mỗi lần thấy sao băng thì ba ước gì. Ba nói, ba ước cho con lớn lên thông minh khỏe mạnh, viết tiếp ước mơ còn dang dở của mình. Cứ đêm đêm trên chiếc chiếu ngoài sân ấy, 2 cha con nằm ngược nhìn lên trời, nói chuyện rì rầm. Giọng ba đều đều, nghe một hồi thì Tony ngủ mất tiêu, má ra sân ảm vô

nhà, sợ sương xuống lạnh. Trong giấc mơ của cậu bé Tony lúc đó, chấp chới những chiếc máy bay lượn lờ trên bầu trời, thật lung linh, thật đẹp.

Cái ngày ba đòi một hai về lại quê nhà, má cản dữ lắm. Nói ông ngồi không một chỗ cũng được, chiến tranh đã qua rồi, nhiều đứa trẻ mất cha thì đã đành, mấy đứa con mình, tui muốn có đầy đủ cha mẹ để lớn lên bình thường. Nhà phải có âm có dương, có mặt trăng mặt trời, chứ tui chỉ là 1 người mẹ, la mắng xòen xọet thì cũng không dạy dỗ

được nhiều. Ông suy nghĩ nhiều nhưng cứ mỗi buổi ăn, xong chén cơm thứ nhất, mọi người nhìn nồi cơm độn đầy khoai và nói thôi no rồi, nhưng người khác, lúc nào trong nồi cũng còn 1 chút nhưng hểm ai dám ăn. Ngày nào cũng vậy, chịu không nổi, nhân lúc má và mấy chị em đi học, ông viết lại lá thư trên bàn và ra đi. Trong thư nói tui đi về quê, nhờ anh em bạn bè giúp đỡ, vài năm rùi quay lại, nhớ nấu cơm đừng có bớt gạo, phần của tui chia cho tui nhỏ ăn thêm chút đỉnh. Ông chống gậy xuống ngã ba bắt xe về Cần Thơ,

trong túi không có 1 đồng nào. Ngồi ở vệ đường ngoắc miết, cả chục chiếc đầu có 1 chiếc Quảng Ngãi chịu dừng lại, bà chủ xe thấy người tàn tật ngồi lết giữa đường thấy tội quá, cho đi, vừa không tốn tiền vừa cho ăn cơm no bụng. Ba kể thôi cũng hểm biết lấy gì đền ơn, bèn ngồi sát cửa, thấy xe dừng lại là mời khách lên xe, phụ thẳng lơ. Ba nói chuyện vui nên trên xe ai cũng cười nghiêng ngả. Nên giờ mỗi lần vào Sài Gòn chơi, về lại quê, ông cứ đòi lấy xe Quảng Ngãi, dù giá vé cao hơn nhiều, tới Ninh Hòa thì xuống. Và

Tony cũng vậy, thích người Quảng Ngãi và giọng nói miền quê ấy, nên cứ nói học thành hạc, vì thấy rất dễ thương.

Rùi đất nước mở cửa khi Tony vào cấp 2, những năm tháng tuổi thơ khôn khó tưởng đã phai nhòa. Chiều nay kết thúc khoá học ở HBS, chia tay bạn bè đủ mọi quốc tịch, Tony đi bộ qua bên kia sông, định mua ít đồ rồi sau đó đón taxi ra thẳng sân bay Logan về nước. Lúc băng qua cầu Anderson Memorial, chợt thấy 2 cha con người Mỹ, cậu con

khoảng 3-4 tuổi ôm con gấu bông nhỏ, người cha trạc tuổi Tony, cả hai đều mặc đồ quần khăn rất kỹ, trời lạnh vậy mà vẫn đi dạo chơi trên bờ sông đầy tuyết, bóng cha con đồ dài. Bỗng dừng chợt nhớ câu hát của nhạc sĩ Trần Tiến" tôi ôm con sáo, bé bông của tôi, lang thang theo cha, dọc bờ sông trắng xoá"* . Mới thấy trên trái đất này, đứa con bé bông nào cũng hay lẻo đẻo theo cha, và tình phụ tử ở đâu-cũng đều thiêng liêng và ấm áp.

Nắng chiều nhuộm vàng cả dòng sông

Charles, tuyết vẫn dày, hàng cây bên đường rụng hết lá. Nhìn những miếng băng trôi bồng bềnh, chợt nghĩ đến lục bình tím ngắt trôi theo con nước sông Tiền sông Hậu, nghĩ về thân phận những người miền Tây lưu lạc khắp nơi, nghĩ về những năm tháng ba sống ở miền Trung nhưng trong lòng không nguôi nhớ về quê cũ. Nói trong bụng, nếu tôi nay lên máy bay mà không ngủ được, sẽ viết một bài về ba.

Tony đang ngồi viết bài này khi đang ngồi trên máy bay của Eva Air và

trong lòng ngổn ngang cảm xúc. Máy bay bay qua Nhật, rùi Đài Loan, transit 1 tiếng đồng hồ ở sân bay Đào Nguyên Đài Bắc rồi bay về Tân Sơn Nhất. Và bây giờ, máy bay đang bay không phận trên lãnh thổ của mảnh đất hình chữ S. Nhìn qua màn hình định vị vệ tinh, thấy dưới mặt đất là ký hiệu của núi đồi ruộng vườn, xanh thẫm. Hẽm biết ở dưới, có 2 cha con nhà nào quê thiệt quê, nghèo thiệt nghèo, cứ đêm đêm trải chiếu nằm ngoài sân nhìn lên trời ngắm sao, ngắm máy bay rồi nói toàn chuyện xa xôi như tuổi thơ

Tony không nữa.

1/2011

29/4/2014

Bệnh Cocky

Hôm đám cưới bạn P, Tony có tham dự. Gặp bạn N trong bàn tiệc. Bạn N chạy tới chào hỏi Tony khỏe không, N nè, nhớ hem. Mình chả nhận ra là ai nhưng phép lịch sự cũng trả lời phở. Nhưng thú thật, trao qua đổi lại một hồi, câu chuyện bạn nói mình theo không được vì không có trong ký ức. Cái bạn nói, tụi mình đều biết bạn,

nhưng bạn thì không. Hồi đó ở trường Nguyễn Trãi, bạn lớp A1, hát mặt lên trời, đâu có chơi với tụi A4, A5 này.

Cái mình mắc cỡ quá, nói hồi nhỏ ngáo ngo, chảnh chọe, chứ giờ hết rồi, khiêm tốn và cầu thị lắm. Lật đật hỏi thăm bạn ơi giờ vô Sài Gòn làm gì ở đâu, xin số di động rồi email, add facebook, tỏ ra hết sức dễ thương.

Nói mới nhớ. Hồi nhỏ học ở trường làng gần nhà. Cái đâu lớp 3, trường chuyên ở ngoài thị trấn vô xã, coi

trong làng có đứa nào mặt mũi sáng
sủa bóc ra thị trấn. Đầu lớp 4 là ra phố
học rồi. Học sáng học chiều nên cũng
hẽm chơi với bạn trong làng, rồi tụi nó
cũng rơi rụng hết, đâu tới lớp 9 thì
không còn đứa nào tiếp tục. Nên chỉ có
mỗi mình mình học tới cấp 3 trong cái
làng to đùng ấy. Rồi vào cấp 3, lớp A1
hết $\frac{1}{2}$ là từ trường chuyên chuyển lên.
Nên chơi với dân trường chuyên quen
rồi, chơi với trường thường lớp thường
hẽm biết chơi sao....

Hồi đó mỗi lần thi học kỳ, cả trường sẽ

thi chung. Đánh số báo danh theo vắn. Nên A1 đến A5 nếu bạn nào có tên vắn M, N sẽ ở chung 1 phòng thi. Tony lúc nào cũng đến đứng ở cửa vào phút 89, chờ mọi người đã ngồi hết rồi thì mới bước vào. Không nói không rằng, không nhìn không ngó bất cứ ai. Phát đề xong là ngồi làm bài lặng lẽ. Khi giám thị ghi lên bảng còn 15 phút nữa nộp bài là lúc Tony lên nộp. Làm chưa hết cũng nộp, vì muốn ra sớm hơn mọi người, để hất mặt lên trời cho dễ. Làm toán bỏ câu cuối, còn viết vắn là lật đật kết luận. Vì không muốn chen

chúc đứng xếp hàng nộp chung với mọi người. Nên điểm thi thấp tè, không bao giờ đạt điểm tối đa.

Lên đại học, bệnh chảnh còn hoành hành dữ hơn. Ở tỉnh lên Tp, đen thui cao nhòng ồm nhách, nói giọng địa phương hẻm ai hiểu, đi xe đạp, đạp 1 cái ống quần lên tuốt tên đầu gối, lòi ống quyển đầy lông, mà cũng “bàn tay năm ngón em vẫn kiêu sa”, thiệt là không ra làm sao. Nhưng vì để được chảnh, phải học giỏi. Học nghiêm túc, không quay bài hay xin xỏ. Nhưng lúc

nào cũng nghi ngờ thầy cô hiểu sai vấn đề rồi truyền bá lại cho mình trật, chưa tin thầy cô bao giờ, vì có phải của họ phát minh ra đâu. Nên phải coi lại sách. Buổi chiều là lên thư viện học đến 8h tối, đọc hầu hết các đầu sách có trong thư viện liên quan đến chuyên ngành. Nhưng cũng nghi ngờ người dịch dịch sai, nên mong ước sau này phải qua tận nước bản xứ, để từ miệng cái ông nghĩ ra vấn đề đó nói với mình, thì mới tin là đúng.

Ra trường, Tony làm việc quần quật,

bất kể ngày đêm. Mua hàng Trung Quốc bán qua Nga, mua hàng của Pháp bán qua cho Mỹ..., thanh toán LC at sight hết, lấy tiền đô la cho nó phở, khỏi phải xin xỏ khúm núm biết điều với mấy con Na thẳng Mít một bỏ mẹ. Ăn uống điều độ, tập luyện thể dục thể thao, giữ gìn chút dung nhan mùa hạ, đừng bắt tay với quốc tế cũng phải ngang hàng. Cũng mấy lần định kết nạp vô mấy hiệp hội doanh nhân doanh nhéo gì đó, mà hẻm thấy ai ở Việt Nam đúng tiêu chuẩn là doanh nhân cả, người đẹp thì ít tiền, ít chữ; người

thông tuệ thì lại xấu, nhìn nhưc đầu;
người giàu thì lại kém sang. Nên bơ
vơ, ngồi chơi 1 mình. Nhu cầu chẳng
làm cho người ta phải giỏi, giàu, đẹp 1
cách tử tế. Nhưng khổ lại hểm có bạn
chơi vì chênh lệch đẳng cấp.

Cái sau này qua Mỹ hạc, mấy trường
thường như Yale hay MIT hay
Standford không thềm đăng ký, sợ
thầy cô ở đó hểm đủ trình độ. Bền phải
Ha Vọt cho được. Qua Mỹ, bệnh
chẳng lại bùng phát mạnh mẽ hơn. Từ
chẳng trong tiếng Mỹ là cocky, thế là

bệnh chảnh ở quê trở thành bệnh quốc tế. Tony ngồi trong giảng đường mà mặt mũi vênh váo thấy ón. Lúc nhập học, nó phát cho mỗi người 1 cái bảng tên, cầm bỏ trong cặp, vô giảng đường ngồi đâu thì gắn ở trước mặt để gọi tên cho dễ. Thường thì khi tranh luận, ông thầy hay đi qua đi lại và mời bất cứ ai phát biểu, ví dụ mời anh John, anh John nghĩ gì về vấn đề này. Hay mời anh Tony phản biện ý kiến của anh John. Nên phải tập trung chứ không ổng mời 1 phát á, nói I am sorry thì nhụt như con cá nục. Rồi các buổi

tôi, trong trường thường có party, mình cũng cầm ly rượu vang và miếng bánh, đứng ăn trong 1 góc, mặt mũi lạnh lùng, cứ nhìn lên trần nhà hoặc ánh mắt cứ xa xăm... Mấy đũa da vàng chắc Tàu hay Nhật hay Hàn gì đó thấy Tony là người châu Á bèn đến bắt chuyện. Hỏi where are you from, mình nói Vietnam. Cái nó định nói chuyện câu gì nữa nhưng mình nhún vai, nói mà nói chuyện tao không thấy thú vị, I am sorry. Cái tụi nó hỏi ủa sao vậy, mình nói tao ít chơi với dân châu Á lắm, không thích chơi với chúng

“Mông Gô Lô Ít”, mày thông cảm. Tụi nó khóc quá trời, nói với nhau nghe nói đến từ Việt Nam, định khinh nó, mà chưa kịp đã bị nó khinh trước rồi. Bọn châu Á giàu có như Nhật, Hàn, Đài, Sing...ôm nhau khóc như mưa, vì bị Tony look down. Chỉ vì cái tội thuộc chủng da vàng mũi tẹt.

Mấy đũa Tây bên kia nghe vậy bèn bu tới, nói vậy tao là Tây nè, tụi tao thuộc chủng “Ăng Lô Xác Xong” nè, chơi đi. Cái mình cũng trề môi, nhún vai, nói tao sẽ cố gắng, give it a try. Tụi nó có

**hỏi thì trả lời yes no qua loa chứ hẻm
thêm hỏi lại. Còn đi hội nghị quốc tế ở
Pháp, có đưa tới bắt tay đưa name
card, mình từ chối bắt tay, chỉ hỏi là
mày có công trình khoa học quốc tế
nào vừa công bố hem, nếu có thì nói
chuyện tiếp. Cái tui nó nhụt liền, lảng
đi. Máy giáo sư tiến sĩ viện sĩ hàn lâm
khác lao đến rầm rập, nói tui có nè, tui
có nè, cho tao chơi với.**

**Cái mình nói, ok let's show me, đưa
tao coi. Sau khi xác nhận xong là bằng
cấp thật, công trình thật không phải**

đạo văn hay mua bằng, Tony lập tức bấm nút Chơi (Play). Trong lúc đang play, thấy tụi nó phơ quá phơ (phê quá phê), Tony bèn hỏi

Tony: Sao tao khùng thấy bà cố luôn mà tụi mày say mê vậy?

Đồng thanh: Vì mày mắc bệnh cocky mà lại easy to love (dễ thương) và easy to look (dễ coi). Trên đời này chỉ có một. It's you, Tony.

Tony: Ô Dé...

31/3/2014

Gà què liệu có gáy vang?

Tony thích dùng hàng hóa có nguồn gốc từ nông sản Việt, như uống nước trái cây của Le Fruit, nhà máy này dưới Cần. Và mới ăn thử Sô-cô-la Việt nam nhãn hiệu MAROU, do 2 bạn Tây ba lô sản xuất.

2 cậu Tây này, 1 lần đi du lịch ba lô sang nước ta và phát hiện ra Việt Nam trồng được cây cacao. Khác với cà phê có thể phơi khô, tự rang, tự xay để uống một cách dễ dàng, thì từ hạt

cacao để làm thành sô-cô-la là quá trình hết sức phức tạp, phải ủ lên men mất mấy tháng, nên người trồng chẳng có giải pháp nào khác ngoài việc bán nguyên liệu thô với giá rẻ mạt. Cây cacao thật sự là mỏ vàng ở Việt nam, vì thổ nhưỡng hay khí hậu các nước trồng được loại cây này chỉ đếm trên đầu ngón tay, trong khi nhu cầu sử dụng khắp thế giới. Thế rồi 2 cậu Tây quyết định ở lại VN, lập nghiệp. Mà mò chế biến sô-cô-la thủ công như ở châu Âu thế kỷ trước. Và đặt tên theo vùng trồng, như Bến Tre hay Lâm

Đồng....với hàm lượng cacao tinh chất gấp mấy lần loại sô-cô-la cao cấp nhất trên thị trường. Nghe đồn giờ thành công lắm, xuất khẩu đi nhiều nước. Tụi Tây ăn xong nghiện quá. Thậm chí người bán hàng trong các cửa hàng Chocolate đắt tiền ở khu Grand Palace ở Brussel, kinh đô Sô-cô-la thế giới, cũng không ăn sản phẩm Sô Cô La chế biến quy mô công nghiệp rồi nữa, đổ xô sang Việt Nam tham quan xưởng sản xuất và mua sản phẩm của 2 cậu này.

Và các bạn trẻ, nếu thất nghiệp hay đang rảnh rỗi, nghiên cứu trồng trọt hay sản xuất cái này xem sao. Thị trường còn mênh mông lắm, mấy nước xứ lạnh như Hàn, Nhật, châu Âu, Mỹ....trồng đâu có được, mà họ ăn uống sô-cô-la kinh lắm. Riêng bán được cho Trung Quốc thôi thì nông dân Việt Nam mình trồng trời chết cũng không kịp nhu cầu nữa.

Bạn trẻ, hãy lao vào làm đi, đừng ngồi than thở nữa. Thiên nhiên ưu ái quá, chỉ mình ít động não hay động tay

chân thối. Hạc hành ngành gì không quan trọng, ngành đào tạo gì kệ mẹ nó, xin việc đúng ngành không được thì cứ đi làm theo đam mê của mình, chờ đợi thì đến bao giờ. Nghề chọn người. Thất nghiệp là do mình, chứ hận chi cha mẹ, hận chi thầy cô, hận chi cái trường. Mình chăm chỉ hạc hành, ngoại ngữ tốt, văn hóa sâu, mọi kỹ năng mềm đều thành thạo, tính tình lại tinh tế vui vẻ lành lợi...thì mắc mớ gì không có việc.

À, mà tại không đọc chuyện của Tony

nên thất nghiệp. Thôi thì giờ lập tức sửa chữa. Đẹp bỏ mọi tư tưởng bó hẹp trong đô thị lớn, hãy mạnh dạn bung ra các tỉnh xa xôi mà làm giàu. Có 2 người bạn của Tony ở Hà nội, một tốt nghiệp ngoại thương, một tốt nghiệp kinh tế quốc dân, từng nói là “ bọn tôi chỉ ở Hà Nội, hoặc cùng lắm là vào Sài Gòn ở Phú Mỹ Hưng, chứ các vùng khác không sống được”. Sau đó năm 2007 sạt nghiệp vì chứng khoán, chạy ăn từng bữa. Nghe lời Tony, vượt qua tự kiêu hãnh gì đó không rõ của người thủ đô, 1 bạn về Cà Mau, xin vào

phòng xuất khẩu một công ty thủy sản, 1 bạn về Lâm Hà (Bảo Lộc), xin vào làm kế toán cho 1 nông trường trồng bơ và cà phê. Lúc ra đi, bạn bè họp ở cà phê Hàng Mạnh bủi môi khinh bỉ, nói 2 đứa mày kiếm không ra việc phải đi tha hương cầu thực, nhục mặt chưa. Mới có 7 năm thôi, dù cực khổ vất vả chút, nhưng chăm chỉ và có đầu óc nên 2 bạn ấy tích lũy mua đất nuôi tôm, trồng bơ, ...thành những nông trường lớn, rồi sản xuất xuất khẩu, tiền cứ thế mà vào nhà, giàu không ai địch lại. Có tiền rồi, cứ rảnh là thay đồ đi Mỹ nghỉ

đưỡng. Đãi sinh nhật ở Singapore chứ ở Sài Gòn không thềm, con cái đều học trường quốc tế, đời sống phong lưu và tử tế của người kiếm tiền bằng mồ hôi của mình. Tony nói kẹt tiền là mang lên cho Tony mượn 1 tỷ. Dem hết bà con ngoài ấy vào, giờ thành những danh gia vọng tộc.

Còn đám bạn cũ của tụi nó, kiên quyết đeo bám 5 cửa ô đất Tràng An, ngõ nhỏ-phố nhỏ-tâm hồn nhỏ, cứ sáng sáng ngồi uống chè, đút 2 cái tay vào đùi, hít hà cãi nhau chuyện cái trứng

hay con gà có trước, chuyện gì cũng biết, cũng nói được...nhưng chỉ có làm thì lại không được. Tồi tồi tự sướng bên đĩa thịt chó và mấy lá mơ lông, nuốt rượu ừng ực trong tiếng chì chiết của vợ con.

Hà có gì cứ phải bám trụ ở Sài Gòn Hà Nội trong khi tìm miếng không có việc làm? Ngày xưa tụi Tây còn giông buồm bằng vải thô sơ đi ra khơi xa, hải trình đầy bất trắc vì không biết sóng gió thế nào, mua bán giao thương với những con đường tơ lụa trên biển và trên đất liền. Để dân tộc họ giàu có.

Còn mình cứ ru rú không dám đi đâu, như đám “ gà què ăn quần cối xay”, canh me coi có rớt hột thóc nào thì nhặt hột đó. Mà bây giờ, công nghệ xay xát đỉnh cao, dễ gì rớt nhiều như hồi xưa nữa. Đành rằng nó bị què, nó mới quanh quần kiếm ăn quanh cối thóc, mình lành lặn thể trạng và trí óc, mắc mớ gì suốt ngày quanh quần giành thóc với mấy con gà què tội nghiệp vậy?

Tây Nguyên, Tây Bắc, Tây Nam Bộ, Lào, Cambodia, Myanmar... hãy còn

nhieu cơ hội!

Phải lao ra đồng xa mà bươi đất kiếm ăn. Mà cát tiếng gáy vang, cho đời nó nề....

4/4/2014

Nếu thời gian có quay trở lại,...

Tony có anh bạn thân người Thái Lan, tên Khôm. Nói là bạn chứ anh cũng già rồi, có 3 đứa con cũng trạc tuổi Tony. Làm ăn kinh doanh với nhau rồi quen. Anh có nhà máy phân bón lá khá lớn ở ngoại ô Băng Cốc.

<https://thuviensach.vn>

2 đứa con lớn của anh lớn lên trong những năm cuối 80 đầu 90, kinh tế xã hội giống nước mình bây giờ. Và phần lớn học sinh cấp 3 thi vào quản trị kinh doanh kinh tế, tài chính tài chèo gì đó. 2 đứa đầu của anh cũng vậy, 1 đứa quản trị kinh doanh, 1 đứa học hệ thống thông tin. Anh nói tại tại nó sức học không có và cũng không có đam mê, phần do gia đình có điều kiện nên nói chung là lười. Rồi như 1 kịch bản của 1 gia đình khá giả, xong 4 năm đại học ở Thái, 1 đứa làm thực sĩ ở UK và

1 đĩa qua lấy bằng master ở Úc. Rồi về nước phụ cha phụ mẹ. May mà có cái business của gia đình, chứ không cũng xin việc học máu với cái đầu ngo ngo ngác ngác ấy. Hạc thạc sĩ ở 2 quốc gia nói tiếng Anh, nhưng trình độ tiếng Anh thì lại chán òm. 2 đĩa nó qua văn phòng hãng Phụng Tím của Tony, các bạn từ tiếp tân đến tài xế của Tony đưa đi chơi mua sắm, nói tiếng Anh như gió, khiến tụi nó nói sao tụi mày giỏi quá vậy. Có gì đâu, cứ chiều chiều các bạn trong hãng Phụng Tím lại ngồi xóa mù ngoại ngữ cho nhau.

**Đứa biết 3 chữ chỉ cho đứa biết 2 chữ.
Rồi cùng nhau tiến bộ. Làm gì có
chuyện không học được ngoại ngữ.
Người Philippines hay Ấn Độ, vì tiếng
Anh là bắt buộc trong giáo dục nên
đứa nào đi học đều nói được, làm gì có
chuyện tao không có khiếu không nói
được. Chỉ là hoặc lười hoặc không có
phương pháp mà thôi.**

**2 đứa con đầu của anh ra trường là
chìm lìm. Cha mẹ từ nghèo khổ, dưới
quê đi lên, xây dựng sự nghiệp ở Băng
Cốc xong, con cái để ra muốn cho nó**

được tốt đẹp. Nên cũng lo cho vô toàn trường chuyên lớp chọn ở thành phố lớn, bên đó gọi là trường tư, tốn tiền ghê lắm. Nhưng vì cũng chẳng có động lực gì phấn đấu, ăn uống có người lo, tài liệu học tập có người cung cấp... nên não bộ mất khả năng tự mày mò kiếm sống, tự tìm kiếm thông tin. Nên hơi dờ dờ dẫn dẫn. Vô công ty làm bị các đồng nghiệp coi thường, vì nói là nhờ cha nhờ mẹ mới được vô đây, chứ phát biểu nghe bắt ớn, vì ít có hàm lượng chất xám hay i-od trong các câu nói. Nói thẳng là ngu thấy mẹ. Mặc dù

2 đũa nó cũng hòa đồng và lễ phép, nhưng nói chung làng nhàng, không có gì đáng nói.

Đến cậu út, anh Khỏm thay đổi quyết định hướng nghiệp. Cho nó học kỹ thuật trước, sau này mới học quản trị. Để trở thành nhà kỹ trị, vì đũa út này biết vượt sừng và có cá tính. Anh cho nó học đại học nông lâm, ngành trồng trọt. Nó đầu tiên cũng không chịu, nói dơ dáy đất cát, thực nghiệm toàn trên đồng, không có ăn trắng mặc trơn như tụi bạn học mấy cái kinh tế hay nhân

văn. Nhưng đâu sau 1 năm, nó tự nhiên đam mê. Anh nói giống như con người có nguồn gốc từ động vật mà, nên trở về với đất cát là thấy khoái. Vì các bạn trong lớp, nhà nghèo cũng có, nhà giàu cũng có...nhưng đi học khoa học kỹ thuật là vì đam mê cả. Nên học rất tốt, rất say mê. Tốt nghiệp xong, nó sang Fresno State University ở bang California làm thạc sĩ, theo học bổng của trường này. Anh nói, trường Fresno sang tuyển, nhận hết cả lớp nó, cho học bổng hết, trừ mấy đũa ngu tiếng Anh. Đưa thì toàn phần, đưa thì

miễn học phí. Qua bên đó được 3 tháng là tụi nó bắt đầu để dành được tiền, vì đi phụ thầy cô làm các công trình khoa học, hay đỡ tiếng Anh hơn thì đi hái nho hái táo, nuôi giấm hay làm hướng dẫn viên du lịch cho khách Thái tham quan công viên Yosemite ở cạnh trường. Trường Fresno này Tony cũng từng đến, và cũng có bạn học ở đây. Ôi nhìn cơ ngơi của nó mà mê, nằm giữa những cánh đồng nho bạt ngàn. Sinh viên ra trường, các tổ chức quốc tế như FAO (tổ chức lương nông thế giới), FDA (tổ chức quản lý an

toàn thực phẩm), các tập đoàn đa quốc qua như Monsanto, Bayer, Dow Chemical, Syngenta, BASF.... đến đặt cọc trước, giành giật sinh viên thấy bất mệ. Vì cậu Út biết tiếng Thái nên FDA tuyển, đưa đi đào tạo thêm rồi về phụ trách FDA Thailand, chuyên kiểm nghiệm các lô hàng trái cây của Thái xuất khẩu sang Mỹ...Nhờ những chuyên viên giỏi giang như vậy, mà trái cây Thailand, đi vô được hầu hết mọi siêu thị trên thế giới. Riêng xuất khẩu cho Trung Quốc những hoa quả nhiệt đới như sầu riêng, chôm chôm,

măng cụt...cũng đem lại cho nông dân Thailand sự giàu có tốt bậc, dù họ xuất sang Trung Quốc qua đường biển, không có đường biên giới lợi thế về giao thông đường bộ như nước mình.

Cả lớp của cậu ấy, học ngành kỹ thuật, bạn nào học tiếng Anh một cách nghiêm túc, thì đều thành đạt. Giữ lại làm giảng viên, đi nước ngoài học thêm, hay tự mua đất trồng trọt chăn nuôi....đứa nào cũng millionaire trở lên, đời sống phong lưu tử tế lắm.

Tự nhiên ngồi nghĩ, nếu bây giờ mà 18 tuổi, nộp đơn đại học, Tony sẽ chọn kỹ thuật như nông nghiệp, thủy sản, hóa công nghệ, sinh công nghệ, máy móc điện đóm..... mà học. Rồi màn tiếng Anh thiệt giỏi để làm cái MBA sau. Kinh tế học không khó, nắm phương pháp và chăm đọc sách, chăm tự học là OK.

Trở thành 1 nhà kỹ trị vẫn có gì đó thú vị hơn...Tony nghĩ vậy.

Nếu bây giờ mà Tony 18 tuổi. Ói chà

chà, với mồm mép như vậy, với gương mặt thanh tú như vậy...có khi lại hạc không được ấy chứ. Có khi đi đóng phim ca nhạc làm nên làn sóng T-Pop cũng nên (T là Tony, cạnh tranh với K-Pop của Korea)

18 tuổi, 18 tuổi....

5/4/2014

Lời thề Hippocrates

Hôm trước, một đệ tử đến tạm biệt anh Tony và tạm biệt Sài Gòn, về Đắc Nông để làm việc. Cậu ấy vừa tốt

ngiệp ĐH y khoa Tp HCM, và về quê chứ không bám trụ Sài Gòn như các bạn trong lớp. Nó nói em thi vào ĐH y khoa, thật ra là không đủ điểm nếu không được ưu tiên miền núi. Nên em phải về anh à, chính cái chữ "miền núi" đó đã giúp em có 1 cơ hội vào giảng đường. Rồi sau vài năm nữa, nếu muốn học tiếp thì có thể em lên lại Sài Gòn, thì cũng không muộn anh há. Mình nói ừa, thanh niên còn trẻ, cứ trải nghiệm, ở trên đó, em còn có thể trực tiếp chẩn đoán mổ xẻ, chẳng mấy chốc mà kinh nghiệm làm việc còn hơn

các bạn ở đây, khi ra trường chuyên môn chỉ dừng lại ở việc pha trà rót nước cho các cây đa cây đề. Làm không công ở bệnh viện Chợ Rẫy mấy năm trời làm gì em, em đào tạo làm bác sĩ mà, đâu phải y tá đâu. Sống trên đời biết ơn nghĩa như em, ơn nghĩa với người, ơn nghĩa với vùng đất em sinh ra, ơn nghĩa với vùng đất em lớn lên.... là hết sức đáng quý. Lòng biết ơn là cái giúp con người khác các động vật khác. Em làm gì thì làm, đừng có đánh mất mình vì chút vật chất cởn con, em hãy kiêu hãnh để ngẩng đầu với chính

em. Chia tay, mình tặng nó cuốn sách You Can Win mà mình rất ưa thích, và dặn dò, dù gì đi nữa, phàm đã chọn nghề y cao quý, thì chớ có quên lời thề Hippocrates.

Sinh viên y khoa khi tốt nghiệp, đều phải tuyên thệ, còn gọi là lời thề Hippocrates, ông tổ của ngành y phương Tây. Coi như lời hứa danh dự của nghề. Mà tiếng Việt mình cũng hay, có 2 nghề mà người ta gọi là bác, là bác sĩ và bác tài....đơn giản vì giống nhau ở chỗ, đều nắm sinh mạng của

người khác trong tay. Nên khi hành nghề phải tuyên thệ, vì 1 phút chốc nào đó, chất con nổi dậy lấn át chất người, sẽ vì mình hay vì tiền mà đánh đổi mạng sống của người khác. Những nhiệm vụ lớn lao, người ta bắt buộc người nhận nhiệm vụ phải quỳ xuống tuyên thệ, vì chỉ còn cách duy nhất là đánh vào tiềm thức, đánh vào lương tri, tận sâu trong tâm khảm họ....trước những cám dỗ vật chất. Và một khi đã tuyên thệ, người ta sẽ sợ hãi khi vi phạm, một nỗi sợ vô hình.

Nói đến nghề y mới nhớ, hồi còn ở quê, ở đầu thị trấn có một bác sĩ, tên A. Lúc đó còn học tiểu học, có lần sáng ngủ dậy, mình bị sốt cao rồi ói. Bà đi chạy ra vườn hái lá chùm ruột già rồi đắp trên trán cho mát, nhưng một hồi sau thì tình hình cũng không khả quan hơn, sốt còn cao hơn nữa, mặt mũi xanh lè. Má mình phải nghỉ dạy, lật đật đạp xe đèo con chạy ra thị trấn, ghé nhà bác sĩ A nhờ khám. Xuống xe, mình đi loạng choạng vào sân nhà ông và có ói 1 ít vào bồn hoa, thật ra cũng chỉ toàn nước thôi chứ có ăn uống gì.

Ông đi ra, đứng trên thềm cao, mặt mũi khó chịu nói sao chị lại để cháu ói vào bồn hoa, hai mẹ con đi đâu có việc gì. Má có la mình, nói sao con lại ói vào đó, rồi đứng khép nép nhìn lên, ánh mắt van lơn, nói bác sĩ ơi giúp giùm con chị, nó bịnh đột ngột quá. Mà bữa nay nhà chị không có tiền, chị chưa tới kỳ lãnh lương nên khi nào lãnh chị sẽ mang ra liền. Thấy ông chần chừ nên má mình cũng tỏ ra khá lạnh lợi khi đề cập là có quen cô Hay, cô Thanh, cô X, cô Y... tức các cô giáo cùng dạy trong trường Ninh Quang

nhưng ở thị trấn gần nhà ông, để ông yên tâm là không bị xù. Nhưng ông nhìn nhìn 2 mẹ con, nhìn chiếc xe đạp mini cà tàng rồi phán, thôi chị đi chở cháu đi chỗ khác đi, tui đang bận. Mình vẫn ngồi dưới đất và ói. Má mình năn nỉ nói bác sĩ cho cháu vô nhà, coi cháu giùm một chút có sao không, nếu nặng thì chị chở ra bệnh viện, làm ơn làm phước giùm chị, chị mang ơn suốt đời. Ông nhìn cái bồn hoa và tức giận bỏ vào nhà, đóng cửa lại. Má đứng khóc như mưa trước nhà làm mình khóc theo, con nít mà, thấy mẹ khóc là

hay khóc theo. Rồi sau đó hai mẹ con ra bệnh viện huyện, ở bên kia cầu Dinh, có ông y sĩ gì đó lấy viên thuốc màu vàng đắng nghét cho mình uống hạ sốt, nằm nghỉ một lúc thì về. Mình nhỏ xíu, đội cái mũ vải rộng thùng thình của chị Hai, ngồi phía sau xe đạp như con cóc, vịn chặt cái yên xe vì sợ té. Lúc đạp xe đi về ngang qua nhà ông, mình có ngoái nhìn vào. Coi cái chỗ lúc nãy ới đã có ai dọn chưa, tự mình cảm thấy sợ hãi vì cái tội ới vào bồn hoa nhà bác sĩ. Và ám ảnh đến bây giờ, khi thấy ai đó dừng dưng trước

mạng sống của người khác. Và giá trị của 1 cậu bé thông minh đẹp trai như vậy mà chẳng đáng bằng cái bồn hoa ?

Và trên khắp đất nước hình chữ S này, không khó để bắt gặp hình ảnh những người mẹ gầy gò, quần đen và chiếc áo sơ mi đã sờn, đội nón lá, gồng mình đạp xe chở những cậu bé, cô bé nhỏ xíu như cái kẹo ngồi đằng sau ba-ga để đến trường với một niềm tin tươi sáng, rằng thế hệ người Việt tiếp theo sẽ không khổ cực như cha mẹ chúng.

Và cậu bác sĩ mà Tony nói ở đầu bài, sau khi về quê, trở thành 1 bác sĩ đầy tâm huyết. Sẵn sàng đến các thôn bản xa xôi để chữa trị cho mọi người. Làm nhiều nên chuyên môn cực giỏi. Một ngày làm việc, buổi tối vẫn đều đặn đi tập tennis rèn luyện thể lực và đến nhà thầy dạy tiếng Pháp trong thị xã Gia Nghĩa để học thêm. Nói cứ mỗi lần em lười biếng, chán nản vì buồn...thì lại nhớ đến những lời anh dặn dò, nhớ đến lời thề Hippocrates bên ngôi trường có cái hồ Bao Tử thân yêu.

Và bây giờ, cậu ấy đang thay đồ để tối nay đáp chuyến bay đi Paris học lên cao nữa, theo 1 học bổng toàn phần của chính phủ Pháp.

Bon Voyage, Bình !

8/4/2014

Điện đàm với Quỳnh Yên

Sáng nay nhận được 1 cú điện thoại. Bình thường số lạ hẻm có bắt, bữa ni lúng túng vụng về do mới được độc giả (bà chị họ) tặng cái smartphone

Iphone 4S. Vì lỡ bấm nhầm nên nghe luôn.

Tony: Alo

Bên kia: Quỳnh Yên xin kính chào quý khách!

Tony: Dạ

QY: Anh chào lại Quỳnh Yên đi

Tony (hết hồn): Dạ, chào Quỳnh Yên.

Mà chị là ... ?

QY: Quỳnh Yên gọi cho anh từ tập đoàn bảo hiểm quốc tế D của Nhật Bản. Anh có cảm thấy thoải mái khi nói chuyện với Quỳnh Yên không? h.vn

Tony: Dạ có. Nhưng tui không có nhu cầu. Phiền chị...

QY: Anh vui lòng nói rõ cho Quỳnh Yên được biết là tại sao anh không có nhu cầu không ạ.

Tony: Dạ, dạ...

QY: Quỳnh Yên đang nghe. Mời anh tiếp tục chia sẻ.

Tony: ...(im lặng ko nói được vì tưởng MC đài phát thanh)

QY: Anh đã biết Quỳnh Yên nói gì đâu mà nói không có nhu cầu. Phải có chứ (có vẻ nổi nóng)

Tony: Dạ.. thiệt tình là tui hẻm có nhu

cầu mua bảo..bảo...bảo...

QY (cắt ngang): hiếm. Có gì đâu mà
áp úng thế. Thôi được rồi. Anh suy
nghĩ và có thể gọi lại cho Quỳnh Yên.
Quỳnh Yên sẽ nhắn tin ngay lập tức để
anh biết số di động của Quỳnh Yên.
Sau đó anh nhắn tin lại ngay để xác
nhận đã nhận được tin nhắn, nhé.

Tony: Dạ

QY: Anh có muốn nói gì nữa không

Tony: Dạ không.

QY: ừm.

Tony buông máy, mồ hôi đầm đìa.

Quỳnh Yên ơi, tim anh bị thủng, máu anh bị loãng....!

P/S: Đại ý bài trên: Khoe mới có cái Iphone 4S. Sáng giờ ngồi nhìn cái điện thoại mới và cười miết...

11/4/2014

Bệnh Autism

Hồi đi học, Tony thấy ai quay bài hay copy của bạn là khinh bỉ, tuy vẫn tươi cười nhưng trong lòng không có coi trọng 1 gram nào. Thấy hèn hèn. Mặc dù không có chỉ điểm hay móc thầy

méc cô, nhưng trong lòng không có ảm
ức khi điểm mình thấp hơn. Vì điểm
nào cũng được, đủ 5 là ra trường. Còn
giỏi dở thì hạ hồi phân giải. Thấy nó
cầm điểm 10 trên tay reo mừng mà
mình thấy coi thường, vì chẳng khác
nào ăn cắp cái điểm ấy. Nên lúc hạc
hay ngồi trong 1 góc, tìm vài đũa hay
ho chơi. Máy đũa khác thuộc thể loại
thực tế quá là hẻm chơi vô, khinh quá
chơi sao được. Nên bị kết vào dạng
bệnh tự kỷ, tiếng Anh là Autism.

Còn nhớ, trong phòng thi, lúc thu lại

bài, bạn nào mà cố gắng ráng viết thêm vài chữ nữa là Tony cũng khinh. Nhìn mặt đỏ bừng, tay chân luống cuống nghệt ngoạc thêm vài chữ là Tony bĩu môi., nói đùa này ham điểm số, không chơi. Nó có nhào tới bắt tay cũng gỡ tay ra, nói tay đang đau, xin đừng đụng đến. Còn Tony thì canh khoảng 5-10 phút hết giờ là đi lên bảng nộp bài, hát mệt rồi đi ra khỏi phòng, trề môi mấy cái nữa với mấy bạn đang ngồi còn lại trong phòng thi. Nhiều lúc ra rồi mới biết đáp số là sai, nhưng chẳng bao giờ hối tiếc. Vì muốn chảnh

thì phải trả giá chứ hồi hận gì.

**Tony học cái ngành mất 5 năm uống
muôn chết, cái năm 4, đi kiến tập và
xin việc luôn ở 1 công ty nước ngoài về
nghiên cứu thị trường. Quản lý Tony
là 1 ông người Việt, phết phẩy kinh
khủng. Ông ăn tạp, cái gì cũng ăn.
Visa làm cho khách nước ngoài sang
Việt Nam, 35 USD thì ông charge cho
nước ngoài 50 USD. Mua hoa đi khai
trương khách hàng cũng vậy, mua có
500 ngàn chứ kê bên bán hoa xuất
hóa đơn 700 ngàn. Làm cái gì ông cũng**

ăn lời. Mình thấy mệt quá, nói thôi anh à, ăn thì ăn cho đáng, không thì thôi. Chứ mấy đồng bạc lẻ vậy, cứ giấu giấu điếm điếm em mệt quá. Anh tự làm hay giao bạn khác đi, mặc dù được chia tiền nhưng cầm đồng tiền ấy chả thấy hay ho, thấy hèn hạ và rẻ tiền quá. Nên bắt đồng quan điếm, ông chỉ nói ngu. Cái mình nói dạ tùy quan điếm ngu hay không ngu thôi anh, nhưng em xác nhận là em không hèn. Cái ông tức, tìm cách móc sếp lớn đuổi mình. Cái mình biết được, mới nói anh à, anh làm gì thì làm, em sẽ không tham gia,

nhưng cũng không nói ai biết. Em còn đi học và đây là việc làm thêm, thế giới người lớn phức tạp quá, em xin không bàn luận. Nhưng nếu anh xử em, thì em sẽ cũng không để anh yên. Trạng chết thì chúa cũng băng hà, đại loại vậy, vì em không phải là đũa hiền hay ngáo ngơ. Em sẽ nghỉ khỏi chỗ này khi em thấy cần phải nghỉ. Ông nói mới sinh viên mà đã tinh vi tinh tướng. Cái ông từ đó về sau không bao giờ nhìn thẳng mình nữa, không biết vì sợ hay vì ghét.

Cái sau này làm việc, khách đòi phết phẩy, gửi giá vô hợp đồng, cái Tony khinh liền, môi trề ra cả thước. Tony nói thôi bên em không có dịch vụ đó. Ông nói vậy thôi mua chỗ khác à. Cái mình nói tùy anh, không thêm mặc cả. Anh làm với bên em, em đảm bảo về chất lượng hàng hóa và dịch vụ, và hài hước, em pha trò cũng vui, anh sẽ thấy đỡ stress. Thật ra nói mạnh miệng như vậy là vì Tony giàu quá rồi. Làm hèn vậy cũng chẳng làm chi, giàu thì cũng như thế này là đủ, có giàu thêm thì cũng chẳng biết làm gì. Cũng ăn ngày

3 bữa. Sáng cũng phở bò, trưa cũng cơm gà, tối cũng bánh bèo bánh nậm. Nhức đầu là thay đồ đi Mỹ. Sài Gòn nóng là bay lên Đà Lạt, nghỉ dưỡng trong Villa De Tony dưới rừng thông. Vậy cũng đủ rồi. Giàu thêm thì hẻm biết làm gì cho hết tiền. Hồng lẽ sáng ăn 2 con tôm hùm điểm tâm, trưa 2 kg thịt bò Mỹ hay nhức đầu thì thay đồ bay ra ngoài vũ trụ?

Nên tâm thế nó cao ngạo, nhiều lúc thấy hẻm giống ai. Giống khùng. Nhưng kệ. Tiền mình chủ yếu lấy của

mấy thằng Ả Rập châu Phi chứ phải của con Na thằng Mít trong làng đâu mà nó bắt đi đấm giỗ nhà nó cũng phải vác mặt qua cho được. Thích thì đi, hém thích thì thôi. Nên mấy ông đại gia Việt Nam gặp mình, đòi bảo trợ gì đó là Tony bĩu môi khinh bỉ liền. Hôm bữa bà chị họ tội nghiệp, ép mình đi ăn tiệc dưới lầu đài gì đó dưới quận 7 cho được, nói có mấy mối quan hệ hay lắm, giới thiệu cho em làm ăn. Cái mình nói đi với chị cho vui thôi, chứ quan hệ gì đó em hém cần thiết đâu chị ạ. Cái vô bàn ngồi, giới thiệu đây là anh A, chủ

tịch ngân hàng X-Bank đó em. Cái bà giới thiệu mình đây là cậu em mình, tên Tèo, kinh doanh phân bón nhưng học Ha Vọt về, giỏi lắm. Cái mình gật đầu chào rồi im lặng không nói gì. Anh A nói thế Ha Vọt ở bờ Đông hay bờ Tây ấy nhỉ? Con của anh nhé, 3 đứa đều từ bé đã sang bên đó, đứa đầu đang học ở ABC University nổi tiếng, phải học lực xuất sắc lắm mới được vào, em có biết không. Cái mình cũng lắc đầu. Anh nói ô hay lạ nhỉ, trường đấy nổi tiếng sao em không biết nhỉ. Cái mình nói dạ em chỉ biết mấy

trường nằm trong top 5, mấy trường top dưới em không rõ, cũng không chơi với ai ở mấy trường đó nên không biết.

Anh A cao giọng hỏi chú em làm gì, bán phân à, bọn kinh doanh ngành đấy không có anh là chết. Anh ra tay cứu hết. Thế có biết ông P giám đốc phân bón Đầu Gà hem? Biết ông M giám đốc phân bón hiệu Đầu Voi hem. Ông K chủ tập đoàn Đuôi Chuột hem? Em muốn gặp không anh gọi phát ra ngay. Cái mình nói dạ biết, trong ngành em.

Anh A đợi miết cũng hểm thấy mình xin card hay số di động gì cả, nên sốt ruột hỏi thế chú em đang vay ở đâu. Mình cũng im lặng, lắc đầu, nở 1 nụ cười quý phái. Cả bàn xum xoe bu vô nói chuyện với ảnh, hỏi thăm quan hệ với chân dài này, ca sĩ kia, quan hệ với đại gia nọ, hỏi theo anh thì chính sách kinh doanh của ngành thép thế nào, ngành xi măng ra sao, dự đoán thị trường tài chính tiền tệ châu Á lên hay xuống. Rồi tình hình kinh tế xã hội thế giới năm nay sẽ diễn biến thế nào, anh A ngồi phán mấy câu, bọn kia nuốt

từng lời. Nuốt nước bọt ừng ực, nhìn đầy ngưỡng mộ. Anh A cao hứng, vung tay chém gió phần phật, nói văng cả nước bọt lên bàn. Câu nào cũng ở thể khẳng định, như đinh đóng cột, ông Putin sẽ thế này, ông Obama sẽ thế kia... Mình không nói không cười, không tham gia câu chuyện. Thầy dạy ở Ha Vọt nói mà Tony cũng không tin nữa là mấy “phú ông” trong làng. Kể cả mấy giáo sư tiến sĩ trong nước, mình cũng cho là thuộc “thầy đồ” trong làng trong xã, nhưng chữ nghĩa cũng giới hạn, nghe cho vui thôi chứ

không tin tưởng bao giờ.

Anh A đang chém gió nhưng vẫn cố liếc nhìn Tony coi có phản ứng gì không. Thấy gương mặt đẹp ấy vẫn bình thản ngồi yên như đứa trẻ bị bệnh tự kỷ nên tức tối lắm. Bà chị cứ thúc cùi chỏ, nói em tham gia vô câu chuyện đi, làm quen đi, đừng để ông phật lòng. Nhưng Tony thấy không tham gia được vì không đúng tần số, khác lé vồ. Vẫn im lặng băng quơ nhìn lên trần nhà, lấy 2 cốc nước trước mặt rót qua rót lại. Anh A cứ chờ mình mở

**miệng ra nói chuyện với ông miết, mà
mình vẫn cứ lạnh tanh.**

**Đâu được 1h đồng hồ thì chịu không
nổi nữa.**

Và anh A bật khóc....

12/4/2014

Vừa được 1 message như sau

**“ Chào chú, cháu là sinh viên Đại học
tỉnh X. Cô giáo sáng qua nói với các
bạn trong lớp like page của chú để
đọc. Tối qua cháu đọc và thức cả đêm.**

Lúc khóc, lúc cười, lúc giật mình thon thót vì thấy mình trong đó. Cháu và bạn cháu sáng nay cà phê với nhau và quyết định sẽ thay đổi cuộc đời. Sẽ chăm chỉ lên thư viện đọc sách, học thêm ngoại ngữ qua youtube, sẽ giao lưu phát biểu thường xuyên để hoạt bát lanh lợi như chú nói. Sẽ lên mạng đọc thông tin chứ không chat chit nhăng cuội nữa. Cũng sẽ hạn chế vô mạng xã hội hay cuộc sống ảo trên máy tính mà sống cuộc sống thật bên ngoài nhiều hơn. Khi tốt nghiệp, tụi cháu sẽ đi nước ngoài làm việc, nếu

không được thì sẽ về quê, làm giàu trên quê hương của mình, với một niềm tin sắt đá.

Cám ơn chú đã giúp bọn cháu bỏ qua mặc cảm tự tin của 1 sinh viên đại học tỉnh lẻ. Cháu yêu chú”

Tony reply: Chào bạn. Đúng vậy, tỉnh lẻ hay thành phố giờ có khoảng cách gì nữa đâu cho việc học hành. Lên internet thì thông tin gì cũng có, học tiếng Anh thì giáo trình nào cũng có, nghe giọng chuẩn Mỹ chuẩn Anh luôn,

trên youtube có đầy. Học photoshop, Corel, Access, Excel...gì cũng có trên youtube. Cứ mở ra mà nghe. Còn trên Ibook, các cuốn sách mới, các thông tin mới cũng vậy. Có là mình có chịu học hay không thôi. Nên đọc thật nhiều, tất cả các người thành đạt đều có thói quen đọc, và đọc rất nhanh. Cháu hãy đọc và sẽ thấy mình khác đi trong 3 tháng nữa.

Nhưng nói chung là chú hài lòng về cháu, kkk”

**Share cho tụi nhỏ coi luôn sau khi “
cháu ấy” đã đồng ý.**

14/4/2014

Chuối và Tony

Compared to an apple, a banana has 4X the protein, 2X the carbohydrate, 3X the phosphorus, 3X the potassium, 5X the vitamin A and iron, and 2X the other vitamins & minerals.

banana
~~An apple~~ a day keeps the doctor away.

Lúc nhập môn quản trị học bên Mỹ, thầy giáo có nói là lao động liên quan đến trí óc, phải ăn chuối. Lúc đó Tony ngạc nhiên ghê lắm, loại trái cây bình

thường này mà được giảng dạy trong trường kinh doanh? Thấy thực đơn ăn trưa của học viên cũng vậy, trên khay có 1 quả chuối nhập từ mấy nước Nam Mỹ, xấu xí, nhạt phèo. Nhưng phải ăn vì sợ theo bạn bè hểm kíp.

Ăn mấy bữa thôi mà thông minh sáng tạo, giỏi đến ngõ ngàng, đẹp trai choáng ngợp, lúc tắm soi gương miết. Sau này mới biết là chuối có tác dụng rất tích cực đến con người. Người ta gọi Chuối là vua của các loại trái cây. King of Fruit. Nó giúp <http://thuviensoch.com> tạo ra chất

Serotonin có tác dụng giúp người ta sống tích cực, suy nghĩ tích cực hơn rất nhiều lần. Mọi nhà quản trị tài ba trên thế giới đều thích ăn chuối. Vì mỗi khi căng thẳng stress, chất metabolic tăng lên và triệt tiêu lượng Kali trong cơ thể. Cây trồng thiếu Kali thì dễ ngã đổ, không cứng thân được, ít ra hoa và đậu trái kém. Vùng đất ít kali, trái cây thường rất chua hay nhạt nhẽo. Nên như cây thanh long, phân bón nhiều Kali giúp trái rất sáng bóng và ngọt. Những vận động viên thể hình phải dung chuối để tạo cơ, săn chắc.

Ở các trường tiểu học đến trung học ở Anh và Đức, chuối hầu như phải có trong thực đơn bữa sáng của học sinh. Vì nó giúp tăng cường khả năng nhận thức và tính toán. Trong hành lý của đội tuyển học sinh giỏi Toán của Hàn Quốc đi thi quốc tế, chuối khô luôn được các thầy mang theo kè kè, sợ sang quốc gia sở tại mua không được, ăn đỡ trái khô cũng được - mặc dù ăn trái tươi thì tốt hơn. Nên năm nào học sinh Hàn Quốc cũng nằm trong top đầu. Chỉ 2 quả chuối 1 ngày sẽ giúp lao

động 1 ngày không mỗi một. Như vận động viên quần vợt Nadal, sau mỗi hiệp đấu, anh lại ngồi xuống và ăn chuối, nên không ai quánh lại, bạn có thể kiểm chứng điều này trên tivi.

Chuối góp phần tăng năng suất lao động. Và người Mỹ, Âu, Nhật, Hàn ăn chuối kinh khủng. Và gần đây là Trung Quốc, mặc dù trồng được ở đảo Hải Nam và tỉnh Quảng Tây nhưng năng suất kém, nên họ nhập từ Philippines, Indonesia, Thailand, Vietnam với giá khổng lồ hàng năm. Các ông chủ ở

các nhà máy ở Quảng Đông biết rằng, thống kê cho thấy, nếu cho công nhân ăn chuối trong giờ nghỉ giải lao, họ sẽ có đầu óc tỉnh táo và sáng tạo, làm việc ít mắc lỗi hơn gấp 3 lần. Còn cán bộ nhân viên văn phòng thì việc ăn chuối là bắt buộc trong bữa sáng để không mắc sai sót trong giấy tờ văn bản. Nhân viên làm sales sẽ bán được hàng gấp đôi ngày không ăn chuối do tác dụng tích cực ảnh hưởng đến giọng nói, gương mặt... Ai ăn chuối nhiều đều tươi tắn vui vẻ, hưng phấn truyền sự vui vẻ cho khách nên bán được nhiều

hàng.

Tuy nhiên ở các nước trồng chuối thì dân chúng ở đây lại xem thường, không ăn hoặc ăn rất ít. Lại bỏ tiền đi nhập táo, nho, kiwi...những quả ôn đới mà họ trồng không được. Nên kinh tế các quốc gia trồng chuối thì lại nghèo, ít phát triển hơn các quốc gia nhập chuối. Gần đây Liên Hợp Quốc có chương trình khuyến khích dân chúng vùng này ăn chuối để thông minh sáng tạo, giúp giải phóng khỏi đói nghèo triền miên, nhưng ai cũng trề môi và

**nói bổ béo gì trái này, tội tao trồng
đầy ngoài kia. Cứ cái gì thừa mứa thì
chê, tâm lý ai cũng vậy.**

**Thật may mắn là Việt Nam là quốc gia
trồng được chuối, và chuối Việt Nam
mình ngon thấy bà cố. Mình cùng nhau
trồng và ăn chuối thật nhiều nhé.
Chuối sẽ giúp mình có nhiều Kali, thịt
da săn chắc, đẹp trai đẹp gái một cách
khỏe mạnh. Chuối giúp mình tăng
lượng đường trong lưỡi, ăn nói ngọt
ngào hơn rất nhiều. Ai nghe cũng
thích, cũng mê....**

<https://thuviensach.vn>

Và đó cũng chính là bí quyết số 1 của lãnh đạo và nhân viên hãng phân Phụng Tím. Ai cũng tươi trẻ, vẻ mặt ai cũng lanh lợi thông minh, nụ cười thường trực trên môi, vừa đi vừa chạy, làm việc say mê. Nên mấy hãng cùng ngành như Phụng Đỏ, Phụng Hồng, Phụng Hoàng, Phụng Sô, Phụng Vĩ..., cán bộ nhân viên ai cũng mặt mũi khó dăm dăm, ú nụ, chằm dằm, nếu không thì cũng uể oải, ngáp lên ngáp xuống, ngồi mệt mỏi do không ăn chuối, thử hỏi cạnh tranh sao lại?

**Bạn nào ở tỉnh kiếm đất mở ngay
trang trại trồng chuối, bạn nào ở TP
mở ngay công ty Chuối Việt để xuất
khẩu đi nhé.**

**Kiểm đô la mang về xây dựng đất
nước nào !!!! Go go go, à lê à lê à
lê....**

**“Bạn tay ta làm nên tất cả
Có sức người - sỏi đá cũng thành chuối
!” (tức chuối, vô vắn cho khớp)**

15/4/2014

<https://thuviensach.vn>

Viết cho những hoang mang

Mấy rày nhận nhiều thư nhờ ý kiến Tony. Có thư nói về sự nghiệp và có thư nói về tình cảm riêng tư. Các bạn viết rất dài, rất tâm huyết, chứng tỏ các bạn tin tưởng Tony thật nhiều. Cũng có thư đòi làm quen với Tony và đe dọa, nếu không trả lời là chết... Úi trời. Tony chứ đâu phải mấy Ụ Pa bên Hàn Quốc mà hâm với chả mộ.

Nhưng thú thật đọc xong Tony hẽm biết trả lời sao. Mới có ba mươi ngoài,

Tony có làm gì được nhiều? Có đọc được bao nhiêu sách trong biển trí khôn nhân loại? Cũng đã đi được bao nhiêu góc ngách trong cuộc sống đâu mà có thể cho 1 lời khuyên. Trong khi thông tin thì không đầy đủ, nên nếu mình đưa 1 lời khuyên, lỡ đúng hẻm nói gì, lỡ sai, có phải hại đời người ta không? Nên Tony xin khát các bạn, chuyện tư vấn như vậy, Tony sẽ làm khi đã có 1 độ chín nhất định về tuổi đời. Mong các bạn thông cảm.

Tony chỉ mong page TBS này nổi

tiếng, còn cá nhân thì tuyệt đối không. Nên bạn sẽ không thấy hình ảnh và thông tin cá nhân, vì Tony không có mưu cầu nổi tiếng cá nhân và kiếm tiền từ sự nổi tiếng đó. Cũng không cần phải lên google search Tony Buổi Sáng là ai, hãng Phượng Tím ở đâu, và hẹn offline ộp liếc chi cho mệt. Hãy xem như là trong giai đoạn facebook thịnh hành, có 1 page tên là Tony Buổi Sáng đọc vui vui và có 1 ông Tony nào đó vừa đẹp trai vừa nói chuyện thiệt có duyên-ai ai cũng mê cũng thích. Thế thôi. Chỉ mong các bạn trẻ, đọc thật

nhieu, thật nhiều. Qua những câu chuyện Tony kể, nếu có thấy hình ảnh xấu xí của mình trong đó thì cố gắng tránh đi, còn nếu không liên quan thì cũng cười khẩy cho qua, xin đừng nói nặng lời như trên các trang mạng khác. Hãy dùng những từ tiếng Việt, tiếng mẹ đẻ của chúng ta, một cách đẹp nhất, hoàn mỹ nhất, chân thành nhất. Nên bạn có thể thấy xuyên suốt fanpage TBS, có nụ cười, có nước mắt...nhưng tuyệt nhiên không có những lời lẽ thô tục phản cảm trong người viết lẫn comment của độc giả.

Cứ như 1 thế giới riêng của 1 nhóm người Việt văn minh. Đẳng cấp. Nhân văn. Sống đẹp. Hào sảng. Nghĩa tình.

Cái Tony có thể tặng các bạn, chính là ghi chép những gì có được từ sự trải nghiệm trong công việc, trong quan hệ xã hội và cả những kiến thức đã tiêu hóa. Những câu chuyện của Tony, 1 thanh niên Việt Nam từ nông thôn ra thành phố, hạc hành, rồi đi đây đi đó làm ăn với thế giới. TONY KHUYÊN CÁC BẠN CỨ TIẾP TỤC THEO DÕI PAGE TBS, VÀ BIẾT ĐÂU TRONG

**1 BÀI NÀO ĐẤY, TRONG 1 CÂU
NÀO ĐẤY, CÁC BẠN SẼ PHÁT
HIỆN RA, TỰ ĐỐI CHIẾU VÀO
TRƯỜNG HỢP CỦA BẢN THÂN,
TỰ “NGỘ” RA CÂU TRẢ LỜI CHO
CHÍNH VẤN ĐỀ BẠN ĐANG
HOANG MANG.**

**HOANG MANG CŨNG LÀ BÌNH
THƯỜNG TRONG CUỘC SỐNG.
ĐỜI AI MÀ CHẴNG CÓ LÚC
HOANG MANG. ĐẤY LÀ LÚC
CHÚNG TA SUY NGHĨ NHIỀU
NHẤT, TRƯỞNG THÀNH NHIỀU**

NHẤT. Đòi mình, mình tự xây, không ai xây giúp. Tự mình sống, tự mình trải nghiệm, tự mình quyết định, tự mình trả giá....Có bài học nào không có học phí đâu bạn. Nên mình đọc nhiều, hiểu biết nhiều, làm nhiều, va chạm nhiều...thì học phí nó thấp hơn, ít hơn. Tony sẽ không trả lời bất cứ tư vấn hay có bất cứ lời khuyên nào, trong cả trăm lá thư gửi đến, ngoài xác nhận là đã nhận được và đã đọc qua. Đọc kỹ là đằng khác, nhưng câu chuyện ấy, có thể trở thành 1 bài viết nào đó trong tương lai....

Xin cảm ơn bướm, xin cảm ơn hoa....

**Viết đến đây thì nước mắt lại rơi.
Nước mắt của sự chân thành.**

**Tony chỉ giống mấy U pa Hàn Quốc ở
điểm cao to, đẹp trai và hay khóc...**

17/4/2014

Sinh hoạt với giáo viên

**Trong cuộc đời cấp sách, Tony suýt bị
đuổi học 1 lần. Còn lên "sinh hoạt "
với cô chủ nhiệm và thầy hiệu trưởng**

thì không biết bao nhiêu lần mà nói. Giờ nghe chữ “ sinh hoạt ” là run bần người vì sợ. Nguyên nhân cũng tại những suy nghĩ không theo ba-rem của mình, cô chủ nhiệm thì sợ mất thi đua, còn thầy hiệu trưởng thì sợ mình rớt tốt nghiệp lớp 9. Văn chương cứ phải trong ba-rem, trong đáp án mới có điểm. Ví dụ: học sinh nói được cô Kiều đẹp gái, cô Tám dịu hiền: 0.25 điểm, Thạch Sanh đẹp trai: 0.25 điểm, Lý Thông độc ác: 0.25 điểm. Miêu tả 1 buổi tối đầm ấm của gia đình em, học sinh nêu được “ bà ngồi khâu áo : 0.5

điểm, bố ngồi đọc báo : 0.5 điểm, đèn
dầu leo lét : 0.5 điểm...chứ đũa nào
miêu tả thiệt “ bố đi nhậu chưa về, mẹ
đang xem phim Hàn Quốc, anh Hai
đang chơi game”...thì không có trong
đáp án, nên không có điểm.

Thôi giờ ví dụ 1 quan điểm khác đáp
án của Tony nè:

Đề bài: “Em hãy phân tích cái đẹp của
sen trong bài ca dao sau:

Trong đầm gì đẹp bằng sen. Lá xanh

**bông trắng lại chen nhụy vàng. Nhụy
vàng bông trắng lá xanh. Gần bùn mà
chẳng hôi tanh mùi bùn”**

Bài làm của Tony:

**Đây là 1 bài ca dao em thấy không hay
ho gì. Đặc biệt là câu cuối, gần bùn mà
chẳng hôi tanh mùi bùn. Từ “hôi tanh”
rất là vô duyên. Em không thấy bùn có
mùi hôi tanh gì cả, đơn giản nó là mùi
bùn. Vấn đề là bùn đã nuôi nấng cho
sen, che chở cho sen, cung cấp dưỡng
chất cho sen. Từ lúc chỉ là cái ngó bé**

nhỏ mong manh, chính bùn đã giúp cho cái ngó vươn lên khỏi mặt nước, trở thành cây sen mới. Rồi khi đạt thành quả là 1 đóa hoa, lại quay qua xĩa xói chê bùn hôi tanh. Sao kỳ vậy?

Cứ thử mọc ở nơi nước trong leo lẻo thì sen có tươi tốt được không? Chính cái bùn đấy, cái hôi tanh hôi ...mới có được hoa sen ngạo nghễ trên cao kia.

Kết luận: Em thấy đâu phải bài ca dao nào từ xưa để lại cũng hay cũng đúng. Ăn quả nhớ kẻ trồng cây, chúng ta nên

có lòng biết ơn trong cuộc sống”

Đọc xong, cô giáo cầm bài văn tức tốc chạy lên gặp thầy hiệu trưởng...

15 phút sau, thầy hiệu trưởng xuất hiện ở cửa lớp.

19/4/2014

Có 1 bạn trẻ tên M. ở Nam Định. Chưa bao giờ đọc cái gì quá 100 chữ trừ bài trên lớp vì bắt buộc phải đọc. M có cậu bạn tên Q. Cậu Q này ghiền TBS, bài

nào cũng share. Share cả chục lần nhưng trong tất cả friend trong friend list của Q đều thấy chữ nhiều là bỏ qua.

Có lần cà phê, mọi người hỏi Q sao dạo này ăn nói lưu loát mà cái gì cũng biết vậy. Q mới nói là do hay đọc TBS. Thấy cũng ham nhưng mở ra, thấy chữ, nói không đọc. Kêu mày đọc rồi kể lại tao nghe, chứ tao chỉ thích coi hình. Mày kêu ông Tony up hình lên đi.

Q phải thề thốt, nói tụi mày đọc mà

không cười, không hay tao trả hết
châu cà phê và cho mỗi đĩa 1 triệu.
Cái M mới đọc. Đọc có 1 bài, đâm
ghiền, ngồi từ sáng chỉ uống nước và
gặm bánh mì đến khuya mới xong hết
cái page.

Rồi viết cái thư dài ngoằng gửi Tony.
Nửa đêm còn đòi bay vô Sài Gòn gặp.

Chắc phải viết bớt hay xuống.

Nên nếu các bài sau, nếu các bạn thấy
hêm hay nữa là do bạn M. chứ hêm

phải do Tony

P/S: Tony là điển hình trong văn hóa đổ lỗi, đổ thừa của 1 tỷ lệ không nhỏ người châu Á.

19/4/2014

Chuyện cái tổng đài điện thoại

Sáng nay cà phê với anh bạn là chủ 1 doanh nghiệp du lịch lớn, anh kể bây giờ từ trưởng phòng đến giám đốc trong công ty anh ấy đều là Tây hết. Tony ngạc nhiên, nói ủa nhân lực

người Việt không đủ trình độ điều hành hay sao. Anh nói trình độ thì có, nhưng ....

Ảnh cũng lớn tuổi, 60 ngoài nên khá chững chạc, trải qua nhiều góc ngách cuộc sống nên nội dung câu chuyện rất sâu. Từng là giảng viên trường du lịch, thành lập doanh nghiệp lữ hành được 20 năm. 3 năm nay, anh thuê toàn Tây vô quản lý, dù lương cao gấp đôi nhưng nó yên tâm. Và công ty anh phát triển âm âm, lọt vô trong top luôn. Anh nói Tây nó làm quần quật,

chiều hết giờ làm ra quán bar uống bia rồi về ngủ. Mai đi làm tiếp. Thuê Tây làm, giao dịch cũng được thuận lợi hơn vì một số người Việt mắc bệnh “sợ Tây”, khi giao tiếp với đồng chủng thì quát tháo âm âm nhưng đứng trước mặt Tây thì nhũn như con chi chi ấy em ạ...

Thấy Tony tròn xoe mắt, nên anh kể tiếp. Từ lúc thành lập, cũng cả chục đời trưởng phòng người Việt rồi, vô làm một thời gian là thành ma thành quỷ. Thuê xe, ép nhà xe không còn

nước nào để sống, ví dụ 5 triệu cho 1 chuyến xe đi Cần Thơ 3 ngày, em coi có ai làm được. Nhà xe bị ép quá, bèn đưa chiếc xe cũ mèm, không máy lạnh, kêu như bò rông, thường xuyên bị tắt máy giữa đường. Tài xế mới ngáo ngơ thì mới chịu lương thấp, không biết đường biết sá, chạy tới chạy lui. Họ báo công ty giá thuê tới 10 triệu, rồi bắt nhà xe trả lại 5 triệu vào túi riêng. Gọi là nghệ thuật “Gửi Giá”. Nhà xe cũng ngậm đắng nuốt cay chứ giờ cạnh tranh, không đi là có thằng khác nó chụp nó giật mất. Thuê tàu du lịch

cũng vậy, vì bên này ép quá nên bên kia lấy tàu cũ ra sử dụng, không ít lần gây tai nạn thương tâm.

Ảnh kể, chưa hết. Bữa ăn 1 triệu đồng/bàn chứ tụi nó “ gửi giá” thành 2 triệu, rồi lấy 1 triệu bỏ túi sau khi khách ăn xong. Khách sạn thì ép 10% hoa hồng. Nên thành hệ thống cạ cứng, khách nào cũng ép ở khách sạn đó và vô ăn nhà hàng đó. Thiết kế tour tham quan thì ít, shopping thì nhiều, một số chỗ shopping, ép chi hoa hồng đến 40% tiền khách mua. Nhiều khách một đi

không trở lại như dững sĩ Kinh Kha qua sông Dịch Thủy, nói nước mây đâu phải thiên đường mua sắm, giá thì mắc gấp mấy lần Thái Lan mà cứ bắt shopping hoài. Còn mấy bạn làm sales thì kinh khủng hơn. Ăn lương bên anh chứ còn nhận làm cộng tác cho cả chục công ty khác. Bán đơn hàng này cho công ty này, bán hợp đồng kia cho công ty kia. Nghe điện thoại thì cứ lén lút chạy ra chạy vô, có cả chục sim chục số khác nhau. Tháng nào cũng đem về 1 hợp đồng cho có, còn lại thì không rõ giao cho ai. Vấn đề là tụi nó

không nghĩ đó là mất đạo đức, nghĩ đó là khôn ngoan mới chết.

Ảnh nói, đũa nào mới vào làm cũng như pha lê. Cái đi chơi nhậu nhẹt, tụi kia bày cho. Nói mày ngu quá. Có sống bằng lương hay hoa hồng thì sao giàu có nhanh chóng được. Phải tham gia cuộc đua làm giàu, bất chấp mọi thứ. Rồi từ từ bị ma lạnh hóa, đến khi công ty biết thì đuổi việc. Ảnh nói, 15 năm thành lập công ty ảnh, chưa có tiệc farewell party (tiệc chia tay) nào mà thật sự vui cả. Nhìn ở nước ngoài, khi

ngủ việc, người ta làm farewell party, chia tay bịn rịn. Rồi hàng năm có dịp gì đó, các “khai quốc công thần” và nhân viên cũ tập trung về, vui hết biết. Ở Việt Nam bây giờ, anh nói ngành khác không biết sao, chứ ngành của anh, phần lớn nhìn nhau bằng ánh mắt hình viên đạn ở bữa làm việc cuối cùng. Sếp thì nói sao bạn lại ăn cắp, bạn làm ở đây mà sao không hoàn thành nhiệm vụ ở đây, quyền lợi không OK thì có thể thương lượng lại chứ sao làm vậy. Còn họ thì gân cổ lên cãi, nói tôi mang tiền về cho công ty bao nhiêu, tôi nhớ

hết. Nên giờ phải tìm cách lấy lại.

Rồi cùng nhau ra riêng, cùng nhau thành lập doanh nghiệp mô hình y chang cạnh tranh khốc liệt. Gọi khách hàng cũ, vì chẳng lấy gì làm quà bèn lôi chuyện thâm cung bí sử công ty cũ ra kể, vì dân mình ai cũng tò mò với văn hóa tiểu nông ăn sâu hàng thế hệ. Rồi thêm thất vô cho nó hấp dẫn. Nói bà sếp đó ngủ với tao rồi, đảm đang lắm. Ông sếp đó 2-3 vợ lận, cặp với em này em kia. Rồi giá mua giá bán, em làm ở đó sao không biết, tour đó có 5

triệu mà nó charge anh tới 10 triệu, qua em đi, em làm y chang vậy chỉ có 6 triệu thôi. Phá giá để giật mồi cho hết....

Việc ra riêng là rất tốt cho xã hội, nếu thật sự có tài năng và có may mắn, vì góp phần làm cái bánh GDP của quốc gia tăng lên. Làm chủ là ước mơ chính đáng của mọi người. Tuy nhiên, tư thế làm chủ như thế nào mới là đáng nói. Năm 2012, hơn 25 triệu khách khách đến Malaysia, hơn 22 triệu khách đến Thái Lan, đến Singapore là 15 triệu,

trong khi đến nước mình chỉ có gần 7 triệu, mặc dù lượng di sản và cảnh đẹp để tham quan của chúng ta đều hơn. Anh nói, hàng ngàn công ty du lịch chứ chỉ có khoảng vài ba trăm công ty là thực sự có đam mê, có tâm với nghề, số còn lại mở ra hoạt động vài tháng rồi đóng cửa. Thế giới 7 tỷ người, mà Việt Nam thì mới nhận có 7 triệu du khách, thì việc thành lập hàng vạn công ty du lịch lữ hành nữa cũng không lo thiếu nguồn cung, nếu thật sự đầu tư thời gian trí tuệ cho việc tìm kiếm khách. Đằng này không, trí tuệ

toàn dùng vào việc hướng về công ty cũ, coi bên đó làm gì thì phá. Rủ hết nhân viên về làm cùng, vây cánh với nhau cạnh tranh cho sếp cũ biết mặt, không rõ hận thù gì dữ dội vậy. Nhưng đâu vài ba tháng lại tan rã, lại chửi nhau ỏm tỏi vì ăn chia không đều, thằng này nói thằng kia ăn gian.

Thượng bất chính, hạ tắc loạn. Cha mẹ ăn cắp, nói dối thì đừng mong con cái mình trở thành người tử tế. Cấp dưới cũng vậy, khi thấy sếp mình “ăn” thì chịu sao được. Thư ký bèn mỗi chiều

xách về nửa gram giấy A4, để dồn cuối tháng đem ra cửa hàng photocopy kiểm mấy trăm ngàn. Thủ quỹ thì thụt két gửi lấy tiền lãi qua đêm, hoặc đem ra cho người ngoài vay nóng, lúc kiểm tra thì mượn đâu đó bỏ vào. Tài xế thì ăn xăng, đổ xăng 3 triệu lấy hóa đơn 5 triệu. Ảnh nói, đến như bà lao công công ty ảnh, chiều về còn bỏ trong giỏ 1 chai nước rửa bồn cầu. Toilet tuần nào cũng hết cả chục chai, hẻm biết rửa gì mà rửa kính thế không biết. Bị bảo vệ phát hiện tịch thu thì ôm giỏ ngồi khóc. Nói chị bỏ cả chục triệu mới

mua được suất vô đây làm, chính cái cô trưởng phòng hành chính admin ăn khoản tiền này của chị chứ ai, trong khi lương lao công chỉ có 2-3 triệu, nên chị phải tìm cách thu hồi dzôn....

Tony nghe mà lòng buồn vô hạn. Nhiều người chụp giạt kinh quá anh há. Mới hỏi anh sao không tuyển nhân sự cấp cao người Việt, trả lương y chang Tây vậy, coi thử sao. Anh nói cũng thử 3 lần rồi, nhưng 1 thời gian ngắn thì bị công ty khác săn mất. Thế loại đến với mình chỉ vì tiền, thì cũng có thể bỏ

mình ra đi nếu có ai đưa tiền nhiều hơn. Còn mấy công ty khác cũng kỳ, thay vì tuyển người mới ra trường về đào tạo để sử dụng, họ lại thích đi dụ dỗ nhân sự mấy công ty khác cho khỏe, khỏi mắc công đào tạo. Nên sinh viên tốt nghiệp thì hểm có việc làm, mà doanh nghiệp cứ mãi đi săn bắn hay hái lượm người đã có kinh nghiệm chứ hểm chịu gieo trồng.

Anh nói, chưa bao giờ niềm tin giữa con người, giữa các doanh nghiệp với nhau lại dặt dỏ như bây giờ. Em có

thấy cảnh cả trăm người nhảy vô hôi
bia trong ánh mắt bất lực của anh tài
xế xe tải không. Em có thấy hàng ngàn
người giẫm đạp lên nhau để lấy được 1
quả quýt, 1 nhánh hoa để làm lộc trên
bàn thờ đứ+c Thánh Trần không. Miễn
là mình có lộc, ai chết mặc ai. Nhà phố
lô nhô, ai cũng làm nhà mình cao hơn,
đẹp hơn, sạch hơn...còn rác thì quét
qua nhà bên cạnh. Đi xe máy giành làn,
lấn tuyến, bóp còi inh ỏi, chửi con này
thằng kia sao không nhường cho họ...
Xếp hàng thì thích chen ngang, mình
phải hưởng trước, chen lấn cả với bà

bầu, người già và trẻ em. Làm cái gì cũng coi có khả năng phết phẩy trong đó không thì mới làm. Suốt ngày suy nghĩ chuyện trục lợi cởn con nên dáng vóc nó dần thấp đi và trí óc nó dần bé lại. Không dám bước hiên ngang. Đi đâu cũng sợ gặp người quen cũ, mặt cúi gằm, miệng mồm lí nhí, đón hèn...

Nghe anh nói, Tony thấy bất mệt. Mặc dù gật gù nhưng trong lòng nghĩ khác, chắc là anh này suy nghĩ tiêu cực, bi quan mà nói quá, chứ xã hội thiếu gì người tốt, cái đẹp. Vẫn còn đó bao

nhieu con người “ sống là cho, đâu chỉ nhận riêng mình”, trung thực, hào sảng, quả cảm, nhân cách đẹp lung linh. Bao nhiêu người cần mẫn làm giàu bằng chính sức lực và trí tuệ của mình, vinh quang và chân chính. Chứ đâu phải ai cũng là thể loại người rẻ tiền như anh nói vậy.

Thấy anh căng thẳng nên Tony mới nói đùa, thôi để em tham gia cạnh tranh với anh cho vui nhé, em sẽ mở công ty du lịch lữ hành nội địa, lấy tên là công ty trách nhiệm hữu hạn Chụp Giật

được hem. Tên tiếng Anh là “Grasping and Tugging Co., Ltd”. Có 2 thành viên góp vốn. Chủ tịch Hội đồng quản trị, anh Trần Văn Chụp và phó chủ tịch, chị Lê Thị Giật.

Ai gọi tới, tiếp tân sẽ Alo, dạ công ty Chụp Giật xin nghe...

Thôi chơi tổng đài tự động luôn đi, nhờ bạn nào nói giọng Huế lòng tiếng cho hay.

“Cảm ơn quý khách đã gọi đến công ty trách nhiệm hữu hạn Chụp Giật. Gặp

**anh Chụp, bấm phím 1. Gặp cô Giật,
bấm phím 2. Còn nếu không gặp ai thì
làm ơn chụp máy”**

23/4/2014

480 USD ++

**“ Cháu xin chào Tony Buổi Sáng, cho
phép được gọi là chú, xưng cháu a!
Cháu làm Tour Guide chuyên dẫn tour
cho người nước ngoài. Lần gần đây
nhất cháu dẫn khách đi may áo dài.
Cháu được giới thiệu tới một nhà may
theo cháu thấy cũng khá ổn, không
quá đắt, khách cũng rất thích. Nhưng**

có một điều là ở đây nếu ai dẫn khách tới sẽ hưởng 10% hoa hồng. Ban đầu cháu thấy việc này cũng bình thường. Nhưng gần đây, cháu có đọc bài viết của chú về Du Lịch nên cháu lo lắng không biết việc nhận số tiền đó có làm cháu phục vụ khách kém đi không, dần dần sẽ hình thành thói quen xấu (như chỉ dẫn khách tới cửa hàng duy nhất đó thôi) hay không (dù sản phẩm cung cấp cho khách không phải là tồi). Cháu rất mong sẽ nhận được câu trả lời của chú!”

Tony reply: Vui lòng gọi dựng xưng con cho nó Nam Bộ. Vì tui gốc Cần Thơ ghen cô nương. Việc điểm du lịch gửi lại 10% cho hướng dẫn là bình thường. Có tiền mới có động lực làm việc. Chỉ sai khi dịch vụ hàng hóa ở đây kém mà mình ép khách vô cho được. Hay chủ động gửi giá, áo dài 1 triệu chứ nói cửa hàng báo giá cho khách 2 triệu, rồi mình ghé lấy sau. 10% là hợp lý cho ngành dịch vụ, ở Mỹ người ta cũng tip 10-15%, mình biến tướng nó mới ra tiêu cực.

Còn việc sử dụng 10% đó thế nào là tùy mình, ngay cả khách hỏi mình cũng nói luôn, chả sợ. Kêu cửa hàng cắt thẳng vào giá cho khách, hay lấy rồi cho lại khách hay mình cắt, đều được. Giống như tiền tip. Đưa thì lấy thôi, miễn là phải phục vụ cho tốt. Không sĩ diện nhưng cũng không chộp giật.

Kể nghe chuyện cũ. Thời còn sinh viên, có lần Tony đưa đoàn khách Nhật đi mua ở 1 cửa hàng gốm sứ. Khách mua 200 USD và Tony được 20 USD. Xong Tony nhận, ra khỏi cửa hàng, gửi lại

20 đô này cho khách, nói tiền commission của guide đó, tao gửi lại mày. Khách rú lên từng hồi vì sung sướng, trước khi ra sân bay về nước, gửi lại 1 lá thư. Trong thư viết “ Tụi tao xúc động vì cách mày thể hiện, có 20 USD mà mày cũng đưa lại. Mày lại đẹp trai và ăn nói có duyên quá. Tao và bạn bè sẽ quay lại VN vì VN có những người dễ thương như mày”. Kèm theo 500 USD.

Hỏi, qua hành động trên, Tony và đất nước của anh ấy đã lãi được bao nhiêu

đô?

Cái chết của Chu Du

Độc tam quốc diễn nghĩa, ai cũng biết đến chuyện Chu Du, vì ghen tỵ với tài năng của Khổng Minh mà học máu chết. Đó là cái chết vì đồ kỵ, mang đậm màu sắc của văn hoá Trung Hoa. Các nước lân bang thì càng gần khoảng cách địa lý với Trung Quốc thì càng bị cái tính này nó lây lan, hẻm phải riêng VN mà bên Hàn, bên

Nhật...cũng bị. Càng xa biên giới Việt Trung, càng thoát văn hoá Trung Hoa thì tính đố kỵ, ghen ghét người khác cũng bớt dần. Chẳng hạn như vùng Cà Mau, trong làng có ai có gì vui như đỗ đạt, trúng số, trúng lúa, thăng chức, thành công....thì cả làng bung đồ đến, đồ bánh xèo, uống gụ, chung vui mừng rỡ một cách thật lòng. Còn nếu ngoài trung ngoài bắc, thì thành công phải giấu nhẹm đi, mới mong được bình yên. Bên kia sông Cầu có người đỗ tiến sĩ, thì thay vì chèo thuyền qua sông chung vui, nhiều người xã Đoài bên này ngồi

chửi đổng, điên tiết vì không biết vì sao nó giỏi thế. Rồi tự an ủi AQ, rằng nó may mắn thôi chứ chả hay ho gì, hay có ai đó nâng đỡ nó. Tóc tai xoã rũ rượi, ăn không ngon, ngủ không yên, chỉ mong nó thất bại hay bị tai nạn bệnh tật ốm đau mà chết quách cho rồi, để hả lòng hả dạ. Thôi thì cũng thông cảm cho họ, văn hoá tiểu nông ăn sâu quá rồi, con gà thì tức nhau tiếng gáy, và cũng, vì chút Chu Du còn sót lại, cả ngàn năm Bắc thuộc còn gì... Tony thích văn hoá miền Tây Nam Bộ, vì nó là vùng đất mới, chưa từng bị

phong kiến Trung Hoa ra sức đồng hoá, nó gần với văn hoá Miên Thái, hảo sảng và phóng khoáng, bao dung và thiết tình. Đau thật với nỗi đau người khác, vui thật với niềm vui của bạn bè, không giả tạo, ăn nói cho hay nhưng trong lòng nghĩ khác, chỉ muốn mình hơn, còn mong ai cũng te tua, nghèo khổ, dốt nát, xui xẻo, xấu xí...

Tony có khá nhiều bạn hạc. Và họ từng là những người bạn thật tốt. Nhiều lúc thời sinh viên, Tony đói xanh mặt, qua ký túc xá hay nhà trọ của bạn mượn 10 ngàn đồng mua cơm, bạn

có 20 người, bạn chia một nửa. Rùi vui vẻ qua hết thời sinh viên chật vật khôn khó, với biết bao là tình. Ra trường, nhóm bạn bắt đầu chia rẽ, vì có ai đó khó chịu khi đũa khác tìm được việc làm ngon. Rùi rạn nứt khi bạn bè cùng nhà trọ ngày xưa mua nhà ở thành phố. Sự bực bội dâng đến đỉnh cao, mời đi tân gia là không đi, hay đi cũng qua nói vài câu xỉa xói móc méo cho nó xui xẻo chơi. Ngồi làm bầm, kiêu mẹ tức muốn chết, mình vẫn còn nhà trọ mà nó đã chung cư cao cấp rùi. Rùi chấm dứt quan hệ, không rõ tại sao,

chỉ thỉnh thoảng nghe qua bạn bè, những câu đại loại như " giờ nó thành đạt quá rồi, đâu thèm nhìn mặt tao" nếu bạn bè có ai hỏi lâu này mà có gặp thẳng A con B hem...

Khi facebook ra đời, âm thầm theo dõi ngày đêm. Thấy 1 anh bạn post tấm hình nhà mới, 2 đêm mất ngủ, ra sân đá thúng đụng nia, quánh mèo quánh chó. Thấy 1 cô bạn post status đi Mỹ du lịch với chồng con, nói cái con nhỏ này nó ăn trúng gì mà sao may mắn thế, liền mất ngủ 3 đêm, nhìn ông chồng nghèo của mình khinh khi ra

mặt. Tất cả stt đều không bấm like, chỉ đọc. Rồi một ngày anh bạn post status mất việc, thì lòng vui mừng khôn xiết, lấy bia ra uống, lần đầu tiên bấm like. Rồi thấy cô bạn post status ly hôn, ôi trong lòng vui sướng biết bao, cho chừa, cái tội hôm bữa khoe đi Mỹ với chồng nha mậy, nhảy vô comment, ghi đại loại như " sao vậy bạn ơi, có cần gì thì mình giúp" mà trong lòng thì ngược lại, hả hê, vui sướng, vừa tắm vừa hát vang. Đi ngủ lúc ngà ngà say, nghe bạn nói " tôi vái ông bà cho ông bầu A rớt máy bay

chết cho rồi, nhìn ông ấy sở hữu chiếc máy bay riêng mà ngửa mặt. Còn ông tử phú B, ông đó mà phá sản, tôi mở tiệc ăn mừng". Phụ nữ thành đạt nào cũng bị gán câu " ôi cái con đó tài năng gì, nó cặp với ông này ông kia mới được như vậy". Những người hay nói vậy là những người có tính đố kỵ, phải lưu ý tránh xa. Lúc này, sự đố kỵ không còn bình thường nữa, nó đồng nghĩa với cái ác, cái vô lương và với suy nghĩ rẻ tiền ấy, họ đã đánh mất chính nhân cách của mình.

Cũng có mấy anh bạn cũ, suốt ngày

nhấn tin hỏi trang Tony Buổi Sáng có mua like không? sao like tăng nhanh thế, bọn đọc giả dở hơi thế nhỉ, nhắm thế mà vẫn đọc say sưa. Hay comment ở dưới mỗi bài viết của Tony những câu đại loại như " bài này không có gì mới, đã đọc qua đâu đó rồi". Thậm chí cũng có bạn rảnh rỗi, ngồi search cả buổi và comment " bài này ý theo đường link này nè, không phải sáng tạo gì đâu" hay " chủ đề này Mr A viết hay hơn, các bạn qua đó đọc nhé, đường link là...", hay " Tony cạn đề tài rồi, hahaha, vui quá". Thống kê

trên page slight, 10 độ giả hay vào nhất là 10 anh bạn quen, kiên quyết không bấm like page, nói trang này quá nhảm, nhưng suốt ngày vô comment kiểu sọc dưa. Lúc đầu Tony cũng khó chịu, mất hứng, nhưng sau này thì quen. Cái xứ mình nó thế, dù có học có hành, có chức vụ hay học vị học hàm, có tiền có bạc, có vợ đẹp con khôn, vẫn mang cái văn hoá Chu Du ấy trên người, tự mình làm khổ mình ghê gớm, nhiều người cũng nhận ra nhưng không dễ bỏ ngay một ngày hai.

Tony có anh bạn, tên X. Rất thân vì

lúc cơ hàn, cần gì cũng giúp. Nhưng tính ganh đua đố kỵ cũng lớn. Không phủ nhận tính ganh đua cũng có mặt tích cực, đó là việc giúp mình có động lực để không thua kém bạn bè. Việc thấy Tony nói 2 ngoại ngữ lưu loát khiến anh lao vào học như điên, 5h sáng đã ngồi dậy học từ mới, tối nào cũng đến 2 trung tâm để luyện, thậm chí mời cả giáo viên tiếng Hoa tới nhà để dạy, nên anh cũng nói được ngoại ngữ khá tốt. Có lần cô giáo yêu cầu đọc cuốn Tư Duy Lại Tương Lai và nộp bài cảm nghĩ, Tony lùng nhà sách

mấy bữa hẻm có, mới qua nhà anh, mượn đi photo. Anh trả lời, gì chứ sách tuyệt đối không cho mượn, khiến Tony không nộp được bài. Năm 2006, Tony mua ô tô đi lại, biết tính anh nên không nói, thế là 1 bữa anh chạy qua nhà, khoe với Tony là đã mua được chiếc Civic, có đi đâu không tôi đưa đi ngồi ô tô cho mát. Tony nói là tôi cũng mua rồi, cả mấy tháng rồi. Anh giận dữ quày quả đi về, nói thẳng này cái gì cũng hơn mình, có tức điên không. Hôm tài xế mình bị ốm, mới gọi điện qua nói bạn ơi cho tôi mượn tài xế bạn

1 hôm nhé, có khách nước ngoài qua nhưng tôi không biết lái. Anh trả lời "thế thì đi taxi, tài xế của tôi hôm nay rảnh nhưng tôi không cho phép lái xe của người khác bao giờ". Nếu không biết dừng lại, tính ganh đua sẽ trở thành tính đố kỵ, rất uổng phí một đời người, vì không làm được nghiệp lớn.

Nên nếu có chơi với thể loại này, phải cẩn thận và giấu mọi thứ mình có như mèο giấu "hàng hoá Tony đang kinh doanh", vì họ thấy họ sẽ tức tối rất tội nghiệp, ảnh hưởng đến sức khoẻ, nặng thì học máu chết như **Chu tiên sinh ấy**

chứ chẳng phải đùa. Bạn Nam nói, 2 vợ chồng nó nghe nói bạn X tới nhà là phát hoảng. Vì X tới, sẽ đảo mắt nhìn quanh, hỏi thăm, nếu thấy nhà Nam có mua sắm cái gì mới, X về giận, phát bệnh. Nên nghe tin X đến thăm, vợ chồng nó dọn dẹp bắt mết. Phải gửi xe hơi đi chỗ khác, giấu cái tivi xịn vào phòng, quần áo pyjama bóng loáng phải cất, phải lập tức mặc áo cụt quần què vào, gia nhân giúp việc tài xế...phải lập tức ra khỏi nhà, đi lánh mặt, núp ngoài bờ rào biệt thự, khi nào X về mới được vô. **Thằng Nam**

phải lập tức nhảy xuống lau nhà, con vợ phải ngồi nhặt rau, vú móm lòng thòng, tóc rối bù, vợ chồng giả bộ chì chiết nhau chuyện tiền bạc, con cái nó phải vọc đất vọc cát, mũi miệng phải lem nhem. Đang ăn tôm cua thì phải cất ngay, lôi rau muống nước mắm ra. Gương mặt phải teo tóp hốc hác, không được phúng phính trắng hồng, X nó không thích, nó giận.....

**Những ngày khởi
nghiệp**

Tập 1: Hất mặt lên trời

Sau khi tốt nghiệp, Tony có đi mần 1 thời gian ở công ty của Nhật Bản. 1 hôm đẹp trời, công ty nó tái cơ cấu. Các tập đoàn đa quốc gia thường vậy, lâu lâu nó re-structure, dẹp luôn 1 ngành nghề, 1 vài vị trí. Thế là nó đền cho mấy tháng lương, rồi cho lên đường. Cùng bị cho nghỉ với Tony còn mấy bạn nữa. Bị đuổi mà hểm có buồn, còn thi đua viết thư từ chức (resignation letter) coi ai viết hay hơn....

Nhớ bữa làm cuối, mấy tháng lương

lãnh xong, cầm cục tiền lớn quá nên vui lắm, bèn đi mua cái tủ lạnh. Ước mơ của cả thời sinh viên là trong phòng có cái tủ lạnh để bỏ trái cây, bia bọt vào uống cho mát. Thế là mua 1 cái đem về nhà trọ. Nhiều tiền còn lại đi chơi, từ bắc chí nam, thăm thú động Phong Nha, Hội An, Mỹ Sơn, Lăng Cô...gì cũng đi cho hết. Đúng 1 tháng sau thì sạch túi. Cái nằm suy nghĩ, giờ phải làm sao để kiếm tiền đây. Bèn nhớ đến nghề viết báo từ lúc còn là sinh viên, mới lọ mọ viết. Ngày nào viết cũng cả 4-5 bài đủ mọi đề tài, liên

hệ các anh trong ban biên tập để gửi lại. Bài được đăng đều đặn, tháng cũng được đôi ba triệu. Nhưng sống chật vật quá, làm freelance như phiên dịch, dạy học...không có thu nhập ổn định. Gửi hồ sơ xin việc thì như rải truyền đơn, công ty nào thấy bằng điểm đẹp nhất ngay, bằng loại giỏi, điểm trung bình 5 năm học là 8.34 nên mời lên phỏng vấn ngay. Nhưng phỏng vấn xong đều từ chối, nói mày lanh quá sợ làm không bền. Hoặc đẹp trai quá đồng nghiệp sẽ ganh tỵ. Nên đẹp và giỏi, lại là rào cản lớn để xin việc

thành công....Mất cả năm thất nghiệp. Bà già dưới quê gọi lên chửi quá, nói mày cứ lông bông hoài vậy, tìm việc làm đi. Cái buồn dễ sợ. Đâu bao giờ nghĩ mình tài giỏi vậy mà thất nghiệp cả năm trời vậy đâu. Nhớ bác cả Toàn, gọi là bác Cả vì anh ấy lớn tuổi hơn, chứ là bạn học cùng lớp, cứ lâu lâu lên nhà trọ dúm cho 1 triệu để tiêu vặt. Nên tiền bạc để sống qua ngày cũng hém thành vấn đề, vì chơi toàn bạn giàu và tử tế.

Rồi một lần đi Cambodia làm phiên

dịch cho 1 công ty xây dựng của VN xây con đường nối thủ đô Phnompenh đến cửa khẩu Poipet, thấy lúa bên đó sao xấu quá, hém bằng ở VN. Mới nhận ra là bên mình do dùng phân bón nên tốt tươi vậy, bèn về nước mở hãng phân Phụng Tím.

Ngày mở hãng, chạy qua cô bạn thân mượn 5 triệu. Xong chạy thẳng ra siêu thị Metro mua cái máy in fax copy scan 4 trong 1. Tất tả đi tìm nguồn hàng. Tới công ty phân bón nào mua hàng cũng tươi cười anh của em, chuy

của em...ai ai cũng say mê. Nói Tony
ơi em dễ thương quá à. Tony nói dễ
thương thì cho trả thiếu đi, họ đồng ý
liền, nói em lấy hàng về bán đi, mấy
tháng sau trả lại tiền cũng được, toàn
để giá vốn. Cái mình bắt đầu lên kế
hoạch đi bán hàng, tìm kiếm khách
hàng.

Khổ nỗi, khách toàn ở tỉnh hoặc xa
chứ nội thành ai xài phân bón thuốc
trừ sâu. Mà tiền đâu đi xuống đó tiếp
thị, bèn chọn ngoại thành Sài Gòn và
mấy tỉnh lân cận tiếp thị trước. Cả

năm trời, ngày đi tiếp thị bán hàng, tối về làm giấy tờ hợp đồng đến 1-2h khuya. Cứ sáng sáng, Tony uống 1 ly cà phê to khủng khiếp để tỉnh ngủ, rồi phóng chiếc Wave Alpha đỏ, treo lủng lẳng bịch mẫu và máy tờ rơi, phóng xuống các huyện Bình Chánh, Hóc Môn, Nhà Bè hay Bình Dương, Đồng Nai để chào hàng. Thường thì hẹn mấy đại lý cùng 1 tuyến đường cho nó tiện, trưa thì tạt vô ăn cơm ở quán lề đường. Những buổi trưa nắng nóng, bụi mịt mù, Tony đen thui đen thít, dáng cao gầy vẫn phóng xe vun vút.

Lúc đó ước mơ có được chiếc xe 4 bánh, dù là xe tải cũng được. Cứ nhìn theo chiếc xe hơi chạy qua mà thèm, mà nhớ đến khi xưa mình là nhân viên tập đoàn thương mại hàng đầu của Nhật, 1 bước lên xe hơi taxi, đi đâu cũng sang trọng quý phái...giờ như thẳng xe ôm, thỉnh thoảng cũng tủi thân. Nhưng kệ, miễn có tiền là được, mình lao động bằng sức lực và trí tuệ của mình mà, chứ có lấy của ai. Bất chấp cái nắng nhiệt đới chói chang như đổ lửa, bất chấp những buổi trưa 36-37 độ và bụi bay mịt mù, gương mặt

anh ấy vẫn cứ thanh tú. Và vẫn kiêu sa
hất mặt lên trời như cái thời sinh viên
đi xe đạp. Hồi đó, tụi cùng lớp nói sao
mày ở tỉnh lên, nhà nghèo thấy mẹ, đen
thui ốm nhách xấu bà cổ, xe đạp thì cái
bàn đạp rớt mất, chỉ còn 2 cái thanh
sắt láng bóng nhọn hoắt, mà cứ vừa đi
vừa hất mặt lên trời. Tụi tao đi ‘Đờ
Rim’ hay cúp 86 “kim vàng giọt lệ”
mà con chưa dám nữa là.

Hẽm biết vì sao từ nhỏ xíu, Tony tự
mình cho là giỏi hơn người nên rất là
tự tin hơi over 1 chút. Mỗi lần đi thi

học sinh giỏi mà rớt hég, là nói chắc ban giám khảo hém đủ trình độ. Hay thầy cô nào dạy gì mới, cũng nghi ngờ hém biết có đúng hém, về phải lật sách coi lại, mà phải coi 3-4 sách mới chịu. Giấy khen học sinh giỏi là vút mất, vì nghĩ nói ‘học sinh giỏi’ là coi thường mình, vì mình là học sinh xuất sắc mới phải. Nên tự gây áp lực, nói sau này phải giàu, giỏi và đẹp mới hợp thức hóa được cái việc chảnh đấy. Chứ nói chuyện thì dốt như me, người thì xấu xí, nghèo khổ ốm đói...đi hất mặt lên trời ai coi. Nên từ nhỏ nghĩ mình sau

này phải đi xe ô tô, vì ngồi trong xe hơi, có hắt cái mặt lên trời thì không bị ản nắng da đen thui đen thít. Ở VN, da trắng thì mới sang trọng...

Quay lại kể tiếp chuyện hồi mở hãng. Cái một lần... (thôi mệt quá hẽm viết nữa mai viết tiếp).

Tập 2: Bị hắt vô mặt

Ừa, để kể tiếp chuyện khởi nghiệp.

Câu chuyện làm giàu của Tony chỉ có

vậy thôi. Mặc dù là học giỏi và bảng điểm đẹp lung linh, nếu chịu khó thi thố thì chắc cũng kiếm được học bổng tàn phần đi du học. Nhưng lúc đó nghĩ sao thôi ở nhà kiếm tiền, rùi vài năm sau đi du học cũng chẳng muộn, mặc dù rất thèm. Lớp của Tony, đi du học hết mấy chục bạn, về kể nghe cuộc sống sinh viên xứ người mà thèm rõ dãi. Đêm đêm cứ nằm mơ, thấy mình đang nằm sõng xoài trên bãi cỏ, hay tung cái mũ cử nhân lên trời ngược lên chụp hình, giống hình chụp trong mấy catalogue quảng cáo du học. Nhưng

sáng mới tỉnh dậy, vẫn cái máng lợn bên mình. Lại uống ly cà phê to đùng và tắt tả đi bán phân bán thuốc....

Mùa nóng thì như vậy, chạy xe ngày mấy chục cây rít bỏng cả da. Mùa mưa thì thôi, áo mưa áo gió bùng bùng, nhưng chạy phải đua tốc độ cho nhanh vì 1 ngày phải tiếp thị mấy khách. Nên giờ ở Đông Nam Bộ, đường nào cũng rành, đường tắt thì giỏi hơn cả xe ôm. Có bữa mưa gió sấm sét ùng ùng, chạy từ khu Sóng Thần lên trên huyện Tân Uyên, đường

đất đỏ lầy lội giữa rừng cao su, chỉ có
mỗi mình mình và mấy chiếc xe tải,
nước mưa như roi quất vào mặt,
nhưng trong lòng lại sợ ướt mấy bịch
phân mẫu, khách coi thấy chê hêm
mua. Được cái là đi tiếp thị khi mưa
gió tầm tã vậy, ghé đại lý ai cũng động
lòng, nói ở lại chị nấu cháo gà cho ăn,
ở lại uống với anh chén rượu. Cái mình
cám ơn vì phải về sớm, tối còn phải về
nhà làm hợp đồng, xuất hóa đơn, coi
tiền bạc thu chi thế nào...vì chỉ có 1
mình mình làm, cả mấy tháng sau mới
tuyển được mấy đứa sinh viên làm

thêm vô phụ. Cuối tuần, tụi bạn làm
văn phòng nước ngoài ở quận 1 rủ đi
bar hay nhậu, ngồi chung 1 đám, thế
nào mình cũng nổi bật vì nét già nua,
đen đúa và hộc hác, duy chỉ có nụ cười
vẫn vui vẻ và vẫn chỉ huy mọi trò tếu
táo trong lúc ăn nhậu, cho đời nó hưng
phấn...

Rồi làm việc kinh quá, 6 tháng tích lũy
được 1 ít tiền thì lúc đó cũng bắt đầu
đổ bệnh. Tự nhiên mấy bữa đó tóc
rụng quá trời, rồi lăn đùng ra hết biết
gì. 2 đứa nhỏ làm part-time bữa đó

hẻm biết sao có mặt, mới khiêng ra taxi chở lên bệnh viện Hoàn Mỹ ở Trần Quốc Thảo cấp cứu. Vô đo hồng cầu huyết áp gì đó chỉ còn 1/2, phải nằm truyền xi-rum, truyền đạm. Mất hết 2 tuần nằm ở đó, mới được về nhà. Tiền tích lũy 6 tháng sạch trơn. Một số đại lý thấy mình vắng mặt cái giờ trò quit nợ. Số tiền kiếm được chả còn bao nhiêu. Rồi xui xẻo ập đến, khách từ chối không mua hàng, dù đã ký. Một đồng hàng tồn kho. Xui thì thôi nó đến dồn dập, lúc này mới hiểu câu “ họa vô đơn chí”. Đến cái máy tính cũng hỏng.

Mọi thứ đều trở về con số zero. Chiều mưa ngồi quán cà phê bờ kè nhìn xuống sông Thị Nghè, nhìn chiếc xe wave alpha màu đỏ dựng trước mặt, nhìn cái mũ bảo hiểm và mấy bịch phân mẫu treo lủng lẳng trên xe, nhìn cái áo mưa phủ lên đầu xe đã rách vì gió quật vào... thấy chán chường gì đâu. Dù tự tin và lạc quan đến mấy, khi khởi nghiệp không thành, tâm lý tự nhiên bất an dễ sợ. Hay là mình kém tài kém đức? Hay may mắn không mỉm cười với mình? Hay đã chọn sai con đường?

Ước mơ hát mặt lên trời không thành. Toàn bị nước mưa hát vô mặt. Nắng hát vô, người hát vào. Thôi đóng cửa hăng, phỏng vấn xin việc đi làm lại vậy.

Nhưng đêm đó, Tony nằm mơ. Trong mơ Tony thấy mình đang đi lạc vào một khu rừng. Qua một cánh rừng um tùm và nhiều dây leo, bỗng nhiên xuất hiện trước mặt một hồ nước trong veo. Trên hồ nước,

Tập 3: Bơi ra biển lớn

Nhưng đêm đó, Tony nằm mơ. Trong mơ Tony thấy mình đang đi lạc vào một khu rừng. Qua một cánh rừng um tùm và nhiều dây leo, bỗng nhiên xuất hiện trước mặt một hồ nước trong veo. Trên hồ nước, có một chiếc thuyền câu nho nhỏ. Một ông lão râu tóc bạc phơ ngồi câu cá. Tony mới tiến lại và lội nước ra thuyền, chiếc thuyền xa dần xa dần. Tony lội một lúc thì nước ngập đầu nên cố bơi. Nhớ là bơi nhiều lắm, hồ nước rộng mênh mông và bắt đầu có sóng. Tony uống

mặn, mới hay mình đã bơi ra biển rồi. Bơi miết bơi miết, gần như kiệt sức thì cũng bám được vào mạn thuyền và leo lên. Ông già bèn bắt cất tiếng hỏi

“ How are you, Tony?”

Trời, ông già này nói tiếng Anh nữa. Cái Tony hoảng hồn, trả lời liền “ why do you know my name?” rồi nói qua nói lại, trong 1 cái conversation giống như hội thoại cuốn Streamlines 1 ấy. Chỉ nhớ là Tony nhìn vào giỏ cá của ông, thì thấy toàn đồ la Mỹ trong đó,

chẳng thấy cá đâu. Rùi giật mình thức giấc, ngủ lại không được. Hình ảnh mình cố bơi theo con thuyền, và ra đến biển lớn, thấy giở tiền đô la...trong đầu Tony bỗng dưng xuất hiện ý nghĩ. Điềm báo. Phải. Mình phải xuất khẩu mới được. Dù sao thì mình được đào tạo ngoại thương chính quy hẳn hoi, mắc mớ chi ngụp lặn trong nước cho mệt. Thế giới bên ngoài có đến 6-7 tỷ người và hơn 200 quốc gia, tha hồ mà kiếm tiền về. Bao nhiêu người dân Việt mình vất vả, suốt ngày cặm cùi may vá. Suốt ngày cặm cùi phơi nắng

phơi sương trên đồng, để tạo ra bao nhiêu sản phẩm mà thế giới đang cần. Nhưng họ có điều kiện bán ra ngoài đâu. Mình có ngoại ngữ, có tuổi trẻ, tại sao không thử. Mình sẽ phải đi buôn quốc tế.

Nói đoạn, ngồi dậy. Lúc đó đã 4h sáng, nhưng trời vẫn còn tối lắm. Tony xuống nhà bếp, định pha ly cà phê uống suy nghĩ tiếp thì bỗng dưng, nhìn qua lớp kính trên cửa sổ, thấy một con rắn bò qua và rơi về phía sân trước. Con Ki (con chó của Tony nuôi) sủa loạn

xì. Tony mới mở ra cửa trước nhìn, thì không còn thấy gì cả. Chỉ có con Ki vẫy đuôi và vui vẻ với Tony như chẳng có chuyện gì xảy ra.

“ Gặp rắn thì đi, gặp quy thì về”- những người đi rừng hay nói câu đó. Như Doanh Chính Tần Thủy Hoàng với câu chuyện gặp rắn ở lễ tế sông mà làm nên nghiệp đế, khi bắt đầu một cuộc phiêu lưu trên đường công danh, gặp rắn là điều may mắn lắm. Tony biết vậy nên vội mừng, mới lên internet. Search những chữ như “ find

buyer of ....in Bangladesh”, chẳng hạn, hòng tìm ra các người mua hàng nông sản hay sản vật của Việt Nam. Rồi gửi mail đi giới thiệu. Một ngày Tony viết và gửi mấy trăm cái mail. Thức từ sáng đến đêm để search và gửi. Nhưng cả 2-3 tuần trôi qua, hộp thư inbox chỉ trống rỗng, hay toàn các email bị trả về do địa chỉ email bị sai hay cũ quá họ không dùng nữa.

Đang chán nản thì một hôm, nhận được email của Mr Johnson bên Mỹ. Ông nói tao thì về hưu rồi, không còn

làm ngành xuất nhập khẩu nữa, nhưng nhận cái email của mày, tao định xóa đi nhưng thôi cũng đọc thử, dù sao Việt Nam cũng là nơi tao từng trải qua 1 thời gian trong cuộc chiến. Tao đọc và thấy trong đó là cả sự tâm huyết và sự chân thành. Nên tao sẽ giúp mày. Tuần sau tao có dịp sang Việt Nam, tao sẽ ghé thăm công ty mày.

Ngồi đọc mail ông Johnson mà tay chân bủn rủn cả. Một cảm giác thành tựu lâng lâng trong người. Dù, xung quanh vẫn chỉ là cái **máng lợn và số**

tiền mượn mọi người để tiêu xài và đầu tư cho công việc đã lên tới cả chục triệu...

Bỗng dưng những giọt nước mắt nóng hổi, từ 2 hốc mắt sâu hoắm vì thức đêm, trào ra. Lăn dài trên gương mặt tt (hẽm dám nói tt viết tắt của chữ gì vì sợ độc giả mắng....)

(mời theo dõi tập 4: Mr Johnson là ai)

24/04/2014

Chuyện lái đò của

<https://thuviensach.vn>

em...

Hôm nọ, Tony đi cà phê với Mr John, giám đốc 1 công ty thức ăn chăn nuôi. John nói tao phỏng vấn tuyển nhân viên, có 3 ứng viên đều đạt tiêu chuẩn. Tao chờ thử khi về nhà, coi ai gửi thư cảm ơn thì sẽ nhận vô làm. Dù sao cũng vài dòng “ cảm ơn đã dành thời gian phỏng vấn tôi’ như là 1 phép lịch sự. Chờ miết hểm thấy đũa nào gửi. Nên phải phỏng vấn tuyển tiếp...

Tony nói thôi mày khùng quá John. Tết Công Gô cũng không tìm ra. Kiếm

đại đũa nào mới ra trường, mặt mũi thông minh lanh lẹ, hạc trường nào cũng được, miễn là có đọc Tony Buổi Sáng thì đều là đũa khá về mặt tư duy và đạo đức, rồi đào tạo nó về mặt chuyên môn, ươm trồng rồi hái quả.

Nói mới nhớ. Có mỗi cái hậu thư (follow-up letter) hay cái thư cảm ơn (thank-you letter), sao người mình ít ai biết. Nhiều bạn kém 1 chút, nhưng phỏng vấn xong, khi về gửi 1 thư cảm ơn. Nhờ cái thư đó mà được nhận vào làm, vì thể hiện sự chĩn chu, tinh tế, biết trước biết sau. Thể hiện con nhà

có giáo dục tốt từ cha từ mẹ về lòng biết ơn. Còn cũng có thể loại thô lỗ, đi tới nhà người ta đãi ăn đãi uống đã đòi, về xong im thin thít. Hẻm có nỗi cái tin nhắn “ đã về nhà an toàn, cảm ơn Tony đã cho em ăn bữa tối hôm nay”. Thiết buồn hết sức, Tony cũng chỉ lo đi đường có sao không. Đi công tác nước ngoài cũng vậy, lúc ra sân bay ở bến thì ôm hôn tạm biệt thôi là tạm biệt, nhưng về nước thì im re, hẻm có nỗi cái email “ thanks for your hospitality”. Đi về phải gửi thư nói đã về nhà an toàn, cảm ơn thời gian mà

tiếp đón tao ở Shanghai chứ. Phép lịch sự tối thiểu này, sao ko ai dạy tụi nhỏ cả. Để ra quốc tế, người ta coi thường, nói người Việt thực dụng thế này vô cảm thế kia. Lúc trên sông thì ngon ngọt với cô lái đò, qua sông là phải đít cái rết. Vài bữa đi đò lại thì lại năn nỉ ỉ ôi, em chào chụy, chụy lái đò của em.

Ngày 20/11 thì chỉ đi thăm thầy thăm cô lúc đang còn học lớp của họ, chứ học xong là quên luôn, gặp ngoài đường giương mắt ếch ra nói ông này bà này nhìn quen quen à nha. Lúc cần xác nhận bằng điểm hay bằng cấp hay

thư tiến cử đi xin học bổng gì đó, thì lại vác mặt đến nói cô nhớ em hem, làm là Tèo lớp cô ngày xưa nè, giả lá kẻ kỷ niệm này kỷ niệm kia. Nhiều thầy cô ký đại cho xong chứ chẳng biết nó là ai, và nó cũng chẳng cần gì ngoài cái chữ ký ấy. Nuôi mèo nuôi chó thì bắt nó ăn phân, bắt giữ nhà,...nổi cơn thèm đạm lên là ông chồng lấy chày đập phát chết tươi, bà vợ cạo lông rồi bỏ vô nồi luộc, 2 vợ chồng ngồi ăn nói sướng mồm ghê nhỉ. Cái đuôi hay vậy này, em hầm em ninh với đồ đen ăn cho bổ. Cái tay hay bắt này, rửa mặt

nhá anh. Cái lười hay liếm chủ nè, để chụy xắt mỏng làm nộm hoa chuối. Cái tư tưởng “nhân dưỡng vật, vật dưỡng nhân” từ Trung Hoa đã lây lan sang biên giới, rồi phát triển mạnh mẽ dưới hoàn cảnh đói kém ở nông thôn thời phong kiến, nay ở thành phố người ta lại muốn phục hưng cái hủ tục lạnh lùng ấy, một cách vô cảm và vô ơn.

Cũng có thể loại người, cả chục năm không gọi không liên hệ gì với bạn bè cả, lâu lâu gọi, nói tao Nguyễn Văn Tí nè, bạn lớp 7 của mày nè, nhớ hông nhớ hông. Thì y như là: 1- mượn tiền,

2-mời đám cưới, 3-nhờ vả gửi con gửi cháu. Tony gặp thể loại này là từ chối thẳng, nói cho mày mượn tiền rồi sao lấy lại được. Hồng lẽ chục năm sau mày lại xuất hiện rồi trả? Nó giận dữ, nói mày không coi trọng bạn hạc gì cả. Tony nghĩ bạn gì cũng vậy, phải có tình có cảm, có gặp gỡ với nhau, giao lưu với nhau, chứ chỉ xuất hiện lúc cần, biến mất, rồi lại xuất hiện, thì mối quan hệ đó để làm gì. Tốt nhất là dẹp cho xong. Mình chỉ có 24h trong ngày, đi làm hết 8 tiếng, ngủ hết 8 tiếng, chỉ còn có 8 tiếng còn lại và có tới 7 tỷ

người trên trái đất này. Hãy dành thời gian cho người xứng đáng.

Nhiều người chẳng rõ tôn giáo mình là gì, lâu lâu đến chùa đến miếu là để xin. Xin tiền, xin duyên, xin thi đậu, xin cho con lấy được Tèo Đô La để con có tiền đô con xài, cho con trúng số... toàn xin với xỏ, chứ giáo lý Phật pháp 1 chữ không biết, chẳng biết cái miếu đó thờ ai. Mua chim thả phóng sinh, thả cá thả rùa, trong khi trong tâm thì chẳng bao giờ làm điều tốt, chẳng thương người, sống ích kỷ, chỉ biết cho mình, vun vén cho bản thân và gia đình mình,

còn ai thì mặc kệ.

Nhóm người này đều không thành công cả công việc lẫn cuộc sống vì thánh thần và người phàm chẳng ai yêu thương cái thể loại thực dụng ấy. Có những đám cưới, mời 20 bàn mà chỉ có 5 bàn là có khách đi, 15 bàn còn lại vắng hoe ruồi bay qua bay lại. Thì ráng chịu chớ buồn bã làm gì? Sao không ăn ở như bát nước đầy đi, thì làm gì có chuyện cô dâu và chú rể ôm nhau khóc vì lỗi chổng gọng sau đám cưới?

Ban đêm về, ngồi đếm tiền, rồi cãi lộn,

chú rể mắng nói tại em mời khách mà khách không đi, cô dâu cũng nói tại anh. Đổ qua đổ lại..

Rồi động phòng không xong, biến thành động thủ. Quánh nhau rầm rầm, mặt mũi sưng húp....

Nhưng sáng phải dậy sớm, đôi uyên ương phải dậy thật sớm, ngồi ăn cho hết 15 phần thức ăn nhà hàng gói mang về.

15 cái lẩu. Má ơi.

Ăn muốn trào bảng họng...

Ngày 09/06/2014

Tích & phân

<https://thuviensach.vn>

Rất nhiều nước hiện nay đã áp dụng giảng dạy Kinh tế học cơ bản cho học sinh phổ thông. Từ lớp 5 đã có môn “em học kinh tế” với các ví dụ đơn giản về việc bỏ ống heo (lợn đất). Lên cấp 3, những khái niệm trừu tượng hơn 1 chút, như lạm phát, cung cầu sẽ được dạy. Như ở Mỹ hay Đài Loan, học sinh phải nắm được 51 khái niệm kinh tế học căn bản trước khi tốt nghiệp tú tài. Nên lớp 12 xong, có thể đi làm, có thể giúp gia đình làm ăn, cũng có thể tự mở 1 quán ăn hay cà phê nhỏ kinh

doanh mà không phải vật lộn với quản lý. Vì đã nắm vững được các nghiệp vụ kế toán đơn giản, giải được bài toán doanh thu, chi phí và lợi nhuận. Cũng biết làm marketing và thuê mướn lao động. Có thể tham gia chơi chứng khoán, đầu tư, và đọc báo hiểu hết mọi khái niệm từ GDP đến thắt chặt tiền tệ, kích cầu...

Ở Việt Nam, Tony nghĩ cũng nên dạy môn này từ năm lớp 9. Giáo viên khỏi tìm đâu xa, các bạn tốt nghiệp cao đẳng, đại học kinh tế, học thêm nghiệp

vụ sự phạm là dạy vô tư. Có rất nhiều bạn học xong lớp 9 mà không có điều kiện học lên, nhất là ở nông thôn, và hàng năm có hơn 1 triệu thí sinh đại học cao đẳng, nhưng chỉ có 5-6 trăm ngàn chỉ tiêu trong giảng đường. Do đó việc cung cấp kiến thức kinh tế học căn bản như vậy, sẽ giúp xã hội có thể có nhiều công ăn việc làm hơn, các bạn có thể tự mình mở ra các cơ sở sản xuất kinh doanh nho nhỏ nếu chọn con đường lập thân không phải là đại học.

Nên theo quan điểm của Tony, sách

giáo khoa của mình phải cắt giảm nội dung tất cả các môn, chỉ giữ lại 2/3 thôi. Khởi đầu mới chi cho tốn tiền, các kiến thức trong sách của mình cũng rất hay, nhưng quá sức nặng đối với những bộ não 16-17 tuổi, ở giai đoạn chưa phát triển hoàn chỉnh. Người có trí nhớ xuất sắc và học rất giỏi như Tony mà còn phải toát mồ hôi hột để học hết các môn

ngày xưa nữa là. Nên giờ vẫn ám ảnh ngày mai đi thi mà không có chữ nào trong đầu, giật mình thức giấc và nhớ là mình đã là thạc sỹ tại chức. Thế là

nửa đêm ngồi dậy, pha cà phê uống, thấy mừng.

Thật ra Tony hiểu vì sao các bác giáo sư tiến sĩ soạn sách đã phải soạn nhiều như vậy. Rất là tâm huyết và đáng trân trọng. Vì ngày xưa, kiến thức rất khó tìm. Chỉ nằm trong sách, trong thư viện các thành phố lớn, các trường các viện đại học lớn và người ta phải nhớ mọi thứ. Nên phải cộng điểm cho học sinh nông thôn vì ít cơ hội tiếp cận kiến thức. Nhưng, bây giờ kiến thức nằm hết trên mạng, trong file máy

tính, truy cập phát ra ngay, nên các nước đã phải thay đổi chương trình học phổ thông sau khi máy tính và internet ra đời. Học sinh chỉ cần nhớ những gì hết sức quan trọng, và PHƯƠNG PHÁP tìm kiếm tài liệu. Vì chữ nghĩa rồi cũng sẽ rụng rơi hết theo thời gian, kiến thức mới lại bổ sung liên tục, nên có phương pháp tìm kiếm thông tin tốt sẽ giúp ích cho các bạn trong cuộc sống sau này. Làm ngành nghề gì cũng cập nhật được cái mới.

Nên cắt giảm chương trình để các bạn

có thời gian đầu tư cho ngoại ngữ. Ít nhất là kỹ năng đọc vì nhiều tri thức nhân loại trên mạng bằng tiếng Anh. Mình nên bổ sung 2 môn Kinh tế học và môn Đức dục. Còn thời gian cho tụi nó chơi thể thao thể dục cho khỏe mạnh tráng kiện, chứ học chữ chi từ mờ mờ sáng đến 11h đêm mới xong, thời gian đâu để cho nó lớn. Con gái cũng phải cho nó thời gian sửa soạn tí. Con trai cũng phải tập luyện tí cho cơ có bắp. Chứ đưa nào tay chân cũng teo tóp, mắt lồi ra với cặp kính cận nặng trình trịch. Học gì mà học lắm

thế. Cháu gái của Tony, 12 năm học sinh xuất sắc (cả trường nó chỉ có 1 đũa học sinh tiên tiến), tính số mol, cos sin, lim log, ô mê ga tê cộng phi gì cũng thành thạo, thi đại học những 25-26 điểm. Năm 1 vừa vô Sài Gòn thuê nhà trọ, bị bà chủ nhà lừa ngay 500 ngàn tiền đặt cọc, do đưa tiền mà không ghi biên nhận. Đi mua tủ quần áo, xong ra kêu ông xe ba gác gần đó chở về, cho địa chỉ nhà trọ rồi chạy về trước, ngồi chờ tới chiều không thấy đâu. Quay lại thì cửa hàng nói ông ba gác nào họ đâu có biết, cô kêu từ ngoài đường thì cô

phải chạy theo hướng dẫn người ta, áp giải người ta về đến nhà chứ. Rồi có lần cầm 1 triệu cho đi đóng tiền học ngoại ngữ, ghé mua ổ bánh mì móc ra chi trả sao đó mà lên trung tâm chỉ còn có 800 ngàn, đứng khóc vang dội...

Bị mất tiền miết nên khóc miết. Lần nào nhìn thấy nó khóc cũng thấy thương. Nước mắt nhòe cả cặp mắt kính cận 5 đi-ốp, lăn dài trên gương mặt toàn mụn bọc xếp thành những vòng tròn nội tiếp. Mặt mũi hốc hác, chỉ còn thấy mỗi cái “nguyên hàm”.

Cũng tội nghiệp, suốt ngày cứ cặm cụi, toán thì “tích phân”, văn thì “ phân tích” đến 1-2h khuya.

Nên Tony bèn rủ nó tốt nghiệp xong, đi bán “ cái hàng hoá Tony đang kinh doanh” để “ tích” tiền, đi Hàn Quốc sửa mũi và hút mụn.

04/06/2014

Trở đàng đi buôn

(Bạn nào muốn giàu vô độc hỉ)

Dựng thấy ở chợ Phúc Xá Hà Nội, 1

kg cua đồng giá tới 200 ngàn. Mà con cua bé tẹo. Trong Sài Gòn chỉ có 60 ngàn/kg. Mà hẻm chở ra được vì xa là nó chết. Nên các bạn ngoài đó, có thể đầu tư nuôi cua. Con cua nó nhạy cảm với nắng nóng và trời rét, nên mình đầu tư quy mô công nghiệp. Trong miền nam, sản xuất nông nghiệp thường là nông trại lớn, nên dựng thấy thịt cá ngoài bắc nhìn chung ngon hơn, do gà đồi cá ao rau vườn. Tuy nhiên, giá lại quá đắt đỏ so với thu nhập của người dân bình thường ở đây. Với tốc độ gia tăng dân số, đô thị

hóa các làng quê, các khu công nghiệp mọc lên ngày càng nhiều...thì nông sản sẽ chắc chắn không đủ với cách làm nhỏ lẻ như vậy nữa. Vận chuyển từ miền nam ra những 2000 km so với 300 km từ biên giới, do đó hàng cung cấp từ Trung Quốc sẽ có giá cạnh tranh hơn. Vì ở sát biên giới, ở Vân Nam và Quảng Tây, các nông trại khổng lồ trong đủ thứ cây nhiệt đới và á nhiệt đới, nuôi đủ thứ từ cá tầm cá hồi cá quả đến gia súc gia cầm, quy mô lớn nên chi phí sản xuất nhỏ, giá rẻ. Nên nguyên tắc giao thương, nước

chảy về chỗ trũng là bình thường nếu chúng ta không tự nâng nền cao lên để nước khỏi tràn vô.

Các bạn đi xa chút, Thái Nguyên, Lai Châu, Lào Cai...lập dự án đầu tư nông nghiệp đi. Sắp có cao tốc hết rồi, vận chuyển về Hà Nội hay Hải Phòng sẽ dễ dàng. Mùa hè lắp máy phun sương, lưới chắn nóng. Mùa đông dùng bóng halogen sưởi ấm. Chứ dựng thấy trên phố Hà Thành, công ty nào cũng trưng bảng hiệu làm nghề Tư vấn, Tài Chính, Chứng Khoán, Bất Động Sản, quảng

cáo truyền thông, bán quần áo Trung Quốc....xen lẫn với các quán miến gà miến ngan bún riêu bún chả?

Các bạn nói nông nghiệp bấp bênh lắm, có lúc đổ đống không ai mua. Quy mô lớn, sẽ có bộ phận marketing, họ sẽ phải liên hệ với các siêu thị, các chợ bán sỉ, các thương nhân xuất khẩu, các nhà máy chế biến...nên không có chuyện nông trại nào ở miền Nam phải đổ bỏ cái gì đó cả. Đội chợ là họ đem đi cấp đông, làm mứt hay sấy khô liền. Họ tham gia mọi hội chợ triển lãm, nên

khách càng ngày càng đông, họ càng mở rộng quy mô sản xuất. Còn nông dân tự sản xuất thì do thiếu thông tin nên mới có chuyện phải đổ bỏ như vậy. Cho nên làm nông nghiệp, phải có đầu ra. Đi tiếp thị xong rồi mới mở rộng. Đầu tư bộ phận marketing và sales. Còn không, làm quy mô nhỏ thăm dò trước. Ví dụ: nuôi cua quy mô lớn, liên hệ các chợ bán sỉ các tỉnh thành, các nhà hàng lớn, thậm chí nhà máy đông lạnh nơi gần nhất trong trường hợp hàng bị thừa nguồn cung mà cua ngày mỗi lớn, mình có thể đông lạnh gửi nhà

máy trữ giùm. Kinh doanh là phải sáng tạo và bươn chải ghê lắm.

Đừng có phù phiếm mấy cái ngành kia. Cũng đừng cố bám trụ 5 cửa ô. Tích tiểu thành đại, chín xu đổi lấy 1 hào. Sĩ diện chi. Nếu trí tuệ mình thật sự cao siêu thì hạc lên, còn không, biết đọc biết viết biết tính toán rồi kiếm tiền nuôi cha nuôi mẹ giúp đỡ người thân. Chứ hạc cao làm chi mà thất nghiệp? Lỡ thạc sĩ mà xin không ra việc, thì cái thạc sĩ ấy có nghĩa lý gì không? Cha mẹ nuôi mình tới 18 tuổi là được rồi,

sao còn ép những tấm lưng gầy còm ấy
nuôi mình đến 5 năm cử nhân, 3 năm
thạc sĩ? Rồi thất nghiệp, tiếp tục ép
cha mẹ bóp mồm bóp miệng dưới quê
gửi lên thành phố nuôi nỡ? Sao mình
bất tài vô dụng vậy? Sao không đi xa
xa chút mà mãn, không thì về quê tổ
chức sản xuất kinh doanh. Sợ gì mà
không đi? Hay làm biếng? Chả có gì
nhàn hạ mà kiếm nhiều tiền cả. Như
dượng nè, cũng có hạc hòm hạc vị chứ
không phải không có, nhưng vẫn bỏ đi
trồng nấm trồng hoa, vì thấy thị
trường lớn. Nếu giờ dượng đi bán rau

ngoài chợ vẫn làm, chẳng sợ ai. Gương mặt thanh tú và đôi tay búp măng ấy sẽ gói rau thoăn thoắt, nụ cười sáng bừng cả góc chợ. Ai khinh kệ mẹ nó. Việc mình mình làm, hơi đâu để ý. Mình có ăn cắp tiền của ai đâu. Mình cũng có ăn bám của ai đâu. Đứa nào nó khinh mình, mình ra tay liền cho dựng. Trai thì bóp vái, gái thì bóp dú. Chỉ thẳng vào mặt nó. Nói tao làm gì kệ tao, miễn là lương thiện, nhé. Nó sẽ sợ hãi, sẽ nể mình ngay.

Dựng đọc báo cáo tài chính các công

ty, thấy bắt mệt. Có tiền mà, có trăm triệu đô la thì hãy đầu tư trung tâm R&D để phát triển công nghệ chớ. Cứ chực đánh quả không. Vẽ vờ chi mấy cái viễn vông dự án, cổ phiếu cổ đông gì đó rồi người ta lao vô thì úp sọt hết. Nền kinh tế gì cứ ở chung cư, biệt thự nghỉ dưỡng và mua qua bán lại cổ phiếu vậy?

Phải sản xuất và sản xuất, chưa đủ trình làm ra smartphone như Hàn Quốc thì phải đủ gà vịt để ăn. Chứ 70% dân số nghề nông mà gà cũng

nhập, bò cũng nhập, heo cũng nhập, tằm xỉa răng cũng nhập? Mình hay nói “ phi thương bất phú” nhưng không đúng đâu. Hiểu sai nên nhà mặt tiền nào cũng “ thương” để mà “ phú”. Cả xã hội chỉ mua qua bán lại, toàn hàng Tàu. Hạc sinh giỏi chọn vào kinh tế ngoại thương ngân hàng chứ hểm chịu vô cơ khí điện tử hóa chất. Đứa nào ra trường chỉ chực xin việc chứ hểm chịu mở cái lò rèn, giả dụ, hạc cơ khí ra, làm cuộc xẽng để lên mạng quảng cáo xuất khẩu. Máy nước ôn đới họ vẫn nhập cuộc xẽng để làm vườn và xúc

tuyệt từ Thái Lan đây thôi. Lê Quý Đôn nói “ phi công bất phú, phi thương bất hoạt, phí trí bất hưng, phi nông bất ổn”, tức nếu muốn giàu có, phải làm công nghiệp. Nếu muốn ổn định, phải đầu tư nông nghiệp. Muốn hưng thịnh đất nước, phải đầu tư giáo dục. Và muốn xã hội nó nhộn nhịp, người dân lành lợi..thì phải có giao thương.

“Phi công” nghĩa là “không công nghiệp”, chứ hẻm phải nghề lái máy bay. Nghe phi công bất phú, tưởng nghĩa đen thì mệt nha. Các bạn gái

trong CLB con dựng thấy thằng nào làm nghề phi công, nó mê mình1 cái thì gật đầu chịu liền. Lấy liền liền cho dựng. Nó giàu lắm, khỏe mạnh ít tốn tiền thuốc thang bệnh tật...

Vui lòng đọc lại bài này 1 lần nữa trước khi bấm nút Like. Ông bà mình nói “Cho bạc cho vàng, không ai trở đàng đi buôn”, vì người ta sợ trở xong, đưa kia giàu có hơn mình. Trừ Dựng.

Vì Dựng giàu quá...

31/05/2014

<https://thuviensach.vn>

GỬI CÁC BẠN GIẢNG VIÊN

Thời Tony đi học, có giảng viên giảng bài cũng hay, sinh viên ngồi nghe thích thú. Thấy hôm học lắm. Còn cũng có những “dũng sĩ diệt sinh viên”, vô đứng trên bục cầm cái micro nói cái gì đó không rõ, dưới này cả trăm đứa, loi nhoi ghi chép đâu được 15 phút là lăn ra ngủ vùi. Có đứa ngáy to như sấm vang. Chỉ còn 1 nhóm vài bạn ngồi bàn đầu còn chép được, và gần tới ngày thi thì là nguồn tài liệu cho “xóm nhà lá” phía dưới mượn photocopy. uviensach.vn

Tony cũng hay ngồi ở dưới. Nhưng hẻm có ngủ gục mà chơi ca-rô hay nói chuyện riêng. Nên bạn học thì rất thân mà thầy cô thì hẻm nhớ mặt. Xa quá nhìn không rõ, nhưng chất giọng thì vẫn nhớ.

Sau này qua nước ngoài, thấy khác biệt 100%. Thầy Peter dạy môn Biology, phòng A210, 9AM -11AM. Cô Mary cũng dạy môn này, giảng đường khác, giờ khác. Muốn học ai thì học. Mình phải lên mạng coi cái trang của

Ông, ông yêu cầu đọc chương 7-8 trong giáo trình “ sự thụ phấn cho hoa” và các vấn đề liên quan sự thụ phấn. Rồi mình đọc thật kỹ, mọi nguồn tài liệu mình có, thư viện, giáo trình, google.... Lên lớp thầy đứng ở dưới, sinh viên ngồi thành hình vòng cung cao hơn ông, giống trong mấy nhà hát. Rồi giờ tay hỏi, ông trả lời. Nên hẻm có ai ngủ gục. Mà cũng hẻm có ai chưa đọc bài mà dám đi học, vì đi vô lối ông chỉ định, Tony mày trả lời giùm câu hỏi của thằng Jimmy đi, nó hỏi “ dịch vụ nuôi ong chuyên đi thụ phấn ở mấy

nông trại” kia. Mình lắc đầu nói hểm biết thì nhục. Ông hỏi mình 2 lần mà lắc đầu thì thôi, ông ghi nhớ là Tony là đũa lười hạc. Còn các bạn hểm ai thềm nói chuyện với mình luôn, vì họ khinh bỉ mấy đũa dốt, hểm có kiến thức.

Nếu bạn làm giảng viên đại học, nếu bạn cầm micro nói ra rả trên bục, dưới kia sinh viên ngủ ngáy khò khò, thì nên coi lại mình. Phương pháp truyền đạt sao không thu hút được người khác. Một là đề tài họ hểm quan tâm, hai là mình nói dở.

Nên về phải coi lại, đổi phương pháp, sao cho sinh viên nó say mê, nó cuốn hút. Dễ mà, có khó gì đâu. Bắt tội nó đọc trước, tìm hiểu trước rồi lên lớp, đưa nào không hỏi được thì khởi thi. **NÓ PHẢI ĐẶT CÂU HỎI CHO MÌNH, CHÚ' HỀM PHẢI MÌNH ĐẶT CÂU HỎI CHO NÓ. Câu hỏi nào có trong sách hay giáo trình, thì kê đưa khác trả lời. Câu hỏi nào khó thì mình mới ra tay. Làm thầy mà!!!**

Còn đổi mới rồi mà tội nó vẫn ngủ, thì

mình nên đổi nghề. Ví dụ như làm bảo mẫu. Sáng vô trường mầm non, cầm micro nói y chang vậy, các bé mầm non lăn ra ngủ hết, khỏi đỡ dành hay bị gắt ngủ gì cả. Tới giờ ăn là mình ngưng, không nói nữa, để tụi nó thức dậy hết, đồng loạt. Cho tụi nó tắm rửa xong thì mình nói tiếp, cho tụi nó lăn ra ngủ trưa như ngả rạ.

Không thì kinh doanh lợi thế của mình đi. Thu âm bài giảng của mình rồi gửi bán ở mấy tiệm thuốc tây, ghi là “công dụng thay thế thuốc ngủ” [!./thuviensach.vn](http://thuviensach.vn)

28/05/2014

CHUYỆN THỰC TẬP SINH

Có 1 thực tập sinh kia, vì Tony quen biết với mẹ nó, nên cho vô thực tập. Ngồi buồn, ngáp dài ngáp vẫn nói muốn được giao việc. Nhưng giao việc thì lại không làm, vì tính kỷ luật không có. Có mặt văn phòng bữa đực bữa cái. Sáng nào cũng đi trễ. Hỏi thì nói đau bụng với thủng lốp xe. Với n lý do, phần lớn là sáng tạo chứ không có thật. Nếu bữa đó nó nghỉ làm, thì nó sẽ nhấn tin thông báo, 1 ngày nhấn tin 1

người. Nên vừa lên văn phòng là nhân viên cả hãng ngồi tập hợp điện thoại lại, coi thực tập sinh hôm nay nhắn tin cho ai. Để lỡ Tony mà hỏi Cường đâu, thì phải ít nhất có 1 đứa nhận được “nhắn Tony là hôm nay Cường lại đau bụng”. Nên thôi, giờ giấc lộn xộn, nói dối nhiều quá, nên ở nhà khỏi lên.

Rồi mấy tháng cũng xong, tạm biệt mọi người với con dấu đóng cái cộp trên luận văn.

Đâu sáng nay lại lấp ló ngoài cửa. Hỏi

đi đâu, nó nói lên hăng nhờ đóng dấu lại vì hôm trước đánh máy sai. Tuần sau ra hội đồng bảo vệ, thầy cô hướng dẫn chỉ ra điểm sai và đã sửa lại. Bản này là hoàn chỉnh rồi. Perfect rồi.

Cái Tony nói đâu đưa tui coi. Thấy cái bìa như sau

**NGHIÊN CỨU MARKETING MIX
HÃNG PHƯỢNG Tím GIAI
ĐOẠN 2015-2020**

Ủa Phượng Tím Giai là hăng nào vậy.

Nó nói chữ giai là giai đoạn, em quên ngắt dòng xuống. Lỗi tại ông thầy, ông tiến sĩ mà không phát hiện lỗi này để sửa. Trời đất, sao lại đổ thừa cho ông. Cái mở bên trong coi phần nhận xét của thầy nó. Có mấy dòng mà sai chính tả hết trơn. Câu nào cũng hểm có chủ ngữ, tức “câu què câu cụt” mà môn tiếng Việt lớp 6 có dạy. Người ta viết văn chương thì không sao, có thể phá cách. Nhưng mình làm khoa học thì đâu có cho phép. Làm thầy mà, đâu có đơn giản. Có hạc vị hạc hòm thì càng phải kỹ càng, giỏi giảng...tháp ngà

khoa học đâu có bước chân của mấy kẻ ngáo ngơ.

Nhìn nó, thấy bần. Sinh viên giỏi của đại học lớn đây sao. Cái hỏi nó em biết viết đơn không. Viết được cái đơn xin đóng dấu, nếu đúng thì tui sẽ cho người ký đóng dấu lại. Nó ngồi 4 tiếng, bút tóc móc mắt, viết 1 cái “ BIÊN BẢN YÊU CẦU ĐÓNG DẤU”, không phân biệt được giữa các hình thức văn bản như đơn từ, thông báo, biên bản, báo cáo...Ngày tháng năm bên góc trái, kính thưa kính gửi bên góc phải.

Chữ trân trọng kính chào và chữ ký thì ở giữa. Thích viết hoa thì viết hoa, xuống dòng là xuống. Toàn mệnh đề chứ chưa đủ 1 câu đã chấm. Dấu 2 chấm thì nhiều vô kể, dù chẳng phải liệt kê gì cả. Chấm than chấm cảm chấm hỏi cũng có. Cái mình hỏi ủa ý em là có biểu lộ cảm xúc hay nghi vấn gì trong cái đơn này hả. Nó gãi đầu cười hí hí.

Nó nói tụi em, nếu đi xin việc thì cứ ra tiệm mua cái đơn có sẵn, chỗ chấm chấm chấm thì điền vô, chứ kêu viết

thì thua. Thôi cho nó bài học, bèn kêu nó về nghiên cứu lại đi. Không ai dạy thì tự tìm hiểu, trên mạng cũng có hướng dẫn. Bữa sau viết đúng 1 văn bản thì lên đây. Trí thức mà, để xã hội nó tôn trọng thì mình phải viết được 1 cái văn bản đơn giản nhất chứ. Nếu không thì gia nhập 72000 kỹ sư cử nhân thạc sĩ đang thất nghiệp ngoài kia.

Dặn nó, luận ven luận oán thì làm ơn dò từng câu, từng chữ, từng dấu chấm dấu phẩy. Công trình khoa học thì phải

công phu, tỉ mỉ, không có sai sót. Tui sẽ đóng dấu 1 lần nữa, 1 và chỉ 1 mà thôi. Không công ty nào rảnh rỗi mà cứ 3 bữa lại đi đóng dấu 1 lần cho luận văn luận án của mấy người. Sau này đi làm, viết cái gì ra cũng phải đọc tới đọc lui thật kỹ. Không thể gửi hợp đồng cho khách hàng rồi đi xin lại về để sửa lỗi chính tả. Ra đường lỡ tông xe cũng phải biết viết cái biên bản chó, hẻm lẽ chạy vô tiệm mua rồi điền vô cái chấm chấm chấm.

Nên nếu bạn vô thư viện tham khảo

các công trình khoa học, thấy đề tài ghi tên mấy công ty như Vinamilk Giai, Hòa Phát Giai, Đồng Tâm Giai.....thì tự động coi dòng ở dưới mà ráp vô cho có nghĩa. Hẻm chừng chữ “đoạn” rớt qua trang sau.

Hôm bữa Tony ngồi trên máy bay, mới mở cái tạp chí gì trước mặt ra coi. Thấy ghi

**ĐỒNG NAI LUÔN HẤP
DẪN CÁC NHÀ ĐẦU TƯ**

Bèn bỏ xuống. Đọc gì nổi với biên tập

viên kiêu vầy.

Hay có tấm bảng tuyên truyền dân số

GIA ĐÌNH CÓ 2 CON VỢ CHỒNG HẠNH PHÚC

Rồi lễ ký kết với quốc tế ở khách sạn 5 sao nọ, Signing Ceremony (động từ sign là ký) thì trên bảng rôn là Singing Ceremony (động từ sing là hát).

Khách Tây ở khách sạn tình cờ đi qua, nó tưởng là chương trình văn nghệ nên bu vô coi. Ngồi chờ cả buổi chỉ thấy 2

**bên ký rồi bắt tay mà hẻm có ai hát,
xong tụi nó nhìn nhau, nói sao lạ vậy?**

25/05/2014

**Hưởng ứng lời kêu gọi của chương
trình “Người đương thời” sáng nay
trên VTV1, mỗi công dân Việt Nam
phải có nghĩa vụ tuyên truyền chủ
quyền biển đảo, chỉ rõ cho thế giới bên
ngoài thấy sự chính nghĩa của mình,
hành vi đặt giàn khoan của TQ trong
thềm lục địa Việt Nam là sai trái. TBS
nghĩ là Facebook là 1 công cụ tốt, với
2 tỷ người đang sử dụng. Và Tây Tàu
gì cũng vậy, ngồi trên tàu điện, xe hơi,**

sân bay, nhà ga...đều say sưa coi facebook. Trong khi TQ không sử dụng FB, nên mình có thể tận dụng lợi thế này để có được sự ủng hộ của dư luận quốc tế. Của 2 tỷ FBers và gia đình bạn bè của họ. Một con số khổng lồ nếu chúng ta khai thác tốt.

Tony đã đọc bài viết dưới đây. Của một nhà báo làm việc tại tờ South China Morning Post (Báo Điện Hoa Nam BS), đề ý kiến khách quan hơn. Các bạn có thể cắt và dán bài dưới đây trong FB của mình. Sau đó thì coi

trong friend list của mình, cứ ai là Tây hay dấu hiệu là Tây thì xin phép share lên tường FB của họ. Bạn Tây đó sẽ có trăm ngàn friend, cũng toàn Tây, họ sẽ đọc và share cho nhau nữa.

Nhân tiện, bạn nào giỏi các ngoại ngữ khác như Hoa, Nhật, Hàn, Pháp, Nga, Ả Rập, Tây Ban Nha, Indonesia, Ý, Đức....cũng nhờ dịch giùm và gửi lại TBS. TBS sẽ đăng cho bạn có thể chia sẻ cho các bạn trên khắp thế giới.

Share hết lên tường của Li Cu Sút, Bắc Chung He, Ôm Chảo Bay Ra

**Biển, Natapong, Loksky, Osawa,
Vladimir gì đó hết nhé....**

**Nghĩa vụ công dân thể hiện lúc này
đây các bạn à. Trung Quốc đang lên 1
chiến dịch truyền thông lớn để “cả vú
lấp miệng em”, chúng ta nên có sự
quyết tâm và làm việc có ý nghĩa, 1
người hãy là 1 chiến sĩ truyền thông
với thế giới bên ngoài.**

Cám ơn các bạn. TBS

China's current behaviour vis-à-vis its

<https://thuvien sach.vn>

South China Sea neighbours is aggressive, arrogant and smacks of Han chauvinism and ethnocentrism. Far from being an expression of national pride, it is giving patriotism a bad name. Patriotic Hongkongers should recognise it for what it is: a dangerous ploy.

Not only has Beijing bared expansionist teeth to Vietnam and the Philippines, it has now succeeded in shifting Indonesia from a position of trying to act as a moderator between

China and the other South China Sea states to opponent. Twice in recent months, Indonesia has accused China of claiming part of its Natuna island archipelago. So much for a "peaceful rise" when you rile neighbours with populations of more than 400 million, who you assume to be weak.

All China's sea claims are wrapped up in that nine-dash line which extends more than 1,000 nautical miles from the coasts of Guangdong and Hainan to close to Borneo, the island shared

by Malaysia, Indonesia and Brunei, and includes almost all the sea between Vietnam and the Philippines. This claim encompasses more than 90 per cent of the sea, even though China (including Taiwan) has only about 20 per cent of the coastline.

All this on the basis of claims to history that conveniently ignore the very existence of other peoples and their histories of seafaring and trading going back 2,000 years, and pre-dating China's ventures in the south sea and beyond. Indonesians got to Africa and

colonised Madagascar more than 500 years before Zheng He. In turn, the peoples of Southeast Asia absorbed more from India and the Islamic world than China.

In the case of the current issue with Vietnam, brought about by China's movement of a drillship into waters due east of Danang, China has a small case, in that it does now own the Paracel Islands, which are closer to the drill location than to Vietnam. But the islands themselves have long been

in dispute between the two, a matter settled for now by China's unprovoked invasion of them in 1974.

But as they have never had permanent settlement, they make a very weak case for enjoying a 200-nautical-mile exclusive economic zone compared with Vietnam. History also tells us that this coast was the heart of the Cham mercantile state, which for 1,000 years was the leading player in regional trade.

There should surely anyway be a case

for compromise between China and Vietnam. Malaysia and Thailand managed one over a gas-rich area between them in the Gulf of Thailand. Other regional states - Indonesia, Singapore, Malaysia - have put island ownership issues to the International Court of Justice and accepted the result. But China remains unwilling either to compromise or submit to arbitration. Meanwhile, joint development is impossible because China makes it conditional on acceptance of its sovereignty.

In the case of shoals off the Philippines, China's case rests on a mix of invented history and the fact that it filed claims first, a poor basis given that it had no continuous presence there and the Philippines initially inherited a treaty between two Western colonial powers. These shoals and other features claimed by China are so obviously within the Philippine exclusive economic zone and in waters long sailed by the peoples of that country that there

should be no argument.

Scarborough Shoal is about 200km from Luzon, 650km from China. The claim to Half Moon Shoal is even more outrageous. That is the reef where the Philippines arrested Chinese fishermen allegedly with a catch of giant turtles, a protected species. Knee-jerk protests have erupted from Beijing. The reef is 110km from Palawan, nearly 1,500km from China.

The fact that the absurd claims go

<https://thuvien sach.vn>

back to the Kuomintang era is neither here nor there. Nor is the fact that previous states may have occasionally paid tribute to Beijing. For these trading states, tribute was a tax, the cost of doing business with China, which did not imply Chinese sovereignty. And if China occasionally acted as an imperial power in the region, that is surely cause for concern, not a basis for overlordship of a predominantly Malay sea. Otherwise, Turkey could claim Egypt and the Russians all of central Asia.

A revived China wants to flex its muscles and show who is boss in the region - just as it tried with Vietnam in 1979 - and remind the US of its own weakness. But there is also a basic reluctance to treat the non-Han neighbours as equals, people with their own history and cultures which, except for Vietnam, have never been subject to major Chinese influence.

China's history of assuming superiority, most especially over those

with darker skins, is long. Belief in eugenics and the need to protect and enhance Han genetic characteristics was strong in the Republican era and found echoes in the opinions and social policies of Singapore's Lee Kuan Yew. It has long been rejected in the West and was condemned under Mao Zedong . But it has been making a comeback on the mainland, where some academics find it hard to accept that modern man spread out of Africa and that China is thus not a separate and unique source of mankind.

Source:

<http://www.scmp.com/comment/insight-opinion/article/1514360/beijings-dangerous-arrogance-south-china-sea>

Nếu độc giả không biết tiếng Anh thì có thể đọc bài trên

qua <http://dantri.com.vn/su-kien/hanh-dong-cua-trung-quoc-mang-hoi-huong-chu-nghia-sovanh-dai-han-879576.htm>

Ebook miễn phí tại :

www.Sachvui.Com

<https://thuviensach.vn>